
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

**Základní škola,
Matice školské 3,
České Budějovice**

Cestou poznání

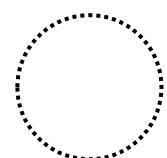
Platnost dokumentu: od 1.9.2022

Poslední úprava k: 29. 8. 2022

ŠVP byl schválen Školskou radou dne: 29.8.2022
Č.j. 697/2022

.....

Radek Vačlena
ředitel školy

razítko školy

Obsah

1 Identifikační údaje	7
2 Charakteristika školy a ŠVP	8
2.1 Charakteristika školy	8
2.1.1 Úplnost, velikost školy.....	8
2.1.2 Charakteristika pedagogického sboru.....	9
2.1.3 Charakteristika žáků	9
2.1.4 Aktiv žáků	9
2.1.5 Rozšířená výuka cizích jazyků, mezinárodní spolupráce, dlouhodobé projekty	10
2.1.6 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty	10
2.1.7 Služby	11
2.2 Charakteristika ŠVP	13
2.2.1 Zaměření školy	13
2.2.2 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	15
2.2.3 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	19
2.2.4 Strategie naplňování klíčových kompetencí.....	21
Klíčové kompetence	22
Výchovné a vzdělávací strategie	25
Kompetence k učení	25
Kompetence k řešení problémů.....	25
Kompetence komunikativní	26
Kompetence sociální a personální	27
Kompetence občanské	27
Kompetence pracovní.....	28
Kompetence digitální	29
2.2.5 Začlenění průřezových témat	29
1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	30
2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	32
3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	32
4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA.....	33
5. ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA	33
6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	34
3 Učební plán	35
3.1 Celkový	35
1. stupeň	35
2. stupeň	36
3.2 Ročníkový	37
1. stupeň	37
2. stupeň	38
Poznámka k učebnímu plánu.....	39
4 Učební osnovy	40
4.1 Jazyk a jazyková komunikace.....	40
4.1.1 Český jazyk a literatura.....	43
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	53
4.1.2 Anglický jazyk	71
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	78
4.1.3 Německý jazyk 2	89

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	93
Poznámka¹ - Německý jazyk 1	95
4.1.4 Ruský jazyk 2	96
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	100
4.2 Matematika a její aplikace	104
4.2.1 Matematika	106
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	119
4.3 Informatika	152
4.3.1 Informatika	153
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	162
4.4 Člověk a jeho svět	172
4.4.1 Prvouka	175
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	179
4.4.2 Vlastivěda	186
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	190
4.4.3 Přírodověda	194
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	198
4.5 Člověk a společnost	204
4.5.1 Dějepis	207
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	212
4.5.2 Výchova k občanství	219
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	225
4.6 Člověk a příroda	238
4.6.1 Fyzika	240
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	244
4.6.2 Chemie	251
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	255
4.6.3 Přírodopis	266
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	271
4.6.4 Přírodovědné praktikum	289
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	293
4.6.5 Zeměpis	295
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	300
4.7 Umění a kultura	313
4.7.1 Výtvarná výchova	316
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	325
4.7.2 Hudební výchova	345
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	352
4.8 Člověk a zdraví	358
4.8.1 Výchova ke zdraví	362
UČEBNÍ PLÁN INTEGROVANÉHO PŘEDMĚTU	365
4.8.2 Tělesná výchova	366
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	375
4.9 Člověk a svět práce	399
4.9.1 Pracovní činnosti	401
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	410
4.10 Doplňující vzdělávací obory	422
4.10.1 Německý jazyk 1	422
UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU	425
4.10.2 Volitelné předměty	430

UČEBNÍ PLÁN VOLITELNÝCH PŘEDMĚTŮ	430
Angličtina hrou	430
Cvičení z českého jazyka.....	435
Čtenářská dílna	441
Anglická konverzace	445
Cvičení z matematiky.....	450
Zajímavá matematika	463
Základy rýsování	471
Technické kreslení.....	475
Ekonomická a finanční gramotnost	481
Přírodovědný a ekologický seminář	486
Tvořivá dílna.....	493
Technická dílna	500
Zdravotní tělesná výchova	507
Estetická výchova	513
Etická výchova	520
Dramatická a mediální výchova.....	529
4.10.3 Propojení cizího jazyka a vyučovacího předmětu	533
Matematika v angličtině pro 4. – 9. ročníky	535
Výtvarná výchova v angličtině pro 4. – 9. ročníky	552
4.10.4 Podpora technického vzdělávání na základní škole	564
Technické kreslení a konstrukční rýsování	564
Praktická příprava a práce na PC.....	569
5 Školní projekty	574
5.1 Celoškolní projekty	574
Cvičení v přírodě	574
Vánoce a rodina (1. a 2. stupeň)	575
Projekty – dětský aktiv	576
Školní jarmark	576
Den dětí	576
Mikuláš.....	576
Třídění odpadu, soutěže ve sběru papíru.....	576
5.2 Předmětové projekty	577
Vlastivěda	577
Cesta do historie - Karel IV.....	577
Poznáváme evropské státy – jak žijí naši sousedé	577
Přírodověda.....	578
Zdravá výživa, „ pečuj o své zdraví“	578
Chráníme své životní prostředí	578
Anglický jazyk	579
My family	579
Food.....	579
Register card.....	580
Animals in the world	580
Matematika	581
Geometrie hrou – po stopách dávnověku	581
Statistické šetření.....	581
Zajímavá matematika	582
Projekt mořského akvária	582
Výchova k občanství.....	583

Kalendář	583
Společenské chování	583
Přírodopis.....	584
Herbář bylin.....	584
6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	585
6.1 Hodnocení žáků	585
7 Přílohy	587
Příloha č. 1 - ŠVP Školní družina	588
1. Formy vzdělávání	588
2. Obsah zájmového vzdělávání	588
3. Výchovně vzdělávací cíl	590
4. Klíčové kompetence	590
5. Očekávané výstupy	592
6. Průřezová téma	593
7. Podmínky zájmového vzdělávání.....	593
8. Dokumentace.....	596
9. Časový plán	596
Příloha č. 2 - Nepovinný předmět Náboženství	599
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	604

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motivační název: Cestou poznání

Údaje o škole:

Organizace: Základní škola, Matice školské 3, České Budějovice 370 01

Příspěvková organizace

IČO: 005 81 631

RED – IZO 6 00057569

Telefon: 386 356 364, 386 116 910

Fax: 386 116 929

E-mail: skola@zsmatice.cz

Webové stránky: www.zsmatice.cz

Ředitel: Mgr. Radek Vačlena

Tel: 386 358 522

Adresa: Nová 2639/20, České Budějovice, 37001

Koordinátor: Mgr. Kateřina Körnerová

Tel: 386 116 919

Adresa: Roháče z Dubé 516/1, České Budějovice 370 01

Zřizovatel:

Statutární město České Budějovice

Náměstí Přemysla Otakara II. č. 1 a 2

370 92 České Budějovice

IČO: 002 44 732

Webové stránky: www.c-budejovice.cz

2 Charakteristika školy a ŠVP

2.1 Charakteristika školy

Spolek Matice školská vybudoval v roce 1900 na Lineckém předměstí Českých Budějovic školu, která měla chránit mladou generaci před odnárodněním a před germanizací, měla vychovávat české děti pro služby národu ...

Po mnoho let zde byly takto děti vychovávány a vzdělávány. O životě školy vypovídají školní kroniky, které jsou s menšími prodlevami psány více než 100 let.

Dnes budujeme školu demokratickou, otevřenou a svobodnou. Vychováváme nejen české děti a nejen pro služby národu českému, ale pro služby národů evropských a dalších.

2.1.1 Úplnost, velikost školy

Základní škola Matice školské vznikla rozhodnutím Ministerstva školství a tělovýchovy jako samostatná státní příspěvková organizace a je právním subjektem. Do sítě škol byla škola zařazena dne 27. 3. 1996. Základní škola poskytuje základní vzdělání žáků, zajišťuje provoz školní družiny a zabezpečuje stravování žáků, učitelů a dalších pracovníků školských zařízení dle platných právních předpisů. Zřizovatelem je Statutární město České Budějovice.

Základní škola Matice školské je **úplná škola**, má devět postupných ročníků. Nachází se v centru města v sousedství Nemocnice České Budějovice a.s. a polikliniky Jih. Pro žáky je výhodné spojení MHD ze všech oblastí města a dobrá je též dopravní obslužnost pro děti z okolních obcí na jihu města (Roudné, Střížov, Římov, Šindlový Dvory ...).

Škola vzdělává okolo 540 žáků (kapacita školy 550 žáků). **Výuka probíhá ve všech devíti ročnících**, v každém ročníku jsou minimálně 2 třídy. V některých třídách je zařazena rozšířená výuka jazyků, která je zavedena od roku 1991.

Budova školy, která byla postavena v roce 1901, je kulturní památkou.

2.1.2 Charakteristika pedagogického sboru

Celkový počet zaměstnanců je cca 60, největší podíl z nich tvoří pedagogičtí zaměstnanci.

Ve škole působí pedagogičtí asistenti a speciální pedagog.

Pro potřeby žáků je ve škole ustanoven a aktivně pracuje preventista sociálně patologických jevů a výchovný poradce.

2.1.3 Charakteristika žáků

Celkový počet žáků je již několik let přibližně stejný. Početná skupina žáků, hlavně druhého stupně, je z malotřídních škol z okolních obcí, odkud mají vhodné autobusové spojení. Tito žáci navštěvují první stupeň základní školy v místě bydliště (malotřídní školy) a do Základní školy Matice školské nastupují až ve vyšších ročnících.

Ve všech ročnících jsou v některých třídách žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo žáci mimořádně nadaní.

Od šestého ročníku jsou žáci, kteří vykazují nadání, zařazováni do tříd nebo skupin s rozšířenou výukou jazyků.

2.1.4 Aktiv žáků

Aktiv žáků pracuje od roku 2000. Zástupci jednotlivých tříd se pravidelně scházejí, vyjadřují se k problémům ve škole a podílejí se na tvorbě měsíčních plánů školy (např. se snaží připravit každý měsíc pro spolužáky jednu speciální akci). V rámci aktivity pracují skupiny žáků, které tvoří občasné školní rozhlasové vysílání – Rádio Traktor, vydávají časopis Šroub a skupina žáků – Brambůrky, v rámci projektu Vrstevnické vztahy pomáhá spolužákům v řešení problémů s prospěchem, vztahů se spolužáky apod. Pro případné problémy je dětem k dispozici schránka důvěry.

2.1.5 Rozšířená výuka cizích jazyků, mezinárodní spolupráce, dlouhodobé projekty

S rozšířenou výukou jazyků (především anglického a německého) mají pedagogové dlouholeté zkušenosti. Rozšířená výuka jazyků ve škole probíhá od roku 1994. Rozdělení do jednotlivých jazykových skupin je rovnoměrné dle možností školy, zájmu dětí a jejich rodičů. Ve třídách vyučují plněaprobovaní učitelé.

V rámci jazykové přípravy se na přelomu května a června konají studijní pobyt v zahraničí (Rakousko, Anglie). Žáci se dopoledne účastní výuky v místní škole, odpoledne poznávají krásy země, zvyky a životní styl obyvatel. Studijní zájezdy jsou připraveny ve spolupráci s cestovními kancelářemi.

Dlouhodobá zkušenosť učitelů s jazykovou výukou se odráží i ve výsledcích jejich práce. Každoročně dosahují naši žáci úspěšných výsledků na jazykových soutěžích a olympiadách, kde se prosazují i v konkurenci studentů víceletých gymnázií.

Ve spolupráci s jazykovou školou Radost pracujeme od roku 2012 jako autorizované partnerské centrum pro Evropské centrum jazykových zkoušek (ELEC) s možností využívat přístup do Cambridge University Press v ELEC.

Připravujeme žáky pro mezinárodní jazykové zkoušky ze všech vyučovacích jazyků (AJ, NJ, RJ). Naše vyučující se stala examinátorkou UCLES pro ELEC.

2.1.6 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce školy s Unií rodičů při Základní škole Matice školské je na velmi dobré úrovni a neustále se rozvíjí.

Rodiče mohou navštívit školu kdykoliv po dohodě s učiteli nebo v rámci pravidelně pořádaných Dnů otevřených dveří, o činnosti školy jsou informováni prostřednictvím třídních učitelů na

pravidelných schůzkách. Osobně se mohou účastnit i konání mimořádných dní (Den dětí, Maškarní karneval, školní jarmark, projektové dny ...).

Unie rodičů se podílí na finanční podpoře výuky kroužků, na vybavení školy a sportovního hřiště, popř. se finančně podílí na odměnách pro učitele a vítěze dětských soutěží.

Rada školy

Tříčlenná školská rada byla ustanovena rozhodnutím Rady města a na základě voleb.

2.1.7 Služby

Školní družina

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování, je mezi školskými zařízeními nejpočetnější a jejími odděleními prochází nejvíce žáků. Školní družina je v každém školním roce naplněna do cca 180 dětí.

Činnosti školní družiny se řídí **ŠVP pro ŠD** (viz příloha č. 1) a jsou rozděleny na odpočinkové (pro odstranění únavy dětí), rekreační (slouží k regeneraci sil), zájmové (rozvíjejí osobnost žáka a umožňují jeho seberealizaci) a na přípravu na vyučování, kdy formou didaktických her dochází k upevňování znalostí a dovedností získaných ve vyučovacím procesu.

Posláním školní družiny je kromě výchovně vzdělávacího procesu i sociální proces (dohled nad dětmi, které dochází do mimoškolních vzdělávacích akcí – jednotlivých kroužků).

V provozu školní družiny jsou dozory zabezpečeny tak, aby bylo umožněno rodičům odvádět děti podle potřeb tak, aby nebyly nuceny pobývat v družině mimo nejnutnější dobu. Ranní dozory jsou rozšířeny i pro dojíždějící žáky. V rámci pobytu dětí v družině jsou organizovány besedy a sportovní soutěže.

Celoroční činnost ve ŠD lze hodnotit jako velmi dobrou. Žáci z jednotlivých oddělení si sami podle vlastních zájmů vybírají zájmovou činnost, která je převážně zaměřena na jazykovou přípravu, sport a výtvarnou činnost. Pro všechny děti jsou připravovány společné zábavné a sportovní akce (vynikající organizační i motivační úroveň).

Všemi dětmi je každodenně využíván také školní areál s hřištěm. K zájmovým a odpočinkovým činnostem je převážně v jarním a v letním období využívána rekreační část zahrady v areálu školy s dřevěným altánem se stoly a lavicemi, soustavou průlezek, houpaček a šplhací stěny. Také v tělocvičně, která je umístěna v budově školy, se žáci věnují sportovnímu vyžití.

Školní jídelna

Součástí školy je i školní jídelna, která zabezpečuje stravování žáků, učitelů a dalších pracovníků školských zařízení. Zabezpečuje přípravu jídel - obědů pro cca 500 strávníků. Strava připravovaná ve školní kuchyni má vysokou kvalitu a je dodržován spotřební koš.

Účastníky školního stravování jsou žáci naší školy, účastníky závodního stravování jsou zaměstnanci organizace a v souladu s §3 vyhl. č.84/2005 i důchodci, kteří pracovali u organizace při odchodu do důchodu.

Strava (cena potravin) se hradí podle platných předpisů, s aktuální výší pro jednotlivé kategorie seznamuje strávníky a jejich zákonné zástupce vedoucí školní jídelny.

Mimoškolní aktivity

Škola umožňuje dětem aktivní odpočinek ve volném čase. Žáci si mohou vybírat z pestré nabídky kroužků, které škola organizuje.

2.2 Charakteristika ŠVP

2.2.1 Zaměření školy

Motivační název našeho školního vzdělávacího programu je **Cestou poznání**. Cílem je společný zájem poznávat, prožívat a tvořit v bezpečném prostředí vně i uvnitř školy.

Základní myšlenkou vzdělávacího programu je **otevřenost školy** všem dětem, rodičům, veřejnosti – a to jak obsahem vzdělání, respektováním žáka jako osobnosti, diferencovaným přístupem, společnými prožitky učitelů, rodičů a žáků - tak zapojením školy a jejích žáků do veřejného života. Usilujeme o to, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření, optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima. Klademe důraz na to, aby byli naši absolventi schopni reálně zhodnotit své možnosti na trhu práce, samostatně myslet i tvůrčím způsobem pracovat, odpovědně se rozhodovat. Aby se snažili chránit přírodu a životní prostředí a žít v souladu s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami a demokratickými občanskými postoji. Ve školním vzdělávacím programu klademe důraz na **všeestranný rozvoj osobnosti** každého žáka, zaměřujeme se na **komunikaci, kooperaci a práci s informacemi**.

Chceme být prosperující školou moderního stylu, kde je dobré žákům i učitelům.

Významnou prioritou naší školy je její zaměření na **rozšířenou výuku cizích jazyků**.

V souladu s jazykovým zaměřením naší školy zařazujeme do výuky odborných předmětů moderní metodu CLIL. Právě dovednost, jednat v cizím jazyce v různých situacích, je považována za jednu z největších výhod především pro budoucí povolání žáků.

Jazykové skupiny mají na škole dlouholetou a úspěšnou tradici. S cizím jazykem se žáci seznamují již od první třídy.

Mezi zájemci (i z jiných škol), kteří se hlásí do jazykových výběrových skupin, probíhá na konci 5. ročníku malé výběrové řízení. To posuzuje jednak reálnost volby, jednak musí v případě většího počtu zájemců ohraničit kapacitu skupiny. Je to prakticky jediný případ určité regulace, jinak platí zásada, že škola nabízí a žák (rodič) si vybírá. To platí i o výběru

nepovinných a volitelných předmětů, kroužků apod. V nabídce jazyků převládá anglický a německý jazyk, který žáci velmi dobře uplatní vzhledem ke geografické poloze našeho regionu a blízkosti německy mluvících zemí.

Pravidelně pořádáme zahraniční jazykové pobity a školní poznávací zájezdy a podporujeme tak využití znalosti cizího jazyka v praktickém životě, v reálných situacích a v cizojazyčném prostředí.

Ve školním roce 2007/2008 jsme zahájili spolupráci s Katedrou informačních technologií Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity na projektu CLIL - propojení výuky matematiky s anglickým jazykem.

Na základě vyhodnocení tohoto experimentu a kladné zpětné vazbě jsme připravili projektový záměr vytvoření **mezipředmětových výukových modulů Matematika pro 4. – 9. ročník ZŠ metodou CLIL a Výtvarná výchova pro 4. – 9. ročník ZŠ metodou CLIL**.

Ve školním roce 2010/2011 jsme zahájili pilotní mezipředmětovou výuku matematiky a výtvarné výchovy v anglickém jazyce. Průběžně s tvorbou mezipředmětových modulů jsme vytvářeli k výuce metodické příručky a pracovali na tvorbě učebních osnov a systému hodnocení.

Během vyučování docházelo k průběžnému ověřování metod a forem práce, vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Vytvořili jsme nové učební pomůcky a jednotný systém hodnocení, zlepšily technické vybavení školy (ICT) pro plné využívání moderních forem výuky.

Na základě ověřování a zpětné vazby za aktivního zapojení vyučujících a žáků naší školy i dalších partnerských škol, jsme provedli konečnou revizi a inovaci ŠVP a vytvořili jednotný systém evaluace s platností od školního roku 2012/2013.

Od školního roku 2016/2017 jsme zařadili **výuku metodou CLIL** i do vybraných tematických oblastí předmětu **Zeměpis**.

Ve školním roce 2011/2012 se naše škola stala partnerem projektu „**Podpora technického vzdělávání na základní škole**“ SPŠ stavební v Českých Budějovicích.

Žáci 8. a 9. ročníku, kteří si v rámci volitelných předmětů zvolí blok „technická výchova“, v průběhu dvou školních let absolvují celý vzdělávací blok zaměřený na přípravu vzdělávání v technických oborech. Výuka probíhá v prostorách SPŠ stavební pod vedením učitelů SPŠ.

Do výuky žáků během školního roku pravidelně zařazujeme **mimořádné dny**. Ty přinášejí žákům nejen oživení školního života, ale i možnost uplatnit svoje nápady, aktivně se podílet na organizaci, pracovat v týmu, řídit svoji práci i práci ostatních (projektové dny, Maškarní karneval, školní jarmark, Den dětí ...).

2.2.2 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se **speciálními vzdělávacími potřebami** je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí **podpůrných opatření (PO)**. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola. Všechna podpůrná opatření se člení do **pěti stupňů** (podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti), které vymezují vzestupně rozsah možné podpory žáků s tím, že vždy vycházejí z jejich vzdělávacích potřeb.

Podpůrná opatření **prvního stupně** uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení, v případě potřeby může být vypracován Plán pedagogické podpory(PLPP). Podpůrná opatření **druhého až pátého stupně** lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Podpůrná opatření prvního stupně kompenzují mírné obtíže ve vzdělávání žáka (např. specifické potřeby žáka krátkodobé povahy), podpůrná opatření pátého stupně jsou určena žákům s nejtěžšími stupni zdravotního postižení. Žákům s lehkým mentálním postižením jsou zpravidla přiznávána podpůrná opatření třetího, častěji čtvrtého stupně. Materiální podpora k zajištění PO se poskytuje podle podmínek školy, financování je poskytováno zpravidla na PO personálního charakteru nebo k nákupu didaktických a kompenzačních pomůcek, pokud tyto již škola nevlastní. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Při plánování a realizaci vzdělávání našich žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího

potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Učitelé tomu přizpůsobují své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.

V odůvodněných případech je možné stanovit pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami odlišnou délku vyučovacích hodin, jiné rozložení dotace hodin v týdenním rozvrhu nebo dělení a spojování vyučovacích hodin. Můžeme zavést předměty speciálně pedagogické péče nebo nahradit obsah některého vzdělávacího oboru obsahem jiným, ale to vše jen na základě doporučení ke vzdělávání, které vydalo některé ze školských poradenských zařízení (konkrétně např. pedagogicko psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum).

Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb.

Poskytování konkrétní a cílené poradenské pomoci přímo ve škole zajišťují pracovníci školního poradenského pracoviště. Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno školním speciálním pedagogem, který tuto činnost koordinuje, dále výchovnými poradci pro 1. a 2. stupeň a školním metodikem prevence sociálně patologických jevů.

Výchovní poradci se věnují podpoře žáků a pedagogických pracovníků při vzdělávání žáků s potřebou uplatňování podpůrných opatření (především opatřením prvního stupně), pomáhají vyučujícím s tvorbou PPLP, pokud je tento plán potřeba. Řeší potíže výchovného charakteru a žáky s různými stupni poruch chování a to vždy ve spolupráci s ostatními poradenskými pracovníky, především metodikem prevence. V neposlední řadě je jejich náplní profesní poradenství u všech žáků školy, tedy i u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Metodik prevence sociálně patologických jevů se věnuje péči o žáky s rizikovým chováním a prevenci jeho vzniku, řeší klima školy, jednotlivých tříd, zaštiťuje preventivní vrstevnický program „Brambůrky“, který na naší škole úspěšně funguje již řadu let a vede ve spolupráci se spec.pedagogem adaptační programy žáků šestých ročníků. Kromě jiného zajišťuje přednášky, semináře a jiné výchovně vzdělávací programy pro žáky školy jako prevenci vzniku sociálně patologických jevů.

Školní speciální pedagog kromě koordinační činnosti a komunikace s poradenskými zařízeními celého kraje má na starost zajišťování kompenzačních pomůcek a materiálů pro vzdělávání dětí s potřebou podpůrných opatření, vyhodnocuje spolu s VP PPLP, tvoří spolu s třídními učiteli IVP, kontroluje jeho plnění, dochází na náslechy a hospitace do hodin, kde se

žáci s PO učí, koordinuje a kontroluje práci asistentů pedagoga a případných školních asistentů, vede studentské praxe v oboru asistent pedagoga a oboru speciální pedagogika. V neposlední řadě individuálně pracuje s dětmi s potřebou speciálně pedagogické péče, řeší krizové situace ve spolupráci s ostatními pracovníky ŠPP.

Poradenští pracovníci školy spolupracují s dalšími pedagogickými pracovníky, zejména s třídními učiteli, zajišťují pravidelnou komunikaci se zákonnými zástupci žáka i s žákem samotným, školní speciální pedagog pravidelně komunikuje se školskými poradenskými zařízeními, která zajišťují návrhy podpůrných opatření a podílejí se na jejich realizaci.

Všichni pracovníci školního poradenského pracoviště se účastní porad, třídních schůzek, metodických setkání a v neposlední řadě se dále vzdělávají(DVPP).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola pro žáka **prvního stupně podpůrných opatření** a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. Podpůrná opatření (PO) prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání žáka.

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce, **pouze pokud je tento plán skutečně potřebný**. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.

S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplnění plánu.

Výchovní poradci spolu se speciálním pedagogem poskytování PO průběžně sledují a nejpozději po 3 měsících vyhodnotí naplnění stanovených cílů. Pokud by stanovená PO nedostačovala k naplnění vzdělávacích potřeb žáka, doporučí škola využití školských poradenských zařízení (ŠPZ) za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb daného žáka.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od **druhého stupně podpůrných opatření** a to opět pouze na základě doporučení školského poradenského zařízení

(ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce žáka. Obsahuje organizaci a podmínky výuky, mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, dále jsou v něm uvedeny zejména informace o úpravách obsahu, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání žáka, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka (úprava obsahu vzdělávání žáka v dílčích oblastech, které žák vzhledem ke svým vzdělávacím potřebám nemůže zvládnout nebo je zvládá alternativním způsobem). IVP vychází ze ŠVP Cestou poznání.

IVP zpracovává třídní učitel daného žáka ve spolupráci se speciálním pedagogem, popřípadě se zapojením vyučujících dotčených předmětů, to vše na základě konkrétních doporučení školského poradenského zařízení a se souhlasem zákonného zástupce.

Školní speciální pedagog pak ve spolupráci se ŠPZ, žákem a zákonným zástupcem žáka sleduje a průběžně vyhodnocuje poskytování PO, ŠPZ nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplnění IVP a poskytuje poradenskou podporu.

IVP vypracovává škola i pro žáky s odlišným mateřským jazykem nebo z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek, vždy je ale potřeba, aby i tito prošli sítem ŠPZ. Kromě podpory formou IVP škola pro nově příchozí cizince spolupracuje s dalšími subjekty, kteří podporují adaptaci cizinců v ČR(NPI, ZŠ zajišťující výuku češtiny pro cizince, Integrační centrum aj.).

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů ŠVP) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být v průběhu celého školního roku upravován podle potřeb žáka.

Pro správné sestavení IVP a výběr nevhodnějších přístupů ke každému z žáků je potřeba kooperace školy, rodiny a některého ze školských poradenských zařízení.

Naše škola spolupracuje s velkým množstvím školských poradenských zařízení, především pak s Pedagogicko psychologickou poradnou České Budějovice. Vzhledem k tomu, že se u nás vzdělává i několik žáků se smyslovým nebo i kombinovaným postižením, velmi úzce a pravidelně spolupracujeme s SPC Arpida(zařízení pro žáky s TP). Pro děti s pervazivními

vývojovými poruchami a obtížemi v mentální oblasti máme konzultanty v SPC při MŠ a ZŠ Štítného, žáci s poruchami zraku mají oporu ve SPC pro zrakově postižené, žáky s poruchami řeči konzultujeme se SPC logopedickým v Týně nad Vltavou. V neposlední řadě výborná spolupráce je i se SVP a DDÚ Homole, které nám pomáhá s prevencí rizikového chování a peče o žáky s výchovnými obtížemi, kteří jsou do SVP či DDÚ z naší školy umisťováni atď z preventivních důvodů nebo na základě soudem vyhlášeného předběžného opatření.

Kromě školských zařízení máme velice dobrou a intenzivní spolupráci s Odborem sociálních věcí MM Č.B., konkrétně oddělením péče o děti a mládež.

2.2.3 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovne při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech).

Žáky, u kterých se projeví nadání, případně mimořádné nadání v některé oblasti, se snažíme co nejrychleji identifikovat a podporovat tak, aby docházelo k co největšímu využití a dalšímu rozvoji jejich nadání (odborné posouzení je opět v rukách ŠPZ).

Školy mohou využívat pro podporu nadání a mimořádného nadání **podpůrných opatření** podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků **v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory**.

Pro nadané žáky může ředitel školy vytvářet skupiny, ve kterých se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků školy v některých předmětech. Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku. Nadaní žáci se mohou se souhlasem ředitelů příslušných škol současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu. Ředitel školy může přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje ředitel školy.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) nadaného a mimořádně nadaného žáka

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola pro nadané žáky s podpůrným opatřením prvního stupně **jen je-li to potřeba**. Jedná se o mírné úpravy ve vzdělávání, které mohou být krátkodobé povahy (ale mohou trvat i po celou dobu jeho vzdělávání).

PO prvního stupně jsou určena pro nadané žáky s cílem učivo prohloubit, rozšířit a obohatit o další informace, stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí. Výstupy ŠVP se neupravují

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od **druhého stupně podpůrných opatření** a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce žáka.

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a se speciálním pedagogem na základě doporučení školského poradenského zařízení. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Školní speciální pedagog zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn a po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

PO umožňují obohacení dílcích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a

mimořádně nadané žáky. Využívají např. individuální a skupinovou projektovou práci, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků.

Pro nadané a mimořádně nadané žáky od **třetího stupně** je možné rozšířit vzdělávání nad rámec výstupů ŠVP, respektuje se tzv. dvojí výjimečnost těchto žáků. Výstupy ze vzdělávání respektují možnosti žáka vzdělávat se, při snaze dosahovat odpovídajících výstupů, pro žáka maximálních.

PO čtvrtého stupně jsou určena žákům s mimořádným intelektuálním nadáním a spočívají např. v rozširování a prohlubování učiva nad rámec předmětů ŠVP (Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb).

2.2.4 Strategie naplňování klíčových kompetencí

Základní vzdělávání má žákům pomoci utváret a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- 1. umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení*
- 2. podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů*
- 3. vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci*
- 4. rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých*
- 5. připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti*

6. vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě

7. učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný

8. vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

9. pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

10. pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění ve společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí, které jim mají pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení směřuje a přispívá veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu ŠVP je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: **kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní, kompetence digitální**.

Hlavní důraz ve své vzdělávací práci klade naše škola na **komunikaci, kooperaci a práci s informacemi**.

Prioritou je rozvíjet komunikační dovednosti žáků:

- v mateřském jazyce
- v cizích jazycích
- v informačních a komunikačních technologiích
- v sociálních vztazích

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňujeme tyto společné postupy:

- *využívání různých druhů informací - kompetence k učení, k řešení problému, komunikativní, digitální*
 - učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěné, elektronické apod.)
 - žáci mají k dispozici školní informační centrum (mohou používat školní knihovnu a školní počítačovou síť s připojením na internet při výuce i mimo ni)
- *využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky* (aktivní zapojení žáků, skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí atd.) – *kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní, digitální ...*
 - škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi

- *spolupráce s rodiči a dalšími institucemi* (školní rada, město, pedagogicko-psychologická poradna ...) – *kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní, digitální ...*
 - žáci aktivně vystupují na školních i mimoškolních akcích pořádaných pro rodičovskou i ostatní veřejnost
-
- *příjemné klima školy* (tvůrčí partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem, školní aktiv žáků apod.) – *kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní...*
 - škola je bezpečným místem
 - žáci a učitelé se vzájemně respektují
 - rodiče jsou ve škole vítáni

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí.

Poznámka

Konkrétní metody a postupy naplňování jednotlivých klíčových kompetencí na naší škole uvádí následující Výchovné a vzdělávací strategie.

Výchovné a vzdělávací strategie

KOMPETENCE K UČENÍ

<p>umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<p>Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení a rozvoj sebehodnocení žáka. Součástí sebehodnocení je i vlastní hodnocení žáka ke konci každého pololetí. Ve výuce se zaměřujeme na aktivní dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získávání.</p> <p>Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.</p> <p>Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.</p> <p>Uplatňujeme individuální přístup k žákovi tak, aby mohl plně rozvinout své schopnosti a maximalizujeme tím jeho šanci prožít úspěch.</p> <p>Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení a posilujeme tak jeho pozitivní vztah k učení.</p> <p>Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat své činnosti.</p> <p>Učíme žáky s chybou či nedostatkem dále pracovat. Podporujeme hledání souvislostí mezi teorií a praxí a mezi jednotlivými vyučovacími předměty a oblastmi.</p>
---	---

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

	<p>Hlavní strategií je zejména učení v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale vytváříme u žáků ucelený obraz světa. Žákům předkládáme takové úkoly, při</p>
--	--

	jejichž řešení mohou využít znalostí z více oborů lidské činnosti resp. vzdělávacích oblastí a najít tak i více způsobů řešení.
podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<p>Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami a situacemi z praktického života, žáky učíme řešit aktuální problémy. Klademe důraz na správné používání odborné terminologie.</p> <p>Podporujeme různé způsoby řešení problémů, samostatnost, tvořivost, logické myšlení.</p> <p>Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů tam, kde je to vhodné.</p> <p>Při řešení problémů vedeme žáky k používání moderní techniky a využívání co největšího množství zdrojů (ústní, tištěné mediální i počítačové), které se učí vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat.</p> <p>Žáky zapojujeme do řešení problémů školního života, průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. Žáci prezentují své názory a nápady ve školním časopise.</p>

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

	Hlavní strategií je vytváření dostatečného prostoru pro vzájemnou partnerskou komunikaci mezi žáky navzájem, mezi žáky a učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.
vést žáky k všeobecné a účinné komunikaci	<p>Učíme žáky vhodnou formou argumentovat a obhajovat svůj názor a zároveň naslouchat názoru jiných, používat různé prostředky komunikace (ústní, písemnou, telefonickou, e-mailovou).</p> <p>Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke vzájemné komunikaci a spolupráci, k vyjadřování svých pocitů a názorů, naslouchání si navzájem, prezentování výsledků práce skupiny.</p>

	<p>Ke komunikaci a informovanosti ve škole využíváme školní časopis Šroub, žáci připravují svoje relace do vysílání školního rádia Traktor. Žáci se podílejí na zpracování různé dokumentace ze školního života.</p> <p>Podporujeme komunikaci (i v cizích jazycích) s jinými školami. Organizujeme studijní pobity v zahraničí.</p>
--	---

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

<p>rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých</p>	<p>Hlavní strategií je zapojit žáky do organizace činnosti školy (školní aktiv) a třídy, vést je k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň vzájemné ohleduplnosti, pomocí při učení a k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.</p> <p>Budujeme pozitivní školní a třídní klima.</p> <p>Klademe důraz na dodržování dohodnutých termínů, kvality a postupu práce. Prostřednictvím různých druhů hodnocení a sebehodnocení se žáci učí oceňovat vlastní práci i práci druhých.</p> <p>Spolu se žáky řešíme konfliktní situace, věnujeme pozornost oblasti sociálně patologických jevů, nabízíme řešení problémů s metodikem prevence a s výchovným poradcem.</p>
---	---

KOMPETENCE OBČANSKÉ

<p>připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti</p>	<p>Hlavní strategií je seznamovat žáky s jejich právy a povinnostmi a učit je zodpovědnému a uvědomělému jednání ve škole i mimo ni.</p>
--	---

	<p>Ve spolupráci se žáky stanovíme pravidla soužití i provozní pravidla a společně je dodržujeme. Vedeme žáky k tomu, aby vyjadřovali své názory a respektovali názory ostatních směrem ke společné dohodě. Prostřednictvím školního aktivu spolurozhodují žáci o důležitých otázkách života školy.</p> <p>Vedeme žáky ke vzájemné spolupráci, pomoci a respektu k odlišnostem mezi lidmi, respektu k národním, kulturním a historickým tradicím.</p> <p>Prostřednictvím modelových situací učíme žáky, jak se zachovat v krizových a méně obvyklých situacích.</p>
--	---

KOMPETENCE PRACOVNÍ

<p>pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci</p>	<p>Hlavní strategií, k uvědomění si důležitosti znalostí pracovních postupů a dovedností používat pracovní nástroje v nejširším smyslu, je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.</p> <p>Vedeme žáky k plánování úkolů a postupů, ke správnému způsobu užití materiálů, nástrojů, techniky a vybavení.</p> <p>Vyžadujeme dokončování úkolů v dohodnuté kvalitě i termínech, společně hodnotíme úspěšnost dosažení cíle.</p> <p>Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při výběru profesní orientace.</p> <p>Výběrem volitelných předmětů a zájmových kroužků podnášejeme u žáků zájem o další orientaci.</p> <p>Při praktických činnostech vedeme žáky k aktivní ochraně vlastního zdraví i zdraví spolužáků.</p>
---	---

KOMPETENCE DIGITÁLNNÍ

	<p>Hlavní strategií je pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.</p> <p>připravovat žáky na život ve světě digitálních technologií</p> <p>Vedeme žáky, aby dokázali sebejistě, kriticky a odpovědně používat digitální technologie a interagovat s nimi při výuce, v práci a při účasti na dění ve společnosti.</p> <p>Klademe důraz na využití digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.</p> <p>Při činnostech vedeme žáky k předcházení situací ohrožující bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.</p> <p>Vedeme žáky k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.</p>
--	--

2.2.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová téma jsou realizována formou integrace do výuky nebo projekty. Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je na 1. stupni běžnou součástí výuky, proto není v tabulce většinou vyplněno. Blíže je integrace vyjádřena v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů a v kapitole o školních projektech.

Vysvětlivky:

Pro jednotlivé vyučovací předměty jsou použity v tabulkách zkratky (viz učební plán), zkratky projektů - proj 1 (celoškolní projekt), proj 2 (předmětový projekt).

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	M proj ₁	M proj ₁	M Pč proj ₁	M Vv proj ₁	M Vv proj ₁	M Vo F F P _p Vv Pč proj ₁	M F P Vv Hv Tv Pč proj ₁ proj ₂	Čj M Vo F Vv Tv Pč proj ₁ proj ₂	M F Tv proj ₁
Sebepoznání a sebepojetí	proj ₁	proj ₁	proj ₁	proj ₁ proj ₂	Vv proj ₁	Aj Vo Vv proj ₁	Čj Vo Vv Tv proj ₁	Vo P Vv Tv Pč proj ₁	F Vv Tv proj ₁
Seberegulace a sebeorganizace	M Hv proj ₁	M Hv proj ₁	M proj ₁	M proj ₁ proj ₂	M proj ₁	Vo proj ₁	Vo proj ₁	Vo P Pč proj ₁	Tv Pč proj ₁
Psychohygiena	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv		Vo	Vo P Tv	F Tv
Kreativita	Vv proj ₁	M Hv Vv proj ₁	Hv Vv proj ₁	M Inf Hv Vv Tv proj ₁	Inf Vv Pč proj ₁	Čj M Inf D Z Hv Tv Pč proj ₁	Čj Rj2 M F Vv Z Hv Pč proj ₁ proj ₂	Čj Rj2 Nj2 M Hv Tv proj ₁	Čj Rj2 Nj2 M Hv Tv proj ₁
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	proj ₁	M proj ₁	Aj proj ₁	Vl proj ₁	proj ₁	Čj Aj Nj1 proj ₁	Čj Aj Nj1 Vo Vv Tv proj ₁ proj ₂	Čj Aj Nj1 Z Vo proj ₁	Čj Aj Nj1 Z Tv proj ₁

Mezilidské vztahy	Čj Tv proj ₁	Čj M Hv Tv proj ₁	Čj Tv proj ₁	Čj Př Hv Tv proj ₁	Čj Př proj ₁	Aj Vo Vv Tv proj ₁	Aj Vo Tv Pč proj ₁	Aj Nj2 Rj2 M Vo P Vv Tv proj ₁	Aj Vo Tv proj ₁
Komunikace	Čj M Vv Tv proj ₁	Čj M Vv Tv proj ₁	Čj Aj M Vv proj ₁	Čj M Vl proj ₁	Čj Aj Nj1 M Vv D Tv Pč proj ₁	Čj Aj Nj1 M Vo F Pč Z Pč proj ₁	Čj Aj Nj1,2 Rj2 M Vo F Pč Z Pč Tv proj ₁ proj ₂	Čj Aj Nj1,2 Rj2 M F Vo Vv Tv proj ₁	Čj Aj Nj1,2 Rj2 M F Vo Vv Tv proj ₁
Kooperace a kompetice	proj ₁	proj ₁	proj ₁	proj ₁	proj ₁	M Vo proj ₁	M Vo F Tv proj ₁	M Tv proj ₁ proj ₂	M Rj2 F Z Vv Tv proj ₁
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M proj ₁	M proj ₁	M proj ₁	M Pč proj ₁	M Tv Pč proj ₁	M F proj ₁ proj ₂	M Vo F proj ₁ proj ₂	M F Vv Pč proj ₁	Čj M F proj ₁ proj ₂
Hodnoty, postoje, praktická etika	proj ₁	proj ₁	Tv proj ₁	Vl Př proj ₁ proj ₂	Př Tv proj ₁	Vo proj ₁	Čj Vo proj ₁ proj ₂	Tv proj ₁	Čj M D Vv proj ₁

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	proj ₁	Pr proj ₁	Pr proj ₁	Vl proj ₁	Čj proj ₁	Aj Vo proj ₁	proj ₁	proj ₁	proj ₁
Občan, občanská společnost a stát		Pr		Vl	Čj Př	Vo	Vo	D Vo Pč	Vo Pč
Formy participace občanů v politickém životě				Vl		Vo	Vo		Vo
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Vl	Př	D Vo Vv	Vo		D Vo

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	proj ₁	proj ₁	Hv proj ₁	Čj Vl Př Hv Pč proj ₁ proj ₂	Čj Aj Nj1 Vo Hv proj ₁ proj ₂	Aj Nj1 Vo Hv proj ₁	Aj Nj1 P Z Vv Hv proj ₁	Aj Nj1 M Z Tv Vv Hv proj ₁	Aj M Z Tv proj ₁
Objevujeme Evropu a svět				Čj M Vl	Čj Inf M Vo	Aj D Z	Aj Nj1 M D Z	Aj Nj1,2 Rj2 M Z	Aj Nj1,2 Rj2 M Z
Jsme Evropané				Čj Vl	Vl Př	Aj M	Aj Vo Vv	Aj Vo Z Vv	Aj Vo Vv

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	proj ₁	Pr proj ₁	Čj proj ₁	VI proj ₁	Čj Inf proj ₁	Aj proj ₁	Aj Vo Z proj ₁	Čj Aj Nj ₁ D Z proj ₁	Čj Aj Z proj ₁
Lidské vztahy	proj ₁	Čj Pr proj ₁	Čj proj ₁	Čj VI proj ₁	Čj Př Tv proj ₁	Aj Vo Tv proj ₁	Aj Vo proj ₁	Aj Vo P Z Vv Tv Pč proj ₁	Aj Nj ₁ Tv proj ₁
Etnický původ				Čj VI	Př Pč		D Vo Z	P Z	
Multikulturalita	proj ₁	proj ₁	proj ₁	proj ₁	Tv proj ₁	proj ₁	proj ₁	Z proj ₁	proj ₁
Princip sociálního smíru a solidarity	proj ₁	proj ₁	Pr proj ₁	proj ₁	proj ₁	proj ₁	proj ₁	Z proj ₁	Z proj ₁

5. ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy		Pr	Pr	Př	Př	P _p Z Vv	P Z proj ₂	Ch	Ch P
Základní podmínky života		Pr	Pr	Př	Př	F P _p Pč	F P	Ch P	F Ch P Z

Lidské aktivity a problémy životního prostředí	proj ₁	proj ₁	Pr proj ₁	Aj M Př proj ₁ proj ₂	Př proj ₁ proj ₂	M P _p Z Vv Pč proj ₁	M Vo P Z Vv Pč proj ₁	F Ch P Z Vv proj ₁	M Vo F Ch P Ch P Z proj ₁
Vztah člověka k prostředí	Pr Tv proj ₁	Pr proj ₁	Pr Tv Pč proj ₁	M Př Pč proj ₁	Aj Př Tv Pč proj ₁ proj ₂	P _p Z Tv Pč proj ₁	M P Z Vv Pč proj ₁ proj ₂	M Ch P Z Vv Vv proj ₁	F Ch P Z Vv Tv proj ₁

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj		Inf	Čj Inf Vo		Čj D F
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj		Čj		Čj D
Stavba mediálních sdělení					Čj				Čj
Vnímání autora mediálních sdělení					Čj				Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti						Inf Vv	Vo	M Vv	Čj
Tvorba mediálního sdělení					Čj	Vv			Čj Vo
Práce v realizačním týmu					Čj Aj			Tv	Čj Vv Tv

3 Učební plán

3.1 Celkový

1. stupeň

Vzdělávací oblasti (předměty)	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	42+9	42.0
Čj Český jazyk a literatura	33+9	33.0
Aj Anglický jazyk	9	9.0
Matematika a její aplikace	20+4	20.0
M Matematika	20+4	0.0
Informační a komunikační technologie	2	2.0
Inf Informatika	2	0.0
Člověk a jeho svět	11	11.0
Pr Prvouka	5	0.0
Vl Vlastivěda	3	X
Př Přírodověda	3	X
Umění a kultura	12+1	12.0
Vv Výtvarná výchova	7+1	0.0
Hv Hudební výchova	5	0.0
Člověk a zdraví	10	10.0
Tv Tělesná výchova	10	10.0
Člověk a svět práce	5	5.0
Pč Pracovní činnosti	5	0.0
Doplňující vzdělávací obory	0+2	0.0
Volitelné předměty	0+2	0
Náboženství	N	N

2. stupeň

Vzdělávací oblasti (předměty)	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	33+2	33.0
Čj Český jazyk a literatura	15+2	15.0
Aj Anglický jazyk	12	12.0
Nj2 Německý jazyk		
Rj2 Ruský jazyk	6 *	6 *
Nj1 Německý jazyk (8.,9. ročník)		
Matematika a její aplikace	15+2	15.0
M Matematika	15+2	0.0
Informační a komunikační technologie	4	4.0
Inf Informatika	4	0.0
Člověk a společnost	10+2	10.0
D Dějepis	7+1	0.0
Vo Výchova k občanství	3+1 +I	0.0
Člověk a příroda	20+5	20.0
F Fyzika	5+2	0.0
Ch Chemie	4	0.0
P Přírodopis	6+I	0.0
Pp Přírodovědné praktikum	0+1	0.0
Z Zeměpis	5+2	0.0
Umění a kultura	9+1	9.0
Vv Výtvarná výchova	5+1	0.0
Hv Hudební výchova	4	0.0
Člověk a zdraví	10	10.0
Výchova ke zdraví	2	0.0
Tv Tělesná výchova	8	0.0
Člověk a svět práce	3	3.0
Pč Pracovní činnosti	3	0.0
Doplňující vzdělávací obory	0+6	0.0
Volitelné předměty + Nj 1 Německý jazyk pro RVJ (6.,7. roč.)	0+6	0.0
Nepovinné předměty	N	N

* Poznámka:

Další cizí jazyk (DCJ)

3.2 Ročníkový

1. stupeň

Vzdělávací oblasti (předměty)	1	2	3	4	5	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace						42+9	42
Český jazyk a literatura	7+2	7+2	7+2	6+2	6+1	33+9	33.0
Anglický jazyk	X	X	3	3	3	9	9.0
Další cizí jazyk	X	X	X	X	X	0	0
Matematika a její aplikace						20+4	20.0
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4	0.0
Informatika						2	2.0
Informatika	X	X	X	1	1	2	0.0
Člověk a jeho svět						11	11.0
Prvouka	1	2	2	X	X	5	0.0
Vlastivěda	X	X	X	1	2	3	X
Přírodověda	X	X	X	1	2	3	X
Umění a kultura						12+1	12.0
Výtvarná výchova	1	1	1+1	2	2	7+1	0.0
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0.0
Člověk a zdraví						10	10.0
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10.0
Člověk a svět práce						5	5.0
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0.0
Doplňující vzdělávací obory						0+2	0.0
Volitelné předměty	0+1	0+1	X	X	X	0+2	0.0
Nepovinné předměty	1(N)	1(N)	1(N)	1(N)	1(N)	1(N)	N
Celkem základní	17	18	21	22	24	102	102.0
Celkem disponibilní	3	4	4	3	2	16	16
Celkem v ročníku	20	22	25	25	26	118	118.0

2. stupeň

Vzdělávací oblasti (předměty)	6	7	8	9	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace					33+2	33.0
Český jazyk a literatura	4	4	3+1	4+1	15+2	15.0
Cizí jazyk - Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12.0
Další cizí jazyk - Německý jazyk (Ruský jazyk)			3	3	6¹	6
Matematika a její aplikace					15+2	15.0
Matematika	4	4	3+1	4+1	15+2	0.0
Informatika					4	4.0
Informatika	1	1	1	1	4	0.0
Člověk a společnost					10+2	10.0
Dějepis	2	2	2	1+1	7+1	0.0
Výchova k občanství	1	1 ⁺¹	1	1	3+1	0.0
Člověk a příroda					20+5	20.0
Fyzika	1	1+1	2	1+1	5+2	0.0
Chemie	X	X	2	2	4	0.0
Přírodopis	1	2	1 ⁺¹	2	6	0.0
Přírodovědné praktikum	0+1	0	0	0	0+1	0.0
Zeměpis	1+1	2	1+1	1	5+2	0.0
Umění a kultura					9+1	9.0
Výtvarná výchova	2	1+1	1	1	5+1	0.0
Hudební výchova	1	1	1	1	4	0.0
Člověk a zdraví					10	10.0
Výchova ke zdraví	0	⁺¹	⁺¹	X	2	0.0
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0.0
Člověk a svět práce					3	3.0
Pracovní činnosti	1	1	1	0	3	0.0
Doplňující vzdělávací obory					0+6	0.0
Volitelné předměty Německý jazyk pro RVJ *	0+2 0+2*	0+2 0+2*	0+1	0+1	0+6	0.0
Nepovinné předměty	1(N)	1(N)	1(N)	1(N)	1(N)	N
Celkem základní	24	26	28	26	104	104.0
Celkem disponibilní	4	4	4	6	18	18.0
Celkem v ročníku	28	30	32	32	122	122.0

¹ Časová dotace může být upravena, popř. může být celý vzdělávací obsah Dalšího cizího jazyka nahrazen jiným v souvislosti s podpůrným opatřením dle § 16 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Poznámka k učebnímu plánu

Učební plán pro 1. stupeň stanovuje 118 vyučovacích hodin, z toho 16 disponibilních.

Disponibilní hodiny jsou přiřazeny takto:

- navýšení počtu hodin v předmětech Český jazyk a literatura o 9 hodin, Matematika o 4 hodiny, Výtvarná výchova o 1 hodinu a Doplňující vzdělávací obory (volitelné předměty) o 2 hodiny.

Učební plán pro 2. stupeň stanovuje 122 vyučovacích hodin, z toho 18 disponibilních.

Disponibilní hodiny jsou přiřazeny takto:

Volitelné předměty 6 hodin, navýšení počtu hodin v předmětech Český jazyk a literatura o 2 hodiny, Matematika o 2 hodiny, Dějepis o 1 hodinu, Fyzika o 2 hodiny, Přírodovědné praktikum o 1 hodinu, Zeměpis o 2 hodiny, Výchova k občanství o 1 hodinu a Výtvarná výchova o 1 hodinu.

Předmět Výchova ke zdraví je *integrován* do předmětu Výchova k občanství v 7. ročníku a do předmětu Přírodopis v 8. ročníku.

V případě žáků s **přiznanými podpůrnými opatřeními** je možné využít **disponibilní časovou dotaci** v ŠVP k zařazení předmětů speciálně pedagogické péče. Ředitel školy použije disponibilní časovou dotaci k realizaci předmětů speciálně pedagogické péče, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena školským poradenským zařízením a zákonný zástupce žáka souhlasil s jejich poskytováním.

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů **Cizí jazyk a Další cizí jazyk** je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s **přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně** jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP.

Vzdělávání žáků-cizinců a **žáků s odlišným mateřským jazykem** se realizuje podle zvláštních ustanovení. Žákům je nutné poskytnout podporu cílenou ke zvládnutí českého jazyka, tak aby jejich účast na vzdělávání ve všech předmětech mohla být co nejfektivnější. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Další cizí jazyk** je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru **Cizí jazyk**.

4 Učební osnovy

4.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jím, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk**¹. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: *Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy*. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, čist s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a

¹ Další cizí jazyk je od školního roku 2013/2014 vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Škola zařazuje Další cizí jazyk podle svých možností nejpozději od 8. ročníku v minimální časové dotaci 6 hodin.

prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvorivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomízávažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka². Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)³.

² V tomto období je důraz kláden na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.

³ Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálů zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb. Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zahrnuje vyučovací předměty:

- Český jazyk a literatura
- Cizí jazyk
- Další cizí jazyk

4.1.1 Český jazyk a literatura

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU 1. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V 1. - 3. ročníku se předmět vyučuje 9 hodin týdně, ve 4. ročníku 8 hodin a v 5. ročníku 7 hodin týdně. Předmět je posílen o 9 hodin z disponibilní časové dotace.

Psaní je součástí literární výchovy v 1. - 3. ročníku a realizuje se v menších časových celcích než je vyučovací hodina. Ve 4. a 5. ročníku je psaní součástí komunikační a slohové výchovy.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura vede žáka k:

- užití českého jazyka v reálném životě
- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa
- využití českého jazyka jako nástroje pro celoživotní vzdělávání
- osvojení jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, formování svých potřeb a názorů
- používání uměleckého díla a sdílení čtenářských zážitků
- rozvíjení vztahu k literatuře
- samostatnému získávání informací
- zvládnutí mezilidské komunikace

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do 3 složek

1. Komunikační a slohová výchova
2. Jazyková výchova
3. Literární výchova

Formy a metody práce

- samostatná práce
- práce ve skupinách
- reprodukce textu

- soutěže
- didaktické hry
- sebekontrola
- tvorba vlastního textu
- práce s odbornou literaturou
- poslech literárních děl (ukázky)
- dramatizace textu
- projekty

Průřezová téma

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy demokratického občana, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchovy a Mediální výchovy.

Uplatňují se **mezipředmětové vztahy** s hudební výchovou, výtvarnou výchovou, prvoukou, vlastivědou, tělesnou výchovou, matematikou a přírodovědou.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na čtení s porozuměním a práci s textem
- podporuje tvorivost žáků
- zadává tvorivé domácí úkoly
- podporuje u žáků rozvoj schopnosti logického myšlení zařazováním problémových úkolů, hádanek, kvízů, rébusů apod.
- používá metody, při kterých docházejí žáci k řešení a závěrům sami
- vede žáky k aplikaci jazykových znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problému

Učitel

- umožňuje žákům uplatnit různá řešení problémů
- motivuje žáky pomocí řešení problémů z praxe
- vede žáky k samostatnému hodnocení
- zajišťuje pořádání školních soutěží (soutěž v recitaci, literární soutěž - poezie, jazyková olympiáda)
- chybu žáka vidí jako příležitost, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky i s dospělými
- učí žáky obhájit si vhodnou formou svůj názor a umět vyslechnout názor druhých
- podporuje přátelské vztahy mezi třídami (společné akce - soutěže mezi třídami)
- podporuje komunikaci s jinými školami
- vede žáky k vyjadřování myšlenek a názorů

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává žákům přiměřeně náročné úkoly, které žáci samostatně řeší a dosahují tak pocitu sebeuspokojení
- zařazuje do výuky kooperativní metody (práce ve skupinách), vytváří projekty pro skupiny žáků
- při skupinové práci se snaží o to, aby žáci dokázali střídat role ve skupině
- vede žáky k respektování pravidel chování, která sami spoluvytvářejí
- vede žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci při učení

Kompetence občanské

Učitel

- klade důraz na environmentální výchovu (projekty)
- vede žáky k uvědomování si svých povinností a vlastní zodpovědnosti za domácí přípravu
- vede žáky k respektování a ochraně kulturního dědictví
- učí žáky respektovat názory ostatních, poskytovat si pomoc a brát ohled na druhé
- jde žákům příkladem a zajímá se o to, jak jim vyhovuje jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k sebehodnocení
- nabízí účast v zájmových kroužcích
- požaduje dodržování kvality a termínů

Kompetence digitální

Učitel

- dává žákům prostor ke čtení elektronických textů
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, ověřování z více zdrojů
- učí žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat)
- umožňuje žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vede žáky k zvládání základních hygienických návyků spojených se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií
- vede žáky k využívání digitálních technologií při tvorbě vlastního sdělení

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas**
- **ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává**
- **ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení**
- **ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta**
- **ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku**
- **ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě**
- **ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru**
- **ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace**
- **ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry**
- **ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti**

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **ČJL-5-2-01** porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- **ČJL-5-2-02** rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- **ČJL-5-2-03** určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- **ČJL-5-2-04** rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- **ČJL-5-2-05** vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- **ČJL-5-2-06** odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- **ČJL-5-2-07** užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- **ČJL-5-2-08** píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- **ČJL-5-2-09** zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **ČJL-5-3-01** vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- **ČJL-5-3-02** volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- **ČJL-5-3-03** rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- **ČJL-5-3-04** při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje ve všech ročnících 2. stupně. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na učivo 1. stupně.

Hlavním cílem předmětu je vést žáky k přesnému a logickému myšlení, srozumitelnému vyjadřování a vhodnému výběru jazykových prostředků. Klademe důraz na čtení s porozuměním, vyhledávání informací v textu. Tyto dovednosti jsou důležité nejen pro vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

V oblasti literatury umožňujeme žákům realizovat některá téma formou projektů, dále umožňujeme tvořivou interpretaci textů, popřípadě produkci vlastních textů. Podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby. Seznamujeme žáky s naším literárním dědictvím, vysvětlujeme jim jeho význam.

Vedeme žáky nejen k vyhledávání, ale i k systematickému ukládání informací, k aplikaci naučených pravidel a jejich vzájemnému propojování. Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat o problémech, uměli argumentovat a zároveň přijímat i jiné názory. Necháváme prostor pro sebehodnocení.

Obsahové, časové a organizační vymezení

V 6. – 8. ročníku se předmět vyučuje 4 hodiny týdně, v 9. ročníku 5 hodin. Předmět je posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace. V 9. ročníku je 1 hodina týdně půlena, a výuka tak probíhá ve 2 skupinách samostatně. Žáci jsou do skupin rozděleni z hlediska předpokladů, nadání a zájmu o předmět. Na žáky 1. skupiny jsou kládeny vyšší nároky z hlediska probíraného učiva a očekávaných výstupů, podle podmínek je do výuky zařazováno rozšiřující učivo. Ve 2. skupině jsou žáci vedeni ke zvládnutí základních dovedností tak, aby splnili potřebné výstupy.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura vede žáka k:

- rozvíjení kultivovaného písemného a ústního projevu
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah předmětu český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek

1. Komunikační a slohová výchova
2. Jazyková výchova
3. Literární výchova

Formy a metody práce

- práce ve skupinách
- projektové vyučování
- frontální výuka s praktickými cvičeními

Průřezová téma

V předmětu Český jazyk a literatura se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Multikulturní výchovy a Mediální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura je úzce spjat i s ostatními předměty (zejména s dějepisem, zeměpisem, hudební výchovou a výtvarnou výchovou, fyzikou, přírodopisem a chemií).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- v hodinách literární výchovy věnuje pozornost práci s textem, porozumění textu a plnění zadaných úkolů, které vycházejí z textu
- učí žáky vyhledávat potřebné informace z dostupných zdrojů
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady a podporuje jejich samostatnou práci a tvořivost (literární činnost, slohové práce)
- zadává zajímavé domácí úlohy
- podporuje u žáků rozvoj logického a abstraktního myšlení
- zařazuje metody, při kterých dochází žáci k řešení sami

Kompetence k řešení problému

Učitel

- podnájuje k logickému a tvořivému myšlení zadáváním problémových úkolů směřujících do praktických oblastí (srovnávání různých období vývoje naší i světové literatury, tvorba jednotlivých literárních skupin, tvorba různých autorů ...)
- učí žáky získávat podklady pro řešení problému z dostupných zdrojů (knihovna, archiv, internet ...)
- vede žáky k plánování postupů a spolupráci při řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí ukázání cesty ke správnému řešení
- zařazuje netradiční úkoly (Kalibro, Scio)

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke schopnostem vhodné komunikace se svými vrstevníky, s učiteli a ostatními dospělými
- učí žáky jasně formulovat své vlastní názory, umět je obhájit, ale zároveň je učí umět vhodnou formou polemizovat s názory odlišnými, umět též výstižně argumentovat
- vede žáky k vyjadřování myšlenek v logickém sledu
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- pomocí literárního a gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci
- vede žáky ke vzájemné pomoci při učení
- vede žáky k respektování jejich vlastní práce i práce ostatních
- zařazuje do vyučovací hodiny kooperativní činnosti – práci ve dvojicích, skupinách
- vytváří projekty pro skupiny žáků
- při skupinové práci se snaží, aby si žáci střídali role ve skupině

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k uvědomování si svých školních povinností
- vede žáky k zodpovědnosti za svoji domácí přípravu
- vede žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi, tj. umět využít jazykové a literární příručky
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- zajímá se, jak žákům vyhovuje způsob jeho výuky

Kompetence digitální

Učitel

- dává žákům prostor ke čtení elektronických textů
- vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací
- navozuje různé modelové komunikační situace, učitelem, ostatními a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky
- vede žáky i k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby, umožňuje žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji
- vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

2. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- **ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji**
- **ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru**
- **ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj**
- **ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci**
- **ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru**
- **ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči**
- **ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu**
- **ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát**
- **ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování**

- ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazemech
- ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s *Pravidly českého pravopisu*, se *Slovníkem spisovné češtiny* a s dalšími slovníky a příručkami
- ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvorí spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- ČJL-9-3-04 tvorí vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	7+2	7+2	7+2	6+2	6+1	4	4	3+1	4+1
Povinnost (skupina)	povinný								

1. ROČNÍK - DOTACE: 7+2, POVINNÝ

PÍSMENA A HLÁSKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká • rozlišuje jednotlivá písmena a hlásky, správně je čte, vyslovuje a píše 	
ČTENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • skládá a čte slabiky a slova • tvoří jednoduché věty • hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací, rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Komunikace	
přesahy	
Do: Pr (1. ročník): Rodina, Vv (1. ročník): Malba, Kresba, Hv (1. ročník): Vokální činnosti	
PSANÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • učí se sedět při psaní • rozlišuje psací a tiskací písmena • píše psací písmena velké a malé abecedy • pokouší se napsat slabiky, jednoduchá slova a věty • přepíše tiskací písmo do psané podoby • píše diktát jednotlivých slov a vět 	

VYJADŘOVACÍ SCHOPNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • tvoří smysluplné věty • dramatizuje jednoduchý text • vypráví pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy • říká z paměti básničku - minimálně 4 verše • recituje básničku • žák se vhodně představí 	
Přesahy	
Do: Tv (1. ročník): Sportovní hry	

2. ROČNÍK - DOTACE: 7+2, POVINNÝ	
ČTENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas • čte s porozuměním jednoduché texty potichu • dbá na správnou intonaci • naslouchá přednesu • rozlišuje poezii a prózu • dokáže přečtený text vyprávět 	
přesahy	
Do: Pr (2. ročník): Rodina, Osobní bezpečí, Regionální památky, Vv (2. ročník): Malba, Kresba	
HLÁSKY	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a umí vyjmenovat samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky • zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek 	
SLABIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozděluje slova na slabiky • rozděluje slovo na konci řádku 	

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě 	
SLOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> tvoří ze slov smysluplné věty rozlišuje vlastní jména osob a zvířat pozná párové souhlásky - spodobu na konci slov 	
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Komunikace	
VĚTY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pozná konec věty a začátek věty následující věty začíná velkým písmenem rozlišuje druhy vět - oznamovací, tázací, rozkazovací, přací zná a správně používá interpunkční znaménka řadí věty v textu 	
VYJADŘOVACÍ SCHOPNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk spisovně se vyjadřuje ve větách je schopen vyjádřit svůj názor, pocity podle obrázkové osnovy vypráví děj naslouchá druhému 	
PSANÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládne správné tvary písmen abecedy, opis a přepis jednoduchých textů 	

3. ROČNÍK - DOTACE: 7+2, POVINNÝ

ČTENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení • čte potichu i předčítá nahlas • orientuje se v textu • využívá četbu jako zdroj poznatků • čte s porozuměním • reprodukuje text 	

pokrytí průřezových témat

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference, Lidské vztahy
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Komunikace

přesahy

Do: M (3. ročník): Počítání v oboru do tisíce, Pr (3. ročník): Obec, místní krajina

VYJMENOVANÁ SLOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje obojetné souhlásky • zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis 	

přesahy

Do: Hv (3. ročník): Vokální činnosti

ZNĚLÉ A NEZNĚLÉ SOUHLÁSKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova • osvojuje si pravopis znělých a neznělých souhlásek • zná pravopis párových souhlásek 	

PODSTATNÁ JMÉNA

výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná podstatné jméno • určí rod, číslo, pád podstatných jmen • rozlišuje názvy obcí a ulic a správně je píše 	

SLOVESA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná sloveso 	

<ul style="list-style-type: none"> určí osobu, číslo a čas sloves 	
OSTATNÍ SLOVNÍ DRUHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slovní druhy v základním tvaru rozlišuje předložky a umí je napsat s podstatným jménem 	
VÝZNAM SLOV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uvádí příklady slov souznačných a protikladných a používá je ve větě nahradí nespisovné slovo slovem spisovným porovnává významy slov, slova opačného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává slova příbuzná 	
ABECEDA	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> ovládá abecedu seřazuje slova podle abecedy 	
SOUVĚTÍ	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> spojuje věty do jednoduchých souvětí pomocí spojek a spojovacích výrazů 	
VYJADŘOVACÍ SCHOPNOSTI	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v textu slyšeném i čteném vybere z nabídky vhodná slova vztahující se k textu navrhne vhodný nadpis vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku je schopen vypravovat podle osnovy věrohodně popisuje předmět vede telefonický rozhovor 	

<ul style="list-style-type: none"> napiše adresu, přání, pozdrav na pohlednici řekne oznámení, příkaz, prosbu, omluvu se správnou intonací 	
--	--

Přesahy

Do: Pr (3. ročník): Živočichové, Rostliny, Hv (3. ročník): Poslechové činnosti

PSANÍ

výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> dbá na úpravu v sešitě 	

4. ROČNÍK - DOTACE: 6+2, POVINNÝ

MATEŘSKÝ JAZYK

výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s jazykem jako prostředkem komunikace 	

pokrytí průřezových témat

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Etnický původ

SLOVNÍ ZÁSOBA

výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma, slova s citovým zabarvením 	

Přesahy

Do: Př (4. ročník): Chráníme své prostředí, Příroda kolem nás, Ochrana přírody

ABECEDA

výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává v abecedním seznamu a řadí slova podle abecedy 	

STAVBA SLOVA

Výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku 	

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slova příbuzná a tvary téhož slova 	
SKUPINY BĚ-BJE, PĚ, VĚ-VJE, MĚ-MNĚ	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> správně píše skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně 	
VYJMENOVANÁ SLOVA	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> píše správně i-y ve slovech po obojetných souhláskách 	
SLOVNÍ DRUHY	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje slova ohebná a neohebná určuje slovní druhy vybere z textu větu, která obsahuje/neobsahuje zadaný slovní druh 	
SLOVESA	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> pozná zvratná slovesa a neurčitek určí osobu, číslo a čas rozlišuje jednoduché a složené tvary sloves časuje v čase přítomném, budoucím a minulém 	
PODSTATNÁ JMÉNA	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná vzory podstatných jmen určí rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen skloňuje podstatná jména podle vzorů používá pravopisná pravidla pro psaní koncovek podstatných jmen 	

VĚTU JEDNODUCHÁ A SOUVĚTÍ	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • vhodně změní větu jednoduchou v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku • určí základní skladební dvojice ve větě jednoduché • učí se užívat pravidla shody přísluhku s podmětem • užívá vhodných spojovacích výrazů 	
VYJADŘOVACÍ SCHOPNOSTI V MLUVENÉM I PÍSEMNÉM PROJEVU	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vypravuje podle osnovy • vybere vhodný závěr k ukázce • popíše osobu, jednoduchou věc a činnost • při vypravování a popisu užívá výstižná, vhodná a spisovná slova • ve slyšené ukázce rozliší spisovnou a nespisovnou výslovnost • vede správně dialog a telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záZNAMníku • zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu • vyjadřuje se v běžných situacích • rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě 	
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané	
Přesahy	
Do: Vl (4. ročník): Místo, kde žijeme, Praha, Zobrazování světa, Z českých dějin Vv (4. ročník): Kresba, Malba	
Čtení a literární výchova	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním potichu i nahlas přiměřeně náročné texty 	

<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje obsah sdělení • vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma • rozlišuje podstatné a okrajové informace s pomocí učitele • dokáže zaznamenat podstatné informace z textu a udělat zápis do čtenářského deníku, vyjádří svůj názor 	
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Komunikace	
Přesahy	
Do: M (4. ročník): Slovní úlohy, Vl (4. ročník): Z českých dějin, Př (4. ročník): Příroda kolem nás, Chráníme své prostředí Vv (4. ročník): Výsledky tvůrčí činnosti	

5. ROČNÍK - DOTACE: 6+1, POVINNÝ

SLOVNÍ DRUHY	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určuje slovní druhy a užívá je v gramaticky správných tvarech 	
SLOVESA	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu • rozlišuje všechny slovesné způsoby 	
SKLADBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná základní větné členy • rozlišuje holý, rozvitý a několikanásobný podmět a přísudek • zvládá základní příklady pravopisu shody přísluhu s podmětem • rozlišuje věty s podmětem vyjádřeným a nevyjádřeným • určuje větu řídící a závislou, větu hlavní a vedlejší • pozná spojovací výrazy v souvětí • doplní správně čárky do zadанého textu 	

PODSTATNÁ JMÉNA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určuje rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen podstatná jména skloňuje podle vzorů 	
PŘÍDAVNÁ JMÉNA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určuje druhy přídavných jmen používá náležité tvary přídavných jmen seznámuje se s pravopisem měkkých a tvrdých přídavných jmen 	
ZÁJMENA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> poznává druhy zájmén skloňuje osobní zájmena 	
ČÍSLOVKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> poznává druhy číslovek skloňuje číslovky základní 	
PŘÍMÁ ŘEČ	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná přímou řeč a větu uvozovací využívá přímou řeč ve vypravování 	
VYJADŘOVACÍ SCHOPNOSTI V MLUVENÉM I PÍSEMNÉM PROJEVU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> volně reprodukuje text zaznamená podstatné informace z textu zařadí do ukázky na vhodné místo nabízený text posoudí pravdivost/nepravdivost tvrzení posoudí, zda daná informace vyplývá/nevyplývá z textu 	

<ul style="list-style-type: none"> • zdramatizuje vhodný text • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený i písemný projev s dodržením časové posloupnosti • napíše dopis, telegram, článek pro dětský časopis, oznámení, zprávu, vzkaz, pozvánku – posoudí zda jsou úplné • reprodukuje vzkaz ústně nebo písemně 	
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference, Lidské vztahy	
Přesahy	
Do: M (5. ročník): Slovní úlohy, Vl (5. ročník): Evropa a svět, Z českých dějin Př (5. ročník): Lidé kolem nás, Vv (5. ročník): Kresba, Hv (5. ročník): Vokální činnosti	
ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu • čte s porozuměním • rozpozná umělecké žánry - pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, povídka, báseň, říkanka, hádanka, rozpočítadlo • rozhodne, jakého typu je úryvek – umělecký (poezie, komiks, pohádka), neumělecký (naučný text, návod k použití) • pozná pojmy rým, verš, sloka • recituje básně 	
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Komunikace	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět	
Přesahy	
Do: Vl (5. ročník): Evropa a svět, Z českých dějin	

6. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami • odliší spisovný a nespisovný jazykový projev • rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření nových slov • vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování • dokáže rozpoznat slovní druhy-určí slovní druh u slov odvozených od stejného základového slova, určí slovní druh u vyznačených slov v textu (dané slovo může mít ve větě platnost různých slovních druhů) • ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické, mluvnickou shodu podmětu s přísudkem • uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy, umí doplnit slovo podle naznačených vztahů a určí doplněný větný člen • rozliší věty hlavní a vedlejší, řídící a závislé 	<ul style="list-style-type: none"> • jazyk a jeho útvary, jazykověda a její složky, jazykové příručky • zvuková stránka jazyka • slovní zásoba a tvoření slov (způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby) • tvarosloví (ohebné slovní druhy) • pravopis (lexikální a morfologický, shoda podmětu s přísudkem) • skladba (shoda podmětu s přísudkem) • tvoření slov a obohacování slovní zásoby • věty hlavní a vedlejší, řídící a závislé
přesahy	
Do: Z (7. ročník): Indický oceán, Antarktida, Afrika, Rozdělení světa	
LITERATURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, přednáší z paměti literární texty přiměřené věku, zvládá dramatizaci jednoduchého textu • podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma, formuluje dojmy ze své četby a názory na umělecké dílo • odliší, zda uvedený text je próza, poezie, nebo drama 	<ul style="list-style-type: none"> • lidová slovesnost • pohádky • báje a pověsti, eposy • dobrodružná literatura
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace	

přesahy	
Do: D (6. ročník): Starověk, Řecko, Řím, Vv (6. ročník): Tematické práce	
SLOH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč, dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity • používá jazykové prostředky vhodné pro daný slohový útvar, uvědomuje si posloupnost děje • dokáže odlišit podstatné a okrajové informace, umí číst s porozuměním, dokáže formulovat hlavní myšlenky textu • osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu • převede krátké nespisovné vyjádření do podoby spisovné • po přečtení textu vybere z nabízených možností ty, které vyjadřují některý názor pisatele textu • odliší v jednoduchém textu názor autora i postavy od faktu 	<ul style="list-style-type: none"> • vypravování • popis • osnova, výpisky, výtah • dopis
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace	
přesahy	
Do: F (6. ročník): Látka a těleso, P (6. ročník): Rostliny	

7. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ	
GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá pravopisné jevy morfologické, správně třídí slovní druhy 	<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví (ohebné slovní druhy, důraz na slovesa – slovesný rod, neohebné slovní druhy)

<ul style="list-style-type: none"> • tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá v komunikaci, chápe přenášení pojmenování • používá samostatně Pravidla českého pravopisu, SSČ a další dostupné jazykové příručky • rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov • rozlišuje větné členy, rozpozná, jak k sobě patří podle významu, rozšíří daný větný člen na několikanásobný • ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí • vybere z nabízených schémat stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně) • určuje druhy vedlejších vět 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba (význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma) • skladba (stavba věty – základní a rozvíjející větné členy, vedlejší věty)
---	---

přesahy

Do: Z (7. ročník): Rozdělení světa, Na cestě do Evropy

LITERATURA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury • formuluje vlastní názory na přečtený text, orientuje se v základních literárních pojmech • výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text, uceleně reprodukuje přečtený text • navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text 	<ul style="list-style-type: none"> • bajky • pověsti, kroniky • balady a romance • literatura doby Karla IV. a husitství • cestopisy

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace

přesahy

Do: D (7. ročník): Středověk, Z (7. ročník): Rozdělení světa, Vv (7. ročník): Tematické práce

SLOH

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá jazykové prostředky vhodné pro daný slohový útvar, popíše své city, pocity, nálady, 	<ul style="list-style-type: none"> • popis, subjektivní popis • charakteristika (přímá, nepřímá, vnější, vnitřní)

<p>výstižně vyjádří charakteristické rysy popisované osoby, tvoří vlastní životopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná manipulativní způsob projevu, najde výrazný prostředek manipulace v textu, určí alespoň jeden účel, pro který byl manipulativní text napsán, zaujme kritický postoj k cílům manipulace • chápe literární text jako zdroj informací a prožitků, formuluje vlastní názory na umělecké dílo • formuluje hlavní myšlenky textu, dokáže vytvořit výpisky, výtah, usporádá informace v textu s ohledem na jeho účel 	<ul style="list-style-type: none"> • životopis • referát, recenze, reklama • výpisky, výtah • žádost, pozvánka • vypravování (ústní, písemné)
pokrytí průřezových témat	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Komunikace, Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>	
přesahy	
<p>Do:F (7. ročník): Síla, Pohyb</p>	

8. ROČNÍK - DOTACE: 3+1, POVINNÝ

SLOH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar, popíše své city, pocity a nálady, rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení • rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace, formuluje hlavní myšlenky textu • uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu • po krátkém čase na rozmyšlenou pronese souvislou a převážně spisovnou řečí krátké sdělení o něčem, čemu by ostatní měli věnovat pozornost 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika • subjektivní popis • úvaha • referát • výklad, výtah

<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje běžné rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a jak na veřejnosti 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Komunikace	
přesahy	
Do: P (8. ročník): Člověk a zdraví	
LITERATURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje jeho smysl • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby • posoudí, zda je text svým podáním spíše realistický, nebo romantický, starobylý, nebo moderní, citový, nebo intelektuální 	<ul style="list-style-type: none"> • renesance a humanismus • baroko, klasicismus • národní obrození a 1. pol. 19. století • literatura 2. pol. 19. století (májovci, ruchovci, lumírovci, realismus) a literatura přelomu 19. a 20. století
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace	
přesahy	
Do: D (8. ročník): Francouzská revoluce a 19.stol., Období baroka a osvícenství, Raný novověk, Vv (8. ročník): Dějiny umění	
GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • má přehled o slovanských a světových jazycích • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování • umí využívat Pravidel českého pravopisu, určuje druhy vedlejších vět a poměry mezi hlavními větami 	<ul style="list-style-type: none"> • obecné poučení o jazyce (skupiny jazyků, rozvrstvení národního jazyka) • nauka o slovní zásobě (obohacování, slova přejatá a jejich skloňování) • tvarosloví (slovesný vid) • skladba (věta jednoduchá a souvětí)

<ul style="list-style-type: none"> • ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché i v souvětí <p style="text-align: center;">pokrytí průřezových témat</p>	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference	
přesahy	
Do: Z (8. ročník): Česko a Evropa	

9. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

GRAMATIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický, slovotvorný i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění • ovládá pravopisné jevy syntaktické v souvětí, samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a dalšími příručkami, uvede, jakými dalšími způsoby kromě Google a jiných webových vyhledavačů může najít určitý typ informace • správně třídí slovní druhy • tvorí spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci, spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	<ul style="list-style-type: none"> • slovanské jazyky, obecné poučení o jazyce (původ a základy vývoje češtiny) zvuková stránka jazyka • slovní zásoba (homonyma, antonyma, odborné názvy) • tvoření slov a jejich význam • tvarosloví (vlastní jména a názvy) • skladba (souvětí, pořádek slov ve větě, stavba textu)
pokrytí průřezových témat	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení, Stavba mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu

přesahy

Do: Z (9. ročník): Svět, Obyvatelstvo

SLOH

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní normy písemného vyjadřování, grafickou úpravu 	<ul style="list-style-type: none"> • slohové postupy a útvary • úvaha

<p>textu, zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady dorozumívání (komunikační normy), chápe roli mluvčího a posluchače • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • formou dialogu zdramatizuje epizodu ve vhodném textu • vyjádří ústně i písemně své zážitky, názory, nálady, pokouší se o vlastní literární texty, odlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení (ověřuje fakta pomocí dostupných informačních zdrojů) 	<ul style="list-style-type: none"> • proslov • diskuse • publicistické útvary
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu	
přesahy	
Do: Ch (9. ročník): Energie, P (9. ročník): Ekologie	
LITERATURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • má přehled o významných představitelích české a světové literatury, formuluje vlastní názory na umělecké dílo • rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora • uveče základní znaky několika běžných žánrů, doloží svůj názor příklady, nejlépe z vlastní četby • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> • literatura 1. pol. 20. století (česká i světová) – meziválečná poezie a próza, odraz války v literatuře (ztracená generace) • literatura 2. pol. 20. století – oficiální, exilová a samizdatová česká literatura, moderní román
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	
Do: D (9. ročník): Moderní doba (1914-1948), Dějiny od poloviny 20. století do současnosti Vv (9. ročník): Dějiny umění	

4.1.2 Anglický jazyk

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 1. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Ve 3., 4. a 5. ročníku se vyučují tři hodiny týdně. Výuka se realizuje v kmenových třídách, v jazykové učebně, lze využít učebnu informatiky a informačního centra. V případě vysokého počtu žáků lze dělit do skupin. Při standardním počtu se třída nedělí.

Předmět je zaměřen na rozvoj komunikativních schopností žáků. Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných životních situacích. Seznamuje žáky s životem a kulturou dětí daného věku v jiných zemích – výukové materiály obsahují informace tohoto charakteru. Umožňuje získat tzv. jazykovou gramotnost, čemuž je podřízen i obsah slovní zásoby odpovídající žákům mladšího školního věku.

Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk

- vede žáka k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem
- poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa (požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce na 1. stupni formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a směřují k dosažení úrovně A1)

Tematické okruhy

1. Poslech s porozuměním
2. Mluvení
3. Čtení s porozuměním
4. Psaní

Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představování. Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

Slovní zásoba- žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem

Jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost,
Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje.

Slovní zásoba a tvoření slov – synonyma, antonyma, význam slov v kontextu.

Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě.

Formy a metody práce

Ve vyučovací hodině klademe důraz na činnostní charakter výuky – dialogy, scénky, didaktické hry, recitace, zpěv, dramatizace, poslech s porozuměním, jednoduchá četba s následnou reprodukcí, využíváme obrazový materiál. Zařazujeme též práci skupinovou. Preferujeme ústní projev před písemným. Využíváme portfolia - vedeme tímto žáky k sebehodnocení. Organizujeme olympiády, účastníme se konverzačních soutěží i v rámci jiných škol. Žákům nabízíme již od počátku všechny dostupné jazykové materiály – slovníky, učebnice, časopisy. Vedeme je k samostatné práci ve spojení s využíváním ICT.

Průřezová téma

V předmětu Anglický jazyk se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Enviromentální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Anglický jazyk je úzce spjat i s ostatními předměty – Čj, M, Vl, Př, Hv, Tv, Vv, Pr.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

1. stupeň

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

žák

- CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

žák

- CJ-5-4-01 napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na vyučovací předmět Anglický jazyk na 1. stupni a směřuje k dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

V 6. – 9. ročníku se v běžných i jazykových skupinách vyučují 3 hodiny týdně (rozdělení do skupin v rámci jednotlivých ročníků dle zvolených kritérií). Způsob organizace určuje příslušní učitelé ve spolupráci s předmětovou komisí. Vzdělávací obsah u žáků v jazykových skupinách bude rozšířen o prohlubující učivo z oblasti slovní zásoby, gramatiky i reálií. V rozvrhu budou tyto skupiny označovány jako:

A1 – jazykové skupiny

A2 – nejazykové skupiny

Výuka probíhá v kmenových třídách, jazykových učebnách, v učebně výpočetní techniky, v informačním centru.

Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk vede žáka k:

- využití anglického jazyka v běžných životních situacích
- osvojení slovní zásoby a gramatických jevů
- rozvoj komunikativních dovedností
- schopnost převádět myšlenky z jednoho jazyka do druhého

Tematické okruhy

1. Poslech s porozuměním
2. Mluvení
3. Čtení s porozuměním
4. Psaní

Formy a metody práce

- vyučovací hodina s využitím metod komunikativního zaměření – dialog, četba, poslech s následnou reprodukcí, dramatizace, recitace, zpěv
- samostatná práce – vyhledávání informací z různých zdrojů a jejich kombinace
- skupinová práce – realizace projektů
- olympiády
- portfolia
- výjezdy do zahraničí

Průřezová téma

V předmětu Anglický jazyk se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy demokratického občana, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Anglický jazyk je úzce spjat i s ostatními předměty – Čj, M, Z, Vo.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU ANGLICKÝ JAZYK

2. stupeň

Očekávané výstupy POSLECH S POROZUMĚNÍM žák	<ul style="list-style-type: none">➤ CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně➤ CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
MLUVENÍ žák	<ul style="list-style-type: none">➤ CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích➤ CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech➤ CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák	<ul style="list-style-type: none">➤ CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech➤ CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
PSANÍ žák	<ul style="list-style-type: none">➤ CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři➤ CJ-9-4-02 napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat➤ CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ - 1. A 2. STUPEŇ

Kompetence k učení

Učitel

- klade velký důraz na čtení a poslech s porozuměním, práci s textem a samostatné vyhledávání informací
- vede žáky k sebehodnocení
- motivuje žáky k účasti na soutěžích a olympiádách
- využívá slovníky, encyklopedie a informační technologie
- zařazuje samostatnou četbu
- zadává úkoly, ve kterých žáci kombinují vyhledávání informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- podporuje samostatné myšlení žáků a schopnost improvizace
- umožňuje žákům přístup k více informačním zdrojům
- vede k analýze vlastních chyb

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k uplatnění poznatků v praxi, k jasnemu a výstižnému vyjadřování
- klade důraz na verbální i neverbální složku jazyka, zvládnutí slovní zásoby potřebné v reálných životních situacích
- vytváří příležitosti ke komunikaci mezi žáky, mezi žáky a učitelem i ostatními dospělými

Kompetence sociální a personální

Učitel

- využívá skupinové práce se střídáním rolí
- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci s učením
- podnášecuje žáky k diskusi a prezentaci své práce i práce skupiny
- vytváří příjemnou atmosféru
- vede žáky k vzájemné toleranci a úctě

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky s kulturou jiných národů a jiných etnik
- vede je k respektování odlišností
- klade důraz na dodržování pravidel slušného a zodpovědného chování ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní

Učitel

- motivuje žáky k zapojení se do vydávání školního časopisu
- poskytuje možnost sebehodnocení a týmové spolupráce
- využívá práce s portfoliem
- snaží se vést žáky k používání poznatků v praxi
- zohledňuje různé tempo práce žáků, úroveň dovedností a znalostí

Kompetence digitální

Učitel – 1. stupeň

- motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vede žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Kompetence digitální

Učitel - 2. stupeň

- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků

Vysvětlivky k učebním osnovám:

V tabulkách s učebními osnovami je v /závorkách/ rozšiřující učivo pro žáky jazykových skupin.

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	3	3	3	3	3	3	3
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný (Cizí jazyk)	povinný (Cizí jazyk)	povinný (Cizí jazyk)	povinný (Cizí jazyk)
Dotace skupiny				3	3	3	3

3. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

výstupy	učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM	
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícími s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností 	<ul style="list-style-type: none"> • pozdravy • barvy • pokyny ve třídě • školní potřeby • anglická jména a rodina • přídavná jména • zvířata • oblečení • hračky • části těla • číslovky 1-12 • můj domov • město, budovy ve městě • jídlo

přesahy

Do: M (1. ročník): Počítání do deseti, Vv (3. ročník): Malba, Pr (3. ročník): Živočichové, Člověk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální 	<ul style="list-style-type: none"> • abeceda – hláskovaní • jednotné a množné číslo podstatných jmen • zájmena přivlastňovací a osobní • člen určitý a neurčitý

<p>oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost)</p> <ul style="list-style-type: none"> vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> předložky sloveso „have got, to be“, ukazovací zájmena „this“ vazba „there is/are“
přesahy	
Do: Čj (3. ročník): Abeceda	
MLUVENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> použije základní zdvořilostní obraty ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění 	<ul style="list-style-type: none"> pozdravy, seznámení, představení člena rodiny přání k narozeninám, vánoční přání telefon popis zvířete popis hraček popis osoby, domu
PSANÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> podobu slova rozlišuje mluvenou a grafickou 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí, Komunikace	

4. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ	
POSLECH S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) 	<ul style="list-style-type: none"> číslovky 0 – 100 rodina, přátelé zájmové činnosti, sporty potraviny, nakupování vaření zaměstnání počasí, roční období oblečení ve městě, v domě domácí mazlíčci hodiny

přesahy	
Do: Čj (4. ročník): Slovní zásoba, Př (4. ročník): Člověk, Zásady správné výživy Vv (4. ročník): Malba, Hv (4. ročník): Vokální činnosti, Hudební nástroje	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z běžného života a je podpořen obrázem (např. vybere, případí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) • vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci • čte s porozuměním, používá abecedně řazený slovníček v učebnici • čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu 	<ul style="list-style-type: none"> • sloveso „have got“- zápor • sloveso „can“ • přivlastňovací pád • předložky • přítomný průběhový čas • přítomný čas prostý • vazba „there is/ there are“ • množné číslo podstatných jmen • „How many, how much“ • slova počitatelná, nepočitatelná • ukazovací zájmena • rozkazovací způsob
MLUVENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech, nebo se na podobné informace zeptá • popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává za použití jednoduchých slovních spojení a vět 	<ul style="list-style-type: none"> • rozhovor a vyprávění o zálibách • dialogy v obchodě a v restauraci • aktivity v různých ročních obdobích • popis obrázku, města, domu, lidí • otázky na počet, množství, cenu • rozhovory – „What time is it?“
PSANÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • doplní informace číselné i nečíselné povahy, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává • sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace 	

nebo se na ně zeptá za použití základních zdvořilostních obratů	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	

Do: Čj (4. ročník): Vyjadřovací schopnosti v mluveném i písemném projevu
M (4. ročník): Jednotky, Př (4. ročník): Zdravá výživa

5. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

POSLECH S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • porozumí významu slov a slovních spojení vztahující se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu, porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má –li k dispozici vizuální oporu • reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace 	<ul style="list-style-type: none"> • zvířata • sport a zájmové činnosti • domácí činnosti a povinnosti • časové údaje – měsíce, dny v týdnu • cestování, dopravní prostředky • země a světadíly • popis domu a okolí • ve škole, ve městě • číslovky řadové • svátky v cizích zemích • názvy povolání
přesahy	
<p>Do: Př (4. ročník): Rozmanitost přírody – živočichové, Vv (5. ročník): Malba Hv (5. ročník): Poslechové činnosti, Vokální činnosti Vl (5. ročník): Země, národnosti, světadíly</p>	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a 	<ul style="list-style-type: none"> • základní fonetické znaky • přítomný čas prostý a průběhový • sloveso „have to“ • pořádek slov ve větě

<p>časové údaje) v krátkém textu z běžného života</p> <ul style="list-style-type: none"> • najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci 	<ul style="list-style-type: none"> • předložky místa • datum • zdvořilá žádost • nepravidelné množné číslo podstatných jmen
---	---

MLUVENÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odpoví a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět, zeptá se na konkrétní informace • podává informace o sobě a svém okolí, domluví se v obchodě • je schopen popsat svůj denní program a školní rozvrh • aktivně se zapojí do jednoduché konverzace s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace 	<ul style="list-style-type: none"> • rozhovor s kamarádem z jiné země • narozeniny • plány na prázdniny • ve škole • můj denní program • popis zvířete • popis cesty, směry • vyjádření pocitů, nálad

PSANÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • napiše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad a stejným způsobem představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky • rozlišuje mluvenou a grafickou podobu slova – dovede slovo správně napsat 	

<ul style="list-style-type: none"> • napiše krátkou pohlednici i s adresou, vyplní své základní údaje do formulářů 	
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Práce v realizačním týmu	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
<p>Do: Čj (5. ročník): Vyjadřovací schopnosti v mluveném i písemném projevu M (5. ročník): Jednotky, Vl (5. ročník): Evropa a svět Př (5. ročník): Lidé kolem nás, Živočichové</p>	

6. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ (CIZÍ JAZYK)

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojeným tématům • zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojeným tématům 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • sloveso „to be, have got“ • zájmena – osobní, přivlastňovací, ukazovací • „there is/there are“ • sloveso „can“ • rozkazovací způsob • přítomný čas prostý + frekvenční příslovce • „wh - questions“ • přítomný čas průběhový • /minulý čas slovesa „to be“/
SLOVNÍ ZÁSOBA A KONVERZACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • představí sám sebe a svou rodinu, vlastní školu atp., představí Českou republiku, dokáže poradit cizinci, jak v Čechách trávit dovolenou, provést městem atp. • dokáže si kupit, co potřebuje, dokáže říci, co zrovna dělá, zvládne jednoduché vyprávění - příběh • dokáže se dorozumět v jednoduchých situacích, získat a podat informace srozumitelnou formou 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina, popis osoby • oblečení • škola, třída • domácí zvířata • domov, bydlení • čas, data • město • žádosti, přání, popisy, otázky • nákupy • rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se

<ul style="list-style-type: none"> zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci 	<p>k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference, Lidské vztahy	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané	
přesahy	
Do: Vo (6. ročník): Člověk v rytmu času, Rodinný život, Domov je tam, Má vlast Z: (8. ročník): Česko - Člověk a příroda, Politika a regionální rozvoj, Regiony, Česko a Evropa	

7. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ (CIZÍ JAZYK)

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky, které se 	<ul style="list-style-type: none"> počitatelnost vs. Nepočitatelnost „some/any“ členy „a/an/the“ řadové číslovky stupňování přídavných jmen budoucí čas s „going to“ nepravidelná slovesa způsobové sloveso „must“ způsobové sloveso „have to“ tvoření příslovcí předmětná zájmena minulý čas prostý nepravidelná slovesa

<p>týkají např. jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života</p>	
SLOVNÍ ZÁSOBA A KONVERZACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou): mluví o své rodině, kamarádech, volném čase a dalších osvojovaných tématech • popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života za použití jednoduchých vět • popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec • dokáže se orientovat v promluvách, které nevyužívají velký počet žáku neznámých slovíček a vazeb • vyhledá v textu požadované informace a postihne jeho celkový smysl • zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje • dokáže se orientovat v promluvách, které nevyužívají velký počet žáku neznámých slovíček a vazeb 	
pokrytí průřezových témat	
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference, Lidské vztahy</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>	
přesahy	
<p>Do: Vo (7. ročník): Přírodní a kulturní bohatství, Osobnost, Z (8. ročník): Evropa – regiony</p>	

8. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ (CIZÍ JAZYK)

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí celkovému obsahu sdělení dokáže zpětně vystihnout hlavní smysl sdělení i pracovat s detaily porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů zapíše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává napiše krátký jednoduchý popis sebe samého, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb, způsobu života a minulých událostí za použití vět propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec napiše jednoduchý text (např. dopis, e-mail, vzkaz) vyjadřující např. poděkování, pozvání, prosbu nebo omluvu za použití jednoduchých vět 	<ul style="list-style-type: none"> • budoucí čas s „will“ a „going to“ • předložky místa a času • popis osoby, předmětu, situace a místa • nepravidelná slovesa • minulý čas průběhový • spojovací výrazy „and, but, because“ • /předpřítomný čas/ • /modální slovesa – must, have to, mustn't, should, can/ • /členy/ • /složeniny: someone, something.../
SLOVNÍ ZÁSOBA A KONVERZACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v dialogu, zvládne si domluvit setkání, nákup v obchodě, koupit vstupenky čte novinové články a jiné tištěné materiály používá fráze a obraty, jimiž vyjadřuje souhlas, odmítnutí, prosbu, omluvu, radost ... navazuje kontakty s rodilými mluvčími a zajímá se o historii jejich země poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. kde si co koupit a kolik co stojí, jakým prostředkem se dostane na určité místo, kde se co 	<ul style="list-style-type: none"> • vyprávění • příběh • cestování, zeměpisné údaje • rodina • záliby • popis • doprava • problémy mládeže • reálie Velké Británie a USA • kultura

<p>nalézá) za použití slovních spojení a vět</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených ze sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec • popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec 	
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference, Lidské vztahy	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané	
přesahy	
Do: Čj (8. ročník): Sloh, Vo (8. ročník): Osobnost, Člověk v sociálních vztazích	

9. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ (CIZÍ JAZYK)

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí hlavnímu smyslu sdělení, textu a je schopen pracovat i se složitějšími texty, kdy může být k významu slova naveden v cizím jazyce • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje krátké texty • rozumí obsahu jednotlivých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory • používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku • napiše jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec 	<ul style="list-style-type: none"> • přítomný a minulý čas prostý a průběhový, • budoucí /will, going to/ • předpřítomný čas prostý, nepravidelná slovesa • předložky „since, for“ • předložky místa a času • složeniny • pořadí rozvíjejících přídavných jmen • /podmínková souvětí/ • /trpný rod/ • /sloveso „might“/ • /vazba There's someone ...ing/ • /vazba see/hear someone ...ing/ • /“been“ a “gone“/

<ul style="list-style-type: none"> popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami „a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec“ napíše osobní dopis, vyjadřuje své dojmy, zážitky a přání 	
---	--

SLOVNÍ ZÁSOBA A KONVERZACE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> samostatně se orientuje v obtížnějších dialozích umí korespondovat v cizím jazyce s rodilými mluvčími a navazuje sám kontakty v zahraničí zvládne samostatný nákup různého zboží, dokáže koupit vstupenky na sportovní utkání či na koncert populární hudby zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/ne přeje, pomocí frází a obratů dokáže vyjádřit prosbu, lítost, radost, omluvit se, souhlasit a na podobné výpovědi reaguje popíše své plány do budoucnosti, napiše stručný popis nějaké události rozumí jednoduchému návodu na použití, běžným nápisům s pomocí mapy či plánku se dokáže zeptat na cestu nebo poradit někomu jinému zajímá se o kulturní dění v cizích zemích 	<ul style="list-style-type: none"> formuláře, dotazníky cestování, plány do budoucna vyjádření vlastních zážitků a zkušeností vyjádření souhlasu/nesouhlasu povolání a volba povolání móda vnitřní a vnější charakteristika člověka pocity, nálady příroda, životní prostředí moderní technologie a média reálie Velké Británie, USA a Austrálie společnost a její problémy stravovací návyky, zdraví

pokrytí průřezových témat

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference, Lidské vztahy

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí, Mezilidské vztahy,

Komunikace

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

přesahy

Do: D (9. ročník): Dějiny od poloviny 20. století do současnosti

P (9. ročník): Ekologie, Člověk a životní prostředí

Z (9. ročník): Globalizace, Svět, Integrace a mezinárodní integrace, Doprava, Cestovní ruch

4.1.3 Německý jazyk 2

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU NĚMECKÝ JAZYK 2

Vyučovací předmět Německý jazyk 2 je nabízen žákům 2. stupně v **běžných jazykových skupinách** jako povinný **Další cizí jazyk**. Výuka předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Německý jazyk 2 se vyučuje v 8. a 9. ročníku 3 hodiny týdně. Organizaci určují příslušní učitelé ve spolupráci s předmětovou komisí.

Výuka probíhá v kmenových třídách, jazykových učebnách, v učebně výpočetní techniky.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu

Jazyková výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se v rámci integrované Evropy a světa. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života jiných lidí v jiných zemích i jejich odlišné kulturní tradice. Jejím cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí. Vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Učivo slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů.

Tematické okruhy

1. Poslech s porozuměním
2. Mluvení
3. Čtení s porozuměním
4. Psaní

tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí

Formy a metody práce

- frontální výuka
- skupinová práce
- samostatná práce
- výklad , procvičování, domácí úkoly
- dialogy, hry
- projekty
- olympiády a soutěže
- portfolia
- studijní pobyt v zahraničí

Průřezová téma

V předmětu Německý jazyk 2 se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Německý jazyk 2 se prolínají s dalšími předměty (zejména zeměpisem).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na čtení a poslech s porozuměním, práci s textem
- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací
- vede žáky k sebehodnocení
- motivuje žáky k účasti na soutěžích a olympiádách
- využívá slovníky, informační technologie
- zadává úkoly, ve kterých žáci kombinují vyhledávané informace

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- podporuje samostatné myšlení žáků a schopnost improvizace
- vede žáky k poznání, že bývá více řešení jednoho problému
- umožňuje žákům přístup k více informačním zdrojům
- vede k analýze chyb

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k uplatnění poznatků v praxi
- vede je k jasnemu a výstižnému vyjadřování
- klade důraz na verbální i neverbální složku jazyka
- směruje žáky ke zvládnutí slovní zásoby potřebné v běžných situacích
- vytváří příležitosti ke komunikaci mezi žáky, mezi žáky a učitelem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- využívá skupinové práce se střídáním rolí
- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- podněcuje k diskusi a prezentaci své práce a práce skupiny
- vytváří příjemnou atmosféru, vede k toleranci a úctě

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky s kulturou jiných národů a jiných etnik
- vede je k respektování odlišností
- klade důraz na dodržování slušného chování ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní

Učitel

- využívá práce s portfoliem
- poskytuje možnost sebehodnocení a týmové spolupráce
- vede žáky k uplatnění poznatků v praxi
- zohledňuje různé tempo žáků, různou úroveň dovedností a znalostí

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a zpracovávání informací a k schopnosti posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- učí žáky uvádět zdroje při přebírání informací a seznamuje je s existencí autorského zákona
- používá ve výuce internetové aplikace určené ke studiu cizích jazyků a motivuje žáky k samostatné práci s nimi
- seznamuje žáky s prací s německou klávesnicí a německými znaky (např. ä = alt + 132, ...)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU NĚMECKÝ JAZYK 2

2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

žák

- DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

žák

- DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- DCJ-9-4-02 napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	8	9
Dotace	3	3
Povinnost (skupina)	Další cizí jazyk	Další cizí jazyk
Dotace skupiny	3	3

8. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)

SLOVNÍ ZÁSOBA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím a často používaným výrazům na známá téma v krátkých poslechových textech vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty klade dotazy a odpovídá na ně pracuje s online slovníky 	<ul style="list-style-type: none"> čas: hodiny, dny v týdnu rodina volný čas, koníčky přátelé barvy města a zeměpisné názvy, realie zemí příslušných jazykových oblastí slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

GRAMATIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> skloňuje podstatná jména v jednotném čísle (kromě 2. pádu) časuje slovesa v čase přítomném umí napsat jednoduchý, stručný text a e-mail o sobě a přátelích rozumí obsahu a smyslu jednoduchého poslechového textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu požívá abecední slovník učebnice rozumí základním číselným údajům 	<ul style="list-style-type: none"> časování pravidelných sloves v přítomném čase jednoduché otázky a odpovědi rozkazovací způsob (lexikálně) 1.,3.,4. pád podstatných jmen zápor nicht, kein písemná podoba různých sdělení číslovky do 100

KONVERZACE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduché konverzaci dvou osob, chápe její smysl 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché pokyny, instrukce jednoduché, krátké dialogy na probíraná téma

<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám a adekvátně na ně reaguje zapojí se do jednoduché konverzace poskytne požadovanou informaci – co má a nemá rád umí vyplnit online formulář 	<ul style="list-style-type: none"> technika mluveného projevu - výslovnost, intonace zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace	

9. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)

SLOVNÍ ZÁSOBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí klást a zodpovídat otázky týkající se daných témat: jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat, vyhledá v textu potřebnou informaci vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby zvládne napsat jednoduché a souvislé texty na daná téma (rodina, škola, volný čas) používá dvojjazyčný slovník rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům používá online aplikace na procvičení a rozšíření slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> nákupy cestování, prázdniny, dopravní prostředky škola, školní předměty zdraví, části těla svátky, zvyky a tradice příroda a počasí povolání jídlo a potraviny
přesahy	

Do: Z (8. ročník): Česko

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s přivlastňovacími zájmeny, skloňuje je pracuje se slovesy v přítomném čase tvoří množné číslo podstatných jmen pasivně porozumí rozkazovacímu způsobu 	<ul style="list-style-type: none"> osobní zájmena ve 3. a 4. pádě přivlastňovací zájmena ve 3. a 4. pádě slovosled ve větě - delší a těžší věty oznamovací, otázky časování sloves nepravidelných v čase přítomném rozkaz nepravidelných sloves předložky se 3. a 4. pádem smíšené předložky

<ul style="list-style-type: none"> • sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, vyplní je do formulářů (online i na papíře) • pasivně zvládá minulý čas • napiše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět • rozumí jednoduchým informativním nápisům a orientačním pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> • množné číslo • vazba es gibt • modální slovesa (pasivně) • slovesa s odlučitelnou předponou • přídavná jména – stupňování • minulý čas (pasivně) • mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
KONVERZACE	
<p>výstupy</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládne krátkou konverzaci na probíraná téma • zapojí se bez přípravy do jednoduchého rozhovoru, poskytne požadované informace • reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace • vyhledá informace k tématu v časopise nebo na webových stránkách 	<p>učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozhovory přiměřené jazykové úrovně na daná téma • komunikace s pomocí učitele • základní online komunikace (mail, Skype,...)
pokrytí průřezových témat	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět</p>	

Poznámka¹ - Německý jazyk 1

Pro žáky jazykových skupin je určen na 2. stupni jako **Další cizí jazyk** ještě vyučovací předmět **Německý jazyk 1**.

Tento předmět se vyučuje v 6. a 7. ročníku jako **volitelný předmět 2 hodiny týdně** (disponibilní hodiny pro volitelné předměty), v 8. a 9. ročníku již **povinně 3 hodiny týdně**.

Protože předmět Německý jazyk 1 není povinným předmětem pro všechny žáky, je zařazen do kapitoly **4.10 Doplňující vzdělávací obory**.

4.1.4 Ruský jazyk 2

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU RUSKÝ JAZYK

Vyučovací předmět Ruský jazyk 2 je nabízen žákům 2. stupně v **běžných jazykových skupinách** jako povinný **Další cizí jazyk**. Výuka předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Ruský jazyk 2 se vyučuje v 8. a 9. ročníku 3 hodiny týdně (disponibilní hodiny pro Další cizí jazyk). Organizaci určují příslušní učitelé ve spolupráci s předmětovou komisí.

Výuka probíhá v kmenových třídách, jazykových učebnách, v učebně výpočetní techniky.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se v rámci integrované Evropy a světa. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života jiných lidí v jiných zemích i jejich odlišné kulturní tradice. Vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Učivo slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů.

Tematické okruhy

1. Poslech s porozuměním
2. Mluvení
3. Čtení s porozuměním
4. Psaní

tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí

Formy a metody práce

- frontální výuka
- skupinová práce
- samostatná práce
- výklad, procvičování, domácí úkoly
- dialogy, hry
- projekty
- olympiády a soutěže
- portfolia
- studijní pobyt v zahraničí

Průřezová téma

V předmětu Ruský jazyk 2 se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Ruský jazyk 2 se prolínají s dalšími předměty (zejména zeměpisem).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na čtení a poslech s porozuměním, práci s textem
- klade důraz na samostatné vyjadřování myšlenky v daném jazyce
- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací
- vede žáky k sebehodnocení
- motivuje žáky k účasti na soutěžích a olympiádách
- zadává úkoly, ve kterých žáci kombinují vyhledávané informace
- využívá slovníky, informační technologie

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- podporuje samostatné myšlení žáků a schopnost improvizace
- vede žáky k poznání, že bývá více řešení jednoho problému
- umožňuje žákům přístup k více informačním zdrojům, vede k analýze chyb

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k uplatnění poznatků v praxi
- vede je k jasnemu a výstižnému vyjadřování
- klade důraz na verbální i neverbální složku jazyka
- směruje žáky ke zvládnutí slovní zásoby potřebné v běžných situacích
- vytváří příležitosti ke komunikaci mezi žáky, mezi žáky a učitelem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- využívá skupinové práce se střídáním rolí
- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- podněcuje k diskusi a prezentaci své práce a práce skupiny

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky s kulturou jiných národů a jiných etnik, vede je k respektování odlišností
- klade důraz na dodržování slušného chování ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní

Učitel

- využívá práce s portfoliem
- poskytuje možnost sebehodnocení a týmové spolupráce
- vede žáky k uplatnění poznatků v praxi
- zohledňuje různé tempo žáků, různou úroveň dovedností a znalostí

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a zpracovávání informací a k schopnosti posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- učí žáky uvádět zdroje při přebírání informací a seznamuje je s existencí autorského zákona
- používá ve výuce internetové aplikace určené ke studiu cizích jazyků a motivuje žáky k samostatné práci s nimi
- seznamuje žáky s prací s ruskou klávesnicí a ruskými znaky

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU RUSKÝ JAZYK 2

2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

MLUVENÍ

žák

- DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

PSANÍ

žák

- DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- DCJ-9-4-02 napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	8	9
Dotace	3	3
Povinnost (skupina)	Další cizí jazyk	Další cizí jazyk
Dotace skupiny	3	3

8. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)

SLOVNÍ ZÁSOBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí větám a často používaným výrazům na známá téma rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu s použitím vizuální opory ovládá zdvořilostní obraty-užití v dialogu vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty při výslovnosti užívá správný slovní a větný přízvuk ovládá azbuku ve čtené i psané formě – tiskací i psací vyhledá v kontextu známé výrazy a domyslí si význam nových v textech rozumí významu klíčových slov zapamatuje si básně a písňe pracuje s online slovníky 	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem a online slovníky navazování známostí, oslovení, pozdrav, reakce na oslovení, přivítání, představování žák a jeho rodina, povolání, zvířata škola, školní prostředí domov, bydliště volný čas, koníčky, sport, kultura služby reálie Ruska, Moskva, Petrohrad určování času, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny)
GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> časuje slovesa 1. i 2. konjugace v čase přítomném ovládá přivlastňovací zájmena – 1. pád a některá zájmena tázací ovládá přídavná jména 1.pád užívá základní číslovky od 1 do 100 a 1. pád řadových číslovek od 1 do 20 	<ul style="list-style-type: none"> časování sloves v přítomném čase přivlastňovací zájmena v1.pádě jednoduché otázky a odpovědi číslovky 1 - 100 základní číslovky řadové 1 – 20 v1.pádě zájmena tázací – 1 pád přepis textu v abuze včetně užití specifických znaků

<ul style="list-style-type: none"> umí napsat jednoduchý, stručný text a e-mail o sobě a přátelích související s tématy, která jsou mu blízká písemně reaguje na krátká sdělení obsahující otázky klade dotazy a odpovídá na ně ovládá funkce některých specifických znaků ruské azbuky požívá abecední slovník učebnice 	<ul style="list-style-type: none"> mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
KONVERZACE	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduché konverzaci dvou osob, chápe její smysl rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje zapojí se do jednoduché konverzace-adekvátně reaguje s kamarády se domluví na společném programu ústně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách umí vyplnit online formulář 	učivo <ul style="list-style-type: none"> jednoduché pokyny, instrukce, příkaz, zákaz, rada, prosba, formální a neformální žádost jednoduché, krátké dialogy na probíraná téma technika mluveného projevu - výslovnost, intonace, přízvuk a jeho zákonitosti zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace	

9. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ (DALŠÍ CIZÍ JAZYK)

SLOVNÍ ZÁSOBA	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> ovládá základní slovní zásobu probíraných témat orientuje se v časových údajích umí klást a zodpovídat otázky týkající se daných témat, vyhledá v textu potřebnou informaci vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby zvládne napsat jednoduché a souvislé texty na daná téma používá dvojjazyčný slovník, 	učivo <ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem, online aplikacemi nákupy, oblečení, detailní popis věci dopravní prostředky, cestování, plány na prázdniny, turistika, detailní popis události průběh den zdraví, nemoci, hygiena,

<ul style="list-style-type: none"> používá online aplikace na procvičení a rozšíření slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> stravování, restaurace, recept, jídlo citové vztahy, omluva, poděkování charakteristika člověka, zájmy a záliby, popis osoby, tradice a zvyky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) reálie Ruska prostředky masové komunikace a mezilidská komunikace, zpráva, telefonování, osobní dopis, email, formulář, dotazník ekologie, počasí, příroda
přesahy	
Do: Z (8. ročník): Česko	
GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s podstatnými jmény po číslovkách, skloňuje je pracuje s tázacími zájmeny, užívá nejdůležitější předložky ve správných spojeních s podstatnými a přídavnými jmény časuje slovesa 1.a 2. konjugace v přítomném, minulém a budoucím čase prostém tvoří rozkazovací způsob sloves sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, vyplní je do formulářů napiše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět opisem vyjádří krátkou větu či text písemně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace 	<ul style="list-style-type: none"> časování sloves v přítomném, minulém a budoucím čase rozkaz sloves předložky a jejich spojení s podstatnými přídavnými jmény přídavná jména zájmena tázací mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)
KONVERZACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládne krátkou konverzaci na probíraná téma zapojí se bez přípravy do jednoduchého rozhovoru, poskytně požadované informace reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace 	<ul style="list-style-type: none"> rozhovory přiměřené jazykové úrovni na daná téma komunikace s pomocí učitele s využitím slovní zásoby probíraných témat telefonický rozhovor, základní online komunikace (email, Skype,...)

- ústně popíše sebe, svou rodinu, školu, známá místa a předměty
- v reálných situacích si vyžádá informaci a při neporozumění klade doplňující otázky
- v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky
- pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových témat (internet, encyklopédie)
- při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění promluvy přiměřeného rozsahu

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetence

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
Objevujeme Evropu a svět

4.2 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace** je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmem matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směruje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat vsemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhad, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmu a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmu
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely

- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace zahrnuje vyučovací předmět

- Matematika

4.2.1 Matematika

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 1. STUPEŇ

Vyučovací předmět matematika na 1. stupni navazuje na základní matematické představy, které dítě získalo v předškolní rodinné výchově nebo v mateřské škole.

Obsahové, časové a organizační vymezení

V 1. ročníku se vyučují 4 hodiny týdně, ve 2. - 5. ročníku 5 hodin týdně. Předmět je posílen o 4 hodiny z disponibilní časové dotace. Výuka probíhá v kmenových třídách, pro některé hodiny lze použít počítačovou učebnu a informační centrum školy.

Při výuce jsou žáci rozděleni do skupin podle nadání a jsou na ně kladený nároky odpovídající jejich schopnostem tak, aby zvládli základní početní operace a splnili potřebné očekávané

výstupy na konci prvního a druhého vzdělávacího období. Na žáky s hlubším vztahem o předmět jsou kladený nároky vyšší, jsou jim předkládány k řešení úlohy z rozšiřujícího - náročnějšího učiva, které tak dále rozvíjí jejich logické postupy a abstraktní myšlení. Žáci v obou skupinách tak mohou dosahovat úspěchu a jsou kladně motivováni k dalšímu vzdělávání v dané oblasti.

Ve školním roce 2010/2011 jsme zahájili formou mezipředmětových modulů výuku matematiky v anglickém jazyce.

Výukový modul Matematika v angličtině se vyučuje minimálně 1 x měsíčně ve 4. a 5. ročníku. Výuka může být součástí předmětu matematika buď pro všechny žáky, nebo se jí zúčastní pouze žáci vybraní (jazykově nadanější). V prvním pololetí (čtvrtletí) probíhá výuka matematiky v Aj ve 4. a 5. třídách formou matematických rozvíček na úvod vyučovací hodiny, od druhého pololetí (čtvrtletí) již výuka může probíhat celou vyučovací hodinu. Při výuce je využívána interaktivní tabule, speciální učební pomůcky.

Vzdělávání v předmětu matematika vede žáka k:

- užití matematiky v reálném životě
- osvojení základních pojmu, matematických postupů
- rozvoji abstraktního a exaktního myšlení
- logickému a kritickému usuzování

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkám, postupům a pojmu matematiky, jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Důraz je kladen na seznamování žáků se světem financí. Znalosti, dovednosti a hodnotové postoje z této oblasti přispívají k rozvoji finanční gramotnosti žáků.

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah předmětu Matematika je rozdělen na 4 tematické okruhy

1. Číslo a početní operace
2. Závislosti, vztahy a práce s daty
3. Geometrie v rovině a prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Formy a metody práce

- práce skupinová
- projektové vyučování
- frontální výuka s praktickými cvičeními
- samostatná práce
- hry, soutěže
- domácí úkoly

Ve vyučovacím procesu se prolínají a kombinují všechny metody a formy výuky, základem je učení, které staví na osobních předpokladech každého žáka. Důraz je kladen na činnostní charakter učení a využití získaných dovedností v praktickém životě. Metody a formy práce proto zahrnují převážně práci samostatnou, didaktické hry s prvky soutěživosti, při skupinovém vyučování je kladen důraz na spolupráci, vzájemnou pomoc, sebedůvěru a snahu umět prosadit vlastní názor.

Průřezová téma

V předmětu Matematika se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Enviromentální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Matematika se prolínají s dalšími předměty (zejména pravoukou, přírodovědou a vlastivědou) a dále s Hudební výchovou, Tělesnou výchovou, Pracovními činnostmi, Výtvarnou výchovou, Českým jazykem a Anglickým jazykem.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- při práci s textem klade důraz na čtení s porozuměním, které umožní vyhledat důležité údaje
- podporuje u žáků rozvoj abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných problémových úkolů, matematických hádanek, kvízů a rébusů

- využívá práci ve skupině, samostatnou práci a vhodně zařazuje individuální přístup tak, aby zvýšil úspěšnost práce žáků
- zařazuje do výuky takové postupy a metody, v nichž žák pocítí úspěch a radost z dosažených i dílčích výsledků
- zadává úlohy způsobem, který umožňuje volbu různých postupů řešení
- vede žáky k aplikaci získaných znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problému

Učitel

- předkládá žákům dostatek úloh vycházejících z reálného života
- vede žáky k samostatnému uvažování a řešení problému
- vede žáky k poznatku, že úlohy (problémy) mají různé varianty řešení a učí je žáky nalézat
- vede žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení podobných nebo nových úloh (problémů)
- chyby v rozboru, řešení nebo vyhodnocení využije k ukázce správného myšlenkového postupu a zdůrazní důležitost kontroly (ověřování si i dílčích výsledků)
- zařazuje netradiční úlohy (úlohy pro „bystré hlavičky“ apod.)

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování
- vede žáky k vyjadřování myšlenek v logickém sledu
- vede žáky k porozumění a orientaci v základních tabulkách a grafech
- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci při řešení úloh
- vede žáky k rozvoji důvěry ve vlastní schopnosti
- zadává žákům přiměřené úkoly, při nichž dosahují sebeuspokojení a sebeúctu
- zařazuje vhodně do výuky kooperativní činnosti (práce ve dvojicích, skupinová práce, projektové vyučování)

- při skupinové práci vede žáky ke střídání rolí a odmítání takového chování, které narušuje práci a ovlivňuje výsledek skupiny

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k uvědomování si svých školních povinností a důležitosti domácí přípravy
- učí žáky sebekontrole, systematičnosti, důslednosti a vytrvalosti ve své přípravě na výuku a při řešení zadaných úkolů
- vede žáky k tomu, aby uměli poskytnout účinnou pomoc dle svých možností
- umožňuje žákům sebehodnocení i hodnocení práce druhých tak, aby uměli najít nejen chyby, ale i klady v každé práci

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k efektivitě organizace vlastní práce
- učí žáky udržovat pořádek svého pracovního místa
- vede žáky k dodržování hygieny a bezpečnosti práce
- učí žáky bezpečnému používání geometrických pomůcek
- požaduje dodržování kvality podle společně stanovených kritérií

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k používání kalkulátorů, např. při provádění kontroly odhadovaných výsledků
- vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU MATEMATIKA

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **M-5-1-01** využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- **M-5-1-02** provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- **M-5-1-03** zaokrouhuje přirozená čísla, provádí odhad a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- **M-5-1-04** řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- **M-5-1-05** modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- **M-5-1-06** porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel
- **M-5-1-07** přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- **M-5-1-08** porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **M-5-2-01** vyhledává, sbírá a třídí data
- **M-5-2-02** čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **M-5-3-01** narysuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce
- **M-5-3-02** sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- **M-5-3-03** sestrojí rovnoběžky a kolmice
- **M-5-3-04** určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- **M-5-3-05** rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **M-5-4-01** řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Matematika na 1. stupni.

Obsahové, časové a organizační vymezení

V 6., 7. a 8. ročníku se vyučují 4 hodiny týdně, v 9. ročníku 5 hodin týdně. Předmět je posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace. Výuka probíhá v kmenových třídách, využívána je počítačová učebna a informační centrum.

V 9. ročníku je 1 hodina týdně půlena a výuka tak probíhá ve 2 skupinách samostatně. Žáci jsou do skupin rozděleni z hlediska předpokladů, nadání a zájmu o předmět. Na žáky 1. skupiny jsou kladeně větší nároky z hlediska probíraného učiva a očekávaných výstupů, podle podmínek je do výuky zařazováno rozšiřující učivo. Ve 2. skupině jsou žáci vedeni ke zvládnutí základních dovedností a početních operací tak, aby splnili potřebné výstupy. Učivo je v této skupině procvičováno na jednodušších příkladech, stejně jako v 1. skupině je upřednostňován úsudek a logické myšlení. Tímto způsobem žáci obou skupin pocítují úspěch a jsou kladně motivováni k dalšímu učení.

Zařazení celků aritmetiky, algebry a geometrie je možné dvojím způsobem:

- v blocích podle tématických celků
- pevně stanovené střídání v týdenním rozvrhu matematiky

O způsobu organizace výuky v jednotlivých ročnících rozhoduje vyučující ve spolupráci s předmětovou komisí.

Ve školním roce 2010/2011 jsme zahájili mezipředmětovou výuku matematiky v anglickém jazyce.

Výukový modul Matematika v angličtině se vyučuje v 6. – 9. ročníku. Při výuce je využívána interaktivní tabule, přenosná počítačová učebna, hlasovací zařízení a speciální učební pomůcky. Výuka jednotlivých částí modulu je součástí předmětu Matematika nebo může být Matematika v angličtině vyučována jako samostatný volitelný předmět.

Vzdělávání v předmětu matematika vede žáka k:

- užití matematiky v reálném životě
- osvojení základních pojmu, matematických postupů
- rozvoji abstraktního a exaktního myšlení
- logickému a kritickému usuzování

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmu matematiky, jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Velký důraz klademe na seznamování žáků se **světem financí**. Znalosti, dovednosti a hodnotové postoje z této oblasti přispívají k rozvoji **finanční gramotnosti žáků**.

Formy a metody práce

- samostatná práce žáků (v hodině, při domácích úkolech)
- projekty
- demonstrační ukázka
- společné procvičování
- individuální procvičování
- dialog, diskuse
- hry, soutěže

Předmět je již svou podstatou zaměřen především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, kooperativní učení, sebekontrolu, didaktické hry, počtařské soutěže. Důraz je kladen na činnostní charakter učení a aplikaci matematických dovedností při řešení životních situací.

Ve vyučovacím procesu metody a formy výuky vhodně kombinujeme, základem je způsob učení, který staví na osobních předpokladech každého žáka.

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah předmětu matematika je rozdělen na 4 tematické okruhy

1. Číslo a proměnná (navazuje na tematický okruh Čísla a početní operace na 1. stupni)
2. Závislosti, vztahy a práce s daty
3. Geometrie v rovině a prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Průřezová téma

V předmětu Matematika se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Enviromentální výchovy a Mediální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Matematika se prolínají s dalšími předměty (zejména fyzikou, zeměpisem, chemií, přírodopisem, výtvarnou výchovou, tělesnou výchovou a dějepisem), finanční gramotnost se prolíná zvláště s předměty Výchova k občanství, Pracovní činnosti (Svět práce), Informatika.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na čtení s porozuměním a práci s textem tak, aby se žáci naučili vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje
- vede žáky k osvojování základních matematických pojmu a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů a k vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh)
- podporuje u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.
- zařazuje metody, při kterých dochází žáci k řešení a závěrům sami, mohou realizovat vlastní nápady, vzájemně porovnávat dosažené výsledky
- zadává úkoly způsobem, který umožnuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci matematických znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problému

Učitel

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vede žáky k poznatku, že matematická úloha a nejen ona, má různé varianty řešení a učí žáky tyto varianty nalézat
- vede žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů
- vede žáky k provádění rozboru úkolu (problému), tvorbě plánu jeho řešení, odhadu výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání (ověřování výsledků)
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zařazuje netradiční úlohy (Kalibro, Scio, Cermat, matematický Klokan, Pythagoriáda apod.)
- vede žáky k tomu, aby k dosažení vytčeného cíle samostatně vyhledávali, třídili a vhodným způsobem využívali informace z nejrůznějších zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu a co nejsrozumitelněji
- nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně matematické symboliky, k porozumění a schopnosti orientovat se v různých grafech, tabulkách, diagramech apod.
- vede žáky ke vhodné komunikaci a spolupráci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými

Kompetence sociální a personální

Učitel

- nabízí žákům přiměřeně náročné úkoly, při jejichž samostatném řešení dosahují pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- vede žáky ke vzájemné spolupráci a vzájemné pomoci při učení
- zařazuje do výuky kooperativní činnosti - práci ve dvojicích i ve skupinách, vytváří projekty pro skupiny žáků, učí základům týmové práce, věcné argumentaci

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a zároveň vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co mezi nimi narušuje dobré vztahy
- při skupinové práci usiluje o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- společně s žáky se podílí na vytváření příjemné atmosféry při práci ve skupině, společně vytváří pravidla pro práci skupiny

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k uvědomování si svých školních povinností a zodpovědnosti za svoji přípravu
- učí žáky respektovat názory ostatních a poskytovat si vzájemně podle svých možností účinnou pomoc, brát ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- jde žákům příkladem a zajímá se o to, jak jim vyhovuje jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- učí žáky kritickému přístupu ke svým výsledkům (jejich ověřování) a stanovování kritérií hodnocení vlastní práce
- vede k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce, k bezpečnému používání rýsovacích a dalších potřeb a zajištění jejich funkčnosti
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- učí žáky zvládat pracovní činnosti (modelování těles)

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k používání kalkulátorů, např. při provádění kontroly odhadovaných výsledků
- vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

- vede žáky k využívání digitální technologie tak, aby si žák usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU MATEMATIKA

2. stupeň

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy

žák

- **M-9-1-01** provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- **M-9-1-02** zaokrouhluje a provádí odhad s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- **M-9-1-03** modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- **M-9-1-04** užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- **M-9-1-05** řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- **M-9-1-06** řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- **M-9-1-07** matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- **M-9-1-08** formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- **M-9-1-09** analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy

žák

- **M-9-2-01** vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- **M-9-2-02** porovnává soubory dat
- **M-9-2-03** určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- **M-9-2-04** vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- **M-9-2-05** matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy

žák

- **M-9-3-01** zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útváří při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku

- M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary
- M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- M-9-3-11 načrtne a sestrojí síťé základních těles
- M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy

žák

- M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Vysvětlivky k učebním osnovám:

V tabulkách s učebními osnovami je v /závorkách/ rozšiřující - nepovinné učivo, které vyučující jednotlivých ročníků zařazují s ohledem na zájem a schopnosti žáků.

Tematický okruh Nestandardní aplikační a problémové úlohy zařazujeme v osnovách matematiky k učivu v jednotlivých ročnících průběžně jako doplňující úlohy, zaměřené především na prohloubení matematických dovedností s důrazem na aplikační úlohy popisující běžné situace života a technické praxe.

Výukový modul Matematika v angličtině viz **4.10.7 Propojení cizího jazyka a vyučovacího předmětu.**

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	4	3+1	4+1
Povinnost (skupina)	povinný								

1. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

POCÍTÁNÍ DO DVACETI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná čísla 1 až 20, umí je napsat a přečíst zná význam méně, více, první, poslední, větší, menší apod. řadí čísla podle velikosti zakresluje čísla do 20 na číselnou osu zná a používá matem. symboly +, -, =, <, > zapíše, přečte, vyřeší příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku provádí rozklad na desítky a jednotky řeší jednoduché slovní úlohy pozná české mince a bankovky uveče příklad užití platební karty 	<ul style="list-style-type: none"> • peníze

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace

přesahy

Do: Hv (1. ročník): Hudebně pohybové činnosti, Tv (1. ročník): Gymnastika

Pč (1. ročník): Práce s drobným materiélem

ZÁKLADNÍ GEOMETRICKÉ POJMY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a umí pojmenovat jednoduché geometrické útvary modeluje jednoduché geometrické útvary v rovině pozná geometrická tělesa – krychle, koule, kvádr 	

<ul style="list-style-type: none"> geometrické útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev orientuje se v prostoru – nahore, dole, pred, za apod. 	
--	--

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace a sebeorganizace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy

Do:

Vv (1. ročník): Kresba

JEDNOTKY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná značku pro litr, kilogram, metr, korunu 	

2. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

POČÍTÁNÍ DO DVACETI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zapisuje a řeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku 	

přesahy

Do: Pr (2. ročník): Rodina, Vlastnictví, Práce s drobným materiélem

POČÍTÁNÍ DO STA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zapisuje a čte čísla do sta užívá polohové vztahy (hned před, hned za) v oboru přirozených čísel orientuje se na číselné ose a jejích úsecích zakreslí čísla do sta na číselnou osu porovnává čísla do sta, umí je seřadit vzestupně i sestupně sčítá a odčítá do sta zná význam závorek počítá příklady se závorkami dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel 	

pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: Pr (2. ročník): Vlastnictví, Práce s drobným materiálem	
SLOVNÍ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • doplňuje zápis slovní úlohy • porozumí textu jednoduché úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) a úlohu řeší • zformuluje odpověď k získanému výsledku • řeší slovní úlohy s výpočty do sta 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy	
přesahy	
Do: Čj (2. ročník): Věty, Vyjadřovací schopnosti, Pr (2. ročník): Rodina, Vlastnictví	
NÁSOBENÍ DO PADESÁTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší příklady v oboru násobilky do 50 	
MINCE A BANKOVKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami • pozná české mince a bankovky v hodnotě do sta korun • počítá s mincemi a bankovkami vhodnotě do sta korun • odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu • způsoby placení – hotovostní a bezhotovostní forma peněz 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání	
přesahy	
Do: Vv (2. ročník): Kresba	

ZÁKLADNÍ GEOMETRICKÉ POJMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> připravuje si sám pomůcky na rýsování (tužku, pravítko ...) zná pojem bod, přímka, čára, úsečka narysuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky pozná rozdíl mezi přímkou, přímou a křivou čárou porovná úsečky podle velikosti změří úsečku pozná geometrická tělesa krychli, kvádr, kouli, válec 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace a sebeorganizace	
přesahy	
Do: Vv (2. ročník): Prostorové vytváření a netradiční techniky	

3. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ	
MALÁ NÁSOBILKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná symboly pro násobení a dělení násobí a dělí v oboru malé násobilky řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání	
POČÍTÁNÍ V OBORU DO STA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> sčítá a odčítá dvojciferná čísla z paměti (typ příkladů 34+25, 67-56) provádí číselný odhad a kontrolu výsledku sčítá a odčítá dvojciferná čísla písemně – správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) 	

<ul style="list-style-type: none"> • využívá při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády • řeší slovní úlohy v oboru do sta • využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu 	
--	--

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Komunikace

přesahy

Do: Pr (3. ročník): Obec, místní krajina

POČÍTÁNÍ V OBORU DO TISÍCE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje a čte čísla do tisíce • porovnává, řadí vzestupně a sestupně čísla do tisíce • zakreslí čísla do tisíce na číselné ose • sčítá a odčítá z paměti i písemně • řeší slovní úlohy v oboru do tisíce • vytvoří jednoduchou slovní úlohu podle vzoru • zaokrouhluje čísla na desítky • pozná všechny platné české bankovky • používá peníze v běžných situacích • odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze • vlastními slovy vyjádří, co znamená, že banka je správce peněz • porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi 	<ul style="list-style-type: none"> • peníze • hospodaření domácnosti

přesahy

Do: Čj (3. ročník): Čtení, Pr (3. ročník): Obec, místní krajina

ROVNICE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná význam symbolu = • řeší jednoduché rovnice 	

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

JEDNOTKY DÉLKY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná jednotky délky mm, cm, dm, m 	

<ul style="list-style-type: none"> • jednotky délky používá k měření • umí změřit rozměry geometrických útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádřit je ve vhodných jednotkách 					
přesahy					
Do: Pr (3. ročník): Vlastnosti a změny látek					
GEOMETRIE					
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">výstupy</th><th style="text-align: center; padding: 5px;">učivo</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 10px;"> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná základní rovinné útvary - bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh a kružnice • zná a rozlišuje čáry křivé, lomené a přímé • zná pojem opačná polopřímka • zná význam pojmu průsečík a umí ho určit • narýsuje kružnice s daným poloměrem • narýsuje obecný trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadánymi délkami stran • dodržuje zásady rýsování • rozpozná jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, válec) a určí na nich základní rovinné útvary </td><td style="padding: 10px;"> <ul style="list-style-type: none"> • základní geometrické pojmy • základní rýsovací dovednosti </td></tr> </tbody> </table>	výstupy	učivo	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná základní rovinné útvary - bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh a kružnice • zná a rozlišuje čáry křivé, lomené a přímé • zná pojem opačná polopřímka • zná význam pojmu průsečík a umí ho určit • narýsuje kružnice s daným poloměrem • narýsuje obecný trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadánymi délkami stran • dodržuje zásady rýsování • rozpozná jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, válec) a určí na nich základní rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> • základní geometrické pojmy • základní rýsovací dovednosti 	
výstupy	učivo				
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná základní rovinné útvary - bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh a kružnice • zná a rozlišuje čáry křivé, lomené a přímé • zná pojem opačná polopřímka • zná význam pojmu průsečík a umí ho určit • narýsuje kružnice s daným poloměrem • narýsuje obecný trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadánymi délkami stran • dodržuje zásady rýsování • rozpozná jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, válec) a určí na nich základní rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> • základní geometrické pojmy • základní rýsovací dovednosti 				
pokrytí průřezových témat					
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace a sebeorganizace					
přesahy					
Do: Vv (3. ročník): Prostorové vytváření a netradiční techniky					

4. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

Počítání do deseti tisíc	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje a čte čísla do 10 000 • sčítá a odčítá z paměti i písemně do 10 000 • využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení jednoduchých úloh s užitím závorek 	

<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhluje na stovky a tisíce • orientuje se na číselné ose do 10 000 • přečte a zapíše číslo do milionů s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy • využívá rozvinutý zápis čísla do statisíců v desítkové soustavě • porovnává čísla do statisíců • zaokrouhluje čísla do statisíců s použitím znaku pro zaokrouhlování 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace	
NÁSOBENÍ A DĚLENÍ	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> • ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky • násobí písemně jednociferným a dvouciferným činitelem • dělí písemně jednociferným dělitelem • násobí a dělí deseti, stem, a tisícem 	učivo
PRÁCE S KALKULÁTOREM	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> • sčítá, odčítá, násobí a dělí na kalkulátoru • používá kalkulátor ke kontrole 	učivo
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět	
JEDNOTKY	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> • zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času • používá jednoduché převody jednotek času při práci s daty (např. v jízdních řádech) • převádí jednotky hmotnosti • převádí jednotky délky: kilometry na metry, metry na centimetry, centimetry na milimetry 	učivo

přesahy	
Do: Aj (4. ročník): Konverzace, Vl (4. ročník): Zobrazování světa	
SLOVNÍ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché a složené slovní úlohy • vyhledává v textu jednoduché úlohy potřebné údaje a vztahy • volí vhodné postupy pro řešení jednoduché úlohy • vyhodnotí výsledek úlohy • umí provést zkrácený zápis s neznámou • provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) • porovnává zadaná data podle daného kritéria • posuzuje reálnost vyhledaných údajů • sestaví jednoduchý osobní rozpočet • na příkladu ukáže, proč nelze realizovat všechny chtěné výdaje 	<ul style="list-style-type: none"> • hospodaření domácnosti
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: Čj (4. ročník): Vyjadřovací schopnosti v mluveném i písemném projevu Vl (4. ročník): Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Př (4. ročník): Chráníme své prostředí	
GEOMETRIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá práci s kružítkem, graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky • určí délku lomené čáry graficky i měřením • pozná a umí narýsovat pravoúhlý trojúhelník • využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii – rovnoběžky, kolmice • vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> • čtverec, obdélník, kružnice • rovnoběžky, různoběžky • čtvercová síť, diagram

<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a narýsuje kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti • určí rovinné útvary pomocí počtu vrcholů a stran, rovnoběžnosti a kolmosti stran • narýsuje kolmici, rovnoběžky, různoběžky (k zadané přímce narýsuje rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou) • dokáže určit vzájemnou polohu přímek v rovině • narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic • určí souřadnice bodu ve čtvercové síti • doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu • vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data • vyhledá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový bez použití %) 	
--	--

přesahy

Do: Vv (4. ročník): Prostorové vytváření a netradiční techniky, Pč (4. roč.): Konstrukční činnosti

ZLOMKY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života • využívá názorné obrázky k určování $1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$, $1/10$ celku 	

5. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

PŘIROZENÁ ČÍSLA - POČÍTÁNÍ DO MILIONU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje, čte a porovnává čísla do 1 000 000 • orientuje se na číselné ose v oboru do milionu 	

<ul style="list-style-type: none"> • sčítá a odčítá z paměti i písemně do milionu • zaokrouhuje na tisíce, desetitisíce a statisíce • využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem • provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku • řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru do milionu (zformuluje odpověď k získanému výsledku, přiřadí nebo vytvoří k zadanému jednoduchému matematic. vyjádření smysluplnou praktickou úlohu, vyhledává v textu potřebné údaje a vztahy, volí vhodná řešení, vyhodnotí výsledek) • provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací • dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel • znázorní na číselné ose, přečte a zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až +100 • naleze reprezentaci záporných čísel v běžném životě • uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti • vytvoří na základě jednoduchého textu tabulkou, sloupcový diagram • na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží • objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy vyšší než výdaje - úspory • objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy nižší než výdaje – půjčky • vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy • na příkladech objasní rizika půjčování peněz 	<ul style="list-style-type: none"> • hospodaření domácnosti • finanční produkty
---	---

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy

Do: Čj (5. ročník): Vyjadřovací schopnosti v mluveném i písemném projevu

JEDNOTKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • převádí jednotky času • vyhledává údaje v jízdním řádu • řeší slovní úlohy s časovými údaji • pracuje s údaji v cenících apod. 	
přesahy	
Do: Aj (5. ročník): Konverzace, Př (5. ročník): Člověk a technika	
ŘÍMSKÉ ČÍSLICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná římské číslice I až X, L, C, D, M • umí přečíst číslo kapitoly a letopočet 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání	
přesahy	
Do: Čj (5. ročník): Vyjadřovací schopnosti v mluveném i písemném projevu Vl (5. ročník): Z českých dějin	
ZLOMKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná pojem zlomek • pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu • seznámí se s výpočtem zlomku z celku • řeší jednoduché slovní úlohy na výpočet zlomku z celku • vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny • porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) • sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) a tyto početní operace zapisuje 	
přesahy	
Do: Vl (5. ročník): Evropa a svět	

GEOMETRIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný sestrojí obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník sestrojí čtverec, obdélník charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název útvaru rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru určí s pomocí čtvercové sítě nebo měřením obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů pozná a pojmenuje čtyřúhelníky zvládne zapsat a použít data z grafu ve čtvercové síti vypočítá obsah čtverce a obdélníka pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu bez vzájemného převádění dbá na přesnost a čistotu rýsování sčítá, odčítá a porovnává graficky úsečky, určí délku lomené čáry čte a sestavuje jednoduché tabulky rozpozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) vytvoří ve čtvercové síti jednoduchý osově souměrný útvar (podle osy v lince mřížky) určí osu souměrnosti útvaru překláním papíru 	<ul style="list-style-type: none"> rovina, polorovina konstrukce trojúhelníka konstrukce čtverce konstrukce obdélníka obsah čtverce a obdélníka obvod trojúhelníku, čtyřúhelníku a mnohoúhelníku grafy, tabulky, čtvercová síť
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace a sebeorganizace	
přesahy	
Do: Vv (5. ročník): Prostorové vytváření a netradiční techniky, Pč (5. roč.): Konstrukční činnosti	

DESETINNÁ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života • přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu • porovná desetinná čísla v řádu desetin • sčítá a odčítá čísla řádu desetin a setin • užívá desetinná čísla v praktických situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • základní početní operace

6. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

PŘIROZENÁ ČÍSLA (UČIVO 1. STUPNĚ)	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte, zapisuje, porovnává a zaokrouhluje přirozená čísla s danou přesností • určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě • provádí početní operace s přirozenými čísly (písemně i z paměti), provádí odhady a kontrolu výsledků • dovede zobrazit přirozené číslo na číselné ose • orientuje se v situacích z každodenního života, v nichž se využívá nejjednodušší vyjádření přirozeným číslem • řeší a tvorí úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla do 1 000000 • čtení a zápis čísla v desítkové soustavě • porovnávání, zaokrouhlování • zobrazení na číselné ose • početní operace (sčítání, odčítání, násobení a dělení) • slovní úlohy

ZÁKLADY RÝSOVÁNÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • správně zachází s rýsovacími pomůckami a potřebami, rozlišuje druhy čar 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy čar, pravidla rýsování • popis základních geometrických útvarů

přesahy	
Do: Vv (7. ročník): Dekorativní práce – písmo	
GEOMETRICKÉ ÚTVARY V ROVINĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (rozezná, pojmenuje, načrtne, popíše) • rýsuje základní rovinné útvary, odhadne a změří délku úsečky • vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku • zdůvodňuje a využívá základní metrické vlastnosti rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů • využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> • rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh • zavedení matematické symboliky • obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: F (6. ročník): Fyzikální veličiny	
DESETINNÁ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje desetinná čísla, umí zobrazit des. číslo na číselné ose • porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností (užívá desetinná čísla ke kvantitativnímu vyjádření celek – část) • zapiše desetinné číslo zlomkem a naopak • sčítá, odčítá, násobí desetinná čísla (zpaměti i písemně) • osvojí si algoritmus pro dělení desetinných čísel, dělí desetinná čísla číslem přirozeným, desetinným, /dělí se zbytkem/, provádí odhady podílů a zkoušku • dodržuje pravidla pro pořadí početních operací • převádí jednotky délky, hmotnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a zápis desetinných čísel • zobrazení na číselné ose • porovnávání • zaokrouhlování • zápis desetin. čísel pomocí zlomků • sčítání, odčítání, násobení, dělení desetinných čísel • převody jednotek délky, hmotnosti (využití násobení a dělení desetinných čísla 10, 100, 1000 ...) • praktické slovní úlohy (nakládání s penězi, naléhavé výdaje, úspory)

<ul style="list-style-type: none"> • řeší slovní úlohy z praxe (využívá pro kontrolu výsledků odhad), účelně využívá kalkulátor • orientuje se v problematice peněz a cen 	
---	--

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita,

Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:

Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí

ÚHEL A JEHO VELIKOST

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem úhel dvou přímek • narýsuje úhel dané velikosti, určuje velikost úhlu pomocí úhloměru, odhadne velikost úhlu • graficky přenese úhel a sestrojí jeho osu • rozliší a pojmenuje typy úhlů, dvojice úhlů • sčítá a odčítá velikosti úhlů, určí násobek úhlu (s využitím převodu stupňů a minut) • rozezná dvojice vedlejších úhlů, vrcholových úhlů, souhlasných a střídavých úhlů • využívá vlastností dvojic úhlů a součtu úhlů v trojúhelníku při výpočtech 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem, rýsování a přenášení úhlu • osa úhlu • jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu • ostrý, tupý, pravý a přímý úhel • vrcholové a vedlejší úhly (vzájemná poloha přímek v rovině) • souhlasné, střídavé úhly

Přesahy

Do: F (7. ročník): Optika, Z (6. ročník): Mapa, Tv (6. ročník): Atletika, Gymnastika

TROJÚHELNÍK

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší a znázorní různé druhy trojúhelníků, zná jejich vlastnosti • využívá poznatku o součtu úhlů v trojúhelníku při řešení úloh • pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strany, vrcholy, vnitřní a vnější úhly ...) • provede rozbor (náčrt), postup konstrukce (pomocí matematické 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem, druhy • vnitřní a vnější úhly trojúhelníku • trojúhelníková nerovnost • konstrukce trojúhelníku podle věty sss • výšky trojúhelníku, jejich průsečíky • těžnice trojúhelníku, těžiště a jeho vlastnosti

<p><i>symboliky) a konstrukci trojúhelníku při zadání délek stran</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>chápe vlastnosti výšek, těžnic, těžiště a užívá je při řešení úloh</i> • <i>sestrojí těžnice, výšky trojúhelníku</i> 	
přesahy	
Do: F (7. ročník): Síla	
DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL	
<p>výstupy</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje pojmy násobek, dělitel, sudé a liché číslo, prvočíslo, číslo složené, soudělná a nesoudělná čísla • využívá znaky dělitelnosti - 2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50, 100 • rozloží dvojciferné číslo na součin prvočísel • rozpozná čísla soudělná a nesoudělná • určuje společné násobky a dělitele pro skupinu dvou nebo tří čísel • najde nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou přirozených čísel • řeší slovní úlohu s využitím dělitelnosti 	<p>učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> • násobek, dělitel, znaky dělitelnosti • prvočíslo, číslo složené • rozklad čísel na součin prvočísel • čísla soudělná a nesoudělná • nejmenší společný násobek, největší společný dělitel
SHODNOST	
<p>výstupy</p> <ul style="list-style-type: none"> • intuitivně chápe pojem shodnosti geometrických útvarů • pomocí průsvitky ověří vlastnosti shodných útvarů 	<p>učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> • shodné útvary
OSOVÁ SOUMĚRNOST	
<p>výstupy</p> <ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti • rozhodne, zda je útvar osově souměrný • určí osy souměrnosti rovinného útvaru • dodržuje zásady správného rýsování 	<p>učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> • osová souměrnost • osově souměrné útvary

<ul style="list-style-type: none"> rozumí pojmu vzor - obraz, samodružný bod, útvar 	
přesahy	
Do: P (7. ročník): Přehled systému rostlin, P (9. ročník): Mineralogie	
/STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST/	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> <i>načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v středové souměrnosti</i> <i>rozhodne, zda je útvar středově souměrný, určí střed souměrnosti</i> <i>dodržuje zásady správného rýsování</i> <i>rozumí pojmu vzor - obraz, samodružný bod, útvar</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>středová souměrnost</i> <i>středově souměrné útvary</i>
přesahy	
Do: P (7. ročník): Přehled systému rostlin, P (9. ročník): Mineralogie	
OBSAH ČTVERCE A OBDÉLNÍKU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí pojmu mnohoúhelník zná vlastnosti čtverce a obdélníku rozumí pojmu obsah (plocha, výměra), používá a převádí jednotky obsahu odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě vypočítá obsah čtverce a obdélníku využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců i při řešení slovních úloh z praxe (odhad) 	<ul style="list-style-type: none"> jednotky obsahu obsah čtverce a obdélníku obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku)
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
POVRCH A OBJEM KRYCHLE A KVÁDRU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje pojem rovina a prostor charakterizuje jednotlivá tělesa (objasní pojmy síť tělesa, plášt', podstava, hrana, stěna, tělesová, stěnová úhlopříčka), načrtne a sestrojí síť 	<ul style="list-style-type: none"> kvádr, krychle, síť těles zobrazování těles povrch krychle, kvádru jednotky objemu objem krychle, kvádru

<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání • používá a převádí jednotky objemu • vypočítá povrch a objem krychle, kvádru, užívá znalostí o krychli a kvádru při řešení úloh z praxe • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu (vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy, volí vhodné matematické postupy a vyhodnotí výsledek úlohy) 	
--	--

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy

Do: F (6. ročník): Fyzikální veličiny

GRAFY A DIAGRAMY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a čte diagramy • porovnává soubory dat 	<ul style="list-style-type: none"> • procházky po čtvercové síti • čtení z grafu

Do: Z (6. ročník): Mapa

/CELÁ ČÍSLA/

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje kladné a záporné hodnoty čísel, zobrazí kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose • chápe pojem opačné číslo, určí absolutní hodnotu daného čísla a využívá její geometrickou interpretaci • provádí početní operace s celými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a zápis kladného a záporného čísla • zobrazení na číselné ose • opačné číslo • absolutní hodnota • početní operace s celými čísly

přesahy

Do: Z (6. ročník): Počasí

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ, PROBLÉMOVÉ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá jejich různá řešení (vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy, volí vhodné matematické postupy, řeší úlohu a ověří její výsledek) řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí nadanější žáci rozvíjejí svůj talent, porovnávají se s žáky jiných škol, méně nadaní si zkusí „jinou“ matematiku (Klokan) 	<ul style="list-style-type: none"> číselné a logické řady řešení početních hlavolamů a zajímavých úloh úlohy konstrukční a početní geometrie matematické soutěže (Pythagoriáda, Klokan, MO)

7. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

CELÁ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje kladné a záporné hodnoty čísel, zobrazí kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose chápe pojem opačné číslo, určí absolutní hodnotu daného čísla a využívá její geometrickou interpretaci provádí početní operace s celými čísly řeší jednoduché úlohy v oboru celých čísel dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých čísel rozumí výpisu bankovního účtu, řeší praktické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> čtení a zápis kladného a záporného čísla zobrazení na číselné ose opačné číslo absolutní hodnota početní operace s celými čísly jednoduché úlohy z finanční oblasti (bankovní účet – položky: má dátí - dal)

ZLOMKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> modeluje a zapisuje zlomkem část celku, převádí zlomky na desetinná čísla a naopak porovnává dva zlomky, rozšiřuje, krátí zlomek, zobrazuje na číselné ose zjednoduší složený zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, určí převrácené číslo, počítá se smíšenými čísly provádí základní početní operace se zlomky (využívá znalostí dělitelnosti přirozených čísel) 	<ul style="list-style-type: none"> čtení a zápis zlomku vztah mezi zlomky a desetinnými čísly zobrazení na číselné ose rozšiřování, krácení zlomků uspořádání, porovnávání zlomků, společný jmenovatel sčítání, odčítání, násobení zlomků převrácený zlomek, dělení zlomků smíšené číslo, složený zlomek početní operace se smíšenými čísly
přesahy	
Do: Z (6. ročník): Počasí	
RACIONÁLNÍ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> provádí základní početní operace s racionálními čísly vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru racionálních čísel analyzuje a řeší jednoduché problémy, popíše konkrétní situace s využitím racionálních čísel užívá racionální čísla ke kvantitativnímu vyjádření celek – část 	<ul style="list-style-type: none"> záporná desetinná čísla záporné zlomky početní operace s racionálními čísly
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EVNVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
TROJÚHELNÍK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní geometrické útvary a jejich charakteristické 	<ul style="list-style-type: none"> věty o shodnosti trojúhelníků, jejich užití konstrukce trojúhelníků (sss, sus, usu, ssu)

<p>vlastnosti, určuje vrcholy, strany, úhly (rozliší typy trojúhelníků)</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá vlastnosti součtu úhlů v trojúhelníku při výpočtech • chápe smysl vět o shodnosti trojúhelníků, vyhledá z nabídky dvojice shodných trojúhelníků • používá věty o shodnosti při řešení úloh • sestrojí kružnici opsanou a vepsanou, /střední příčky/ • chápe vlastnosti výšek, těžnic, těžiště a užívá je při řešení úloh • sestrojí těžnice, výšky trojúhelníku • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků • užívá věty o shodnosti trojúhelníků, trojúhelníkovou nerovnost v početních a konstrukčních úlohách, dbá na kvalitu a přesnost rýsování 	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukce os vnitřních úhlů a os stran • kružnice opsaná, vepsaná trojúhelníku • výšky trojúhelníku, jejich průsečíky • těžnice trojúhelníku, těžiště a jeho vlastnosti • /střední příčky trojúhelníku/
--	--

STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v středové souměrnosti • rozhodne, zda je útvar středově souměrný, určí střed souměrnosti • dodržuje zásady správného rýsování • rozumí pojmu vzor - obraz, samodružný bod, útvar 	<ul style="list-style-type: none"> • středová souměrnost • středově souměrné útvary

přesahy

Do: P (7. ročník): Přehled systému rostlin, P (9. ročník): Mineralogie

POMĚR, PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří poměr mezi danými hodnotami, zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru • dělí celek na části v daném poměru, • řeší praktické příklady vyjádřené poměrem (využívá daný poměr včetně postupného poměru v reálných situacích) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem • zvětšení a zmenšení v daném poměru • rozdělení dané hodnoty v daném poměru • měřítka mapy a plánu • přímá a nepřímá úměrnost • trojčlenka, úměra • graf přímé úměrnosti

<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s měřítky map a plánů (využívá je k výpočtům, ze zadaných údajů umí měřítka odvodit) • chápe úměru a rovnost, vypočítá neznámý člen úměry • určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti (vytvoří tabulku, <i>graf a rovnici</i> pro PÚ a NÚ na základě textu úlohy, rozliší PÚ a NÚ z textu úlohy, z tabulky, z grafu, z rovnice) • využívá trojčlenku (přímou, nepřímou úměrnost) při řešení slovních úloh • užívá poměr čísla ke kvantitativnímu vyjádření vztahu celek – část • <i>vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí</i> 	
přesahy	
Do: F (7. ročník): Pohyb, Síla, Z (6. ročník): Mapa	
PROCENTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe alternativní vyjadřování části celku různými způsoby (procenty, desetinným číslem, zlomkem) • rozumí pojmu 1% • vyjádří část celku pomocí procent • užívá základní pojmy procentového počtu, určí počet procent, procentovou část, základ • zaokrouhuje a provádí odhad s danou přesností • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek), ověří správnost výsledku • vyhledá v textu údaje a vztahy potřebné k výpočtu • používá procentového počtu při řešení úloh z jednoduchého úrokování • rozumí pojmu promile 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem • základ, procentová část, počet procent • slovní úlohy • jednoduché úrokování • promile

pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: Ch (8. ročník): Směsi	
ČTYŘUHELNÍKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje pojem čtyřúhelníku, rovnoběžníku, rozliší typy čtyřúhelníků odhadne obvod i obsah útvarů pomocí čtvercové sítě vypočítá obvod a obsah trojúhelníku a rovnoběžníku provede rozbor zadané úlohy, <i>zapíše konstrukční postup s použitím matematické symboliky</i>, provede konstrukci a diskusi počtu řešení používá a převádí jednotky délky a jednotky obsahu využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely řeší geometrické úlohy početně využívá vlastnosti zakladních rovinných útvarů (vlastnosti úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost) 	<ul style="list-style-type: none"> pojem čtyřúhelník, rovnoběžník vlastnosti, výšky a úhlopříčky rozdělení konstrukce obvod a obsah rovnoběžníku obsah trojúhelníku
LICHOBĚŽNÍK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a pojmenuje lichoběžník, odhadne, vypočítá obvod a obsah lichoběžníku provede rozbor zadané úlohy, <i>zapíše konstrukční postup s použitím matematické symboliky</i>, provede konstrukci a diskusi počtu řešení využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely řeší geometrické úlohy početně 	<ul style="list-style-type: none"> pojem, vlastnosti konstrukce obvod a obsah
POVRCH A OBJEM HRANOLŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozezná a pojmenuje hranol načrtne a sestrojí síť' 	<ul style="list-style-type: none"> pojem hranol povrch a objem hranolu

<ul style="list-style-type: none"> • používá pojmy podstava, hrana, stěna, tělesová a stěnová úhlopříčka • objasní pojmy síť tělesa, plášt', podstava • odhadne a vypočítá povrch a objem tělesa, používá kalkulátor k zefektivnění výpočtu • rozpozná, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu (vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy, volí vhodné matematické postupy, řeší úlohu a ověří její výsledek) • používá a převádí jednotky délky, obsahu, objemu 	
--	--

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ, PROBLÉMOVÉ ÚLOHY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá jejich různá řešení (rozbor úlohy - nalezení potřebných údajů, vhodný postup, diskuse, kontrola správnosti, odpověď) • nadanější žáci rozvíjejí svůj talent, porovnávají se s žáky jiných škol, méně nadaní si zkusí „jinou“ matematiku (Klokan) 	<ul style="list-style-type: none"> • číselné a logické řady • řešení početních hlavolamů a netradičních úloh • úlohy konstrukční a početní geometrie • matematické soutěže (Pythagoriáda, Klokan, MO)

8. ROČNÍK - DOTACE: 3+1, POVINNÝ

MOCNINY, ODMOCNINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určí druhou a třetí mocninu libovolného čísla z paměti, 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem druhá a třetí mocnina • čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin • určení druhých mocnin a odmocnin

<p>výpočtem, pomocí tabulek, kalkulačky</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhuje a provádí odhady s danou přesností • rozumí pojmu druhá odmocnina, určuje ji pomocí kalkulačky nebo tabulek • užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin) • rozumí pojmu reálné číslo 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem reálného čísla (iracionální číslo)
--	--

přesahy

Do: F (8. ročník): Práce, výkon, energie

PYTHAGOROVA VĚTA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší odvěsný a přeponu • rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty • využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku, zaokrouhuje a provádí odhady s danou přesností • řeší slovní úlohy z praxe (odhad, kontrola výsledků), účelně využívá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem • výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku • užití Pythagorovy věty

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy

Do: D (6. ročník): Řecko

MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem, přečeťte a zapíše mocniny s přirozeným mocnitelem • provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem • určuje třetí a vyšší mocniny a odmocniny pomocí kalkulátoru • /zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo/ 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem • rozvinutý zápis čísla pomocí mocnin deseti • početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem (součet, rozdíl, součin, podíl, mocnina součinu, mocnina mocniny) • určování třetích /a vyšších/ mocnin a odmocnin pomocí kalkulátoru

přesahy	
Do: F (9. ročník): Vesmír	
PROMĚNNÉ A VÝRAZY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmu výraz, jednočlen a mnohočlen, člen výrazu • rozliší výraz číselný a výraz s proměnnou • určí hodnotu číselného výrazu, vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných, sestaví výraz podle slovního zadání • vybere odpovídající výraz, který popisuje jednoduchou reálnou situaci • provádí početní operace s výrazy • využívá vlastnosti operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů 	<ul style="list-style-type: none"> • číselné výrazy • proměnná • výrazy s proměnnou • hodnota výrazu • úpravy výrazů (sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů, dělení jednočlenem)
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
LINEÁRNÍ ROVNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá a zapisuje vztah rovnosti • chápe pojem kořen rovnice • řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku řešení • rozhodne, zda má rovnice řešení a ověří, zda řešení patří do zadанého číselného oboru • /vyjadřuje neznámou ze vzorce/ 	<ul style="list-style-type: none"> • rovnost • lineární rovnice s jednou neznámou • ekvivalentní úpravy • /vyjádření neznámé ze vzorce/
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: F (8. ročník): Práce, výkon, energie, Teplo, Elektřina	

SLOVNÍ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • matematizuje jednoduché reálné situace pomocí rovnic (sestaví rovnici ze zadaných údajů) • přiřadí k rovnici odpovídající slovní úlohu • řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou ...), zdůvodní zvolený postup řešení, ověří správnost řešení (užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení) 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
KRUH, KRUŽNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určí vzájemnou polohu přímky a kružnice a vzájemnou polohu dvou kružnic • vypočítá obvod a obsah kruhu • využívá poznatky o kružnici při řešení slovních úloh • zná pojmy kruh, půlkruh, kružnice, poloměr, průměr, tečna, sečna, /výseč, úseč/ • využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemná poloha přímky a kružnice • vzájemná poloha dvou kružnic • délka kružnice • obsah kruhu
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
VÁLEC	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje válec • vypočítá povrch a objem tělesa, používá kalkulátor k zefektivnění výpočtu • užívá znalosti o válci při řešení úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem • povrch válce • objem válce

<ul style="list-style-type: none"> • využívá při analýze praktických úloh náčrtky, schémata, modely • vyhledá v textu geometrické úlohy potřebné údaje a vztahy, volí vhodné matematické postupy, řeší úlohu a ověří její výsledek 	
--	--

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

KONSTRUKČNÍ ÚLOHY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí jednoduché geometrické konstrukce • žák pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice) • využívá poznatků (množiny všech bodů dané vlastnosti, výšky, těžnice, Thaletova kružnice, Pythagorova věta ...) v konstr. úlohách • provede rozbor zadaného úkolu (náčrt), zapíše konstrukční postup s použitím matematické symboliky, provede konstrukci a určí počet řešení a ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání • používá základní pravidla správného rýsování s důrazem na přesnost a kvalitu • využívá množin bodů dané vlastnosti k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché konstrukce • množiny všech bodů dané vlastnosti • Thaletova kružnice • konstrukce tečen ke kružnici • základní konstrukční úlohy (trojúhelníky, rovnoběžníky, lichoběžníky, čtyřúhelníky)

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy

Do: D (6. ročník): Řecko

ÚVOD DO STATISTIKY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebné údaje v grafech, diagramech a tabulkách a vyjádří 	<ul style="list-style-type: none"> • základní statistické pojmy (jednotka, znak, četnost)

<p>vztahy mezi uvedenými údaji (četnost, aritmetický průměr, nejmenší, největší hodnota)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracuje, porovná, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadání úlohy • pracuje s intervaly a časovou osou • sestavuje jednoduché tabulky a diagramy • převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak, převádí údaje mezi tabulkou, grafem a diagramem • porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy a diagramy a interpretuje takto získané výsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • aritmetický průměr, nejmenší, největší hodnota, <i>medián, modus</i> • základní charakteristiky statistického souboru, statistického šetření • diagramy • finance - pojištění
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Fungování a vliv médií ve společnosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět	
přesahy	
Do: Z (8. ročník): Česko - politika a regionální rozvoj	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ, PROBLÉMOVÉ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá jejich různá řešení (vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy, volí vhodné matematické postupy, řeší úlohu a ověří její výsledek) • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí • nadanější žáci rozvíjejí svůj talent, porovnávají se s žáky jiných škol, méně nadaní si zkusí „jinou“ matematiku 	<ul style="list-style-type: none"> • logické a netradiční úlohy • úlohy konstrukční a početní geometrie • matematické soutěže - MO, Pythagoriáda, Klokan, testy (Cermat, Scio ...)

9. ROČNÍK - DOTACE: 4+1, POVINNÝ

VÝRAZY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorců $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $a^2 - b^2$, rozkládá výraz na součin • řeší zadané slovní úlohy pomocí proměnných • /provádí početní operace s lomenými výrazy/ 	<ul style="list-style-type: none"> • úpravy výrazů pomocí vzorců, vytýkání • rozklad výrazů na součin • /pojem lomený výraz/ • /početní operace s lomenými výrazy/
/ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI/	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • /řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech/ • /řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineár. rovnicím s neznámou ve jmen./ 	
SOUSTAVY LINEÁRNÍCH ROVNIC	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými pomocí ekvivalentních úprav (metoda sčítací a dosazovací), chápe, že řešením je uspořádaná dvojice čísel • řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic, /ve vhodných případech užívá grafického řešení/ 	<ul style="list-style-type: none"> • soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Do: Ch (8. ročník): Směsi	
FUNKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem funkce, rozlišuje lineární, kvadratickou funkci a nepřímou úměrnost (žák pozná) 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem funkce • lineární funkce • nepřímá úměrnost

<ul style="list-style-type: none"> • funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice) • vyčte z grafu podstatné informace na základě porozumění vzájemným vztahům mezi proměnnými (např. nejmenší, největší hodnota, růst, pokles) • vytvoří graf pro funkční závislost danou tabulkou či rovnicí, přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak • vyjádří lineární funkci a nepřímou úměrnost rovnicí, tabulkou i grafem • užívá funkční vztahy při řešení úloh (odhalí funkční vztahy v textu úlohy, vybere odpovídající funkční vztah, který popisuje jednoduchou reálnou situaci), vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace 	<ul style="list-style-type: none"> • kvadratická funkce • goniometrické funkce
---	--

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

FINANČNÍ MATEMATIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování / (složené úrokování)/ • orientuje se ve finanční problematice, problematice peněz a cen • využívá znalosti při plánování rodinného hospodaření (vyrovnaný rozpočet) • chápe základní pojmy (inflace, jednoduché a složené úrokování, úrok placený a přijatý, daň apod.) • řeší problémové úlohy z oblasti financí • porovná nejčastější způsoby krytí deficitu • porovná nejčastější způsoby nakládání s volnými prostředky (úspory, investice) 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy finanční matematiky • úročení • typy rozpočtu (vyrovnaný, schodkový, přebytkový) • bankovní služby (debitní, kreditní platební karty) • produkty finančního trhu pro investování a pro získání prostředků (úvěry, splátkový prodej, leasing)

pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	
PODOBOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší shodné a podobné útvary (zapíše pomocí matematické symboliky) • určí poměr podobnosti z rozměru útvarů a naopak (vyhledá z nabídky dvojice podobných trojúhelníků) • zvětšuje, zmenšuje, dělí úsečku v daném poměru • užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách • rozlišuje shodné a podobné trojúhelníky a své tvrzení umí zdůvodnit užitím vět o shodnosti a podobnosti geometrických útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> • podobnost • poměr podobnosti • věty o podobnosti trojúhelníků
přesahy	
Do: P (7. ročník): Savci, Ptáci	
TĚLESA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určuje a charakterizuje jednotlivá tělesa, analyzuje jejich vlastnosti • používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka • rozpozná, načrtne, sestrojí síť základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel) • odhadne a vypočítá povrch a objem tělesa • řeší úlohy na prostorovou představivost • využívá při analýze praktických úloh náčrtky, schémata, modely • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání 	<ul style="list-style-type: none"> • kužel • jehlan • koule • povrch a objem těles

<ul style="list-style-type: none"> <i>pracuje s půdorysem a nárysem mnohostěnů a rotačních těles</i> 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ, PROBLÉMOVÉ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá jejich různá řešení řeší úlohy na prostorovou představivost (určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině, popíše základní vlastnosti trojrozměrného útvaru podle jeho obrazu v rovině), aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osвоjeného matematického aparátu (vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy, volí vhodné matematické postupy a vyhodnotí výsledek úlohy) nadanější žáci rozvíjejí svůj talent, porovnávají se s žáky jiných škol, méně nadaní si zkusí „jinou“ matematiku 	<ul style="list-style-type: none"> logické úlohy netradiční geometrické úlohy matematické soutěže – MO, Klokan, testy (Scio, Cermat ...)

4.3 Informatika

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování. I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nevhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zahrnuje vyučovací předmět

- Informatika

4.3.1 Informatika

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Seznamuje s novými digitálními technologiemi,

pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU 1. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět se vyučuje ve 4. a 5. ročníku 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, bud' v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá téma probíhají bez počítače, v kmenové třídě.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Ve výuce je vhodné seznámení žáků se stavebnicemi Vex nebo Micro:bit.

Vzdělávání v předmětu Informatika vede žáka k:

- získání základních dovedností v ovládání výpočetní techniky
- orientaci ve světě informací
- získání zkušeností, které mohou dále používat a rozvíjet v ostatních vzdělávacích oblastech a životě

Formy a metody práce

- samostatná práce žáků
- práce ve skupinách
- projektové vyučování
- hry, soutěže

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na 4 tematické okruhy:

1. Data, informace a modelování
2. Algoritmizace a programování
3. Informační systémy
4. Digitální technologie

Průřezová téma

V předmětu Informatika se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchovy a Mediální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informatika a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- podporuje u žáků schopnost práce s informacemi, spolupráci v týmu
- projekty využívá k procvičení a upevnění (rozšíření) získaných znalostí a dovedností, zadává je tak, aby byly využitelné v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k hledání více způsobů řešení
- učí žáky řešit problémové situace na základě předchozích zkušeností
- podnášuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k využívání vhodných technologií pro komunikaci
- učí žáky komunikovat pomocí běžných komunikačních zařízení

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podporuje práci žáků ve skupinách (střídá se samostatnou prací žáků)
- učí žáky vytvářet si pravidla pro práci ve skupině
- učí žáky hodnotit své práce i práce ostatních spolužáků
- nabádá žáky k zodpovědnému přístupu k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel stanovených rádem učebny
- učí žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s výpočetní technikou

Kompetence digitální

Učitel

- se zaměřuje na rozvoj konkrétních digitálních nebo informatických kompetencí žáka
- primárně cílí k rozvoji ostatních kompetencí žáka, k tomu využívá digitální technologie a při tom (aktuální) digitální a informatické kompetence žáka zohledňuje

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU INFORMATIKA

1. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat*
- *I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví a znázorní ji*
- *I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu*

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů*
- *I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky k jeho řešení*
- *I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy*
- *I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu*

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozpozná jednotlivé prvky, a vztahy mezi nimi*
- *I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulký nebo seznamu číselná i nečíselná data*

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu*
- *I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí*
- *I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi*

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět se vyučuje ve 6. – 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, bud' v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá téma probíhají bez počítače, v kmenové třídě.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

K realizaci výuky se využívají stavebnice Vex nebo Micro:bit.

V 8. ročníku je vyučován podle podmínek minimálně jeden ze dvou učebních bloků:

- a) Programování robotické stavebnice
- b) Programování hardwarové desky.

Vzdělávání v předmětu Informatika vede žáka k:

- získání základních dovedností v ovládání výpočetní techniky
- orientaci ve světě informací
- získání zkušeností, které mohou dále používat a rozvíjet v ostatních vzdělávacích oblastech a životě

Formy a metody práce

- samostatná práce žáků
- práce ve skupinách
- projektové vyučování
- hry, soutěže

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na 4 tematické okruhy:

1. Data, informace a modelování
2. Algoritmizace a programování
3. Informační systémy
4. Digitální technologie

Průřezová téma

V předmětu Informatika se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchovy a Mediální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informatika a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- podporuje u žáků schopnost práce s informacemi, spolupráci v týmu
- projekty využívá k procvičení a upevnění (rozšíření) získaných znalostí a dovedností, zadává je tak, aby byly využitelné v praktickém životě
- vede žáky k systematickému pojetí procesu zpracovávání a vyhodnocování informací, k uvědomění si významového jádra sdělení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k hledání více způsobů řešení
- učí žáky řešit problémové situace na základě předchozích zkušeností
- podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k využívání vhodných technologií pro komunikaci
- učí žáky komunikovat pomocí běžných komunikačních zařízení
- vyžaduje od žáků střídmé, jasné a logicky strukturované vyjádření
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podporuje práci žáků ve skupinách (střídá se samostatnou prací žáků)
- učí žáky vytvářet si pravidla pro práci ve skupině
- učí žáky hodnotit své práce i práce ostatních spolužáků
- nabádá žáky k zodpovědnému přístupu k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k práci s informacemi v souladu s morálními zákony
- vede žáky k dodržování pravidel stanovených řádem učebny
- na příkladech působení prvků z oblasti ICT na společnost odhaluje žákům základní pravidla zapojení jedince do jejího chodu
- učí žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná, a motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s výpočetní technikou

Kompetence digitální

Učitel

- se zaměřuje na rozvoj konkrétních digitálních nebo informatických kompetencí žáka
- primárně cílí k rozvoji ostatních kompetencí žáka, k tomu využívá digitální technologie a při tom (aktuální) digitální a informatické kompetence žáka zohledňuje

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU INFORMATIKA

2. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- I-9-1-02 navrhoje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechny data potřebná k řešení problém;
- vyhledá chybu v modelu a opraví ji

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy

žák

- I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které požívá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne jejich úpravy

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

- I-9-4-01 popíše, jak počítač funguje po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- I-9-4-03 vybírá nevhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavami počítače
- I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	4	5	6	7	8	9
Dotace	1	1	1	1	1	1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný	povinný

4.ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení se kterými pracuje, vysvětlí k čemu slouží • pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svou práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje řád a pravidla stanovená pro práci s ICT v místě, ve kterém pracuje 	<ul style="list-style-type: none"> • digitální zařízení • zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace • přihlášení a odhlášení ze sítě • Ovládání myši • Kreslení čar, vybarvování • Používání ovladačů • Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) • Kreslení bitmapových obrázků • Psaní na klávesnici • Editace textu • Ukládání práce do souboru • Otevírání souborů • Přehravání zvuku
PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede různé příklady využití digitálních technologií v 	<ul style="list-style-type: none"> • využití digitálních technologií v různých oborech

<p>zaměstnání rodičů</p> <ul style="list-style-type: none"> • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a dohlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst • v textu rozpozná osobní údaje • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	<ul style="list-style-type: none"> • ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele • práce se soubory • technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) • uživatelské jméno a heslo • osobní údaje
--	---

ZÁKLADY ROBOTIKY SE STAVEBNICÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví robota podle návodu • sestaví programu pro robota • oživí robota, otestuje jeho chování • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • pomocí programu ovládá sensor • používám opakování události ke spuštění programu 	<ul style="list-style-type: none"> • sestavení program a oživení robota • ovládání světelného výstupu • ovládání motoru • opakování příkazů • ovládání klávesnicí • ovládání pomocí senzoru

Pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita

ÚVOD SO KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text • zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky 	<ul style="list-style-type: none"> • piktogramy, emodži • kód • přenos na dálku, šifra • pixel, rastr • rozlišení

5.ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ÚVOD DO PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s obrázky, texty a tabulkami • doplní posloupnost prvků • správně umístí data do tabulky • nalezne chybu v posloupnosti a opraví ji 	<ul style="list-style-type: none"> • data, druhy dat • tabulky a datové řady • kritéria kontroly dat • řazení dat v tabulce • grafy

přesahy

Do: M (5. ročník): Geometrie

ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro podobný problém 	<ul style="list-style-type: none"> • příkazy a jejich spojování • opakování příkazů • pohyb

Pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita

ÚVOD DO INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • nalezne ve svém okolí system a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí 	<ul style="list-style-type: none"> • system • struktura • prvky • vztahy

Pokrytí průřezových téma

MULTIKULRNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference

VÝCHOVA K MYŠELNÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
Objevujeme Evropu a svět

ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – VLASTNÍ BLOKY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před něj nebo za něj 	<ul style="list-style-type: none"> • kreslení čar • pevný počet opakování • hledání chyb • vlastní bloky

<ul style="list-style-type: none"> vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky přečte zápis program a vysvětlí jeho jednotlivé kroky rozhodne jestli a jak lze napsaný program zjednodušit cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů 	<ul style="list-style-type: none"> změna vlastností postavy pomocí příkazu náhodné hodnoty čtení programu
--	--

ÚVOD DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy 	<ul style="list-style-type: none"> graf, hledání cesty schémata obrázkové modely

Pokrytí průřezových téma

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět

ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – POSTAVY A UDÁLOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení reakcí postav v program najde a opraví chyby používá události ke spuštění programu ovládá více postav pomocí zpráv 	<ul style="list-style-type: none"> ovládání pohybu postav násobné postavy a souběžné reakce modifikace program animace střídáním obrázku spouštění pomocí událostí vysílání zpráv mezi postavami čtení programů programovací projekt

6.ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí 	<ul style="list-style-type: none"> přenos informací standardizované kódy znakové sady přenos dat identifikace barev, barevný model

několika šifer	<ul style="list-style-type: none"> • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla
-----------------------	---

PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů 	<ul style="list-style-type: none"> • data v grafu a tabulce • evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce • kontrola hodnot v tabulce • filtrování, řazení a třídění dat • porovnávání dat v tabulce a grafu • řešení problémů s daty

Pokrytí průřezových téma

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracuje • pojmeneje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	<ul style="list-style-type: none"> • školní informační system • uživatelé • činnost a práva

PROGRAMOVÁNÍ – OPAKOVÁNÍ A VLASTNÍ BLOKY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co program vykoná • ověří správnost programu, najde a 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření programu • opakování • podprogramy

<p>opraví v něm chyby</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita	

7.ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PROGRAMOVÁNÍ – PODMÍNKY, POSTAVY A UDÁLOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co program vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování s podmínkou • události • vstupy • objekty • komunikace mezi objekty

MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku 	<ul style="list-style-type: none"> • standardizovaná schémata a modely • ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • orientované grafy, automaty

<ul style="list-style-type: none"> pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	<ul style="list-style-type: none"> modely, paralelní činnost
PROGRAMOVÁNÍ – VĚTVENÍ, PARAMETRY A PROMĚNNÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá souřadnice pro programování postav používá parametry v blocích, ve vlastních blocích vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu diskutuje různé program pro řešení problému hotový program upraví pro řešení podobného problému 	<ul style="list-style-type: none"> • větvení programu • rozhodování • grafický výstup • souřadnice • podprogramy s parametry • proměnné
POČÍTAČE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> nainstaluje a odinstaluje aplikaci uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše která zařízení jsou připojena do školní sítě porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 	<ul style="list-style-type: none"> • datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • správa souborů, struktura složek • instalace aplikací • domácí a školní počítačová síť • fungování a služby internet • princip e-mailu • metody zabezpečení přístupu k datům • role a jejich přístupová práva • postup při řešení problému s digitálním zařízením
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení.	
přesahy	
Do: Čj (7. ročník): Gramatika	

8.ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

PROGRAMOVÁNÍ ROBOTICKÉ STAVEBNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota • upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol • vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost • přečte program pro robota a najde v něm případné chyby • ovládá vstupní zařízení a sensory robota • vyřeší problem tím, že sestaví a naprogramuje robota 	<ul style="list-style-type: none"> • sestavení a oživení robota • sestavení program s opakováním, s rozhodováním • používání vstupních zařízení robota • používání senzorů • čtení programu • projekt
PROGRAMOVÁNÍ HARDWAROVÉ DESKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej • přečte program, najde v něm chybu a odstraní jej • používá opakování, rozhodování, proměnné • ovládá vstupní zařízení desky • používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu • připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá • vyřeší problem naprogramováním desky Micro:bit 	<ul style="list-style-type: none"> • sestavení program a oživení Micro:bitu • ovládání LED displeje • tlačítka a sensory náklonu • připojení sluchátek, tvorba hudby • orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru • propojení dvou micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově • připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu
HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy • řeší problémy výpočtem s daty • připíše do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria • používá filtr na výběr dat z tabulky • sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, 	<ul style="list-style-type: none"> • relativní a absolutní adresy buněk • použití vzorců u různých typů dat • funkce s číselnými vstupy • funkce s textovými vstupy • vkládání záznamu do databázové tabulky • řazení dat v tabulce • filtrování dat v tabulce • zpracování výstupů z velkých souborů dat

porovnáním nebo vizualizace velkého množství dat	
	přesahy
Do: M (7. ročník): Povrch a objem hranolů, Čtyřúhelníky, Procenta	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problemu a svůj výběr zdůvodní • řeší problem jeho rozdelením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně 	<ul style="list-style-type: none"> • programovací projekt a plán jeho realizace • popsání problému • testování, odladění, odstranění chyb • pohyb v souřadnicích • ovládání myši, posílání zpráv • vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu • nástroje zvuku, úpravy seznamu • import a editace kostýmů, podmínky • návrh postupu, klonování • animace kostýmů postav, události • analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné • výrazy s proměnnou • tvorba hry s ovládáním, více seznamů • tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pojmemnuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejně a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní 	<p style="text-align: center;">HW a SW</p> <ul style="list-style-type: none"> • složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • operační systémy: funkce, typy, typické využití • komprese a formáty souborů • fungování nových technologií kolem mě (např. Smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) <p style="text-align: center;">SÍTĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> • typy, služby a význam počítačových sítí • fungování sítě:klient, server, switch,

<ul style="list-style-type: none">• na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti• vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu• diskutuje o cílech a metodách hackerů• vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat• diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	<ul style="list-style-type: none">paketový přenos dat, IP adresa• struktura a principy internet, datacentra, cloud• web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL• Princip cloudové aplikace (např. E-mail, e-shop, streamování) <p>BEZPEČNOST</p> <ul style="list-style-type: none">• bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy• zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivirus, firewall, zálohování a archivace dat <p>DIGITÁLNÍ IDENTITA</p> <ul style="list-style-type: none">• Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internet, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat• Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies
přesahy	
Do: M (5. ročník): Jednotky, F (6. ročník): Fyzikální veličiny	

4.4 Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do *pěti tematických okruhů*. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu⁴.

⁴ Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. – 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápout organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směruje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické, funkce a potřeby. Poznávají

zdraví jako stav bio-psicho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemozech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení

- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět zahrnuje vyučovací předměty:

- Prvouka
- Přírodověda
- Vlastivěda

4.4.1 Prvouka

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Prvouka je realizován v prvních třech ročnících a navazují na něj vyučovací předměty Vlastivěda a Přírodověda ve 4. a 5. ročníku.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět se vyučuje v 1. ročníku 1 hodinu týdně, ve 2. a 3. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Prvouka

Součástí předmětu jsou vlastivědně-humanitní část (dějepisné, zeměpisné a etické učivo) a přírodovědná část (fyzikální, astronomické a ekologické zákonitosti). Vedle dopravní výchovy a poskytování první pomoci, je velký důraz je kladen i na seznamování žáků se světem financí. Znalosti, dovednosti a hodnotové postoje z této oblasti přispívají k finanční gramotnosti žáků. Na prvouku ve 4. ročníku navazuje vlastivěda a přírodověda, na druhém stupni potom zeměpis, přírodopis, dějepis, fyzika, občanská výchova a chemie.

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Formy a metody práce

K nejčastějším metodám a formám patří principy činnostního učení – komunitní kruhy, skupinové vyučování, projektová výuka, vycházky, exkurze, vše s důrazem na žákovu autoevaluaci, vyhledávání a práci s informacemi.

Průřezová téma

V předmětu Prvouka se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Výchovy demokratického občana, Multikulturní výchovy a Enviromentální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Předmět je úzce spjat i s ostatními předměty – Čj, M, Hv, Vv, Tv.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům

- učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel

- podporuje u žáků prezentaci vlastních myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemné pomoci
- vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky věcně argumentovat
- vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

Učitel

- motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti

Kompetence digitální

Učitel

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vede žáky k dodržování zásad zdravé práce s digitálními technologiemi

- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací

DOPORUČENÉ VÝSTUPY V PŘEDMĚTU PRVOUKA

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- **ČJS-3-1-01** *vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí*
- **ČJS-3-1-02** *začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)*

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- **ČJS-3-2-01** *rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům*
- **ČJS-3-2-02** *odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností*
-

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- **ČJS-3-3-01** *využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
- **ČJS-3-3-02** *pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu*
- **ČJS-3-3-03** *uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- **ČJS-3-4-01** *pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*
- **ČJS-3-4-02** *roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě*
- **ČJS-3-4-03** *provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- **ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví**
- **ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných**
- **ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek**
- **ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech**

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3
Dotace	1	2	2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný

I. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ŠKOLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vyznačí v jednoduchém plánu cestu do školy a zpět• seznámí se se jménem školy, třídní učitelky a ředitele školy• chová se ukázněně ve škole i mimo školu• dokáže rozlišit nežádoucí formy chování• určí vhodná místa pro hru a trávení volného času• připraví si pomůcky do školy, udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce• uspořádá si pracovní místo	<ul style="list-style-type: none">• domov• osobní bezpečí• chování lidí• právo a spravedlnost
přesahy	
Do: Čj (1. ročník): Čtení	

PÉČE O ZDRAVÍ, ZDRAVÁ VÝŽIVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje čas k práci a odpočinku • uplatňuje základní hygienické návyky • seznámí se se základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. • dodržuje zásady správného chování u lékaře 	
přesahy	
Do: Tv (1. ročník): Gymnastika, Atletika	
LIDSKÉ TĚLO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady správného chování u lékaře • pojmenuje části lidského těla • v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě, pojmenuje běžná onemocnění, ví, co dělat v případě úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní bezpečí
ORIENTACE V ČASE A ČASOVÝ ŘÁD	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina, vyjmenuje dny v týdnu, zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat, vyjmenuje měsíce jednotlivých ročních období • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • časově zařadí Vánoce a Velikonoce, zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice 	<ul style="list-style-type: none"> • současnost a minulost v našem životě • kultura
přesahy	
Do: Hv (1. ročník): Vokální činnosti, Poslechové činnosti	
RODINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině (rodiče, děti, bratr, sestra, teta apod.) • seznámí se se zaměstnáním rodičů 	<ul style="list-style-type: none"> • soužití lidí • domov

<ul style="list-style-type: none"> vypráví o svém domově rozliší rozdíly v povaze, povolání, vzdělání, zájmech 	
OBEC, MÍSTNÍ KRAJINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vypráví o svém bydlišti a okolí – les, pole, potok apod. 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
ŽIVOČICHOVÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata 	

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

RODINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti, povinnosti členů rodiny požádá slušně o pomoc a poděkuje rozliší role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • chování lidí • soužití lidí
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	
VLASTNICTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí je schopen komunikovat s prodavačem pozná české mince a bankovky uveče příklad využití platební karty odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu 	<ul style="list-style-type: none"> • obec, místní krajina • právo a spravedlnost

pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát	
OSOBNÍ BEZPEČÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby jak jim čelit • uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa • dodržuje základní pravidla pro chodce, umí správně přecházet vozovku • pozná vybrané dopravní značky (stop, hlavní silnice apod.) • rozlišuje dopravní prostředky – auto, vlak apod. • předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat • uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce, cíleně je používá • v modelové situaci prokáže schopnost bezpečného pobytu a pobytu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> • chování lidí
přesahy	
Do: Tv (2. ročník): Plavecký výcvik	
ORIENTACE V ČASE A ČASOVÝ ŘÁD	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost, orientuje se v čase - kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty • uplatňuje režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle 	<ul style="list-style-type: none"> • současnost a minulost v našem životě
REGIONÁLNÍ PAMÁTKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s významnými památkami v okolí bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> • báje, myty, pověsti

přesahy	
Do: Čj (2. ročník): Vyjadřovací schopnosti, Čtení	
KULTURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností zná běžně užívané výrobky, ví, čemu slouží, pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnictví rodina
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference	
přesahy	
Do: Hv (2. ročník): Poslechové činnosti, Vokální činnosti	
ROVNOVÁHA V PŘÍRODĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka má povědomí o významu životního prostředí pro člověka seznamuje se s vybranými, běžně pěstovanými pokojovými rostlinami, chápe potřebu pravidelné péče o pokoj. rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté, zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, bylinky a zemědělské plodiny pojmenuje domácí čtyřnohá zvířata chápe potřebu pravidelné péče o živočichy chované pro radost (krmení, čistota apod.) rozpozná vybraná volně žijící zvířata a ptáky 	<ul style="list-style-type: none"> voda, vzduch půda rostliny, houby, živočichové životní podmínky ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí	

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

OBEC, MÍSTNÍ KRAJINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině • seznamuje se se základními údaji z historie a současnosti obce • vypráví o některých lidových a místních zvykách a tradicích • orientuje se v plánu obce • určí hlavní a vedlejší světové strany • v přírodě se orientuje podle světových stran 	<ul style="list-style-type: none"> • domov • škola • kultura, současnost a minulost v našem životě • současnost a minulost v našem životě • obec, místní a okolní krajina • regionální památky
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: Čj (3. ročník): Vyjadřovací schopnosti, Čtení, Hv (3. ročník): Vokální činnosti	
VLASTNOSTI A ZMĚNY LÁTEK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, rozlišuje a popíše některé vlastnosti a změny látek – barva, chut', rozpustnost, hořlavost apod. • rozlišuje formy vody a zná její vlastnosti • užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu 	<ul style="list-style-type: none"> • voda a vzduch • vážení a měření
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Do: M (3. ročník): Jednotky délky	
ŽIVÁ A NEŽIVÁ PŘÍRODA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje přírodniny, lidské výtvory, suroviny • seznamuje se s některými hospodářsky význam. horninami a nerosty, významem půdy 	<ul style="list-style-type: none"> • nerosty a horniny, půda
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života	

ŽIVOČICHOVÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede hlavní rozlišovací znaky a popíše stavbu těla živočichů • rozlišuje domácí a hospodářská zvířata • zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky, les apod.) • zařadí vybrané živočichy do příslušného přírodního společenství 	<ul style="list-style-type: none"> • životní podmínky • rovnováha v přírodě • ohleduplné chování k přírodě • ochrana přírody
ROSTLINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje části rostlin, popíše projevy života rostlin • pozná vybrané druhy plodů • uvede vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny (na zahrádkách, loukách, v lese) • určí vybrané hospodářské a léčivé rostliny • pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a umí je pojmenovat 	<ul style="list-style-type: none"> • životní podmínky • rovnováha v přírodě • ohleduplné chování k přírodě • ochrana přírody
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy	
ČLOVĚK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje části lidského těla a zná jejich funkci • má povědomí o významu životního prostředí • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médií atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany • ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina • soužití lidí • chování lidí • právo a spravedlnost • lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa, osobní bezpečí • rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, způsoby placení

<ul style="list-style-type: none">zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení (s čím to souvisí)	
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Princip sociálního smíru a solidarity	
DOPRAVNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">uplatňuje zásady bezpeč. chování v přírodě a na silnici (chodec, cyklista)pojmenuje základní části a vybavení jízdního kola a vybavení pro cyklistyprokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty	

4.4.2 Vlastivěda

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Realizuje se ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět, navazuje na vyučovací předmět Prvouka.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vlastivěda se vyučuje ve 4. ročníku 1 hodinu týdně, v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Vlastivěda

Na vlastivědu od 6. ročníku navazuje zeměpis, dějepis, výchova k občanství a výchova ke zdraví. Fyzikálně-zeměpisná část souvisí s některými tématy přírodovědy.

Velký důraz klademe na seznamování žáků se světem financí. Znalosti, dovednosti a hodnotové postoje z této oblasti, přispívají k finanční gramotnosti žáků.

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah oboru Člověk a jeho svět je rozdělen na 5 tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují 2 okruhy

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé a čas

Formy a metody práce

K používaným metodám a formám patří projektová a kooperativní výuka, práce s encyklopedií a s mapou, besedy, návštěva divadla, filmů.

Průřezová téma

V předmětu Vlastivěda se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy demokratického občana, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Předmět je úzce spjat i s ostatními předměty – Čj, M, Aj, Hv, Vv.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivuje žáky pro celoživotní učení
- vede žáky k dovednosti orientace na mapě
- nabízí různé metody učení, které umožní objevovat nové skutečnosti o vlasti a okolním světě

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům

- učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- učí využívat různých informačních zdrojů
- vede žáky k ověřování výsledků
- vede žáky k hledání různých způsobů řešení
- zadává žákům problémové úlohy

Kompetence komunikativní

Učitel

- podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si
- vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podněcuje žáky k argumentaci
- vede děti k oceňování svých názorů a přínosů
- tvoří pravidla pro práci ve skupině a dbá jejich dotazování
- učí žáky vzájemné úctě, pomocí

Kompetence občanské

Učitel

- motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- vede žáky k respektování pravidel, utváří u žáků základy správného chování mezi lidmi
- buduje u žáků odpovědný vztah ke kulturnímu dědictví naší vlasti a historickým památkám

Kompetence pracovní

Učitel

- zohledňuje současný stav a poznání a technického rozvoje
- vede žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učí žáky pracovat s mapou

Kompetence digitální

Učitel

- motivuje žáky k využívání online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU VLASTIVĚDA

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy
- ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti
- ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	4	5
Dotace	1	2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný

4. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce • z nabídky vybere a přiřadí odpovídající činnost k orgánu státní moci • rozlišuje symboly našeho státu a jejich význam • ze symbolů státní moci evropských států vybere symboly našeho státu • vysvětlí význam vybraných symbolů státu • seznámí se s významnými městy, průmyslem a zemědělstvím ve vybraných regionech • vybere nevhodnější typ mapy pro získání informací (mapa kulturních památek, cyklotrasy, turistické mapy, apod.) • podle popisu vyhledá na mapě přírodní nebo člověkem vytvořený geografický objekt • určí a vysvětlí polohu svého bydliště • najde na mapě a pojmenuje velké řeky, jezera, rybníky, pohraniční pohoří, vrchoviny a nížiny ČR a ve svém regionu • vyhledá ČR a její sousední státy na mapě Evropy • vybere některá památná místa a regionální zvláštnosti v ČR (ve svém blízkém okolí) a najde je na mapě, vypíše údaje o osídlení • vyhledá na mapě cíl cesty popisované v textu pomocí světových stran a značek na mapě 	<ul style="list-style-type: none"> • naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR • státní správa a samospráva • státní symbol • regiony ČR - Praha a vybrané oblasti • obec (město), místní krajina - části, poloha, minulost a současnost • okolní krajina (místní oblast, region) • zemský povrch a jeho tvary, půda, rostliny, živočichové, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, orientace a světové strany • sousední státy ČR (Polsko, Německo, Slovensko, Rakousko) • vyhledávání potřebných informací na internetu

pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference, Lidské vztahy	
PRAHA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá Prahu na mapě ČR • seznámí se se životem v hlavním městě (kultura, památky atd.) 	<ul style="list-style-type: none"> • hlavní město Praha (bydliště) • poloha na mapě • průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce • památná místa a regionální zvláštnosti
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané	
ZOBRAZOVÁNÍ SVĚTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje typy map • ukáže na mapě pohoří, vrchoviny, nížiny, vyjádří vlastními slovy pojem nadmořská výška 	<ul style="list-style-type: none"> • globus, mapa, měřítko mapy • světové strany • základní geografické značky • pohoří, vrchovina, nížina • nadmořská výška • mapy obecně zeměpisné a tématické (obsah, grafika, vysvětlivky)
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na časové ose, zanese časové údaje do časové osy • využívá knihoven, encyklopedií a PC jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti • vysvětlí, jak se vybraný objekt v blízkosti jeho bydliště nebo v jeho kraji váže k historické události nebo období • charakterizuje období, ve kterém žije • s využitím obrazového a textového materiálu porovná způsob života a obživy dříve a nyní 	<ul style="list-style-type: none"> • současnost a minulost v našem životě • časová osa, kalendář, letopočty, generace • informační zdroje • způsob života, bydlení, oblekání, zvyky apod. • ochrana kulturních památek

pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Etnický původ OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí, Hodnoty, postoje, praktická etika	
Z ČESKÝCH DĚJIN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zařazení státních svátků a významných dnů orientuje se v historickém období od pravěku až po vládu Marie Terezie pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy, popíše některá památná místa, která se vztahují k určitému historickému období (např. rodiště J. Husa apod.), hlavně v blízkosti svého bydliště vyhledá v knihovně, galerii, muzeu odpověď na jednoduchou otázku orientuje se v čase, v časové ose, kalendáři, letopočtech apod. 	<ul style="list-style-type: none"> historické období od pravěku do doby vlády Marie Terezie pojmy (např. pravěk, Velká Morava, Přemyslovci, doba temna apod.) významné osobnosti tohoto období (např. Josef II., Marie Terezie, Karel IV. atd.) význam těchto osobností pro naši společnost památná místa spjatá s určitým historickým obdobím (např. rodiště Jana Husa atd.) orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí, časová osa, kalendář, letopočet, generace
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase, v časové ose, kalendáři, letopočtech apod. chápe důležitost dobrých mezilidských vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> soužití lidí, mezilidské vztahy právo a spravedlnost (právní ochrana občanů a majetku, základní lidská práva a práva dětí) situace hromadného ohrožení osobní bezpečí
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola, Formy participace občanů v politickém životě	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

EVROPA A SVĚT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ukáže na mapě jednotlivé kontinenty a oceány 	<ul style="list-style-type: none"> kontinenty a oceán, poloha ČR v Evropě globus evropské státy - hlavní města

<ul style="list-style-type: none"> • určí polohu ČR vzhledem k ostatním sousedním státům v Evropě • najde na mapě státy EU a ostatní evropské státy • porovná způsob života a přírodu naší a vybrané zahraniční země • ukáže na mapě sousední státy ČR a jejich hlavní města • zprostředkuje ostatním žákům zážitky z vlastních cest 	<ul style="list-style-type: none"> • stručná charakteristika jednotlivých států (průmysl, poloha památky) • sousední státy (Rakousko, Polsko, Německo, Slovensko atd.) • vlastní zážitky z cest, porovnání způsobu života a přírody s naší zemí
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané	
přesahy	
Do: Čj (5. ročník): Čtení a literární výchova, Aj (5. ročník): Slovní zásoba Čj (5. ročník): Vyjadřovací schopnosti v mluveném i písemném projevu	
Z ČESKÝCH DĚJIN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s dějinami našeho státu od doby vlády Marie Terezie až po poválečný vývoj • orientuje se na časové ose • pracuje s časovými údaji • popíše způsob života v pravěku, středověku a dnes • popíše některá památná místa českých dějin (od období vlády Marie Terezie až po poválečný vývoj), zejména v blízkosti bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> • historické období od vlády Marie Terezie až po poválečný vývoj • významné osobnosti tohoto období • význam těchto osobností pro naše dějiny • některé důležité události dějin tohoto období • rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes • památná místa dějin tohoto období (zejména v místě bydliště a jeho okolí)
přesahy	
Do: Čj (5. ročník): Čtení a literární výchova, Vyjadřovací schopnosti v mluveném i písemném projevu, Vv (5. ročník): Výsledky tvůrčí činnosti, Hv (5. ročník): Poslechové činnosti	

4.4.3 Přírodověda

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku a svým obsahem navazuje na předmět Prvouka.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Přírodověda se vyučuje ve 4. ročníku 1 hodina týdně, v 5. ročníku se vyučuje 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Přírodověda

Program předmětu staví na elementárních znalostech, které žáci získali v prouce i dalších předmětech (matematice, českém jazyce a literatuře ...) a současně vybavuje žáky základními vědomostmi pro další předměty (přírodopis, fyzika a chemie, oblast Svět práce ...). Každé téma prvouky je propojeno se znalostmi a dovednostmi z oblasti Výchovy ke zdraví a dopravní výchovy.

Součástí předmětu je část zabývající se nejobecnějšími pojmy, jejich porozumění a dovedností správně je používat – aplikovat je. Další část předmětu je založena na činnostním – tvořivém učení, praktických pokusech a na pozorování.

Velký důraz klademe na seznamování žáků se světem financí. Znalosti a dovednosti a hodnotové postoje z této oblasti, přispívají k finanční gramotnosti žáků.

Velký důraz je též kladen na uvědomění si důležitosti zdraví a bezpečného chování v životě člověka. Žáci poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích. Postupně si uvědomují odpovědnost člověka za své zdraví i za zdraví jiných lidí. Docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v kontextu dalších životních hodnot.

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah oboru Člověk a jeho svět je rozdělen na 5 tematických okruhů, v přírodovědě se realizují 3 okruhy

1. Lidé kolem nás
2. Rozmanitost přírody
3. Člověk a jeho zdraví

Formy a metody práce

K nejčastějším metodám a formám patří kooperativní a projektová výuka, vycházky, exkurze spojené s pozorováním. Důraz klademe na schopnost popisovat pozorované jevy a umět vyhledávat informace z různých dostupných zdrojů.

Součástí výuky je exkurze do planetária.

Průřezová téma

V předmětu Přírodověda se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy demokratického občana, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchovy a Enviromentální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Předmět je úzce spjat i s ostatními předměty – Čj, M, Aj, Hv, Vv.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k používání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

Učitel

- buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel

- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací
- vede žáky ke zdravému používání online technologií

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU PŘÍRODOVĚDA

1. stupeň

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vysloví a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)*
- *ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou*
- *ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy*

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenosť prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka*
- *ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdelením času a střídáním ročních období*
- *ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy*
- *ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy*
- *ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat*
- *ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života*
- *ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*
- *ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*

➤ ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vydovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ➤ ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ➤ ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ➤ ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	4	5
Dotace	1	2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný

4. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

PODMÍNKY ŽIVOTA NA ZEMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede popsat stručně vznik života na planetě Zemi • vysvětlí význam vzduchu, slunečního záření, vody a půdy pro život člověka • uvědomuje si rozmanitost podmínek života na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> • význam vzduchu, slunečního záření, vody a půdy pro život člověka • přizpůsobení rostlin, živočichů a člověka životním podmínkám
pokrytí průřezových témat	

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

přesahy

Do: Aj (4. ročník): Slovní zásoba, Vv (4. ročník): Malba, Kresba

ROZMANITOST PŘÍRODY - ROSTLINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje některá společenstva a chápe jejich význam • pojmenuje a třídí běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech 	<ul style="list-style-type: none"> • rostliny a houby (rozmnožování, stavba rostl. těla atd.) • třídění rostlin na semenné a výtrusné, léčivé rostliny • charakteristika vybraných rostlin

<ul style="list-style-type: none"> • určí běžně se vyskytující rostliny a houby a správně je zařadí do jednotlivých ekosystémů • založí jednoduchý pokus, naplánuje, zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy	
přesahy	
Do: Čj (4. ročník): Vyjadřovací schopnosti v mluveném i písemném projevu Vv (4. ročník): Malba, Kresba	
CHRÁNÍME SVÉ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se se základními pravidly ochrany přírody • seznámí se s problémy životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody (živelné pohromy a ekologické katastrofy)
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: Čj (4. ročník): Vyjadřovací schopnosti v mluveném i písemném projevu	
PŘÍRODA KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše přizpůsobení organismů změnám prostředí (rostlinné orgány ...) • je si vědom rozmanitosti rostlin podle stavby těla • vysvětlí, co jsou rostlinná patra • chápe význam lesa pro člověka • pozná běžné zemědělské plodiny, druhy ovoce a zeleniny, jejich význam a použití v běžném životě • pozoruje základní projevy života organismů 	<ul style="list-style-type: none"> • okolní krajina - rozšíření rostlinstva, přírodní zajímavosti v okolí bydliště
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Hodnoty, postoje, praktická etika	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:	
Evropa a svět nás zajímá	

přesahy	
Do: Vv (4. ročník): Kresba, Malba, Hv (4. ročník): Poslechové činnosti, Vokální činnosti	
ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s důležitými nerosty a horninami, jejich využitím • uvede rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji • popíše využití půdy a princip její ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> • nerosty a horniny (význam půdy, hospodářsky významné horniny a nerosty)
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života	
přesahy	
Do: Čj (4. ročník): Čtení a literární výchova, Vv (4. ročník): Malba, Kresba Čj (4. ročník): Vyjadřovací schopnosti v mluveném i písemném projevu	
ROZMANITOST PŘÍRODY - ŽIVOČICHOVÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje a třídí živočichy (savce, plazy, ryby atd.) • pozoruje živočichy ve svém regionu • vysvětlí pojem potravní řetězec a pyramida a uvede příklad • pojmenuje základní podmínky života 	<ul style="list-style-type: none"> • třídění živočichů (např. srnka obecná, kočka domácí, krtek obecný, vlaštovka obecná, bažant obecný, kachna divoká, bělásek zelný)
přesahy	
Do: Čj (4. ročník): Čtení a literární výchova, Vv (4. ročník): Malba, Kresba Čj (4. ročník): Vyjadřovací schopnosti v mluveném i písemném projevu	
OCHRANA PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s problémy životního prostředí • uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny (uveďte příklad) • seznámí se s propojeností živé a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • rovnováha v přírodě (vzájemné vztahy mezi organismy) • životní podmínky jednotlivých živočichů • chráněné rostliny a živočichové • chráněná území v ČR a blízkém okolí • ohleduplné chování k přírodě • ochrana půdy, vody, ovzduší a odstraňování odpadů
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje, praktická etika	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	

přesahy
Do: Vv (4. ročník): Kresba, Malba

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZEMĚ VE VESMÍRU

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost, Měsíc • zná základní informace o postavení Země ve vesmíru • uvědomuje si podmínky života na Zemi • ví, jaký je rozdíl mezi planetou a hvězdou • objasní význam Slunce pro život na Zemi • umí vysvětlit střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru • chápe působení magnetické a gravitační síly • seznámí se s pronikáním člověka do vesmíru 	<ul style="list-style-type: none"> • vesmír a Země (sluneční soustava, střídání dne a noci, roční období) • pohyb Země ve vesmíru • magnetická a gravitační síla • člověk ve vesmíru

pokrytí průřezových témat

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVOPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět

PODMÍNKY ŽIVOTA NA ZEMI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam vzduchu, slunečního záření, vody a půdy pro život člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • rozmanitost životních podmínek života • význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva

pokrytí průřezových témat

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí původ člověka jako druhu 	<ul style="list-style-type: none"> • původ a vývoj člověka • postavení člověka mezi ostatními organismy

<ul style="list-style-type: none"> • popíše hlavní etapy vývoje člověka před a po narození • využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života • dovede jednat podle zásad první pomoci • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví, vnímá a vyhodnocuje dopravní situaci a vyvodí závěr pro své chování • je si vědom způsobů odmítání návykových látek (drogy, cigarety apod.), způsoby odmítnutí návykových látek • ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • rozpozná život ohrožující zranění • ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • účelně plánuje svůj čas pro učení, zábavu a odpočinek • seznámí se s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo (důležité orgány, vývoj jedince, základní stavba a funkce) • základní globální problémy (např. drogy) • péče o zdraví, zdravý životní styl, zdravá výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim • návykové látky
---	--

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Komunikace, Hodnoty, postoje, praktická etika

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ví, jaké má postavení v rodině a společnosti • prosazuje svá základní lidská práva • rozpozná protiprávní jednání a chování • je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení, uvede možnosti, jak se chránit, přivolat pomoc i pomocí druhým • uplatňuje zásady bezpečného chování a řídí se jimi • účelně si plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek a využívání internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • soužití lidí, mezilidské vztahy • právo a spravedlnost (právní ochrana občanů a majetku, základní lidská práva a práva dětí) • základní globální problémy (sociální, konzumní) • vlastnictví • situace hromadného ohrožení • osobní bezpečí

<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních formách vlastnictví - používá peníze v běžných situacích • uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti • uvede možnosti placení v obchodě, objasní výhody a nevýhody bezhotovostních a hotovostních plateb • vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat, na příkladech objasní rizika půjčování peněz • uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli cyklisty, cíleně je používá • v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě a určuje vhodný způsob bezpečného chování 	
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy, Etnický původ	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané	
ČLOVĚK A TECHNIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná jednoduché stroje a jejich praktické využití • má základní poznatky o využití elektrické energie člověkem a jejím vlivu na něj • dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými elektrickými přístroji • definuje zdroje elektrické energie • seznámí se s výrobou cukru, skla, železa a papíru 	<ul style="list-style-type: none"> • síla • jednoduché stroje • osobní bezpečí (bezpečné používání elektrických spotřebičů) • výroba železa, skla, cukru a papíru

4.5 Člověk a společnost

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis a Výchova k občanství**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu

naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenosť

- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vyučovací předměty:

- Dějepis
- Výchova k občanství

4.5.1 Dějepis

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení

Dějepis se vyučuje v 6. - 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně (je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace). Předmět se vyučuje v kmenových třídách, školní počítačové učebně i ve volné přírodě. Žáci jsou seznámeni s bezpečností během hodin probíhajících mimo učebnu i s rádem počítačové učebny, který je pro ně závazný.

Vzdělávání v předmětu Dějepis vede k:

- získávání znalostí a vědomostí z různých historických období
- orientaci v současném světě
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvarů
- ochraně životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání historie vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- respektování dalších kultur
- propojování činností souvisejícími s mezilidskými vztahy, se základními etickými a morálními postoji

Formy a metody práce

- frontální výuka (demonstrace pomůcek, obrazového materiálu)
- skupinová práce (s využitím historických map, odborné literatury, časopisů, videa, internetu)
- dějepisné vycházky, výlety a exkurze
- projekty

Průřezová téma

V předmětu Dějepis se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy demokratického občana, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchovy a Multikulturní výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Dějepis je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a společnost, dále se zeměpisem (rozšiřování lidských obzorů, zámořské objevy, obecná geografie), českým jazykem a literaturou (písemné prameny, literární památky, spisovatelé a básníci), výtvarnou výchovou (dějiny výtvarného umění) a hudební výchovou (hudební díla a skladatelé).

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na 8 tématických okruhů

1. Člověk v dějinách
2. Počátky lidské společnosti
3. Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury
4. Křesťanství a středověká Evropa
5. Objevy a dobývání, počátky Nové doby
6. Modernizace společnosti
7. Moderní doba
8. Rozdělený a integrující se svět

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel vede žáky

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

Učitel

vede žáky

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace

- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

Učitel

vede žáky

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky

Kompetence sociální a personální

Učitel

vede žáky

- k využívání skupinového vyučování
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence občanské

Učitel

vede žáky

- k dodržování pravidel slušného chování
- k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Učitel

vede žáky

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu

Kompetence digitální

Učitel

vede žáky

- k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy

- seznamuje žáky s bezpečnou a efektivní komunikací, učí je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU DĚJEPIS

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy

žák

- **D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků**
- **D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány**
- **D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu**

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- **D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu**
- **D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost**

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy

žák

- **D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací**
- **D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví**
- **D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury**
- **D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie**

KŘESTANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy

žák

- **D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států**
- **D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech**
- **D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí**
- **D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury**

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy

žák

- D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve
- D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmírkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi vel mocemi a vymezí význam kolonií

MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy

žák

- D-9-7-01 na příkladech demonstriuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, racismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané výstupy

žák

- D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce

➤ D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí ➤ D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	6	7	8	9
Dotace	2	2	2	1+1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČLOVĚK V DĚJINÁCH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si práci s časovou přímkou, s historickou mapou • osvojí si základní periodizaci dějin • dokáže pracovat s pojmy prostor, čas • uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti • pojmenuje instituce, kde jsou zdroje shromažďovány • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků 	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do učiva • význam zkoumání dějin • získávání informací o dějinách • historické prameny
STARŠÍ DOBA KAMENNÁ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná vývojová stadia člověka • seznámí se se způsoby obživy a životem pravěkých sběračů a lovců 	<ul style="list-style-type: none"> • způsob života jednotlivých vývojových typů člověka
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Komunikace	
přesahy	
Do: Vv (6. ročník): Dějiny umění	

MLADŠÍ DOBA KAMENNÁ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství a dobytkářství pochopí podmínky vzniku řemesel 	<ul style="list-style-type: none"> způsob života a obživy počátky řemesel
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita	
DOBA KOVŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa, chápe kulturní rozmanitost světa objasní význam zpracování kovů pro lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj řemesel a obchodu zánik rodové společnosti naše země v období pravěku
STAROVĚK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států seznamí se s podstatou společenského uspořádání seznamí se s projevy náboženských představ uveče nejvýznamnější typy památek (součást svět. kultur. dědictví) 	Oblasti starověkého východu <ul style="list-style-type: none"> charakteristické rysy oblasti vývoj společnosti náboženské představy počátek písma a kultury přínos starověkých civilizací
přesahy	
Do: Čj (6. ročník): Literatura	
ŘECKO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pochopí podstatu antické demokracie chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury 	<ul style="list-style-type: none"> kořeny řecké civilizace archaické a klasické období Makedonie helénismus

<ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých 	
přesahy	
Do: Čj (6. ročník): Literatura, M (8. ročník): Pythagorova věta Vv (6. ročník): Dekorativní práce, Tv (6. ročník): Atletika	
ŘÍM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> porovná formy vlády získá představu o životě a jednání osobnosti a společenských skupin popiše s pomocí mapy územní rozsah římské říše dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> království republika císařství počátky křesťanství římská kultura rozpad římské říše naše země v době římské
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
přesahy	
Do: Čj (6. ročník): Literatura, Vv (6. ročník): Dekorativní práce, Tv (6. ročník): Atletika	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

RANÝ STŘEDOVĚK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formování národních států chápe úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka popiše konflikty mezi světskou a církevní mocí objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu uveče příklady románské kultury 	<ul style="list-style-type: none"> dělení středověké společnosti nový etnický obraz Evropy byzantská, arabská a franská říše formování prvních státních celků v Evropě křížové výpravy první státní útvary na našem území český stát v době knížecí románská kultura a životní styl raného středověku
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Etnický původ	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
Objevujeme Evropu a svět

přesahy

Do: Čj (7. ročník): Literatura, Vv (7. ročník): Dějiny umění

VRCHOLNÝ A POZDNÍ STŘEDOVĚK

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše změny politické, hospodářské, sociální a kulturní • seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě • charakterizuje dobový životní styl z hlediska sociálního i etnického • seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci • chápe historický rozměr pojmu tolerance a intolerance • uvede příklady gotické kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam • dějiny významných států a národů v Evropě • český stát za vlády posledních Přemyslovců • nástup Lucemburků a vláda Karla IV. • kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách • doba poděbradská • doba jagellonská • gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku

přesahy

Do: Čj (7. ročník): Literatura, Vv (7. ročník): Výsledky tvůrčí činnosti

RANÝ NOVOVĚK

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s pojmem reformace, jejími přičinami a cíli • chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti • seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí • poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí • objasní příčiny a důsledky třicetileté války 	<ul style="list-style-type: none"> • raně novověká společnost • reformace a její důsledky • dějiny českých zemí, nástup Habsburků • renesance a humanismus • objevné plavby a jejich společenské důsledky

přesahy

Do: Čj (7. ročník): Literatura, Vv (7. ročník): Výsledky tvůrčí činnosti

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

**OD TŘICETILETÉ VÁLKY K VÍDEŇSKÉMU KONGRESU
OBDOBÍ BAROKA A OSVÍCENSTVÍ**

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní příčiny a důsledky třicetileté války • seznámí se se situací českých zemí po třicetileté válce • chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu • ujasní si pojem osvícenský absolutismus • rozpozná projevy barokní kultury, uvede příklady významných kulturních památek • osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie • uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur v souvislosti s francouzskou revolucí a napoleonskými válkami • seznámí se se situací vybraných evropských i mimoevropských zemí po třicetileté válce 	<ul style="list-style-type: none"> • třicetiletá válka – průběh a důsledky • upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce • rozvoj vzdělanosti v době osvícenství • české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. • baroko a životní styl • dějiny významných evropských států (Anglie, Rusko) • Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny • napoleonské války a jejich důsledky • Vídeňský kongres • boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických

pokrytí průřezových témat

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:

Objevujeme Evropu a svět

přesahy

Do: Čj (8. ročník): Literatura, Vv (8. ročník): Dějiny umění

19. STOLETÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na životní prostředí • uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti • seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození • uvědomí si význam obrozenecckých snah významných osobností 	<ul style="list-style-type: none"> • průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury • utváření novodobého českého národa • rok 1848 v Evropě a v Čechách • postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé • procesy sjednocování v Německu a v Itálii • občanská válka v USA

pokrytí průřezových témat
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát
přesahy
Do: Čj (8. ročník): Literatura, Vv (8. ročník): Tematické práce, Dějiny umění

9. ROČNÍK - DOTACE: 1+1, POVINNÝ

1. SVĚTOVÁ VÁLKA, DOBA (1918-1945)

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje soupeření mezi velmcemi • učí se chápout 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek (demonstruje zneužití techniky) • učí se chápout okolnosti vzniku samostatného Československa, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky • uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionnalismu • seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou Československa v období druhé republiky, protektorátu • na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv 	<ul style="list-style-type: none"> • konflikty mezi velmcemi • první světová válka • situace v Rusku, ruské revoluce • vznik Československa, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy • mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech • počátky fašistického hnutí • SSSR v meziválečném období • světová hospodářská krize a její důsledky • první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek • kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války • cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky • Protektorát Čechy a Morava • druhá světová válka • domácí a zahraniční odboj • zločiny proti lidskosti za druhé světové války

pokrytí průřezových témat

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Formy participace občanů v politice, životě

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Hodnoty, postoje, praktická etika

přesahy

Do: Čj (9. ročník): Literatura, Vv (9. ročník): Dějiny umění

DĚJINY OD KONCE 2. SVĚTOVÉ VÁLKY DO SOUČASNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události 1948 	<ul style="list-style-type: none"> • mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa • poválečné Československo v letech 1945 – 1948

<ul style="list-style-type: none">• seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech• rozpoznává znaky totalitní společnosti• chápe vznik a problémy existence bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků• seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968)• seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik České republiky• kriticky posoudí vliv médií na každodenní život a politické dění• posoudí postavení rozvojových zemí• prokáže základní orientaci v problémech současného světa (hrozba terorismu)	<ul style="list-style-type: none">• únorový převrat 1948• postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projekty sovětizace Československa ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí• studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků• rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět• vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projekty)• charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech)• obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“• rozpad Československa, vznik České republiky• Česká republika na přelomu tisíciletí• technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol., evropská integrace, globalizace
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
přesahy	
Do: Čj (9. ročník): Literatura, Aj (9. ročník): Slovní zásoba a konverzace Vv (9. ročník): Dějiny umění	

4.5.2 Výchova k občanství

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Výchova k občanství je předmět 2. stupně a je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Svým vzdělávacím obsahem navazuje a čerpá z předmětu Člověk a jeho svět na 1. stupni.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výchova k občanství se vyučuje 1 hodinu týdně v 6., 8. a 9. ročníku (je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace), v 7. ročníku 2 hodiny týdně (1 hodina čerpána z disponibilní časové dotace integrovaného předmětu Výchova ke zdraví).

Předmět se vyučuje v kmenových třídách, využívané je i informační centrum (internet, knihovna ...). Výuka je doplněna exkurzemi a přednáškami vybraných odborníků.

Vzdělávání v předmětu Výchova k občanství vede žáka k

- rozpoznávání a formulování společenských problémů v minulosti a současnosti
- dovednosti zpracovávat získané informace
- užití poznatků a informací v reálném životě
- dovednosti vyvozovat závěry, nacházet řešení a aplikovat je v reálných životních situacích
- rozvoji logického a kritického usuzování

Vzdělávání klade důraz na porozumění a aplikaci základních myšlenek a pojmu. Žák si utváří své občanské postoje, rozvíjí své vědomí sounáležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany.

Důležitou součástí předmětu je výchova k toleranci, respektování lidských práv, prevence rasistických, extrémistických aj. postojů, výchova k úctě k přírodnímu, kulturnímu prostředí a ochraně uměleckých a kulturních hodnot, výchova k aktivnímu přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu.

Tematické okruhy

1. Člověk ve společnosti
2. Člověk jako jedinec
3. Stát a hospodářství
4. Stát a právo
5. Mezinárodní vztahy, globální svět
6. Člověk a zdraví

Vzdělávací obsah tematického okruhu Člověk a zdraví je částí vzdělávacího obsahu **integrovaného předmětu Výchova ke zdraví** a je zařazen do 7. ročníku.

Formy a metody práce

- frontální výuka
- práce ve skupinách
- projekty
- dialog, diskuse
- hry, soutěže, exkurze

Předmět je již svou podstatou zaměřen především na samostatnou práci žáků, rozvoj jejich samostatného myšlení, názorů a postojů, na aplikaci pojmu do praxe, orientaci v běžném, každodenním životě. Zároveň také na práci ve skupinách, sebekontrolu, projektové vyučování. Důraz je kladen na činnostní charakter učení, ve vyučovacím procesu metody a formy výuky vhodně kombinujeme.

Průřezová téma

V předmětu Výchova k občanství se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy demokratického občana, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Enviromentální výchovy, Mediální výchovy a Multikulturní výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Vzdělávací obsah předmětu Výchova k občanství se prolíná s dalšími předměty (zejména dějepisem, zeměpisem, pracovními činnostmi, fyzikou, přírodopisem, matematikou, anglickým jazykem, německým jazykem a chemií).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na čtení s porozuměním a práci s textem tak, aby se žáci naučili vyhledávat v textu relevantní údaje
- podporuje u žáků rozvoj, uplatnění a prosazování vlastních názorů, hodnocení a sebehodnocení
- zařazuje metody, při kterých docházejí žáci k vyvození důsledků sami
- využívá informačních a komunikačních technologií

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- nabízí žákům dostatek příkladů vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vede žáky k aktivitě, k ochotě vyjádřit vlastní názor
- vede žáky k rozboru dané situace, k vyřešení úkolu a k vyhodnocení výsledku a práce samotné

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vyjadřování myšlenek, názorů a postojů v logickém sledu
- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vede žáky k umění vyslechnout názory, postoje a informace z okolí a třídit si je
- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- nabízí žákům přiměřeně náročné úkoly tak, aby při jejich zpracování dosahovali pocitu sebeuspokojování a sebeúcty
- vede žáky k vzájemné spolupráci a pomoci
- zařazuje do vyučování kooperativní činnost - práce ve skupinách, projekty pro skupiny, dvojice i jednotlivce
- při skupinové práci koordinuje práci a učí jednotlivce ve skupině střídat role
- podchycuje a rozvíjí zájem žáků o současnost a minulost vlastního národa, ale i jiných kulturních společenství, napomáhá při utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k uvědomování si svých školních povinností, zodpovědnosti za svoji práci a domácí přípravu
- učí žáky respektovat ostatní názory a poskytovat si vzájemně v rámci svých možností účinnou pomoc, brát ohled na druhé
- jde žákům příkladem a zajímá se o to, jak jim vyhovuje způsob výuky, respektuje práva žáků
- formuje u žáků úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, rozvíjí jejich respekt ke kulturním či jiným odlišnostem
- vede žáky k rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- učí žáky kritickému přístupu k vlastním výsledkům a k hodnocení vlastní práce
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti práce a hygieny
- požaduje dodržování stanovené kvality a termínů

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporuje žáky v tom, aby využívali digitální technologie pro průzkumy, šetření a ankety zaměřené na život ve škole a v obci
- vede žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data
- klade důraz na respektování a dodržování etikety při interakci v digitálním prostředí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

2. stupeň

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- **VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání**
- **VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu**
- **VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí**
- **VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích,**
- **VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujmá tolerantní postoje k menšinám**
- **VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujmá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti**

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy

žák

- **VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života**
- **VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek**
- **VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání**
- **VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru**

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

- **VO-9-3-01** rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- **VO-9-3-02** sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip využití hotovostního, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti
- **VO-9-3-03** na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- **VO-9-3-04** vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- **VO-9-3-05** uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- **VO-9-3-06** na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- **VO-9-3-07** rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy

žák

- **VO-9-4-01** rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- **VO-9-4-02** rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- **VO-9-4-03** objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- **VO-9-4-04** vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- **VO-9-4-05** přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
- **VO-9-4-06** objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- **VO-9-4-07** uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
- **VO-9-4-08** dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování
- **VO-9-4-09** rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů
- **VO-9-4-10** rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- **VO-9-4-11** diskutuje o přičinách a důsledcích korupčního jednání

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy

žák

- **VO-9-5-01** popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- **VO-9-5-02** uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky
- **VO-9-5-03** objasní souvislosti globálních a lokálních problémů

Vysvětlivky k učebním osnovám:

Vzdělávací obsah tematického okruhu *Člověk a zdraví* z integrovaného předmětu

Výchova ke zdraví se zařazuje průběžně do ostatního učiva během celého 7. ročníku.

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	6	7	8	9
Dotace	1	1+1	1	0+1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný

6. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ČLOVĚK V RYTMU ČASU

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• zdůvodní nutnost orientovat se v čase a potřebu čas efektivně využívat• rozlišuje pojmy relativita a subjektivita prožívání času• orientuje se v počátku ročních období a v délce jednotlivých měsíců	<ul style="list-style-type: none">• čas v praktickém životě člověka, měření času• relativní vnímání času• člověk – nedílná součást přírody
přesahy	
Do: F (6. ročník): Fyzikální veličiny	

RODINNÝ ŽIVOT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> objasní význam spolupráce při řešení úkolů a dosahování některých cílů v rodině vysvětlí význam a uvede typy náhradní rodinné péče 	<ul style="list-style-type: none"> postavení rodiny v dnešní společnosti typy rodiny rodokmen funkce rodiny náhradní rodinná péče
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence	
DOMOV JE TAM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> je schopen vyjádřit, co pro nás znamená domov orientuje se ve struktuře obecního zřízení vysvětlí, čím se zabývá obecní (místní, městský) úřad a s jakými problémy se na něj můžeme obracet 	<ul style="list-style-type: none"> pojem domov vztah k obci - naše obec, region, kraj – důležité instituce, obecní zřízení, místní tradice
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Formy participace občanů v politickém životě	
přesahy	
Do: P (6. ročník): Člověk a příroda, Z (6. ročník): Mapa	
MÁ VLAST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uveďe významné památky a chápe je v souvislostech s událostmi a osobnostmi objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání uveďe nejdůležitější státní svátky v souvislostech jejich vzniku rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismus 	<ul style="list-style-type: none"> pojem vlast – naše vlast zajímová a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; odlišnost života v regionech státní symboly, státní svátky, významné dny , státní svátky
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět

Z HISTORIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje památná místa vlasti v dějinných souvislostech • zdůrazní přínos předních českých osobností a má je v úctě 	<ul style="list-style-type: none"> • historie České republiky • významné osobnosti • Praha • České Budějovice
ŽIVOT VE ŠKOLE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní pravidla školního řádu • orientuje se ve svých právech a povinnostech, podle toho jedná • objasní význam spolupráce při řešení úkolů a některých dosahování cílů ve škole 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla školního života, školní řád – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy - • plánování, organizace, metody učení, odpočinek • naše škola
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občanská společnost a škola OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Mezilidské vztahy	
ÚVOD DO LIDSKÝCH PRÁV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní nutnost tolerance ve společnosti, respektování odlišných názorů a zájmů • uvede, jak předcházet konfliktům a vhodné způsoby jejich řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • podobnost a rozdílnost lidí • práva a povinnosti • konflikt a jeho řešení
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	
Do: D (6. ročník): Starověk	

7. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ŽIVOT MEZI LIDMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> respektuje potřeby a zájmy lidí jiných kultur, etnických skupin zaujímá tolerantní postoje k menšinám, objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí volí vhodný způsob chování a prostředky komunikace ve styku s ostatními lidmi, uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen • vliv rodiny, školy a vrstevníků • komunikace • vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích • zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; výhody spolupráce lidí • média - masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédiá
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Etnický původ MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Poznávání lidí, Komunikace, Kooperace a kompetence VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	
přesahy	
Do: Aj (7. ročník): Slovní zásoba a konverzace, Nj (7. ročník): Konverzace	
ČLOVĚK A KULTURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí obsah pojmu kultura, je tolerantní vůči jiným kulturám porovnává nejvýznamnější náboženské systémy a jejich principy upevní si znalost slušného chování 	<ul style="list-style-type: none"> • kultura a umění - kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice • víra a náboženství • pravidla slušného chování • kam za kulturou - kulturní instituce
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference, Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Hodnoty, postoje, praktická etika	

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ BOHATSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uveďe nejznámější kulturní památky a přírodní krásy naší vlasti 	<ul style="list-style-type: none"> přírodní a kulturní památky ochrana přírodního a kulturního bohatství
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Do: P (9. ročník): Člověk a životní prostředí	
MAJETEK V NAŠEM ŽIVOTĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady uplatňuje šetrné zacházení s penězi, majetkem svým i veřejným objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání 	<ul style="list-style-type: none"> majetek, druhy majetku vlastnictví - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje nejčastější typy a formy států-a na příkladech porovná jejich znaky objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> stát - právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu demokracie - státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly, principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu volby - význam a formy voleb do zastupitelstev
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
SVĚT KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí důležitost ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy 	<ul style="list-style-type: none"> Evropská unie - evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady výhod, které vyplývají z členství v EU • objasní nutnost přistupovat k ostatním lidem bez jakýchkoli předsudků 	
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané	
přesahy	
Do: Z (6. ročník): Svět	
LIDSKÁ PRÁVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní důležitost dodržování lidských práv a význam jejich ochrany • přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujmí aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Všeobecná deklarace lidských práv • Listina základních práv a svobod • lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; poškozování lidských práv • diskriminace - šikana
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje, praktická etika	
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
Výchova ke zdraví (integrovaný předmět) <ul style="list-style-type: none"> • je tolerantní k různým projevům lásky, kamarádství, přátelství • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního 	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy mezi lidmi - vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství • vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita šikana a jiné projevy násilí; kriminalita mládeže; • komunikace se službami odborné pomoci, • bezpečné chování a komunikace -

<p>a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • uvádí příklady nejběžnějších stresových situací a ví, jak je zvládat • samostatně využívá techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; • svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka • uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhými • vyhodnotí možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt reklamy; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<p>s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí včetně elektronických médií</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení • změny v životě člověka-tělesné, duševní a společenské změny • sexuální dospívání a reprodukční zdraví, sexualita jako součást formování osobnosti, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity • stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti • auto-destructivní závislosti, psychická onemocnění, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu) • sebepoznání a sebepojetí –zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity • seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací • psychohygiena pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech • mezilidské vztahy, komunikace a kooperace respektování, empatie; chování podporující dobré vztahy, • dopad vlastního jednání a chování • ochrana před přenosnými nemocemi prevence, druhy nákazy • ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy • preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí • dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky 	<p>dopravy, postup v případě dopravní nehody (tíšnové volání, zajištění bezpečnosti) ochrana člověka za mimořádných událostí - varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> • celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví • podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na kvalitu prostředí a chování jedince • tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim • výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy
pokrytí průřezových témat	
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	

8. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

OSOBNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • charakterizuje jednotlivá vývojová období člověka a jejich zvláštnosti • charakterizuje jednotlivé temperamentové typy klasické typologie • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem osobnost - respekt k odlišným názorům či zájmům lidí, odlišným způsobům jejich chování i myšlení • temperament, charakter - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, vrozené předpoklady • podobnost a odlišnost lidí - kladné a záporné vlastnosti – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání • sebepojetí, vlastní Já - metody posilující sebevědomí - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny

<ul style="list-style-type: none"> • kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Poznávání lidí	
Přesahy	
Do: P (8. ročník): Vývoj člověka	
PSYCHICKÉ PROCESY A STAVY	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si chybné tendenze při vnímání druhých lidí • při řešení problému hledá více možností, neomezuje se jen na jeden přístup nebo úhel pohledu • definuje druhy citů a jejich základní vlastnosti 	učivo <ul style="list-style-type: none"> • smyslové poznávání skutečnosti • rozumové poznání skutečnosti • city, jejich vlastnosti a druhy
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace	
přesahy	
Do: P (8. ročník): Smyslové orgány	
ČLOVĚK V SOCIÁLNÍCH VZTAZÍCH	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatky a dovednosti asertivního jednání, chápe jeho přínos pro lepší a snadnější jednání s lidmi • uvádí příklady nejběžnějších stresových situací a ví, jak je zvládat • uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod 	učivo <ul style="list-style-type: none"> • asertivní, pasivní a agresivní jednání • stres a jeho příčiny • tělesné a duševní zdraví
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Mezilidské vztahy

HOSPODAŘENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, • na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz 	<ul style="list-style-type: none"> • trh a jeho fungování - principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh • tvorba cen, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Komunikace

PRÁVNÍ MINIMUM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy, uvědomuje si rizika jejich porušování • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • uvádí příklady základních práv a svobod každého člověka • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování 	<ul style="list-style-type: none"> • morální a právní normy • systém práva • Ústava ČR, Listina základních práv a svobod • moc zákonodárná, výkonná a soudní státní občanství ČR; • orgány EU a jejich funkce

pokrytí průřezových témat

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
Jsme Evropané

9. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

OBČAN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, čím se zabývá obecní úřad, obecní zastupitelstvo • popíše, jak fungují komunální volby • chápe pojem občanství • uvede příklady výhod, které vyplývají z členství v EU- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • orientuje se v činnosti EU 	<ul style="list-style-type: none"> • život v naší obci • povinnosti a práva občana • státní občanství • Česká republika jako součást EU- evropská integrace – podstata, význam, výhody
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané	
přesahy	
Do: Z (8. ročník): Evropa	
OBČAN A PRÁVO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v jednotlivých právních odvětví • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství • uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci • vyjmenuje základní druhy smluv • seznámí se s pojmem odpovědnost za škodu 	<ul style="list-style-type: none"> • právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů <ul style="list-style-type: none"> • občanskoprávní vztahy - právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady • vlastnictví - majetek – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví • smlouvy • odpovědnost za škodu
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

PRÁVNÍ OCHRANA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů rozpozná protiprávní jednání, chápe rozdíl mezi přestupkem a trestním činem, uvede jejich příklady vysvětlí rozdíl mezi trestním stíháním dospělých a mladistvých dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> orgány právní ochrany přestupky, trestné činy trestní právo děti a paragrafy protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát	
V PRACOVNÍM POMĚRU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uveďte příklady práv a povinností, které vyplývají z pracovního poměru 	<ul style="list-style-type: none"> pracovní právo žádost o zaměstnání, životopis zákoník práce
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Tvorba mediálního sdělení	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Komunikace	
přesahy	
Do: Pč (8. ročník): Svět práce, Pč (9. ročník): Svět práce	
RODINA A ZÁKONY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uveďte příklady práv a povinností, které vyplývají z manželství sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, 	<ul style="list-style-type: none"> zákon o rodině práva a povinnosti členů rodiny hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní

schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy	
HOSPODAŘENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí • vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků 	<ul style="list-style-type: none"> • ekonomika - peníze – formy placení • peněžní ústavy - banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění • podnikání • státní rozpočet, daně • sociální politika státu
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát	
GLOBÁLNÍ SVĚT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů 	<ul style="list-style-type: none"> • globalizace – projevy, klady a zápor; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení • problémy současného světa
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Do: Ch (8. ročník): Vzduch, Voda, Energie, P (9. ročník): Člověk a životní prostředí	

4.6 Člověk a příroda

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis** a **Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlkovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvarost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejfektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejsiršího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje vyučovací předměty:

- Fyzika
- Chemie
- Přírodopis
- Přírodovědné praktikum
- Zeměpis

4.6.1 Fyzika

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět se vyučuje v dotaci 1 hodina týdně v 6. ročníku a 2 hodiny týdně v 7., 8. a 9. ročníku (2 hodiny z disponibilní časové dotace).

Předmět svým obsahem navazuje na vyučovací předměty 1. stupně (zejména matematiku, prvouku, vlastivědu a přírodovědu).

Vzdělávání v předmětu

Výuka fyziky směřuje k osvojování základních fyzikálních pojmů a fyzikální terminologie. Žáci se učí měřit fyzikální veličiny a sledovat příčiny přírodních procesů. Vyučování fyziky žákům poskytuje prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem, nabízí dobrodružství poznávání a chápání okolního světa. Dává jim potřebný základ pro lepší porozumění a využívání současných technologií a pomáhá jim tak lépe se orientovat v běžném životě.

Fyzika je také zaměřena na praktické činnosti realizující se formou pokusů, experimentů či měření a co nejužší propojení s podmínkami v reálném životě. Jeden z nejdůležitějších cílů, který se v předmětu Fyzika snaží škola všemi způsoby u žáků rozvinout, je pochopení složitosti a komplexnosti vztahů člověka a přírodního prostředí a rozvíjení enviromentálního povědomí.

Žák by měl pochopit, že fyzika je přírodní věda, tedy všechny vymoženosti používané v současné civilizaci mají svůj základ v přírodě. Dále by měl pochopit, že aplikace fyzikálních poznatků mohou na jedné straně nesmírně zvýšit komfort našeho života, na straně druhé mohou lidstvo přivést ke zkáze.

Formy a metody práce

Výklad učitele provázejí demonstrační pokusy. Děti pracují ve skupinách (laboratorní práce, frontální pokusy). Žáci pracují i samostatně (řešení úloh, příprava samostatných pokusů, práce

s výukovým programem, domácí pozorování ...). Výuka je doplněna exkurzemi a přednáškami vybraných odborníků.

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na 8 tematických okruhů

1. Látky a tělesa
2. Pohyb těles, síly
3. Mechanické vlastnosti tekutin
4. Energie
5. Zvukové děje
6. Elektromagnetické a světelné děje
7. Vesmír
8. Závěrečné shrnutí a zopakování poznatků za 4 roky výuky

Průřezová téma

V předmětu Fyzika se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Enviromentální výchovy a Mediální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Fyzika je spjat i s ostatními předměty - Ch, M, Z, P, Čj, Vv, Tv, Ov, Pč.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- učí žáky používat fyzikální značky, jednotky, symboly a fyzikální termíny
- učí je samostatně a ve skupinách experimentovat, porovnávat a posuzovat svoje výsledky
- vede žáky k nalézání souvislostí a vytváření komplexního pohledu na svět kolem nás

Kompetence k řešení problému

Učitel

- vede žáky k promýšlení příčin a následků jevů
- vybírá vhodné experimentální úlohy a příklady z reálného života pro odvození základních fyzikálních zákonů
- pomáhá organizovat a plánovat vlastní pokusy a laboratorní práce
- vede žáky k tomu, aby si osvojili známé a osvědčené postupy při řešení fyzikálních úloh

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáka formulovat jasně a logicky své myšlenky
- učí rozumět fyzikálním zápisům úloh a grafům
- vede žáky, aby uměli vyjádřit svůj názor při práci ve skupině

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci, vzájemnému respektu a pomoci slabším žákům

Kompetence občanské

Učitel

- podporuje sledování technického rozvoje lidstva s ohledem na vliv člověka na životní prostředí.

Kompetence pracovní

Učitel

- nabízí využití znalostí fyziky v praktických oborech lidské činnosti (technika, zdravotnictví, doprava ...)

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- podporuje využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vede žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů

- učí žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU FYZIKA

2. stupeň

LÁTKY A TĚLESA

Očekávané výstupy

žák

- **F-9-1-01** změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- **F-9-1-02** uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- **F-9-1-03** předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- **F-9-1-04** využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

POHYB TĚLES

SÍLY

Očekávané výstupy

žák

- **F-9-2-01** rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- **F-9-2-02** využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- **F-9-2-03** určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy

žák

- **F-9-3-01** využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

ENERGIE

Očekávané výstupy

žák

- **F-9-4-01** využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- **F-9-4-02** zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

- **F-9-5-01** rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje přihodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- **F-9-5-02** posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

- **F-9-6-01** sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- **F-9-6-02** rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- **F-9-6-03** rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- **F-9-6-04** využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- **F-9-6-05** využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorođém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
- **F-9-6-06** rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámout ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

VESMÍR

Očekávané výstupy

žák

- **F-9-7-01** objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	6	7	8	9
Dotace	1	1+1	2	1+1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný

6. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

LÁTKA A TĚLESO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles • popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší • má představu o tom, z čeho se skládá atom 	<ul style="list-style-type: none"> • rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné • částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron)
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: Ch (8. ročník): Vlastnosti látek, Voda	
FYZIKÁLNÍ VELIČINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá značky a jednotky základních veličin, vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku • změří délku tělesa, výsledek zapíše a vyjádří v různých jednotkách • změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek • pochopí pojem hustota, umí vyhledat hustotu látek v tabulkách a počítat se vztahem : $m = \rho * V$ • změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot • předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší • změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin 	<ul style="list-style-type: none"> • délka • hmotnost • objem • hustota • teplota, teplotní roztažnost těles • čas
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života	
přesahy	
Do: M (6. ročník): Povrch a objem krychle a kvádru, Geometrické útvary v rovině M (7. ročník): Celá čísla	

7. ROČNÍK - DOTACE: I+I, POVINNÝ

SÍLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává jednotlivé druhy sil (gravitační, elektrická, magnetická ...) • určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směru • určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese • vypočítá tlak tělesa na podložku, pozná rozdíl mezi tlakem a tlakovou silou, umí v praxi snížit nebo zvýšit tlak 	<ul style="list-style-type: none"> • síla • třecí síla • skládání sil • výslednice sil • těžiště tělesa • páka • pevná kladka • tlak, tlaková síla

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetence

přesahy

Do: M (7. ročník): Čtyřúhelníky, Tv (7. ročník): Atletika

POHYB

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu, změří čas a dráhu uraženou tělesem • určí průměrnou rychlosť z dráhy uražené tělesem za určitý čas • používá s porozuměním vztah $v=s/t$ pro rychlosť rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh • umí sestrojit graf rovnoměrného pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> • pohyb a klid tělesa, jejich relativnost • dráha a čas • okamžitá a průměrná rychlosť rovnoměrného pohybu

přesahy

Do: Tv (7. ročník): Atletika

MECHANIKA KAPALIN A PLYNU

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní vznik hydrostatického a atmosférického tlaku 	<ul style="list-style-type: none"> • hydrostatický a atmosferický tlak • Pascalův zákon

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí funkci hydraulických zařízení na základě pochopení Pascalova zákona • rozhodne, jak se těleso bude chovat po ponoření do kapaliny 	<ul style="list-style-type: none"> • Archimédův zákon
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života	
přesahy	
Do: P (8. ročník): Tělní tekutiny	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

PRÁCE, VÝKON, ENERGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná • s porozuměním používá vztah $W = F \cdot s$ a $P = W/t$ při řešení problémů a úloh • vysvětlí přeměny energie a při výrobě energie 	<ul style="list-style-type: none"> • mechanická práce • výkon • polohová a pohybová energie • zákon zachování energie
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy

Do: Ch (9. ročník): Energie

TEPLO

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe, že částice v tělese se neustále pohybují • vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty • rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) • rozpozná jednotlivé skupenské přeměny (tání, tuhnutí, vypařování, 	<ul style="list-style-type: none"> • vnitřní energie tělesa • tepelná výměna • teplo přijaté a odevzdané tělesem • změny skupenství • skupenské teplo • kapalnění • meteorologie - úvod

var, kondenzace, sublimace a desublimace) <ul style="list-style-type: none"> • dokáže vysvětlit základní meteorologické děje 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Do: Z (6. ročník): Atmosféra, Hydrosféra	
ELEKTŘINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí základním pojmem (atom a jeho složení, molekula, iont), na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat, podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont • pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud • objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) • dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem • správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématického nákresu el. obvodu • rozliší pokusně vodič od izolantu • uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • složení atomu, molekula, iont • elektrické náboje a síly • elektrický obvod, elektrický proud • napětí, proud, odporník
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ELEKTŘINA A MAGNETISMUS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce a objasní vznik střídavého proudu popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie 	<ul style="list-style-type: none"> elektromagnetická indukce střídavý proud transformátor výroba a přenos elektrické energie obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Do: Z (9. ročník): Využíváme nebo zneužíváme?	
JADERNÁ ENERGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro a pojeme řetězová reakce, popíše na jakém principu funguje jaderný reaktor porozumí, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> jaderné síly radioaktivita jaderná reakce jaderný reaktor jaderná elektrárna ochrana před radioaktivním zářením
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	

přesahy	
Do: Ch (9. ročník): Energie	
AKUSTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny využívá s porozuměním poznatek, že rychlosť zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí posoudí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrného hluku na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> akustika kmity, vlnění zvuk, zdroj zvuku šíření zvuku odraz zvuku tón, výška tónu kmitočet tónu hlasitost a barva zvuku hlasitost v decibelech ochrana před hlukem
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života	
přesahy	
Do: P (8. ročník): Smyslové orgány	
OPTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pozná zdroje světla, vysvětlí vznik stínu - určí jak se bude světlo odrážet na roviném zrcadle rozhodne jakým způsobem se bude světlo lámát při změně optického prostředí pozná spojku a rozptylku a zná jejich využití ví, kdy se světlo rozkládá na barevné spektrum 	<ul style="list-style-type: none"> světlo a stín odraz světla lom světla, čočky rozklad světla hranolem
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace, Kooperace a kompetice	

přesahy	
Do: M (6. ročník): Úhel a jeho velikost, P (8. ročník): Smyslové orgány	
VESMÍR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách)• popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety)• objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází	<ul style="list-style-type: none">• Sluneční soustava• pohyby Země a ostatních planet• Slunce, hvězdy, měsíce
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života	
přesahy	
Do: Ch (8. ročník): Chemické prvky, Z (6. ročník): Planeta Země a Vesmír	

4.6.2 Chemie

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Předmět Chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět se vyučuje 2 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Chemie

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor

- vede k poznávání základních chemických pojmu a zákonitostí na příkladech směsí chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Tematické okruhy

1. Pozorování, pokus a bezpečnost práce
2. Směsi
3. Částicové složení látek a chemické prvky
4. Chemické reakce
5. Anorganické sloučeniny
6. Organické sloučeniny
7. Chemie a společnost

Formy a metody práce

- práce ve skupinách
- praktická cvičení ve skupinách
- samostatné a dlouhodobé výzkumy
- dlouhodobé výzkumy prováděné ve skupinách
- laboratorní práce ve skupinách

Průřezová téma

V předmětu Chemie se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacího obsahu průřezového tématu Enviromentální výchova.

Mezipředmětové vztahy

Chemie se prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které ji obohacují nebo využívají (předměty P, Z, F, M).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- usiluje u žáků o získání kladného vztahu k chemii, zdůrazňuje její prospěšnost a užitečnost pro praktický život

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vysvětlí, jak zabránit sebepoškození a jak zabránit poranění
- poučí žáky o pravidlech a zásadách bezpečnosti
- poučí žáky o nutnosti používat vždy ochranné pomůcky při práci s chemikáliemi

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vzájemnému naslouchání
- k vytváření prostoru pro vzájemnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých musí žáci spolupracovat
- umožní žákům prožitek úspěchu, pochvaly, kladného hodnocení

Kompetence občanské

Učitel

- učí žáky sebehodnocení, sebekritice, objektivnímu hodnocení a kritice druhých

Kompetence pracovní

Učitel

- zdůrazňuje bezpečnost a organizaci práce v laboratoři
- učí žáky zacházet s chemikáliemi, chemickým nádobím
- zdůrazňuje a vyzdvihuje význam pravidel a zásad slušného chování

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním;
- seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu a vede je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU CHEMIE

2. stupeň

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy

žák

- **CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek**
- **CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí**

SMĚSI

Očekávané výstupy

žák

- **CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky**
- **CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení**
- **CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi**
- **CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečištění vody a vzduchu**

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy

žák

- **CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech**
- **CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti**

CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy

žák

- **CH-9-4-01** rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání
- **CH-9-4-02** aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

- **CH-9-5-01** porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- **CH-9-5-02** orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

- **CH-9-6-01** rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- **CH-9-6-02** zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- **CH-9-6-03** rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- **CH-9-6-04** uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy

žák

CH-9-7-01 zhodnotí využívání pravotních a druhotních surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi

CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe

CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	8	9
Dotace	2	2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

VLASTNOSTI LÁTEK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace) rozezná fyzikální a chemický děj určí společné a rozdílné vlastnosti látek 	<ul style="list-style-type: none"> látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje
BEZPEČNOST PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje bezpečně s dostupnými a vybranými látkami, hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí dovede poskytnout první pomoc, zná tel. čísla integrovaného záchranného systému, umí přivolat pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost práce v laboratoři
přesahy	
Do: P (8. ročník): Člověk a zdraví	
SMĚSI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje směsi a chemické látky, druhy směsí rozlišuje pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený roztok, složka roztoku, rozpuštěná látka rozezná vliv teploty, míchání, plošného obsahu, povrchu na rychlosť rozpouštění, zná příklady z praxe, umí vypočítat hmotnostní zlomek složek směsí a % koncentrace 	<ul style="list-style-type: none"> směsi různorodé a stejnорodé, roztoky a jejich složení
přesahy	
Do: M (7. ročník): Procenta, M (9. ročník): Soustavy lineárních rovnic	
ODDĚLOVÁNÍ SLOŽEK SMĚSÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje a využívá metody oddělování složek směsí - filtrace, 	

<p>kryštalizace, usazování, dovede je používat v praxi</p> <ul style="list-style-type: none"> • provede filtrace a destilaci ve školních podmínkách • zvolí vhodný postup k oddělování složek směsi 	
VODA	
<p>výstupy</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje druhy a význam vod podle užití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu 	<p>učivo</p>
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
VZDUCH	
<p>výstupy</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří procentový obsah hlavních složek vzduchu, dovede vysvětlit význam vzduchu jako průmyslové suroviny • vysvětlí vznik a význam inverze a smogu • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu 	<p>učivo</p>
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí	
STAVBA ATOMU, MOLEKULY	
<p>výstupy</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikuje pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo • rozlišuje vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu • pojmenuje a nakreslí schéma atomu • odvodí vznik kationtů a aniontů z atomu • vysvětlí rozdíl mezi atomem a molekulou 	<p>učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> • atom, molekula, ionty

CHEMICKÉ PRVKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje české názvy a značky prvků H, Li, Na, K, Mg, Ca, Ra, V, Cr, Mo, W, Mn, Fe, Os, Co, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Cd, Hg, B, Al, C, Si, Sn, P, N, As, Sb, O, S, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar 	
PERIODICKÁ SOUSTAVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v PSP, s pomocí PSP dovede přiřadit protonové číslo prvku a naopak • zařadí prvek do skupiny a periody PSP, vyhledá prvek podle skupiny a periody PSP • definuje znění a význam periodického zákona • rozliší pojmy kovy, nekovy, polokovy 	
CHEMICKÉ SLOUČENINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi prvkem a sloučeninou • určí počet atomů ve vzorci a druhy prvků ve vzorci • vysvětlí pojem elektronegativita, určí charakter chemické vazby podle elektronegativity 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
CHEMICKÁ VAZBA, CHEMICKÁ REAKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem elektronegativita, určí charakter chemické vazby podle elektronegativity • vysvětlí význam symbolů v chemické rovnici • zapíše slovně popsaný chemický děj chemickou rovnicí • zapíše jednoduché rovnice 	

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi 	
ZÁKON ZACHOVÁNÍ HMOTNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná zákon zachování hmotnosti, dokáže vyčíslit jednoduchou rovnici 	
JEDNODUCHÉ ANORGANICKÉ SLOUČENINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem halogenid, rozlišuje názvosloví halogenidů • vytváří vzorce halogenidů z názvu a naopak • uvede význam a užití NaCl 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché anorganické sloučeniny
OXIDY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam a užití CO, CO₂, SO₂, SO₃, NO, NO₂, CaO 	
přesahy	
Do: P (9. ročník): Člověk a životní prostředí, Z (6. ročník): Atmosféra, Hydrosféra, Biosféra	
KYSELOST A ZÁSADITOST ROZTOKŮ pH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší pojmy kyselinotvorný a zásadotvorný oxid • orientuje se na stupnici pH, zná rozmezí pH kyselin a zásad, zná pojem pH indikátor, zná barevné přechody laksusu, fenolftaleinu a univ. indikátoru 	<ul style="list-style-type: none"> • kyselost a zásaditost roztoků, pH
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
KYSELINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem kyselina 	

<ul style="list-style-type: none"> • využívá pravidla pro vyjádření názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých, tvoří vzorce z názvu a naopak • pracuje bezpečně s kyselinami, umí poskytnout první pomoc při poleptání • využívá poznatky o vlastnostech a používání některých významných kyselin, jako např.: H_2SO_4, HCl 					
HYDROXIDY					
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; background-color: #cccccc;">výstupy</th><th style="text-align: center; background-color: #cccccc;">učivo</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem hydroxid (zásada), využívá pravidla názvosloví hydroxidů, vytvoří vzorec z názvu a naopak • využívá poznatky o vlastnostech a používání některých významných hydroxidů, jako např.: NaOH, KOH, NH_4OH, $\text{Ca}(\text{OH})_2$ • bezpečně pracuje s hydroxidy, umí poskytnout první pomoc při poleptání </td><td></td></tr> </tbody> </table>	výstupy	učivo	<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem hydroxid (zásada), využívá pravidla názvosloví hydroxidů, vytvoří vzorec z názvu a naopak • využívá poznatky o vlastnostech a používání některých významných hydroxidů, jako např.: NaOH, KOH, NH_4OH, $\text{Ca}(\text{OH})_2$ • bezpečně pracuje s hydroxidy, umí poskytnout první pomoc při poleptání 		
výstupy	učivo				
<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem hydroxid (zásada), využívá pravidla názvosloví hydroxidů, vytvoří vzorec z názvu a naopak • využívá poznatky o vlastnostech a používání některých významných hydroxidů, jako např.: NaOH, KOH, NH_4OH, $\text{Ca}(\text{OH})_2$ • bezpečně pracuje s hydroxidy, umí poskytnout první pomoc při poleptání 					
NEUTRALIZACE					
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; background-color: #cccccc;">výstupy</th><th style="text-align: center; background-color: #cccccc;">učivo</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • posoudí reaktanty a produkty neutralizace (obecně), ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů • vybere příklady užití neutralizace v praxi </td><td></td></tr> </tbody> </table>	výstupy	učivo	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí reaktanty a produkty neutralizace (obecně), ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů • vybere příklady užití neutralizace v praxi 		
výstupy	učivo				
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí reaktanty a produkty neutralizace (obecně), ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů • vybere příklady užití neutralizace v praxi 					
pokrytí průřezových témat					
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí					
SOLI					
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; background-color: #cccccc;">výstupy</th><th style="text-align: center; background-color: #cccccc;">učivo</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem sůl, zná pravidla názvosloví solí • vytváří vzorec z názvu a naopak • uvede některé metody přípravy solí a příklady použití solí z praxe - </td><td></td></tr> </tbody> </table>	výstupy	učivo	<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem sůl, zná pravidla názvosloví solí • vytváří vzorec z názvu a naopak • uvede některé metody přípravy solí a příklady použití solí z praxe - 		
výstupy	učivo				
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem sůl, zná pravidla názvosloví solí • vytváří vzorec z názvu a naopak • uvede některé metody přípravy solí a příklady použití solí z praxe - 					

<ul style="list-style-type: none"> hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec • posoudí vliv hnojiv na životní prostředí • vysvětlí princip výroby páleného a hašeného vápna 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: P (9. ročník): Člověk a životní prostředí, Z (9. ročník): Může za vše člověk?	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

REDOX REAKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy oxidace, redukce • určuje oxidační číslo prvku ve sloučenině, pozná redox reakci • popíše princip výroby surového železa a oceli, vysvětlí pojem koroze a způsob ochrany kovů před korozí • zhodnotí a vysvětlí děje na elektrodách při elektrolýze • objasní princip galvanického článku, uvede příklady jeho používání v běžném životě, vybere příklady užití elektrolýzy v praxi 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
ENERGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí • třídí paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe • dokáže poskytnout první pomoc při popáleninách, uvede příklady způsobů hašení požáru, typy a užití hasících přístrojů 	

<ul style="list-style-type: none"> • zdůrazní význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: P (9. ročník): Ekologie, Člověk a životní prostředí	
UHLOVODÍKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje pojmy: uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku, řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený • uvede obecné vlastnosti uhlovodíků • vyjmenuje homologickou řadu uhlovodíků C 1 - C 10, zná pojmy alkan, alken, alkin, aren, dovede napsat molekulové, racionální a strukturní vzorce C 1 - C 10 • zařazuje uhlovodíky do skupin podle vazeb • zapíše vzorce metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etinu, benzenu, zdůrazní jejich význam a použití • uvede pravidla bezpečnosti práce s organickými rozpouštědly 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Do: P (9. ročník): Ekologie, Člověk a životní prostředí	
DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem charakteristická skupina • odvodí obecný vzorec derivátů uhlovodíků, dovede zařadit derivát podle charakteristické skupiny • uvede zdroje, vlastnosti a použití vybraných derivátů uhlovodíků 	

pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
HALOGENDERIVÁTY UHLOVODÍKŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zdůvodní význam freonů popíše vlastnosti a užití teflonu 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
ALKOHOLY A FENOLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dokáže odvodit vzorce metanolu, etanolu, glycerolu, fenolu, uvede příklady jejich používání objasní rozdíl mezi pojmy líh (ethanol) a denaturovaný líh vysvětlí podstatu alkoholového kvašení a princip výroby destilátů popíše důsledky působení methanolu a ethanolu na člověka 	
přesahy	
Do: Ch (8. ročník): Oddělování složek směsí	
KARBONYLOVÉ SLOUČENINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zapíše vzorec a uvede příklady užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu popíše karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu pracuje bezpečně a zná pravidla bezpečné práce 	
KARBOXYLOVÉ KYSELINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zapíše vzorec kyseliny mravenčí, kyseliny octové, uvede příklady jejich užití a zdůrazní jejich význam definuje pojmy karboxylové kyseliny, aminokyseliny 	

<ul style="list-style-type: none"> zapíše obecné schéma esterifikace rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny 	
MAKROMOLEKULÁRNÍ CHEMIE	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> objasní pojmy polymer, makromolekula 	učivo
PŘÍRODNÍ SLOUČENINY	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> zapíše rovnici a vysvětlí podmínky fotosyntézy rozdělí sacharidy (mono-, oligo-, poly-), zná obecné vlastnosti mono- a polysacharidů zařadí glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glycogen, celulózu, zná jejich výskyt a význam vysvětlí podstatu cukrovky (diabetes) 	učivo
TUKY	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> rozliší tuky podle původu, rozliší tuky a oleje, uvede příklady jejich použití zapíše schéma rovnice vzniku tuků, uvede příklady zdrojů tuků ve výživě a jejich význam v organismu poukáže na význam ztužování tuků vysvětlí rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a vliv na životní prostředí 	učivo
přesahy	
Do: P (8. ročník): Člověk a zdraví	
BÍLKOVINY	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> uveďe zdroje bílkovin ve výživě člověka a podtrhne jejich význam objasní princip vzniku bílkovin a jejich trávení v organismu vysvětlí význam DNA, RNA 	učivo

<ul style="list-style-type: none"> uveďe faktory poškozující bílkoviny, dovede vyjmenovat některé z funkcí bílkovin vysvětlí význam enzymů, hormonů, vitamínů A, B, C, D, E, uvede zdroje vitamínů v potravě, zná zásady zdravé výživy 	
--	--

PLASTY A UMĚLÁ TEXTILNÍ VLÁKNA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiélem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí rozdělí plasty podle vlastností dovede přečíst a vysvětlit běžně užívané zkratky plastů (PE, PP, PES, PVC, PS), poukáže na jejich vlastnosti a užití zdůvodní význam recyklace plastů 	

pokrytí průřezových témat

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí

CHEMIE V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá a vyjmenuje významné chemické závody v ČR bezpečně pracuje s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti - lepidla, barvy, laky, čistící prostředky, ředitla atd. roztrždí a rozliší pojmy léčiva, analgetika, drogy, doping, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy, karcinogeny uveďe příklady návykových látek a poukáže na nebezpečí jejich požívání vysvětlí a popíše schéma výroby cukru rozliší hnojiva dle významu, původu, složení uveďe názvy běžně užívaných hnojiv vyjmenuje běžně užívané stavební materiály a pojiva 	<ul style="list-style-type: none"> chemický průmysl v ČR průmyslová hnojiva tepelně zpracovávané materiály léčiva, návykové látky

<ul style="list-style-type: none">• orientuje se v přípravě a využívaní různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	

4.6.3 Přírodopis

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Přírodopis navazuje na předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Umožnuje poznávat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvážlivě využívat přírodovědné poznatky ve prospěch záchrany a ochrany životního prostředí. Vede k poznávání rostlinných a živočišných zástupců žijících v současnosti, podává informaci o vyhynulých organismech, o významu vztahu - člověk a příroda.

Seznamuje žáky s přírodou neživou - prostřednictvím studia mineralogie, petrologie a geologie, poskytuje informace o dědičnosti a rozmnožování organismů - prostřednictvím základů vědního oboru genetika.

Předmět přispívá k rozvoji a rozšíření informací a vědomostí v rámci přírodních věd.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Přírodopis se vyučuje 1 hodinu týdně v 6. ročníku, v 7., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně (v 8. ročníku je 1 hodina čerpána z povinné časové dotace integrovaného předmětu Výchova ke zdraví). Ve vyučovacím předmětu Přírodopis jsou začleněna téma Zdraví a Ochrana člověka za běžných a mimořádných událostí. Vyučování se uskutečňuje převážně v učebně přírodopisu, kde jsou realizovány i laboratorní práce a dále probíhají cvičení v přírodě, při nichž se žáci učí poznávat rostliny, živočichy, minerály a horniny.

Žáci používají vhodné pomůcky, v případě potřeby ochranný oděv.

Vzdělávání v předmětu Přírodopis vede žáka k:

- poznávání základních zákonitostí v přírodě
- určování a poznávání organismů (práce s mikroskopem)
- určování a zařazování minerálů a hornin
- poznávání anatomie a fyziologie organismů, včetně člověka
- sebeúctě a ochraně svého zdraví a svého života
- schopnosti poskytnout první pomoc při poranění
- schopnosti poskytnout základní resuscitaci v případě potřeby
- pochopení významu ochrany životního prostředí vzájmu zachování života na Zemi
- pochopení základů genetiky a jejich využití pro svoji budoucnost
- pochopení zákonitostí panujících ve volné přírodě (význam etologie)

Tematické okruhy

1. Obecná biologie a genetika
2. Biologie hub
3. Biologie rostlin
4. Biologie živočichů
5. Biologie člověka
6. Neživá příroda
7. Základy ekologie
8. Praktické poznávání přírody
9. Člověk a zdraví

Vzdělávací obsah tematického okruhu Člověk a zdraví je částí vzdělávacího obsahu **integrovaného předmětu Výchova ke zdraví** a je zařazen do 8. ročníku.

Formy a metody práce

- projektové vyučování
- cvičení v přírodě
- skupinové projekty
- zapojení jednotlivce do řešení kolektivních úkolů
- laboratorní práce – pokusy
- měření

Učitel využívá vždy jednoduché a srozumitelné prostředky, střídá vhodné metody práce, používá dostupnou literaturu.

Průřezová téma

V předmětu Přírodopis se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchovy a Enviromentální výchovy .

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Přírodopis se prolínají s dalšími předměty (Z, Ch, F, Čj, Vv).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k získávání kladného vztahu k přírodě, k respektování přírodních zákonitostí (pozorování, ochrana prostředí)
- předkládá žákům přírodniny, které se učí poznávat

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- nabízí žákům dostatek příkladů vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- upozorňuje na dostupnou literaturu a jiné zdroje informací o přírodě

Kompetence komutativní

Učitel

- vede žáky ke vzájemnému naslouchání
- vytváří žákům prostor pro vzájemnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých musí žáci spolupracovat
- umožňuje žákům vychutnat si prožitek úspěchu, kladného hodnocení, pochvaly

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k objektivnímu hodnocení sebe i druhých (sebekritika)

Kompetence pracovní

Učitel

- zdůrazňuje bezpečnost práce při mikroskopování, preparaci exponátů, při práci s jakýmkoli laboratorním materiálem
- upozorňuje na bezpečnost při cvičení v přírodě, upozorňuje na možnosti kontaktu s nebezpečím
- učí žáky při práci s přírodninami a chemickými látkami bezpečnosti – dodržování zásadních bezpečnostních pravidel

Kompetence digitální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých musí žák vyhledávat informace z internetových zdrojů
- zadává úkoly, při kterých musí žák využívat programy z balíčku Microsoft Office (Word, Excel, Powerpoint)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY V PŘEDMĚTU PŘÍRODOPIS

2. stupeň

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy

žák

- **P-9-1-01** rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- **P-9-1-02** vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- **P-9-1-03** uvede příklady dědičnosti v praktickém životě

- P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy

žák

- P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy

žák

- P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletivu až k jednotlivým orgánům
- P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy

žák

- P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané výstupy

žák

- P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy

žák

- P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek

- **P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody**
- **P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi**

ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

- **P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi**
- **P-9-7-02 objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému**
- **P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam**
- **P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí**

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy

žák

- **P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody**

Vysvětlivky k učebním osnovám:

V tabulkách s učebními osnovami je v /závorkách/ *rozšiřující - nepovinné učivo*, které vyučující jednotlivých ročníků zařazují s ohledem na zájem a schopnosti žáků.

Vzdělávací obsah tematického okruhu **Člověk a zdraví z integrovaného předmětu Výchova ke zdraví** se zařazuje průběžně do ostatního učiva během celého 8. ročníku.

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	6	7	8	9
Dotace	1	2	1+1	2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný

6. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

USPORÁDÁNÍ ŽIVÉHO SVĚTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vznik a vývoj života na Zemi • vysvětlí rozdíl mezi živou a neživou přírodou 	
přesahy	
Do: Z (6. ročník): Planeta Země a Vesmír	
PROJEVY A PODMÍNKY ŽIVOTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní projevy a podmínky života na Zemi • orientuje se v daném přehledu vývoje organismů 	
přesahy	
Do: Ch (8. ročník): OxidyCh (9. ročník): Přírodní sloučeniny	
VZTAHY MEZI ORGANISMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy producent, konzument, destruent • objasní pojmy potravní řetězec, potravní pyramida a zvláštní potravní vztahy (parazitismus, predace, symbioza) • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 	
/BUŇKA/	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše buňku, vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou, objasní funkci základních organel 	
NEBUNĚČNOST, JEDNOBUNĚČNOST, MNOHOBUNĚČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady 	

VIRY A BAKTERIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše rozdíl mezi bakterií a virem • na příkladech z běžného života uvede význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	
JEDNOBUNĚČNÉ ORGANISMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam, stavbu a uvede zástupce jednobuněčných organismů 	
MNOHOBUNĚČNÉ ORGANISMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam, stavbu a uvede zástupce mnohobuněčných organismů 	
NIŽŠÍ ROSTLINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam, stavbu a uvede zástupce nižších rostlin 	
HOUBY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede pojmenovat a ukázat jednotlivé části hub • vysvětlí význam hub v přírodě i pro člověka • vysvětlí pojem mykorhiza 	
přesahy	
Do: Čj (6. ročník): Literatura	
LIŠEJNÍKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin • objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníku 	

NIŽŠÍ ŽIVOČICHOVÉ (BEZOBRATLÍ)	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> • žahavci • ploštěnci • hlísti
MĚKKÝŠI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce • porovná a vysvětlí vývojové zdokonalení stavby těla vybraných živočichů 	
KROUŽKOVCI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů, vysvětlí význam žížaly v přírodě 	
ČLENOVCI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vnější i vnitřní stavbu těla členovců, rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků • uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd • popíše tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu • rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou 	<ul style="list-style-type: none"> • pavoukovci • korýši • hmyz
přesahy	
<p>Do: Ch (9. ročník): Chemie v životě člověka, Z (6. ročník): Ochrana přírody, globální problémy lidstva</p>	
OSTNOKOŽCI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí význam ostnokožců z vývojového hlediska 	

ČLOVĚK A PŘÍRODA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka • uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

TŘÍDĚNÍ ORGANISMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam a zásady třídění organismů • rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin 	
STRUNATCI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • na základě pozorování odvodí základní projevy chování živočichů v přírodě • vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí, pozná vybrané zástupce • uvede příklady významných zástupců živočišné říše a objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • podkmen obratlovci
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: Z (6. ročník): Biosféra	

KRUHOÚSTÍ, PARYBY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	
RYBY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování • vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí • pozná vybrané zástupce ryb, rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby • zdůvodní a vysvětlí postavení ryb v potravním řetězci a jejich význam v potravě člověka 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
OBOJŽIVELNÍCI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná vybrané zástupce obojživelníků, vysvětlí jejich přizpůsobení vodnímu prostředí • popíše vnitřní a vnější stavbu živočišného těla za použití osvojené odborné terminologie • uvede příklady významných zástupců živočišné říše, podtrhne jejich význam hospodářský, ekologický apod. • vysvětlí funkci jednotlivých orgánů živočišného těla 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	

PLAZI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí vybrané zástupce plazů, seznámí se s exotickými druhy plazů a možností jejich chovu v teráriích vysvětlí význam plazů v potravním řetězci popíše vnitřní a vnější stavbu živočišného těla za použití osvojené odborné terminologie uveďe příklady významných zástupců živočišné říše, podtrhne jejich význam hospodářský, ekologický apod. vysvětlí funkci jednotlivých orgánů živočišného těla zdůvodní postavení a význam některých vybraných živočichů (význam v přírodě i pro člověka) 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí	
PTÁCI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> porovná stavbu těla ptáka současného s jeho již vyhynulými předky, posoudí její zdokonalení a přizpůsobení k letu pozná vybrané zástupce ptáků a dokáže je podle znaků rozdělit do řádů (pěvci, dravci, hrabaví, atd.) zná zástupce tažných a přezimujících ptáků popíše vnitřní a vnější stavbu živočišného těla za použití osvojené odborné terminologie vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí, pozná vybrané zástupce uveďe příklady významných zástupců živočišné říše, podtrhne jejich význam hospodářský, ekologický apod. vysvětlí funkci jednotlivých orgánů živočišného těla 	

<ul style="list-style-type: none"> zdůvodní postavení a význam některých vybraných živočichů (význam v přírodě i pro člověka) 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
SAVCI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztríďí vybrané zástupce zdůvodní přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.) pozná vybrané zástupce živočichů, upozorní na jejich význam v přírodě i pro člověka, zdůvodní jejich postavení a význam v ekosystému popíše vnitřní a vnější stavbu živočišného těla za použití osvojené odborné terminologie vysvětlí funkci jednotlivých orgánů živočišného těla zdůvodní postavení a význam některých vybraných živočichů (význam v přírodě i pro člověka) uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: Z (8. ročník): Evropa, Česko – člověk a příroda	
PŘEHLED SYSTÉMU ROSTLIN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vývoj rostlin, dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj rostlin vyšší rostliny

pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy	
ROSTLINY VÝTRUSNÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná příklady výtrusných rostlin, vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kaprad'orosty • vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> • mechorosty • kaprad'orosty - plavuně • přeslicky • kapradiny
SEMENNÉ ROSTLINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • podle charakteristických znaků rozliší hlavní zástupce nahosemenných rostlin • vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a kryptosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady • rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin • pozná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztrídit • vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami 	<ul style="list-style-type: none"> • nahosemenné rostliny • kryptosemenné rostliny
STAVBA ROSTLINNÉHO TĚLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na základě pozorování odvodí uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • určuje rostliny podle charakteristických znaků 	
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje praktické metody poznávání přírody 	

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VÝVOJ ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí člověka do systému živočišné říše, charakterizuje biologické znaky lidského a živočišného organismu • vysvětlí vývoj člověka a orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • vyjmenuje lidské rasy a popíše jejich charakteristické znaky 	
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy, Etnický původ	
přesahy	
Do: Z (7. ročník): Rozdělení světa, Z (9. ročník): Obyvatelstvo	
BUŇKY, TKÁNĚ, ORGÁNY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus • určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy 	
SOUSTAVA OPĚRNÁ A SVALOVÁ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše soustavu opěrnou a pohybovou, zná jejich význam • dovede pojmenovat základní kosti a svaly • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí opěrné a svalové soustavy a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 	

přesahy	
Do: Ch (8. ročník): Oxidy	
ENERGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede vysvětlit, jak tělo získává energii 	
přesahy	
Do: F (8. ročník): Práce, výkon, energie	
TRÁVICÍ SOUSTAVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje a popíše části trávicí soustavy a zná jejich funkci • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí trávicí soustavy a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 	
přesahy	
Do: Ch (9. ročník): Bílkoviny, Tuky, Přírodní sloučeniny	
DÝCHACÍ SOUSTAVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše a pojmenuje části dýchací soustavy a zná jejich funkci • vysvětlí činnost dýchací soustavy v klidu a při zátěži • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí dýchací soustavy a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: Ch (8. ročník): Oxidy	
TĚLNÍ TEKUTINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve 	

přesahy	
Do: F (7. ročník): Mechanika kapalin a plynů	
OBĚHOVÁ SOUSTAVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu srdce, druhy cév, vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí oběhové soustavy a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 	
Soustava vylučovací	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí vylučovací soustavy a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 	
Soustava kožní	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam a stavbu kůže • rozliší některé příčiny, případně příznaky nemocí kožní soustavy a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Soustava nervová	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na modelu, či obrazové předloze vysvětlí stavbu nervové soustavy, popíše činnost nervové soustavy • pojmenuje části mozku a zdůrazní jejich význam • rozliší některé příčiny, případně příznaky běžných nemocí nervové soustavy a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 	

pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Psychohygiena ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
SMYSLOVÉ ORGÁNY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí • vhodnými příklady upozorní své spolužáky na příčiny nemocí smyslů, na prevenci 	
přesahy	
Do: F (7. ročník): Optika, F (9. ročník): Akustika	
ŽLÁZY S VNITŘNÍ SEKRECÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu 	
ROZMNOŽOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí způsob oplození 	
POHLAVNÍ SOUSTAVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy • vysvětlí způsob oplození • uvědomuje si nebezpečí přenosu pohlavních chorob 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Komunikace	
VÝVOJ JEDINCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří 	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<p>Výchova ke zdraví (integrovaný předmět)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí fázím a změnám puberty, chápe odlišnost mezi dospíváním chlapců a dívek • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování • charakterizuje zdravý životní styl a aplikuje jeho zásady v režimu školy • dokáže naplánovat správný režim dne respektující zdraví životní styl, uplatňuje zdravé stravovací návyky • navrhne a správně sestaví vhodný jídelníček • odliší pozitivní a negativní působení alternativní výživy na zdravý vývoj člověka • rozčleňuje a posuzuje faktory vedoucí ke vzniku nemoci • zdůvodní vliv výživy a způsobu stravování na zdraví člověka • zdůvodní vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti různými chorobami; svěří se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc • analyzuje příčiny vzniku civilizačních chorob, uvědomí si možnosti a význam prevence těchto onemocnění • správně chápe účinek drog na lidský organismus, mechanismus vzniku závislosti, uvědomuje si nebezpečí návykových látek, uvede jejich některé příklady • uplatňuje přesvědčivou argumentaci v souvislosti s odmítáním návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> • změny v životě člověka • výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy • ochrana před chorobami, onemocněním - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty • civilizační choroby - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění • epidemie • rizika zneužívání návykových látek • hodnota a podpora zdraví • pozitivní a negativní dopad prostředí (kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota) a životního stylu na zdraví člověka • základy první pomoci

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví • objasní význam zdravého způsobu života • projevuje odpovědný vztah k pravidlům zdravého životního stylu; porovná nabídku programů podpory zdraví v rámci školy a obce, vybere nevhodnější pro svoji věkovou skupinu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • zná zásady správné pomoci při úrazu, poranění a správné poskytnuté první pomoci 	
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Mezilidské vztahy, Komunikace	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

DĚDIČNOST - GENETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti 	

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady dědičnosti v praktickém životě • vysvětlí pojmy: gen, křížení, genové inženýrství • vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu v praktickém životě 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Do: Ch (9. ročník): Karboxylové kyseliny, Ch (9. ročník): Chemie v životě člověka	
ZEMĚ, VZNIK, STAVBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí teorii vzniku Země • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: Z (9. ročník): Co už znám - planeta Země a Vesmír	
MINERALOGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve stupnici tvrdosti 	<ul style="list-style-type: none"> • nerost • hornina • krystal
TŘÍDĚNÍ NEROSTŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • podle charakteristických fyzikálních vlastností rozpozná vybrané neristy s použitím určovacích pomůcek • zdůrazní význam některých důležitých nerostů - rudy, drahé kameny apod. 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: Ch (8. ročník): Oxidy, Soli, Chemické prvky, Jednoduché anorganické sloučeniny	

PETROLOGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku podle charakteristických fyzikálních vlastností rozpozná vybrané horniny s použitím určovacích pomůcek vysvětlí význam a způsoby použití některých hornin (žula, vápenec, břidlice) 	<ul style="list-style-type: none"> horniny
GEOLOGICKÉ DĚJE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody uveče konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů popíše druhy zvětrávání 	<ul style="list-style-type: none"> vnitřní vnější
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
PEDOLOGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy rozliší hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
VZNIK A VÝVOJ ŽIVOTA NA ZEMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše a vysvětlí teorie a hypotézy o vzniku a vývoji života na Zemi 	
přesahy	
Do: Vv (9. ročník): Zobrazování přírody a uměleckých forem I.	

EKOLOGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních ekologických pojmech • rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce • vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiozy 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
Přesahy	
Do: Ch (9. ročník): Chemie v životě člověka	
ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí • sleduje aktuální stav životního prostředí • rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • orientuje se v globálních problémech biosféry • uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů • charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • význam vody a teploty prostředí pro život • ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	

4.6.4 Přírodovědné praktikum

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Přírodovědné praktikum navazuje na předměty vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni a na vyučovací předmět **Přírodopis** v 6. ročníku. Jeho součástí je vzdělávací obsah tematických okruhů průřezového tématu **Enviromentální výchova**.

Předmět je zaměřen na získávání a procvičování praktických vědomostí a přírodovědných dovedností žáků a přispívá k rozvoji osobnosti žáků zvláště v oblasti jejich postojů a hodnot. Vede k poznávání rostlinných a živočišných zástupců žijících v současnosti, podává informaci o významu vztahu člověk a příroda. Vede žáky k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí a k poznání významu odpovědnosti za své jednání.

Předmět přispívá k rozvoji a rozšíření informací a vědomostí v rámci přírodních věd, zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí. Umožnuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede žáky k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Přírodovědné praktikum se vyučuje 1 hodinu týdně v 6. ročníku (využita 1 hodina z disponibilní časové dotace). Vyučování se uskutečňuje v učebně přírodopisu (praktická cvičení, mikroskopování, laboratorní práce), dále probíhají cvičení v přírodě (lesopark Stromovka, CHKO Vrbenské rybníky).

Vzdělávání v předmětu Přírodovědné praktikum vede žáka k:

- poznávání základních zákonitostí v přírodě
- určování a poznávání organismů (práce s mikroskopem)
- pochopení významu ochrany životního prostředí v zájmu zachování života na Zemi
- praktickému poznávání přírody

Tematické okruhy

1. Biologie hub
2. Biologie rostlin
3. Biologie živočichů
4. Základy ekologie
5. Praktické poznávání a ochrana přírody

Formy a metody práce

- projektové vyučování (skupinové projekty)
- cvičení v přírodě
- zapojení jednotlivce do řešení kolektivních úkolů
- laboratorní práce – pokusy

Učitel využívá vždy jednoduché a srozumitelné prostředky, střídá vhodné metody práce, používá dostupnou literaturu.

Průřezová téma

V předmětu Přírodovědné praktikum se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části tematických okruhů průřezových témat Enviromentální výchovy a Osobnostní a sociální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Přírodovědné praktikum se prolínají především s předmětem Zeměpis.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k získávání kladného vztahu k přírodě, k respektování přírodních zákonitostí
- snaží se, aby žáci přírodu pozorovali, vážili si jí a ochraňovali ji
- předkládá žákům přírodniny, které se učí poznávat

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- nabízí žákům dostatek příkladů vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů (ochrana přírody)
- upozorňuje na dostupnou literaturu a jiné zdroje informací o přírodě

Kompetence komutativní

Učitel

- vede žáky ke vzájemnému naslouchání
- vytváří žákům prostor pro vzájemnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých musí žáci spolupracovat
- umožňuje žákům vychutnat si prožitek úspěchu, kladného hodnocení, pochvaly

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k objektivnímu hodnocení sebe i druhých (sebekritika)

Kompetence pracovní

Učitel

- zdůrazňuje bezpečnost práce při mikroskopování, preparaci exponátů, při práci s jakýmkoli laboratorním materiélem
- upozorňuje na bezpečnost při cvičení v přírodě, upozorňuje na možnosti kontaktu s nebezpečím

Kompetence digitální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých musí žák vyhledávat informace z internetových zdrojů
- zadává úkoly, při kterých musí žák využívat programy z balíčku Microsoft Office (Word, Excel, Powerpoint)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY V PŘEDMĚTU PŘÍRODVĚDNÉ PRAKTIKUM

Biologie hub

Žák

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

Biologie živočichů

Žák

- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Základy ekologie

Žák

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému

Praktické poznávání přírody

Žák

- aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu
- dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání přírody

Vysvětlivky k učebním osnovám:

Tematický okruh Příroda zařazujeme v osnovách předmětu průběžně po celý rok jako hlavní téma, zaměřené především na praktické dovednosti a schopnosti žáků s důrazem na rozvoj osobních postojů a hodnot v oblasti ochrany přírody a životního prostředí.

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	6
Dotace	0+1
Povinnost (skupina)	povinný

6. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

BUŇKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát • vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus 	
PROJEVY ŽIVOTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si základní podmínky a projevy života 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života	
VIRY A BAKTERIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka (vnímání života jako nejvyšší hodnoty) 	<ul style="list-style-type: none"> • prostředí a zdraví
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
HOUBY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků 	<ul style="list-style-type: none"> • les v našem prostředí

pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života	
přesahy	
Z (6. ročník): Přírodní a kulturní krajina	
NIŽŠÍ ŽIVOČICHOVÉ (BEZOBRATLÍ)	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky, rozlišuje vnitřní a vnější parazity 	<ul style="list-style-type: none"> žahavci, ploštěnci, hlísti voda
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života	
MĚKKÝŠI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje vodní a suchozemské druhy pozná a pojmenuje vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie), podtrhne jejich význam a postavení v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> plži, mlži, hlavonožci kulturní krajina moře
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy	
ČLENOVCI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v nejznámějších rádech hmyzu a pozná vybrané zástupce zhodnotí pozitivní i negativní význam druhů hmyzu 	<ul style="list-style-type: none"> pavoukovci korýši vzdušnicovci životní prostředí
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Z (6. ročník): Ochrana přírody, globální problémy lidstva	
PŘÍRODA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje praktické metody poznávání a ochrany přírody (aktivita, tolerance, ohleduplnost ve vztahu k prostředí) 	<ul style="list-style-type: none"> zajišťování ochrany životního prostředí v obci životní styl

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Komunikace, Rozvoj schopností poznávání,
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

4.6.5 Zeměpis

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení

Zeměpis se vyučuje v 6. ročníku 2 hodiny týdně (je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace), v 7.ročníku 2 hodiny týdně, v 8. ročníku 2 hodiny týdně (je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace), v 9. ročníku 1 hodinu týdně. Předmět se vyučuje v kmenových třídách, školní počítačové učebně i ve volné přírodě. Maximální využití pracovního materiálu ze školních sbírek je samozřejmostí. Žáci jsou seznámeni s bezpečností během hodin probíhajících mimo učebnu i s rádem počítačové učebny, který je pro ně závazný.

Od školního roku 2016/2017 jsme zařadili do vybraných tematických oblastí předmětu **výuku metodou CLIL** (propojení anglického jazyka a předmětu zeměpis).

Výukové tematické moduly zeměpisu v Aj budou vyučovány v rámci probíraných tematických oblastí. Pracovní listy (CLIL) budou součástí žákova portfólia.

Vzdělávání vede žáka k:

- získání znalostí i dovedností z geografického prostředí
- orientaci v geografických objektů, jevech, objevech i pojmech a používání poznávacích metod
- dovednostem pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů
- ochraně životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- respektování dalších kultur
- aplikaci geografických znalostí a dovedností v praktickém životě

- poznání člověka jako biologického jedince v přírodním systému
- propojování činností souvisejícími s mezilidskými vztahy, se základními etickými a morálními postoji

Tematické okruhy

1. Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie
2. Přírodní obraz Země
3. Regiony světa
4. Společenské a hospodářské prostředí
5. Životní prostředí
6. Česká republika
7. Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Formy a metody práce

- frontální výuka (demonstrace pomůcek, obrazového materiálu)
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, videa, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Mezipředmětové vztahy

Předmět Zeměpis je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Tedy s chemií (např. atmosféra, hydrosféra, biosféra), fyzikou (např. sluneční soustava, vesmír, hydrosféra, erozní činnost) i přírodopisem (např. vegetační pásy, rozložení floristických a faunistických oblastí na zemi, CHKO, národní parky) či dějepisem (např. kultura národů, historie států, etnografie, religionistika). Okrajově se ale také dotýká např. matematiky (např. měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy) i informatiky (např. zdroje aktuálních dat, informací a jejich zpracování).

Průřezová téma

V předmětu Zeměpis se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchovy a Enviromentální výchovy.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- vede žáky k používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatkami a využití v praxi
- vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- vede žáky k naslouchání a respektování názorů druhých

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- vede žáky k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- vede žáky k odpovědím na otevřené otázky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- vede žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- vede žáky k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- vede žáky k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- vede žáky k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- seznامuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY V PŘEDMĚTU ZEMĚPIS

2. stupeň

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy

žák

- **Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů**
- **Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii**

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy

žák

- **Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů**
- **Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozděluje, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu**

- **Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost**

REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy

žák

- **Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny**
- **Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států**
- **Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich**

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

- **Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace**
- **Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel**
- **Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje**
- **Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit**
- **Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků**
- **Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech**

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

- **Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin**
- **Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)**
- **Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí**

ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy

žák

- **Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy**

- **Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu**
- **Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu**
- **Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit**
- **Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států**

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy

žák

- **Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu**
- **Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny**
- **Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech**

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	6	7	8	9
Dotace	1+1	2	1+1	1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný

6. ROČNÍK - DOTACE: 1+1, POVINNÝ

CO JE ZEMĚPIS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• žák rozpozná geografické informace• žák aplikuje dosud získané vědomosti a dovednosti v praxi	<ul style="list-style-type: none">• zeměpis• využití zeměpisu v praxi
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí

PLANETA ZEMĚ A VESMÍR

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• žák uvede důkaz kulatosti Země	Vesmír <ul style="list-style-type: none">• Vesmír a jeho vývoj

<ul style="list-style-type: none"> • žák uvede důsledky oběhu Země kolem Slunce a rotace Země kolem osy a pohybů Měsíce • žák prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů 	<ul style="list-style-type: none"> • Hvězdy a souhvězdí • Sluneční soustava • Měsíc <p>Planeta Země</p> <ul style="list-style-type: none"> • Glóbus • Orientace na Zemi • Země v pohybu • Oběh Země kolem Slunce • Čas na Zemi • Proč posunujeme čas na hodinkách
---	--

přesahy

Do: F (9. ročník): Vesmír, P (9. ročník): Země, vznik, stavba

MAPA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozezná základní geografické objekty, jevy a procesy v pozorované krajině • žák vybere vhodné mapy pro hodnocení geografických objektů a jevů • žák přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • žák používá základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • žák nakreslí mapu oblíbených míst v obci a okolí • žák se orientuje v terénu pomocí mapy a ovládá základy praktické topografie • žák uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<p>Mapy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mapování zemského povrchu • Jsou všechny mapy stejné? • Jak se mapy tvoří

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace

přesahy

Do: M (7. ročník): Poměr, přímá a nepřímá úměrnost

LITOSFÉRA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák rozliší a porovná jednotlivé složky a prvky přírodní sféry žák rozliší, rozezná, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu 	Litosféra <ul style="list-style-type: none"> Zemské těleso Litosféra v pohybu Utváření zemského povrchu Dotváření zemského povrchu Tvary zemského povrchu
přesahy	
Do: P (9. ročník): Země, vznik, stavba, Geologické děje, Pedologie	
ATMOSFÉRA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost žák vymezí podnebné pásy žák uvede vliv šířkové pásmovitosti a výškové stupňovitosti na život lidí a organismů žák vysvětlí rozdíl mezi pojmy počasí a podnebí 	Atmosféra <ul style="list-style-type: none"> Atmosféra chrání Zemi Počasí – energií nabitá atmosféra Jak vzniká vítr Podnebí Země
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: F (8. ročník): Teplo, Ch (8. ročník): Vzduch	
HYDROSFÉRA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák popíše rozmístění vody na Zemi žák vysvětlí podstatu oběhu vody na Zemi 	Hydrosféra <ul style="list-style-type: none"> Je vody na Zemi dostatek? Pohyb vody na Zemi
PEDOSFÉRA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák popíše hlavní vegetační pásy (biomy) a výškové stupně a jejich výskyt na Zemi 	Pedosféra <ul style="list-style-type: none"> Půdní obal Země Půdní druhy a půdní typy
přesahy	
Do: P (9. ročník): Pedologie	

BIOSFÉRA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) 	Biosféra Život na Zemi <ul style="list-style-type: none"> • Přírodní krajiny • Život v oceánech
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: P (6. ročník): Uspořádání živého světa	
OCHRANA PŘÍRODY, GLOBÁLNÍ PROBLÉMY LIDSTVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a příroda
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: P (9. ročník): Člověk a životní prostředí, Ekologie	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZDĚLENÍ SVĚTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák lokalizuje na mapách pevniny a oceány podle zvolených kritérií, srovnává je • žák rozliší vzhled a znaky krajin z hlediska působení lidských činností 	<ul style="list-style-type: none"> • pevnina a oceán

SVĚTOVÝ OCEÁN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák uvede na příkladech specifické znaky a funkce pozorované krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> moře oceány: Atlantský, Tichý, Indický, Severní Ledový, Jižní
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
AFRIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák lokalizuje geografickou polohu modelových států (regionů) žák porovná vybrané modelové státy (regiony) světa žák popíše, jak se různé regiony světa vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů žák charakterizuje obyvatelstvo světa a jeho částí na základě využití různých zdrojů žák rozliší charakteristiku obyvatelstva hospodářsky vyspělých a méně vyspělých zemí žák rozliší kulturní odlišnosti různých částí světa žák uvede význam polohy a přírodních podmínek pro vznik a vývoj sídel rozliší na příkladech sídla různé hierarchické úrovně a různých funkcí žák zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> přírodní podmínky obyvatelstvo hospodářství orientace na mapě regiony Afriky
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Etnický původ	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: P (7. ročník): Savci, Ptáci, Plazi	
AUSTRÁLIE A OCEÁNIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák lokalizuje geografickou polohu modelových států (regionů) 	<ul style="list-style-type: none"> Austrálie přírodní podmínky

<ul style="list-style-type: none"> • žák porovná vybrané modelové státy (regiony) světa • žák popíše, jak se různé regiony světa vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů • žák charakterizuje obyvatelstvo světa a jeho částí na základě využití různých zdrojů • žák rozliší charakteristiku obyvatelstva hospodářsky vyspělých a méně vyspělých zemí • žák rozliší kulturní odlišnosti různých částí světa • žák uvede význam polohy a přírodních podmínek pro vznik a vývoj sídel • rozliší na příkladech sídla různé hierarchické úrovně a různých funkcí • žák zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • obyvatelstvo • hospodářství • orientace na mapě • Oceánie
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Etnický původ ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Do: P (7. ročník): Třídění organismů	
POLÁRNÍ OBLASTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák lokalizuje geografickou polohu modelových regionů • žák porovná vybrané modelové regiony světa • žák popíše, jak se různé regiony světa vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů • žák uvede význam polohy a přírodních podmínek pro vznik a vývoj sídel 	<ul style="list-style-type: none"> • Arktida • Antarktida • orientace na mapě
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	

AMERIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák lokalizuje geografickou polohu modelových států (regionů) • žák porovná vybrané modelové státy (regiony) světa • žák popíše, jak se různé regiony světa vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů • žák charakterizuje obyvatelstvo světa a jeho částí na základě využití různých zdrojů • žák rozliší charakteristiku obyvatelstva hospodářsky vyspělých a méně vyspělých zemí • žák rozliší kulturní odlišnosti různých částí světa • žák uvede význam polohy a přírodních podmínek pro vznik a vývoj sídel • rozliší na příkladech sídla různé hierarchické úrovně a různých funkcí • žák zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • přírodní podmínky • obyvatelstvo • hospodářství • orientace na mapě • Severní Amerika • Střední Amerika • Jižní Amerika
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: Aj (7. ročník): Slovní zásoba a konverzace	
ASIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák lokalizuje geografickou polohu modelových států (regionů) • žák porovná vybrané modelové státy (regiony) světa • žák popíše, jak se různé regiony světa vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů • žák charakterizuje obyvatelstvo světa a jeho částí na základě využití různých zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • přírodní podmínky • obyvatelstvo • hospodářství • orientace na mapě • oblasti Asie • jihozápadní Asie <ul style="list-style-type: none"> • Kavkaz • jihovýchodní Asie • jižní Asie • východní Asie

<ul style="list-style-type: none"> • žák rozliší charakteristiku obyvatelstva hospodářsky vyspělých a méně vyspělých zemí • žák rozliší kulturní odlišnosti různých částí světa • žák uvede význam polohy a přírodních podmínek pro vznik a vývoj sídel • rozliší na příkladech sídla různé hierarchické úrovně a různých funkcí • žák zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • centrální Asie • severní Asie - Sibiř
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	

8. ROČNÍK - DOTACE: I+I, POVINNÝ

EVROPA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské i politické poměry regionů • zvažuje, které změny ve vybraných regionech Evropy nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • charakterizuje závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí v jednotlivých regionech Evropy • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních 	<ul style="list-style-type: none"> • poloha a členitost • podnebí • vodstvo • rostliny, živočichové • obyvatelstvo • hospodářství • Evropa se sjednocuje

institucích, organizacích a integracích států	
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané	
EVROPA - REGIONY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské i politické poměry regionů • zvažuje, které změny ve vybraných regionech Evropy nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<ul style="list-style-type: none"> • oblasti a státy Evropy • Východní Evropa • Severní Evropa • Jižní Evropa • Jihovýchodní Evropa • Západní Evropa • Střední Evropa
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference, Etnický původ OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace	
přesahy	
Do: Nj, Aj (8. ročník): Konverzace	
ČESKO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák porovná význam polohy České republiky v rámci Evropy • žák uvede s využitím různých zdrojů společenské charakteristiky České republiky 	<ul style="list-style-type: none"> • naše vlast • Česko v Evropě • vývoj státního území
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V VEROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané	
ČESKO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní a kulturní poměry místního regionu • žák uvede s využitím různých zdrojů přírodní charakteristiky České republiky • žák porovná přírodní charakteristiky České republiky s vybranými (modelovými) státy 	<ul style="list-style-type: none"> • geologie • povrch • podnebí • vodstvo • půdy • živá příroda • ochrana životního prostředí

pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
ČESKO A EVROPA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák uvede příklady zapojení České republiky do světových mezinárodních a nadnárodních institucí, organizací a integrací států žák uvede význam členství České republiky v Evropské unii 	<ul style="list-style-type: none"> od izolace k přeshraniční spolupráci ČR součástí evropského i světového dění kam se podívat a proč
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity	
ČESKO - OBYVATELSTVO A SÍDLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák uvede s využitím různých zdrojů společenské charakteristiky České republiky žák porovná společenské charakteristiky České republiky s vybranými státy 	<ul style="list-style-type: none"> obyvatelstvo sídla
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané	
přesahy	
Do: M (8. ročník): Úvod do statistiky	
ČESKO - HOSPODÁŘSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák uvede s využitím různých zdrojů přírodní a hospodářské charakteristiky České republiky žák porovná přírodní a hospodářské charakteristiky České republiky s vybranými státy 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj hospodářství zemědělství průmysl služby, doprava a spoje
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané	

EVNVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
ČESKO – KRAJE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a další vybrané regiony • žák uvede přírodní a společenské charakteristiky krajů a dalších regionů České republiky • žák uvede hlavní jádrové a periferní oblasti České republiky 	<ul style="list-style-type: none"> • Hlavní město Praha • Středočeský kraj • Jihočeský kraj • Plzeňský kraj • Karlovarský kraj • Ústecký kraj • Liberecký kraj • Královehradecký kraj • Pardubický kraj • Kraj Vysočina • Jihomoravský kraj • Olomoucký kraj • Moravskoslezský kraj • Zlínský kraj
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané EVNVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace	

9. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ	
Co už znám	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák lokalizuje geografickou polohu modelových států (regionů) • žák porovná vybrané modelové státy (regiony) světa • žák popíše, jak se různé regiony světa vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů 	<ul style="list-style-type: none"> • průřez nejdůležitějšími tématy 6.-8.ročníku: • planeta Země a Vesmír • mapy • obecný a fyzický zeměpis • regiony světa • regiony Evropy • ČR a regiony ČR
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	

OBYVATELSTVO A SÍDLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák vysvětlí základní demografické pojmy žák posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace žák posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel 	<ul style="list-style-type: none"> obyvatelstvo sídla
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
POLITICKÝ ZEMĚPIS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák rozliší státy světa a regiony států světa podle různých kritérií žák jmenuje příklady nejvýznamnějších organizací a integrací států světa žák uvede na příkladech oblasti působení světových organizací a integrací žák lokalizuje příklady ohnisek napětí a konfliktů ve světě 	<ul style="list-style-type: none"> státy a jejich seskupení vývoj politické mapy světa politické a vojenské organizace
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět	
HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák vyjmenuje odvětví jednotlivých sektorů žák uvede kritéria pro porovnání hospodářské vyspělosti zemí žák objasní význam zemědělství a na mapě vymezí hlavní zemědělské oblasti světa žák uvede lokalizační faktory pro konkrétní odvětví průmyslu 	<ul style="list-style-type: none"> světové hospodářství zemědělství průmysl doprava a spoje služby a cestovní ruch

<ul style="list-style-type: none"> • žák člení průmysl na jednotlivá odvětví • žák ukáže na mapě hlavní průmyslové oblasti světa • žák rozlišuje a hodnotí dopravu v různých oblastech světa • žák popíše vývoj v přenosu zpráv a informací • žák porovnává předpoklady a hlavní faktory pro rozvoj služeb • žák lokalizuje na mapách jednotlivých světadlů hlavní turistické lokality 	
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí	
PROPOJENOST SVĚTOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák vyjmenuje nejdůležitější světová ekonomická seskupení • žák jmenuje příklady nejvýznamnějších organizací a integrací států světa 	<ul style="list-style-type: none"> • propojenost světového hospodářství
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference, Princip sociálního smíru a solidarity	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • globální změny prostřední • přírodní katastrofy
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
ZEMĚPIS V PRAXI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák má představu o nejnovějších trendech zpracování geografických znalostí 	<ul style="list-style-type: none"> • zeměpis v praxi

<ul style="list-style-type: none">• žák aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny• žák uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kooperace a kompetice	

4.7 Umění a kultura

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvorivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvorivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací

obor *Dramatická výchova*, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10)

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárnování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Vzdělávací oblast Umění a kultura zahrnuje vyučovací předměty

- Výtvarná výchova
- Hudební výchova

4.7.1 Výtvarná výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 1. STUPEŇ

Vyučovací předmět Výtvarná výchova na 1. stupni navazuje svým obsahem na dovednosti, které děti získaly v předškolním období. Z tohoto je patrné, že metody a formy práce v tomto předmětu se odvíjí od individuálního poznání konkrétní třídy i jednotlivých dětí.

Práce na 1. stupni je specifická v tom, že děti se zdokonalují v jednotlivých technikách a dovednostech postupně, takže se učivo periodicky opakuje, ale vždy na vyšší úrovni. Činnosti, na kterých si žáci učivo osvojují, jsou v kompetenci vyučujících jednotlivých ročníků, kteří je volí aktuálně podle úrovně a zájmů dětí a podle dalších specifických proměnlivých podmínek (události, soutěže, roční období, společné zážitky apod.).

Obsahové, časové a organizační vymezení

V 1. a 2. ročníku se vyučuje 1 hodina týdně, v 3. až 5. ročníku 2 hodiny týdně, přičemž ve 3. třídě je čerpána 1 hodina z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo mimo budovu školy (práce v plenáru, návštěvy výtvarných výstav v centru města).

Tvořivým činnostem na 1. stupni předchází vhodná motivace, která povzbuzuje zájem a pozornost dětí a podporuje poznávání sebe i světa.

Ve školním roce 2010/2011 jsme zahájili mezipředmětovou výuku výtvarné výchovy v anglickém jazyce. Výukový modul Výtvarná výchova v angličtině se vyučuje ve 4. a 5. ročníku minimálně 1 x měsíčně 2 vyučovací hodiny. Výuka je součástí předmětu Výtvarná výchova a vede žáky k osvojení základních pojmu a výtvarných postupů v českém i anglickém jazyce.

Při výuce je využívána interaktivní tabule (při procvičování slovní zásoby, při ukázce různých motivačních obrázků atd.) a speciální učební pomůcky.

Průřezová téma

V předmětu Výtvarná výchova se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacího obsahu průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Mezipředmětové vztahy

Obsah učiva není na 1. stupni izolován pouze v těchto hodinách. S přihlédnutím k věkovým zvláštnostem dětí na 1. stupni jsou využívány mezipředmětové vztahy. Realizace učiva se často prolíná, což je nutno respektovat, aby poznatky a zkušenosti byly dětmi co nejfektivněji přijímány.

Příklady realizace mezipředmětových vztahů:

Čj: cvičení jemné motoriky, držení kresebného nástroje, ilustrace v knihách, známí ilustrátoři, vlastní ilustrace k jednoduchým příběhům, obrázkové vyprávění, obrázkové osnovy, slovní vyjadřování emocí, popisu činnosti, popisu výrobku apod., rozvoj slovní zásoby, čtení s porozuměním - práce podle psaného návodu, příprava přáníček k různým příležitostem.

Pr, Vl, Př: pozorování těla rostlin, stavba, proporce a pohyb zvířecího i lidského těla, využívání estetického i emočního působení barev v praktickém životě (oblékání, bydlení), vztahy v rodině a domov, tematické obrázky na téma probíraná v prouce, barvy značení na mapě, krása přírody, její ochrana a vztah k okolnímu prostředí.

Hv: vztah výtvarného a hudebního taktu a rytmu, barevné vnímání hudby, vztah hudby a výtvarné činnosti v tradiční lidové tvorbě, ilustrace k písni, emoční vnímání hudby a výtvarného umění.

M: využití geometrických tvarů a vztahů při dekorativních činnostech, vztah velikosti formátu např. papíru a výtvarného využití prostoru.

Pč: výtvarné dotváření výrobků, doplňování znalostí o různých materiálech, apod., účast na tvorbě životního prostředí.

Tv: pozorování lidské postavy při pohybu, zákonitosti pohybu, grafické znázornění pohybu

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova

- je zaměřeno na rozvoj samostatného tvůrčího přístupu k výtvarné tvorbě a k hledání vlastního osobního postoje k ní
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění a jeho prostřednictvím k poznávání sebe i světa a ke kultivaci vlastního výtvarného projevu
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných postupů a technik
- rozvíjí tvořivé myšlení
- využívá různorodé výtvarné prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání a umožňuje ověřovat si komunikační účinky výtvarné tvorby
- seznamuje s vybranými uměleckými díly a s výtvarnou tvorbou v obrazových médiích a učí je přiměřeně věku chápat a interpretovat

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova je rozdělen na tři tematické okruhy

1. Rozvíjení smyslové citlivosti
2. Uplatňování subjektivity
3. Ověřování komunikačních účinků

Formy a metody práce

- tvorba
- vnímání
- interpretace
- experiment
- hra
- frontální práce podle návodu
- samostatný spontánní projev žáků
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty
- rozhovor
- diskuse

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- žákům umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost při hrách a experimentech s barvou či s výtvarnými materiály
- rozvíjí u žáků schopnost vhodným způsobem sdělit svůj pohled na svět nejen slovy, ale i výtvarnými prostředky, ověřovat si komunikační účinek svého vyjádření, učí je respektovat názory druhých a ocenit je
- při výběru témat vychází z aktuálního živého zájmu žáků tak, aby byly co nejvíce vtaženy do činnosti spontánně a citově

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky ke spolupráci
- vede žáky ve vhodných případech k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení
- učí děti chápat výtvarnou činnost jako experiment, hru či způsob osobitého vyjádření a vede je ke stále samostatnějšímu přístupu k činnosti

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky vyjadřovat a formulovat své myšlenky, obhájit svou práci a naslouchat druhým
- vede žáky k vyjadřování vlastních osobitých pocitů, k sebehodnocení i k případné kritice

Kompetence sociální a personální

Učitel

- nabízí žákům ke zpracování přiměřeně náročné práce
- při vhodných příležitostech využívá skupinovou práci žáků, děti učí spolupracovat v týmu, být k druhým empatický, ohleduplný a rozhodovat se
- vede žáky, aby respektovali různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření

Kompetence občanské

Učitel

- umožňuje žákům učit se vážit si činnosti druhých a chápat estetické požadavky na životní prostředí
- pomáhá žákům vytvořit si vlastní postoj k výtvarným dílům
- vede děti k vyjádření vlastních a respektování odlišných názorů

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k uvědomělému používání osvojených návyků a znalostí ve škole i v běžném životě
- vede žáky k důslednému dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel
- učí žáky rozlišovat užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů a chápat vzájemný vztah mezi nimi

Kompetence digitální

Učitel

- motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky k vnímání a interpretování vizuálně obrazného vyjádření i vybraných uměleckých děl
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **VV-5-1-01** při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů
- **VV-5-1-02** při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností
- **VV-5-1-03** nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- **VV-5-1-04** osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy
- **VV-5-1-05** porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- **VV-5-1-06** nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Výtvarná výchova na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Výtvarná výchova na 1. stupni.

Obsahové, časové a organizační vymezení

V 6. a 7. ročníku se vyučují 2 hodiny týdně (je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace), v 8. a 9. ročníku 1 hodina týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně výpočetní techniky a informačního centra nebo mimo budovu školy (práce v plenáru, návštěvy výtvarných výstav v centru města).

Ve školním roce 2010/2011 jsme zahájili mezipředmětovou výuku výtvarné výchovy v anglickém jazyce. Výukový modul Výtvarná výchova v angličtině se vyučuje v 6. - 9. ročníku minimálně 1 x měsíčně. Výuka je součástí předmětu Výtvarná výchova a vede žáky k osvojení základních pojmu a výtvarných postupů v českém i anglickém jazyce.

Při výuce je využívána interaktivní tabule a speciální učební pomůcky.

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova

- je zaměřeno na rozvoj samostatného tvůrčího přístupu k výtvarné tvorbě a k hledání vlastního osobního postoje k ní
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění a jeho prostřednictvím k poznávání sebe i světa a ke kultivaci vlastního výtvarného projevu
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných postupů a technik
- rozvíjí tvorivé myšlení
- využívá různorodé výtvarné prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání a umožňuje ověřovat si komunikační účinky výtvarné tvorby
- seznamuje s vybranými uměleckými díly a s výtvarnou tvorbou v obrazových médiích a učí je přiměřeně věku chápat a interpretovat

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova je rozdělen na tři tematické okruhy

1. Rozvíjení smyslové citlivosti
2. Uplatňování subjektivity
3. Ověřování komunikačních účinků

Formy a metody práce

- skupinové vyučování
- krátkodobé projekty
- samostatná práce
- kolektivní práce

Ve vyučovacím procesu metody a formy výuky vhodně kombinujeme, základem je způsob učení, který staví na osobních předpokladech každého žáka.

Průřezová téma

V předmětu Výtvarná výchova se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy demokratického občana, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchovy, Enviromentální výchovy a Mediální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Výtvarná výchova se prolínají s dalšími předměty (zeměpis, český jazyk a literatura, dějepis, přírodopis, hudební výchova, výchova k občanství, matematika, informatika, fyzika).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- zprostředkovává pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- žákům předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

Učitel

- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky ...)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů ...)

Kompetence sociální a personální

Učitel

- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

Učitel

- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Kompetence digitální

Učitel

- motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru

- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU VÝTVARNÁ VÝCHOVA

2. stupeň

Očekávané výstupy

Žák

- **VV-9-1-01** vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- **VV-9-1-02** zaznamenává vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- **VV-9-1-03** zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- **VV-9-1-04** vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- **VV-9-1-05** rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku
- **VV-9-1-06** interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- **VV-9-1-07** ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	1	1	1+1	2	2	2	1+1	1	1
Povinnost (skupina)	povinný								

I. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

MALBA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• maluje např. akvarelovými barvami, temperami, míchá barvy• používá různé druhy štětců• v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti	<ul style="list-style-type: none">• hra s barvou• emocionální malba• míchání barev• rozvíjení smyslové citlivosti• uplatňování subjektivity

<ul style="list-style-type: none"> realizuje své výtvarné představy komunikuje na základě vlastní zkušenosti 	<ul style="list-style-type: none"> výtvarné vyjadřování vlastních prožitků, např. obrázek k pohádce utváření osobního postoje v komunikaci ve skupině spolužáků
--	---

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Psychohygiena, Kreativita, Komunikace

přesahy

Do: Čj (1. ročník): Čtení, Pr (1. ročník): Živočichové

KRESBA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> kreslí např. štětcem, pastelkami, tužkou v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti realizuje své výtvarné představy komunikuje na základě vlastní zkušenosti 	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení smyslové citlivosti výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše uspořádání objektů do celků, vnímání proporcí - kresba lidské postavy, kresba těla zvířete výtvarné vyjadřování vlastních prožitků utváření osobního postoje v komunikaci ve skupině spolužáků

přesahy

Do: Čj (1. ročník): Psaní, M (1. ročník): Geometrie, Pr (1. ročník): Lidské tělo

PROSTOROVÉ VYTVAŘENÍ A NETRADICNÍ TECHNIKY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> modeluje z tvarovací hmoty v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti realizuje své výtvarné představy komunikuje na základě vlastní zkušenosti 	<ul style="list-style-type: none"> techniky plastického vyjádření netradiční techniky utváření osobního postoje v komunikaci ve skupině spolužáků

přesahy

Do: Pč (1. ročník): Práce s drobným materiélem

VÝSLEDKY TVŮRČÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s ilustracemi některých známých ilustrátorů komunikuje na základě vlastní zkušenosti porovná, zda prostředky, které využil ve vlastní tvorbě, se odlišují od prostředků využitych v dílech 	<ul style="list-style-type: none"> vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností svých i druhých hodnocení výsledků běžné i umělecké produkce utváření osobního postoje v komunikaci ve skupině spolužáků

spolužáků či dalších autorů, a nalezené rozdíly pojmenuje	
přesahy	
Do: Čj (1. ročník): Vyjadřovací schopnosti	

2. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

MALBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • maluje např. akvarelovými barvami, temperami, míchá barvy • v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti • realizuje své výtvarné představy • komunikuje na základě vlastní zkušenosti • porovná, zda a v čem se výsledky jeho tvorby odlišují od výsledků tvorby jeho spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> • hra s barvou • emocionální malba, barevné ztvárnění hudby • míchání barev • rozvíjení smyslové citlivosti • uplatňování subjektivity • výtvarné vyjadřování vlastních prožitků • utváření osobního postoje v komunikaci ve skupině spolužáků

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Psychohygiena, Kreativita, Komunikace

přesahy

Do: Čj (2. ročník): Čtení

KRESBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • kreslí např. štětcem, pastelkami, tužkou • v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti • realizuje své výtvarné představy • komunikuje na základě vlastní zkušenosti • sdělí, co bylo zdrojem jeho inspirace pro jeho tvorbu • vnímá tvorbu ostatních jako zdroj inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení smyslové citlivosti • výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše • uspořádání objektů do celků, vnímání proporcí • výtvarné vyjadřování vlastních prožitků, výtvarné zpracování tématu rodiny • utváření osobního postoje v komunikaci ve skupině spolužáků

přesahy

Do: Pr (2. ročník): Rodina

PROSTOROVÉ VYTVAŘENÍ A NETRADIČNÍ TECHNIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • modeluje z tvarovací hmoty 	<ul style="list-style-type: none"> • techniky plastického vyjádření • netradiční techniky

<ul style="list-style-type: none"> • v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti • realizuje své výtvarné představy • komunikuje na základě vlastní zkušenosti 	<ul style="list-style-type: none"> • utváření osobního postoje v komunikaci ve skupině spolužáků
přesahy	
Do: Pč (2. ročník): Práce s drobným materiélem	
VÝSLEDKY TVŮRČÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s ilustracemi některých známých ilustrátorů • komunikuje na základě vlastní zkušenosti 	<ul style="list-style-type: none"> • vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností svých i druhých • hodnocení výsledků běžné i umělecké produkce (ilustrace, hračky, objekty, malba, kresba, apod.) • utváření osobního postoje v komunikaci ve skupině spolužáků
přesahy	
Do: Čj (2. ročník): Vyjadřovací schopnosti	

3. ROČNÍK - DOTACE: 1+1, POVINNÝ

MALBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • maluje např. akvarelovými barvami, temperami, míchá barvy • používá různé druhy štětců • v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti • realizuje své výtvarné představy • komunikuje na základě zkušenosti • porovná vyjádření svých zkušeností s vyjádřením spolužáků • vybere z nabídky uměleckých děl ta, která jsou blízká jeho zkušenostem, a ta, o kterých si myslí, že by zaujala lidi v jeho blízkém okolí (rodiče, sourozence, prarodiče, kamarády, učitele) a svůj výběr zdůvodní 	<ul style="list-style-type: none"> • hra s barvou • emocionální malba • míchání barev • rozvíjení smyslové citlivosti • uplatňování subjektivity • výtvarné vyjadřování vlastních prožitků, ilustrace ke společné četbě, k poslechu písniček • utváření osobního postoje v komunikaci ve skupině spolužáků
pokrytí průřezových témat	
OSBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Psychohygiena, Kreativita, Komunikace	

přesahy	
Do: Čj (3. ročník): Čtení, Hv (3. ročník): Poslechové činnosti	
KRESBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> kreslí např. štětcem, pastelkami, tužkou v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti realizuje své výtvarné představy komunikuje na základě vlastní zkušenosti 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení smyslové citlivosti • výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše • uspořádání objektů do celků, vnímání proporcí, kresba lidských postav - snaha o zachycení pohybu • výtvarné vyjadřování vlastních prožitků • utváření osobního postoje v komunikaci ve skupině spolužáků
přesahy	
Do: Pr (3. ročník): Člověk	
PROSTOROVÉ VYTVAŘENÍ A NETRADIČNÍ TECHNIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> modeluje z tvarovací hmoty vytváří jednoduchý plastický objekt z různých materiálů podle reálného objektu i své fantazijní představy v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti realizuje své výtvarné představy komunikuje na základě vlastní zkušenosti 	<ul style="list-style-type: none"> • techniky plastického vyjádření • netradiční techniky • utváření osobního postoje v komunikaci ve skupině spolužáků
přesahy	
Do: M (3. ročník): Geometrie, Pč (3. ročník): Práce s drobným materiélem	
VÝSLEDKY TVŮRČÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s ilustracemi některých známých ilustrátorů komunikuje na základě vlastní zkušenosti 	<ul style="list-style-type: none"> • vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností svých i druhých • hodnocení výsledků běžné i umělecké produkce (ilustrace, hračky, objekty, malba, kresba, apod.) • utváření osobního postoje v komunikaci ve skupině spolužáků
přesahy	
Do: Čj (3. ročník): Vyjadřovací schopnosti, Čtení	

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MALBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zdokonalí si techniky malby, používá i kombinované techniky, barevně vyjadřuje své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporcni vztahy, komunikuje o obsahu svých děl vybere si interpretaci, která je pro něj zajímavá a podnětná v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů svobodně volí a kombinuje prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> hra s barvou emocionální malba rozvíjení smyslové citlivosti uplatňování subjektivity výtvarné vyjadřování vlastních prožitků - místo, kde žijeme hledání vlastní identity, komunikace o své tvorbě i o tvorbě ostatních ověřování komunikačních účinků

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Psychohygiena, Kreativita, Komunikace

přesahy

Do: V1 (4. ročník): Zobrazování světa

KRESBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zdokonalí si techniky kresby, kresbou se pokouší vystihnout tvar a strukturu materiálu, pracuje s linií, komunikuje o své práci ve skupině spolužáků rozlišuje, co ve výsledcích jeho tvorby vychází z jeho představ a fantazie a co z jeho smyslových vjemů nalezne a pojmenuje podněty (z každodenního života, ale i z vybraných uměleckých výtvarných děl), které působí převážně na jiné smysly, než je zrak v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů svobodně volí a kombinuje prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> výrazové vlastnosti linie kompozice v ploše kresba různým materiálem rozvíjení smyslové citlivosti výtvarné vyjadřování vlastních prožitků - místo, kde žijeme hledání vlastní identity, komunikace o své tvorbě i o tvorbě ostatních ověřování komunikačních účinků

PROSTOROVÉ VYTVAŘENÍ A NETRADIČNÍ TECHNIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pokouší se o uspořádání prvků, vědomě se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností a komunikuje o svém zpracování hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání zdokonaluje si svůj cit pro prostorové vytváření pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů svobodně volí a kombinuje prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> techniky prostorového a netradičního vyjádření dle aktuálních možností ověřování komunikačních účinků utváření osobního postoje v komunikaci o své tvorbě i o tvorbě ostatních ve skupině spolužáků
VÝSLEDKY TVŮRČÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pozná ilustrace některých známých dětských ilustrátorů, porovnává různé výtvarné interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace rozpozná kresbu, malbu, fotografii, prostorové objekty, architekturu 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišování, porovnávání, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních hodnocení běžné i umělecké produkce (malba, kresba, grafika, fotografie, animovaný film, reklama, apod.) ověřování komunikačních účinků
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání	
přesahy	
Do: Čj (4. ročník): Čtení a literární výchova	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ	
MALBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zdokonalí si techniky malby, používá i kombinované techniky, barevně vyjadřuje své pocity a nálady, pojmenovává, porovnává a rozpoznává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporcni vztahy, komunikuje o obsahu svých děl 	<ul style="list-style-type: none"> hra s barvou emocionální malba míchání barev rozvíjení smyslové citlivosti uplatňování subjektivity výtvarné vyjadřování vlastních prožitků - ilustrace k příběhu z českých dějin hledání vlastní identity, komunikace o své tvorbě i o tvorbě ostatních

<ul style="list-style-type: none"> • v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti • pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů svobodně volí a kombinuje prostředky • popíše svým spolužákům, jak při tvorbě postupoval • připraví jednoduchou prezentaci prací svých spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> • ověřování komunikačních účinků
---	--

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Kreativita, Komunikace

KRESBA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonalí si techniky kresby, kresbou se pokouší vystihnout tvar a strukturu materiálu, pracuje s linií, • komunikuje o své práci ve skupině spolužáků • v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti • pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů svobodně volí a kombinuje prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • výrazové vlastnosti linie • kompozice v ploše • kresba různým materiálem • rozvíjení smyslové citlivosti • výtvarné vyjadřování vlastních prožitků - výtvarné zpracování tématu činností člověka

PROSTOROVÉ VYTVAŘENÍ A NETRADIČNÍ TECHNIKY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pokouší se o uspořádání prvků, vědomě se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností a komunikuje o svém zpracování • vybere, uspořádá a zkombinuje objekty do celků podle svého záměru nebo podle zadání, vysvětlí význam, který objektům přisoudil • hledá a nalezá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání • zdokonaluje si svůj cit pro prostorové vytváření • rozmístí objekty do prostoru, zaujme tělem v prostoru pozice, vyjádří pocity, které v něm takto vzniklé uspořádání vyvolalo 	<ul style="list-style-type: none"> • techniky prostorového a netradičního vyjádření dle aktuálních možností • ověřování komunikačních účinků • utváření osobního postoje v komunikaci o své tvorbě i o tvorbě ostatních ve skupině spolužáků

<ul style="list-style-type: none"> převede sluchové a hmatové vjemys do vizuálního vyjádření v ploše, objemu a prostoru pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů svobodně volí a kombinuje prostředky 	
VÝSLEDKY TVŮRČÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pozná ilustrace některých známých dětských ilustrátorů, porovnává různé výtvarné interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišování, porovnávání, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních hodnocení běžné i umělecké produkce (malba, kresba, grafika, fotografie, animovaný film, reklama, apod.) ověřování komunikačních účinků
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání	

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ	
ZOBRAZOVÁNÍ PŘÍRODNÍCH A UMĚLECKÝCH FOREM I.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura studie listu, přírodnin, kresba podle skutečnosti kresba v plenéru (detail - grafické znázornění pozadí)
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Do: P (6. ročník): Člověk a příroda	
PROSTOROVÉ VYTVAŘENÍ A NETRADIČNÍ TECHNIKY I.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá vizuálně obrazné vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem 	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení smyslové citlivosti, souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů plastická tvorba sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů hmat - tvary ze zmačkaného papíru

pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání	
přesahy	
Do: Hv (6. ročník): Hudební znalosti a dovednosti	
VÝSLEDKY TVŮRČÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí vynález století - fantastický stroj - technický výkres
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Tvorba mediálního sdělení	
DĚJINY UMĚNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy 	<ul style="list-style-type: none"> malba teorie barev – Goethův barevný kruh – teplé a studené barvy, barvy příbuzné, barvy doplňkové výtvarný projekt pravěké nástěnné malby
přesahy	
Do: D (6. ročník): Člověk v dějinách, Starší doba kamenná	
TEMATICKÉ PRÁCE I.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům 	<ul style="list-style-type: none"> tematické práce – Vánoce, Velikonoce
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy	
přesahy	
Do: Čj (6. ročník): Literatura	
PROSTOROVÉ VYTVAŘENÍ A NETRADIČNÍ TECHNIKY II.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zobrazuje vlastní fantazijní představy 	<ul style="list-style-type: none"> subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů – kombinované techniky fantastické zvíře - kombinovaná technika

pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí	
ZOBRAZOVÁNÍ PŘÍRODNÍCH A UMĚleckých FOREM II.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá vizuálně obrané vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě 	<ul style="list-style-type: none"> • obličej, proporce, kresba na základě konstrukce, kresba dle modelu • subjektivní výtvarné vyjádření reality • vnímání okolních jevů • autoprotér, můj kamarád, svatební portrét rodičů
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí	
přesahy	
Do: Vo (6. ročník): Rodinný život, P (8. ročník): Vývoj člověka	
TEMATICKÉ PRÁCE II.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti o základních proporcích lidské postavy 	<ul style="list-style-type: none"> • lidská postava • proporce – kresba na základě konstrukce • studie různých typů postavy • umístění postav na plochu, velikost objektů
přesahy	
Do: Čj (6. ročník): Literatura	
DEKORATIVNÍ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá dekorativních postupů • rozvíjí estetické cítění 	<ul style="list-style-type: none"> • dekorační práce – využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání prvků • využití otisků prstů • výtvarný projekt antické vázy
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Fungování a vliv médií ve společnosti	
přesahy	
Do: D (6. ročník): Řecko, Řím	
ZOBRAZOVÁNÍ PŘÍRODNÍCH A UMĚleckých FOREM III.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> • přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, nás svět, vesmír, bytosti, události

	<ul style="list-style-type: none"> • zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) – detail, polodetail, celek
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Ekosystémy	
přesahy	
Do: P (6. ročník): Uspořádání živého světa, Z (6. ročník): Planeta Země a Vesmír	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZOBRAZOVÁNÍ PŘÍRODNÍCH A UMĚleckých FOREM I.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání • uplatňuje osobitý přístup k realitě • uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů 	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – kresebné etudy – objem, tvar, linie – šrafování • analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky • experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru – horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta • studie podzimních plodů - průřez plodem, zátiší • moje sbírka hmyzu
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání
přesahy

Do: P (7. ročník): Praktické poznávání přírody
TEMATICKÉ PRÁCE I.

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení smyslové citlivosti, přenášení prostoru na plochu • záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek • přírodní děje - jejich vznik a průběh - bouře, mlha, vichřice, mraky, víry, sopky

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí

TEMATICKÉ PRÁCE II.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací 	<ul style="list-style-type: none"> barevné vyjádření odstín – sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly – využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru) ilustrace k pohádkám Oscara Wildea Slavík a Růže, Šťastný princ
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Do: Čj (7. ročník): Literatura, Z (6. ročník): Atmosféra	
ZOBRAZOVÁNÍ PŘÍRODNÍCH A UMĚLECKÝCH FOREM II.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku 	<ul style="list-style-type: none"> kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků ruka a její symbolická proměna + vznikající asociace
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita	
DEKORATIVNÍ PRÁCE I.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění 	<ul style="list-style-type: none"> užitá grafika, písmo – styly a druhy písma tematické práce – Vánoce, Velikonoce, pálení čarodějníc Velikonoce - stylistické ztvárnění – koláž
TEMATICKÉ PRÁCE III.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobnosti a originality 	<ul style="list-style-type: none"> vlastní prožívání, interakce s realitou vyjádření pocitů pomocí barev - špatná a dobrá nálada
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí	
přesahy	
Do: Vo (8. ročník): Psychické procesy a stavы	

TEMATICKÉ PRÁCE IV.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích 	<ul style="list-style-type: none"> • událost – originální dokončení situace – vyprávění výtvarnými prostředky • rozvíjení jednotné výchozí situace - kolorovaná kresba
přesahy	
Do: Čj (7. ročník): Literatura	
DEKORATIVNÍ PRÁCE II.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatnění subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita	
DĚJINY UMĚNÍ I.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé výtvarné interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s uměleckým dílem, experimenty s reprodukcemi uměleckých děl – hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou, roláž
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	
přesahy	
Do: M (6. ročník): Geometrické útvary v rovině	
DĚJINY UMĚNÍ II.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ověruje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> • architektura • charakteristické stavby románského slohu
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané	

přesahy	
Do: D (7. ročník): Raný středověk	
VÝSLEDKY TVŮRČÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • k tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> • kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci, barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice • gotické vitráže
přesahy	
Do: D (7. ročník): Vrcholný středověk, Pozdní středověk	

8. ROČNÍK - DOTACE: 1+1, POVINNÝ

ZOBRAZOVÁNÍ PŘÍRODNÍCH A UMĚLECKÝCH FOREM I.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání • uplatňuje osobitý přístup k realitě • užívá vizuálně obrazné vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> • kresebné etudy, etuda s linií jako výtvarným prostředkem • praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě • podzimní krajina - realistické ztvárnění
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání	
DĚJINY UMĚNÍ I.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • pozoruje, porovnává a zařazuje do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s uměleckým dílem - teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus – na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování • pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
Jsme Evropané

přesahy

Do: Čj (8. ročník): Literatura

D (8. ročník): Francouzská revoluce a 19.stol., Období baroka a osvícenství, Raný novověk

TEMATICKÉ PRÁCE I.

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjí se v estetickém cítění – využívá dekorativních postupů 	<ul style="list-style-type: none"> tematické práce - Vánoce, Velikonoce - jak se slaví v jiných zemích.

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:

Evropa a svět nás zajímá

DEKORATIVNÍ PRÁCE I.

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> poznává různé druhy písma, jeho funkce a využití ve výtvarném umění 	<ul style="list-style-type: none"> písmo, druhy písma – studie vybraných typů – vlastní abeceda užitá grafika, reklama a propagační prostředky kniha – funkce obalu, grafické uspořádání obalu výroba obalu na učebnici či vlastní knihu

přesahy

Do: Čj (8. ročník): Literatura, Inf (6. ročník): Grafika

ZOBRAZOVÁNÍ PŘÍRODNÍCH A UMĚleckých FOREM II.

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor 	<ul style="list-style-type: none"> zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast kresba zátiší s geometrickými a měkkými tvary

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání

PROSTOROVÉ VYTVAŘENÍ A PRÁCE S NETRADIČNÍMI MATERIÁLY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, 	<ul style="list-style-type: none"> práce s netradičními materiály

kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
TEMATICKÉ PRÁCE II.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy 	<ul style="list-style-type: none"> • objemové vyjádření námětu barvami – doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné, subjektivní barevná škála • abstraktní pocitová malba na zadané téma • mnoho zemí - jeden svět, rozdílné kvality obalu Země
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: Z (7. ročník): Rozdělení světa	
DĚJINY UMĚNÍ II.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá perspektivních postupů 	<ul style="list-style-type: none"> • lineární perspektiva - sbíhavá, úběžníková • výtvarný projekt - renesance (objev perspektivy)
přesahy	
Do: D (8. ročník): Raný novověk	
VÝSLEDKY TVŮRČÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s internetem - vyhledávání www stránek - orientace • výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Fungování a vliv médií ve společnosti	
přesahy	
Do: Inf (7. ročník): Internet	

TEMATICKÉ PRÁCE III.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> správná technika malby - zvládnutí větší plochy krajinářské školy 19. stol. technika akvarelu, pastel barevné sny (výtvarná akce - malba do obtažené siluety těla)
přesahy	
Do: D (8. ročník): Francouzská revoluce a 19.stol.	

9. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ	
ZOBRAZOVÁNÍ PŘÍRODY A UMĚleckých forem I.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání uplatňuje osobitý přístup k realitě 	<ul style="list-style-type: none"> techniky kresby - tužka, perko, uhel, rudka dynamická kresba (kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy...) uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty)
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: F (6. ročník): Látka a těleso	
TEMATICKÉ PRÁCE I.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> komplementární barvy - textura symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami kontrast (barevný, světelný)
DEKORATIVNÍ PRÁCE I.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v grafických technikách 	<ul style="list-style-type: none"> tisk z výšky, plochy, hloubky PF, vytvoření vlastního ex libris - kombinovaná technika

DĚJINY UMĚNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje obsah vizuálně obrazného vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění 	<ul style="list-style-type: none"> práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol. a 2. pol. 20. stol. např. kubismus, surrealismus, impresionismus hlavní současné trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land - art, happening) základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické atd.)
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Jsme Evropané	
přesahy	
Do: D (9. ročník): Dějiny od poloviny 20. století do současnosti, Moderní doba (1914-1948)	
TEMATICKÉ PRÁCE II.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pozná ilustrace známých ilustrátorů 	<ul style="list-style-type: none"> ilustrace – její funkce a ukázky ilustrace k literárním textům
přesahy	
Do: Čj (9. ročník): Literatura	
TEMATICKÉ PRÁCE III.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá vizuálně obrazných vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem 	<ul style="list-style-type: none"> reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly uplatňování subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření Já - kombinovaná technika - plastika, asambláž, koláž
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí	
přesahy	
Do: P (8. ročník): Smyslové orgány	

DEKORATIVNÍ PRÁCE II.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - a učí se s nimi zacházet 	<ul style="list-style-type: none"> • reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály) • vytvoření plakátu na zadané téma s využitím písma - skupinová práce
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Práce v realizačním týmu	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Komunikace, Kooperace a kompetice	
přesahy	
Do: Inf (6. ročník): Grafika	
PROSTOROVÉ VYJÁDŘENÍ A NETRADICNÍ TECHNIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé 	<ul style="list-style-type: none"> • vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí – rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí • prostorová tvorba – modelování • dotváření náhodného tvaru podle svých fantazijních představ - působivé barevné kombinace – chiméra
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí	
ZOBRAZOVÁNÍ PŘÍRODNÍCH A UMĚleckých FOREM II.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování 	<ul style="list-style-type: none"> • práce v plenéru • krajinomalba, frotáž
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
ZOBRAZOVÁNÍ PŘÍRODNÍCH A UMĚleckých FOREM III.	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá perspektivních postupů 	<ul style="list-style-type: none"> • architektura • lineární perspektiva – sbíhavá, úběžníková • studie detailů budějovické architektury, domovní znamení

4.7.2 Hudební výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 1. STUPEŇ

Žáci se prostřednictvím činností seznamují se základními prostředky a jazykem hudebního umění, učí se s nimi tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Žáci se učí chápát dílo a jeho autora, rozpoznat je a interpretovat.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje ve všech ročnících 1 hodinu týdně.

Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využitím AV techniky a za pomoci různých forem práce s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova vede žáky k:

- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- vytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot
- tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti i minulosti
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k tvořivému přístupu ke světu

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah Hudební výchova je rozdělen do 4 oblastí, které se navzájem propojují a vedou k porozumění hudebního umění, hudby vůbec a hudebnosti žáka.

1. Vokální činnosti – pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, hudební rytmus, práce s hlasem
2. Instrumentální činnosti – hra na jednoduché hudební nástroje a jejich využití
3. Hudebně pohybové činnosti – ztvárnění hudby za pomocí pohybu, tance, gest
4. Poslechové činnosti – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů apod.

Formy a metody práce

- práce ve skupinách
- projektové vyučování
- frontální výuka s praktickými cvičeními

Průřezová téma

V předmětu Hudební výchova se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacího obsahu průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Hudební výchova se prolínají s dalšími předměty (zejména tělesnou výchovou, českým jazykem, prvoukou, vlastivědou, anglickým jazykem a výtvarnou výchovou).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- sleduje při hodině pokrok všech žáků, vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

Učitel

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků, vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke vzájemnému naslouchání, vytváří pravidla pro práci ve skupině, žáci jsou vedeni k ohleduplnosti k druhým

Kompetence občanská

Učitel

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

Učitel

- sleduje při hodině pokrok všech žáků, vede je k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů, k užívání různých nástrojů a vybavení

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k využívání snadno ovladatelných akustických i dostupných elektronických hudebních nástrojů k doprovodné hře
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- HV-5-1-01 *zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané přecké dovednosti*
- HV-5-1-02 *realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not*
- HV-5-1-03 *využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni*
- HV-5-1-04 *rozpozná hudební formu jednoduché písni či skladby*
- HV-5-1-05 *vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace*
- HV-5-1-06 *rozpozná v proudu znějící hudbu některé z užitých hudebních výrazových prostředků*
- HV-5-1-07 *ztvárnuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace*

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Hudební výchova navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Hudební výchova na 1. stupni.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje ve všech ročnících 1 hodinu týdně. Výuka probíhá ve specializované učebně s hudebními nástroji a jinými hudebními pomůckami. Vyučovací předmět také využívá možnosti mimoškolních hudebně-vzdělávacích projektů v kulturních zařízeních - divadlo, kulturní sály apod.

Cílem předmětu je přivést žáka k širšímu nazírání na kulturu a umění. Přitom se opírá o historické souvislosti a společenské události ovlivňující kulturu a umění.

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova vede žáka k

- aktivnímu vnímání hudby a zpěvu
- využívání hudby a zpěvu jako prostředku komunikace
- porozumění hudebnímu umění na základě vokálních, instrumentálních, hudebně-pohybových a poslechových činností
- rozvoji hudebních schopností a dovedností žáka

Vzdělávání v tomto vyučovacím předmětu klade důraz na aktivní činnost žáka v oblasti vokální i instrumentální, učí žáka nazírat na své okolí, kulturu, umění i společnost. Orientuje žáka v současné kultuře a učí ho rozpoznávat hodnotnou uměleckou tvorbu.

Tematické okruhy

1. Vokální činnosti
2. Instrumentální činnosti
3. Hudebně pohybové činnosti
4. Poslechové činnosti

Formy a metody práce

- frontální výuka
- praktické procvičování znalostí
- práce ve skupinách
- projekty

Podstatou veškeré činnosti je tvořivá činnost, rozvoj schopností a dovedností žáků na základě získaných znalostí. Žák pracuje v kolektivu, ale i individuálně. V závislosti na dovednostech a schopnostech žáka je mu poskytován prostor pro vyjadřování myšlenek, pocitu, názoru, ale i prostor pro realizaci jeho uměleckých sklonů. Nedílnou součástí výuky jsou projekty, zvláště pak v 8. a 9. ročníku. Žák v nich aplikuje veškeré získané poznatky, dovednosti, vyjadřuje svůj názor. Hledá potřebné souvislosti ve spojení s dalšími předměty. Využívá k tomu také ICT, knihovny apod.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Hudební výchova se prolínají s dalšími předměty (výtvarnou výchovou, českým jazykem, dějepisem).

Průřezová téma

V předmětu Hudební výchova se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- seznamuje žáka se základy práce s hlasem, hlasovou hygienou a základními prvky zpěvu
- seznamuje žáka s životem a dílem hudebních skladatelů, hudebními stylami a žánry, upozorňuje na historické souvislosti
- seznamuje žáky se základními prvky nástrojové hudby

- učí žáky aktivně poslouchat hudbu, zařazovat ji a utvářet si vlastní názor na poslouchané

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k vzájemnému naslouchání
- vede žáky k toleranci jiných názorů a prosazování názoru vlastního
- vede žáky k samostatnosti

Kompetence komunikativní

Učitel

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vytváří žákům příležitost a možnost pro komunikaci v kolektivu k danému tématu
- učí žáky diskutovat a vyjadřovat názory přesně a výstižně
- vede žáky k umění vyslechnout názory jiných a diskutovat o nich
- podporuje v žácích snahu o umělecké ztvárnění myšlenek
- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a ostatními učiteli

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke vzájemné spolupráci a vzájemné pomoci při práci
- zařazuje do výuky kooperativní činnosti - práci ve dvojicích i skupinách, vytváří projekty pro skupiny žáků
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a zároveň vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co mezi nimi narušuje dobré vztahy
- při skupinové práci usiluje o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině

Kompetence občanská

Učitel

- vede žáky k uvědomování si svých školních povinností a zodpovědnosti za svou domácí přípravu
- umožňuje, aby žáci na základě stanovených kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- jde žákům příkladem a zajímá se o to, jak jim vyhovuje jeho způsob výuky
- vede žáky k uvědomění si kulturního bohatství našeho národa i národů jiných

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- vede žáky ke kritickému přístupu k vlastním výsledkům a hodnocení vlastní práce
- vede k dodržování pravidel hygiény a bezpečnosti práce
- požaduje na žácích dodržování kvality a stanovených termínů jejich práce
- učí žáky pracovat s hlasem a hudebními nástroji, orientaci v prostoru a kulturu pohybu

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivuje žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU HUDEBNÍ VÝCHOVA

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

- HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
- HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, téma i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- HV-9-1-04-rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
- HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudebou a jinými druhy umění

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Povinnost (skupina)	povinný								

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné dýchání a držení těla • zpívá na základě svých dispozic • poznává základní pojmy hudební teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)
přesahy	
Do: Čj (1. ročník): Čtení, Vv (1. ročník): Kresba, Malba	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu 	<ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře
HUEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod) 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)
přesahy	
Do: Tv (1. ročník): Gymnastika	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • poslouchá vybrané písňě • pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu 	<ul style="list-style-type: none"> • hudba vokální, instrumentální
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace a sebeorganizace	

2. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic učí se základní pojmy hudební teorie 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)
přesahy	
Do: Čj (2. ročník): Čtení, Vyjadřovací schopnosti, Pr (2. ročník): Kultura	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá dětské hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pohybově vyjadřuje hudbu, zpěv s tancem 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)
přesahy	
Do: Tv (2. ročník): Gymnastika	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> poslouchá skladby vybrané učitelem 	<ul style="list-style-type: none"> hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální
přesahy	
Do: Čj (2. ročník): Čtení, Vyjadřovací schopnosti	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Kreativita, Seberegulace a sebeorganizace	

3. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zpívá v jednohlase rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrt'ovou učí se základní pojmy hudební teorie 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu)

přesahy	
Do: Čj (3. ročník): Čtení, Vyjadřovací schopnosti, Pr (3. ročník): Obec, místní krajina Vv (3. ročník): Malba, Kresba	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> doprovází na rytmické nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> doprovod pomocí nástrojů z Orff.instrumentáře
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí pohybově vyjádřit hudbu 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)
přesahy	
Do: Tv (3. ročník): Gymnastika	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> poslouchá vybrané skladby zná původ hymny ČR 	<ul style="list-style-type: none"> orchestr. hudba
přesahy	
Do: Čj (3. ročník): Čtení, Vyjadřovací schopnosti	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Komunikace, Kreativita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	

4. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zpívá v jednohlase zná základní pojmy hudební teorie 	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení činností z 1. období dvojhlás (dvojglasné písňě)
přesahy	
Do: Čj (4. ročník): Čtení a literární výchova, Vl (4. ročník): Místo, kde žijeme, Z českých dějin,Vv (4. ročník): Malba, Kresba	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> doprovodí písň na rytmických nástrojích 	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pohybově vyjadří hudbu 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace)
přesahy	
Do: Tv (4. ročník): Gymnastika	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> poslouchá vybrané skladby 	<ul style="list-style-type: none"> hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období)
přesahy	
Do: Čj (4. ročník): Vyjadřovací schopnosti v mluveném i písemném projevu Vl (4. ročník): Praha, Z českých dějin	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Kreativita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	

5. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná základní pojmy hudební teorie 	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení činností z 1. období
přesahy	
Do: Čj (5. ročník): Čtení a literární výchova, Vv (5. ročník): Malba, Kresba	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> doprovodí písň na rytmické a melodické hudební nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pohybově vyjadřuje nálady v hudbě, seznámí se s relaxací 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v prostoru
přesahy	
Do: Tv (5. ročník): Gymnastika	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • poslouchá vybrané skladby 	<ul style="list-style-type: none"> • hudba dle výběru učitele
přesahy	
Do: Čj (5. ročník): Čtení a literární výchova, Vyjadřovací schopnosti v mluveném i písemném projevu, Aj (5. ročník): Slovní zásoba; Vl (5. ročník): Z českých dějin	

6. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

HUDEBNÍ ZNALOSTI A DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • slovně charakterizuje rozdíl mezi stupnicí a tóninou • orientuje se v jednoduchém notovém zápisu • vyhledává určené takty a rytmus 	<ul style="list-style-type: none"> • hudební výrazové prostředky • základní hudební značky a pojmy (partitura, variace) • píseň a její hudební forma, proměny písni ve staletích • propojení hudby s jinými druhy umění (balet, melodram) • hudební nástroje v lidové hudbě • učivo je doplněno vhodnými poslechovými skladbami, pěvecké (popř. instrumentální a pohybové) dovednosti žáků jsou rozvíjeny při nácviku vhodných lidových a umělých písni
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	

7. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

HUDEBNÍ ZNALOSTI A DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, téma i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody • podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> • počátky hudebních dějin • duchovní a světská hudba • základní hudební formy (fuga, sonáta, symfonie ...) • propojení hudby s jinými druhy umění (muzikál)
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita	

8. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

HUDEBNÍ ZNALOSTI A DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu • postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu • sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou • tvorí jednoduché doprovody • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období • vyhledává souvislosti mezi hudebou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> • artificiální a nonartificiální hudba • počátky hudebních světových dějin a jejich vývoj (hudební skladatelé jednotlivých historických období a jejich nejznámější díla) • moderní hudební nástroje • interpret a jeho místo v hudebním umění
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	

9. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

HUDEBNÍ ZNALOSTI A DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu • poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí • orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích • zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • počátky hudebních dějin a jejich vývoj v Čechách • nonartificiální hudba (světová i česká) • propojení hudby s jinými druhy umění (divadla malých forem) • současné směry a vývojové trendy v hudbě
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita	

4.8 Člověk a zdraví

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních

životních hodnot⁵, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všeobecnou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví a Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozdílu zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a

⁵ Je vhodné usilovat o to, aby předkládané názory nebyly v příkrém rozporu s názory zákonného zástupců žáků.

kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních slabostí žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním slabostí místo činností, které jsou kontraindikací jejich slabostí.

Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní slabosti, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních slabostí v celé populaci přibývá a zdravotně slabé dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního slabosti i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních slabostí (speciální cvičení, všeobecně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví zahrnuje vyučovací předměty

- Výchova ke zdraví (integrovaný předmět)
- Tělesná výchova

4.8.1 Výchova ke zdraví

CHARAKTERISTIKA INTEGROVANÉHO VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Výchova ke zdraví, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, se vyučuje jako integrovaný předmět. Vzdělávací obsah předmětu se vyučuje ve výchově k občanství (7. ročník) a v přírodopisu (8. ročník) po 1 hodině týdně. Výuka se uskutečňuje v kmenových třídách, využívat je možné i informační centrum (internet, knihovna), probíhají cvičení v přírodě.

Vzdělávání v předmětu Výchova ke zdraví je zaměřeno v 7. ročníku na:

- vztahy mezi lidmi
- osobnostní a sociální rozvoj
- preventivní ochranu zdraví
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky
- užití poznatků a informací v reálném životě
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování

Vzdělávání v předmětu Výchova ke zdraví je zaměřeno v 8. ročníku na:

- poznávání základních zákonitostí v přírodě
- poznávání anatomie a fyziologie člověka
- sebeúctu a ochranu svého zdraví a života
- schopnosti poskytnout první pomoc při poranění, úrazu
- pochopení významu ochrany životního prostředí v zájmu zachování života na Zemi
- tělesné zdraví, kvalitu a čistotu životního prostředí
- na dovednosti odmítat škodlivé látky

Formy a metody práce

- cvičení ve skupinách
- projektové vyučování

- cvičení v přírodě, práce v terénu
- zapojení jednotlivce do kolektivních her
- frontální výuka s praktickými cvičeními

Průřezová téma

V předmětu Výchova ke zdraví se kromě vlastního (integrovaného) vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchovy a Mediální výchovy.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých žáci docházejí k závěrům, řešením

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel

- umožňuje, aby žáci hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- vede žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

Očekávané výstupy

žák

- **VZ-9-1-01** respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
- **VZ-9-1-02** vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- **VZ-9-1-03** vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- **VZ-9-1-04** posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- **VZ-9-1-05** usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

- **VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí**
- **VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky**
- **VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc**
- **VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce**
- **VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím**
- **VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví**
- **VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování**
- **VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým**
- **VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi**
- **VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc**
- **VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí**

UČEBNÍ PLÁN INTEGROVANÉHO PŘEDMĚTU

Ročník	7	8
Dotace	1	1
Povinnost (skupina)	Povinný Vo	Povinný P

4.8.2 Tělesná výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 1. STUPEŇ

Základem pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybových předpokladů. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení.

Obsahové, časové a organizační vymezení

V 1. až 5. ročníku se vyučují 2 hodiny týdně. Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvíčku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi.

Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova vede žáka k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní a sociální pohody
- ovlivňování zdraví v denním režimu
- zdraví a zdatnost – vliv na profesní dráhu v životě
- schopnost využít informace a zdroje o zdraví pro svou potřebu

Formy a metody práce

- cvičení ve skupinách, hromadné cvičení
- cvičení na stanovištích
- projektové vyučování
- cvičení v přírodě
- analýza – syntéza
- zapojení jednotlivce do kolektivních her

Součástí předmětu Tělesná výchova jsou tematické okruhy:

1. **Zdravotní TV** – zařazujeme v osnovách k učivu do všech ročníků, prvky jsou preventivně používány v jednotlivých hodinách TV pro všechny žáky nebo jsou zadávány žákům se zdravotním slabením místo činností, které jsou nevhodné pro jejich slabení.
2. **Dopravní výchova** – realizuje se pravidelně v 1. - 5. ročníku jako praktické cvičení na dopravním hřišti s cílem zajistit prevenci úrazů a ochranu zdraví dětí.
3. **Plavecký výcvik**⁶ - základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně **40 vyučovacích hodin**. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy⁶.
4. **Bruslení** - rozšiřující blok, realizujeme v rámci výuky na 1. stupni dle zájmu zákonných zástupců žáků a aktuálních možností využívání zimního stadionu.

Tematické rozdělení učiva:

- atletika
- gymnastika
- sportovní hry
- úpoly – zařazeny do gymnastiky
- plavání – 2. a 3. ročník
- hygiena a bezpečnost

Průřezová téma

V předmětu Tělesná výchova se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Multikulturní výchovy a Enviromentální výchovy.

⁶ Ve výjimečných a odůvodněných případech (zejména nedostupnost bazénu z důvodu jeho rekonstrukce nebo nepřiměřená vzdálenost bazénu) je možné základní plaveckou výuku dočasně přesunout do jiného ročníku, příp. nerealizovat, pokud není možnost ji zajistit v rámci povinné školní docházky.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Tělesná výchova se prolínají s dalšími předměty (zejména proukou, přírodovědou, vlastivědou, hudební výchovou, výtvarnou výchovou, českým jazykem a matematikou).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení:

Učitel

- pěstuje kladný vztah k pohybu a ke sportu
- vede ke snaze zvyšovat své individuální výkony
- rozvíjí všestranné pohybové dovednosti jako předpoklad pro další sportovní vývoj

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k překonáním problémů při osvojování pohybových dovedností
- ukazuje jak se lze řešit neúspěch, jak spolupracovat v kolektivu

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vzájemnému naslouchání
- vytváří prostor pro vzájemnou komunikaci
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly při kterých musí žáci spolupracovat
- umožní každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování

- učí žáky k vzájemné ohleduplnosti

Kompetence pracovní

Učitel

- zdůrazňuje bezpečnost a organizaci při tělesné aktivitě
- učí žáky bezpečně používat nářadí a náčiní
- vyzdvihuje důležitost pravidel a zásad chování

Kompetence digitální

Učitel

-vede žáky k používání krokoměrů, fitness náramků či fitness aplikací v chytrých telefonech nebo hodinkách
-žáci se učí měřit vlastní výkon (dosažený čas, vzdálenost)
- klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **TV-5-1-01** podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- **TV-5-1-02** zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- **TV-5-1-03** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- **TV-5-1-04** uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- **TV-5-1-05** jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- **TV-5-1-06** jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- **TV-5-1-07** užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- **TV-5-1-08** zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
- **TV-5-1-09** změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky

- **TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace**

1. stupeň

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnavací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování**
- **ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele**
- **ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením**

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV; ZdrTV jako ucelený systém je nabízena žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách – viz charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení

Tělesná výchova se vyučuje v 6. - 9. ročníku s časovou dotací 2 hodin týdně. Vyučování probíhá v prostorách školy (tělocvična, hřiště s umělým povrchem), v lesoparku Stromovka, výuka sportovních her na sportovištích k tomu určených. Lyžování, jako součást výuky tělesné výchovy je vyučováno v předem vytipovaném vysokohorském středisku. Atletika je dle možností vyučována převážně se zaměřením na koordinaci pohybu a technické zvládnutí dané disciplíny. Míčové hry – florbal, basketbal, volejbal, fotbal, házená a jejich další formy jako streetball, futsal, sálová kopaná jsou vyučovány v rámci možností školy. Výuka je též doplnkově rozšířena o tzv. méně známé pohybové hry.

Vyučovací hodiny jsou koncipovány dle klasického rámce: úvodní - hlavní - závěrečná část. Žáci vykonávají sportovní činnost ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Vyučovací hodiny jsou vedeny pomocí vhodných metod a forem práce za použití dostupného náčiní a náradí. Pracovní skupiny jsou od 6. do 9. třídy rozděleny na skupiny chlapců a dívek.

Žáci získají základní přehled a osvojí si nejen různé sportovní disciplíny, ale získají přehled také o významu pohybu, jeho činnosti na zdraví či nebezpečí ukrytém v nevhodně vykonávané sportovní činnosti.

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah předmětu tělesná výchova je rozdělen na 3 tematické okruhy:

1. Činnosti ovlivňující zdraví
2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
3. Činnosti podporující pohybové učení

Součástí předmětu Tělesná výchova jsou také tematické okruhy:

1. Zdravotní TV – zařazujeme v osnovách k učivu do všech ročníků, žáci se zdravotním oslabením jsou při cvičení zohledňováni vhodnou náhradou cviků nebo je hodina postavena preventivně právě na prvcích zdravotní tělesné výchovy.

2. Lyžařský výcvikový kurz – volitelný blok, realizujeme dle zájmu zákonných zástupců žáků formou týdenního kurzu v 7. ročníku jako praktickou výuku základních lyžařských dovedností ve vybraném vysokohorském středisku.

3. Dopravní výchova – realizuje se pravidelně v 6. - 9. ročníku v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy (např. Cvičení v přírodě viz str. 5.1 Celoškolní projekty).

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže
- zvládnutí pohybové aktivity (na úrovni herní činnosti jednotlivce, herní systémy, pravidla hry, fair-play)
- rozvoj pohybových schopností a dovedností
- koordinaci pohybu
- zdraví jako životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit
- do vzdělávací oblasti Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí zařazena: turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném

terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; **přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla.**

Formy a metody práce

- práce skupinová
- frontální výuka s praktickými cvičeními
- práce na stanovištích
- práce v terénu

Průřezová téma

V předmětu Tělesná výchova se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchovy, Enviromentální výchovy a Mediální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Tělesná výchova se prolínají s dalšími předměty (zejména matematikou, dějepisem, fyzikou, přírodopisem a Výchovou k občanství).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- hodnotí žáky
- stanovuje vzdělávací cíle s ohledem na žákovy pohybové schopnosti
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáka ke správnému řešení
- radí při řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům hodnotit dle kritérií svou činnost či výsledky

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k používání krokoměrů, fitness náramků či fitness aplikací v chytrých telefonech nebo hodinkách

- seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- učí žáky orientovat se v terénu podle předem daných navigačních údajů
- ukazuje žákům video-rozbor jejich pohybových činností
- klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY V PŘEDMĚTU TĚLESNÁ VÝCHOVA

2. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

žák

- **TV-9-1-01** aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- **TV-9-1-02** usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- **TV-9-1-03** samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- **TV-9-1-04** odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- **TV-9-1-05** uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvírá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy

žák

- **TV-9-2-01** zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- **TV-9-2-02** posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

žák

- **TV-9-3-01** užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu

- **TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmírkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu**
- **TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji**
- **TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora**
- **TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí**
- **TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže**
- **TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci**

Očekávané výstupy

žák

- **ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních slabení**
- **ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním slabením, usiluje o jejich optimální provedení**
- **ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního slabení**

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV; ZdrTV jako ucelený systém je nabízena žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách – viz charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví)

Vysvětlivky k učebním osnovám:

V tabulkách s učebními osnovami je v /závorkách/ *rozšiřující - nepovinné učivo*, které vyučující jednotlivých ročníků zařazují s ohledem na zájem a schopnosti žáků.

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Povinnost (skupina)	povinný								

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní přípravu organismu před cvičením • osvojí si běžeckou abecedu • používá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění • učí se techniku hodu kriketovým míčkem • zná nízký start • zvládá průpravu skoku do dálky dle individuálních schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • rychlý běh • skok daleký • hod kriketovým míčkem • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu
GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné držení těla, provádění cviků a na správné dýchání • zvládá v souladu s individuálními předpoklady kotoul vpřed, stoj na lopatkách, jednoduchá cvičení na žebřinách, skáče přes švihadlo přiměřeně možnostem, dokáže podbíhat lano, provádí cvičení na lavičkách a na švédské bedně • osvojil si názvy tělocvičného nářadí a náčiní • vyjadřuje jednoduchý rytmický pohyb • zvládá koordinovat pohyb přiměřeně svému věku 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení během dne • cvičení na nářadí • cvičení s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti • úpolová cvičení • jednoduché tanečky • pořadová cvičení, nástup
přesahy	
Do: Pr (1. ročník): Lidské tělo, Péče o zdraví, zdravá výživa	
Hv (1. ročník): Hudebně pohybové činnosti	
SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích • přiměřeně svým schopnostem zvládá přihrávku jednoruč a obouruč i přihrávku nohou • účastní se základních průpravných her 	<ul style="list-style-type: none"> • základy sportovních her • míčové hry a průpravná cvičení • pohybové hry s míči a talíři • pohybová tvořivost, netradiční náčiní • zásady chování při hře

<ul style="list-style-type: none"> je schopen soutěžit v družstvu, je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Komunikace	
HYGIENA A BEZPEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje pravidla bezpečnosti a zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti a v přírodě učí se reagovat na smluvěna gesta a povely používá vhodné sportovní oblečení a obuv 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost při výuce tematických okruhů pravidla chování základní hygienické návyky
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: Pr (1. ročník): Péče o zdraví, zdravá výživa	

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou užívá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti a věnuje se těmto aktivitám alespoň hodinu denně nacičuje základy techniky skoku do dálky, techniku hodu kriketovým míčkem zná nízký start, štafetový běh účastní se atletických závodů 	<ul style="list-style-type: none"> příprava organismu rychlý běh skok daleký hod kriketovým míčkem rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků • dbá na správné dýchání • používá kompenzační a relaxační cviky • vyjadřuje jednoduchý rytmický pohyb • orientuje se v základních pojmech tělocvičného nářadí a náčiní • zvládne v souladu s individuálními předpoklady kotoul vpřed a vzad s dopomocí, jednoduchá cvičení na žebřinách • nacičuje skok přes švihadlo • podbíhá lano, provádí cvičení na lavičkách, švédské bedně • zvládne jednoduchá úpolová cvičení - přetahy, přetlaky • rozumí základním povelům při pořadových cvičeních a správně na ně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení během dne • cvičení na nářadí • cvičení s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti • úpolová cvičení • jednoduché tanečky • pořadová cvičení, nástup
SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích • zvládá přihrávku jednoruč a obouruč, přihrávku nohou • účastní se průpravních her • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo • přijme porážku v soutěži 	<ul style="list-style-type: none"> • základy sportovních her • míčové hry, průpravná cvičení • pohybové hry s míči a talíři • pohybová tvořivost, netradiční náčiní • pravidla zjednodušených her a soutěží • základy chování při hře
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Komunikace	
PLAVECKÝ VÝCVIK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení se základními technikami plavání • pravidla chování, bezpečnosti při plaveckém výcviku • zásady hygieny

<ul style="list-style-type: none"> dodržuje pravidla chování v bazénu i mimo něj, dbá pokynů trenéra 	
přesahy	
Do: Pr (1. ročník): Péče o zdraví, zdravá výživa	
HYGIENA A BEZPEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje pravidla bezpečnosti a zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti a v přírodě učí se reagovat na smluvená gesta a povely používá vhodné sportovní oblečení a obuv 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost při výuce tematických okruhů pravidla chování základní hygienické návyky

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná a užívá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění zvládá techniku hodu kriketovým míčkem přiměřeně věku a schopnostem zná princip štafetového běhu uběhne 50 metrů rychlým tempem běhá na delší vzdálenost ovládá přiměřeně věku a schopnostem skok daleký zná správnou techniku skoku z místa účastní se atletických závodů 	<ul style="list-style-type: none"> příprava organismu, běžecká abeceda relaxace a kompenzace hod kriketovým míčkem štafetový běh rychlý běh vytrvalostní běh, nácvik skok daleký skok z místa
GYMNASTIKA	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím, umí se rozvíjet rozšíří si znalost kompenzačních a relaxačních cviků 	<ul style="list-style-type: none"> pravidelnost pohybové činnosti příprava organismu relaxace a kompenzace rytmická cvičení s hudebním doprovodem pořadová cvičení, nástup, cvičení v družstvech

<ul style="list-style-type: none"> • osvojil si jednoduchá rytmická cvičení • orientuje se v pojmech tělocvičného nářadí a náčiní • rozumí základním povelům při pořadových cvičeních a správně na ně reaguje • individuálně zvládne kotoul vpřed, kotoul vzad s dopomocí • umí převaly na žíněnce • přiměřeně schopnosem zvládá techniku odrazu z můstku při cvičení na koze a švédské bedně • zvládá jednoduchá úpolová cvičení, koordinuje pohyb v souladu s věkem 	<ul style="list-style-type: none"> • kotoul vpřed a vzad, s dopomocí • technika odrazu z můstku • úpolová cvičení
SPORTOVNÍ HRY	
<p>výstupy</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje míč na basketbal a volejbal • hraje vybíjenou • zvládá cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti • je schopen soutěžit v družstvu, umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a přiměřeně na ně reaguje • zvládne příhrávku jednoruč a obouruč, příhrávku nohou, dribling, přiměřeně schopnosem a věku 	<p>učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla vybíjené a přehazované • herní dovednosti s míčem, chytání, příhrávky, dribbling, střelba na koš, na cíl • drobné pohybové hry s míči • herní taktika, seznámení s ní
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Komunikace	
PLAVECKÝ VÝCVIK	
<p>výstupy</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti • pochopí a používá techniku správného dýchání 	<p>učivo</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní techniky plavání • správné dýchání • zásady bezpečnosti

pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
HYGIENA A BEZPEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje pravidla bezpečnosti a zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti a v přírodě reaguje na smluvná gesta a povely používá vhodné sportovní oblečení a obuv upozorní učitele, že příslušnou činnost nemůže vykonávat, protože je v rozporu s jeho oslabením předvede speciální vyrovnávací cvičení související s jeho oslabením 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost při výuce na hřišti, v tělocvičně, v bazénu, v přírodě hygienické návyky
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Hodnoty, postoje, praktická etika	

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zvládá techniku hodu kriketovým míčkem, zdokonalí svůj výkon chápe princip štafetového běhu, uběhne 300 metrů užívá taktiku běhu k metě, při sprintu ve vytrvalostním běhu skáče do dálky přiměřeně věku a individuálním předpokladům používá nízký a vysoký start účastní se atletických závodů dokáže porovnat výsledky základních atletických disciplín v rámci třídy, orientuje se v průběžných informacích o výsledcích během atletických závodů, ví kde je hledat 	<ul style="list-style-type: none"> příprava organismu na zátěž a jeho zklidnění, běžecká abeceda rozvoj rychlostních schopností a dovedností běh na 50 metrů běžecká taktika štafetový běh skok daleký hod kriketovým míčkem informace o průběhu a výsledcích soutěží

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na přípravě a realizaci pravidelného pohybového režimu • dbá na správné držení těla a na správné dýchání • zná a používá základní tělocvičné pojmy • rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje • individuálně zdokonalí šplh • zvládá kotoul vpřed a vzad, umí je napojovat • osvojí si techniku stojí na rukou, cvičí s dopomocí • zvládá techniku odrazu z můstku při cvičení na koze • podle individuálních možností nacvičí oznožku • provádí cvičení na švédské bedně, zdokonalil se ve cvičení na ostatním nářadí • předvede technicky správně konkrétní speciální cvičení • priměreně ohodnotí na desetistupňové škále pohybovou sestavu spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> • příprava organismu, rozcvíčka • základní tělocvičné pojmy • šplh • kotoul vpřed a vzad bez dopomoci, kotoulové řady • stojí na rukou • roznožka na koze • odraz z můstku • pořadová cvičení
SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • zpřesňuje přihrávku jednoruč a obouruč, přihrávku nohou, zdokonaluje driblink • zlepší práci s basketbalovým míčem • zpřesní střelu na koš • hraje přehazovanou, vybíjenou, zdokonalí spolupráci a herní taktiku • zná pravidla přehazované, vybíjené, malé kopané a řídí se jimi 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla míčových her, basketbal, fotbal, přehazovaná, vybíjená • herní dovednost, průpravná a herní cvičení • zdokonalení herní taktiky • informace o sportovních akcích • orientace v informačních zdrojích

<ul style="list-style-type: none"> • je schopen soutěžit v družstvu • účastní se turnaje ve vybíjené, přehazované, mini fotbalu, sleduje potřebné informace k organizaci soutěže, orientuje se ve výsledcích • podílí se na řízení utkání či soutěže • vytváří varianty jednoduchých pohybových her 	
---	--

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Mezilidské vztahy

přesahy

Do: Čj (4. ročník): Vyjadřovací schopnosti v mluveném i písemném projevu

BRUSLENÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> • základní techniky pohybu na bruslích

HYGIENA A BEZPEČNOST

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla bezpečnosti a zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti a v přírodě • reaguje na smluvná gesta a povely • používá vhodné sportovní oblečení a obuv • užívá jednoduché relaxační a kompenzační cviky • hodnotí vývoj své zdatnosti • vyjmenuje hlavní znaky svého oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost při výuce jednotlivých tematických okruhů • základní hygienická pravidla • způsoby první pomoci odpovídající věku žáků • relaxace a kompenzace

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění 	<ul style="list-style-type: none"> • příprava organismu na zátěž a jeho zklidnění, běžecká abeceda • rozvoj rychlostních schopností a dovedností • běh na 50 metrů • běžecká taktika

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní ukazatele tělesné zdatnosti a uvede příklady jejich rozvoje • ovládá techniku hodu kriketovým míčkem a zdokonalí svůj výkon • uběhne 400 metrů a 800 metrů • užívá taktiku běhu k metě, při sprintu, ve vytrvalostním běhu • zdokonaluje techniku skoku dalekého • zvládá princip štafetového běhu • účastní se atletických závodů • zná způsob měření a zaznamenávání výkonů v hodu, skoku a běhu, porovná s předchozími výsledky • dokáže porovnat výsledky základních atletických disciplín v rámci třídy, orientuje se v průběžných informacích o výsledcích během atletických závodů, ví kde je hledat – internet, místní média • projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • pravidelně sleduje ukazatele své tělesné zdatnosti a jejich vývoj • žák rozlišuje svalové skupiny, které je třeba posilovat a které protahovat 	<ul style="list-style-type: none"> • štafetový běh • skok daleký • hod kriketovým míčkem • měření výkonů • informace o průběhu a výsledcích soutěží
--	--

pokrytí průřezových témat

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy, Multikulturalita

GYMNASTIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na přípravě a realizaci pravidelného pohybového režimu • dbá na správné držení těla a na správné dýchaní • užívá názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní • rozumí povělům pořadových cvičení a správně na ně reaguje • individuálně zdokonaluje šplh • zvládá kotoul vpřed a vzad bez dopomoci, provede kotoulovou řadu 	<ul style="list-style-type: none"> • příprava organismu, rozvicička • základní tělocvičné pojmy • šplh • kotouly, kotoulové řady • stoj na rukou • odraz z můstku • roznožka na koze • cvičení na ostatním nářadí • kondiční cvičení s plnými míči • úpolová cvičení • pořadová cvičení

<ul style="list-style-type: none"> • individuálně zvládá stoj na rukou s dopomocí • ovládá správnou techniku odrazu z můstku • zdokonaluje roznožku přes kozu, provádí cvičení na švédské bedně, zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí • provádí kondiční cvičení s plnými míči a jednoduchá úpolová cvičení, zná jejich význam • cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení 	
SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost na úrovni třídy • zpřesňuje přihrávky jednoruč, obouruč dribling, přihrávky nohou • zlepšuje pohyb s basketbalovým míčem a střelbu na koš • hraje přiměřeně věku přehazovanou vybíjenou, malou kopanou a zná jejich pravidla, při hře taktizuje, je schopen hrát v družstvu • zúčastní se turnaje ve vybíjené, přehazované, mini fotbalu, sleduje potřebné informace k organizaci soutěže, orientuje se ve výsledcích • respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • jedná v duchu fair play • informuje se o pohybových aktivitách v místě bydliště • navrhne jednoduchou pohybovou hru v rámci vycházky, školního výletu, exkurze či pobytu v přírodě • upraví pravidla vybrané hry, aby byla vhodná pro příslušné prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla míčových her – přehazovaná, vybíjená, malá kopaná, basketbal • herní dovednosti, průpravná a herní cvičení • zdokonalení herní taktiky • informace o sportovních akcích • orientace v informačních zdrojích
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

přesahy	
Do: Čj (5. ročník): Vyjadřovací schopnosti v mluveném i písemném projevu	
BRUSLENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • <i>zdokonalí v souladu s individuálními předpoklady techniku osvojovaných pohybových dovedností</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • základní techniky pohybu na bruslích
HYGIENA A BEZPEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla bezpečnosti a zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti a v přírodě • žák dodržuje pravidla bezpečnosti podle příslušného prostředí (hřiště, bazén, kluziště apod) • reaguje na smluvná gesta a povely • používá vhodné sportovní oblečení a obuv • užívá jednoduché relaxační a kompenzační cviky • ve svém pohybovém režimu uplatňuje speciální vyrovnávací cvičení související s jeho oslabením • přiměřeně věku reaguje při úrazu spolužáka • žák předvede v modelové situaci přivolání první pomoci a správnou komunikaci s operátorem 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla pohybové hygieny • sportovní chování • první pomoc při úrazu (přiměřená věku)
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • připravuje se uplatňovat své schopnosti v bloku atletika • snaží se rozložit síly před záteží, koordinovat pohyb při bězích i technických disciplínách 	<ul style="list-style-type: none"> • vytrvalostní běhy • rychlý běh • skok daleký, technika skoku • /skok vysoký, didaktika techniky flop/ • hod míčkem • starty, technika startů

<ul style="list-style-type: none"> • získané dovednosti využívá při soutěžích • v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety, akce školy) uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy	
GYMNASTIKA	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> • seznámuje se s jednotlivými cvičebními prvky: akrobacií, přeskoky, cvičením s náčiním i na nářadí • zvládá cvičební prvky v souladu s individuálními předpoklady (s dopomocí) 	učivo <ul style="list-style-type: none"> • akrobacie (kotouly, stoj na rukou s dopomocí) • hrazda (výmyk, seskok) • přeskok (skrčka - koza našíř) • švédská bedna nadél (kotoul) • šplh (s dopomocí) • rytmická a kondiční gymnastika (rozcvičení na hudbu, základy aerobiku)
ÚPOLY	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> • koordinuje pohyb přiměřeně svému věku 	učivo <ul style="list-style-type: none"> • přetlaky • přetahy • střehové postaje • pády stranou, vzad
přesahy	
Do: F (8. ročník): Práce, výkon, energie	
SPORTOVNÍ HRY	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> • zvládá na základní úrovni v souladu s individuálními předpoklady principy HČJ a aplikuje je ve hře 	učivo <ul style="list-style-type: none"> • basketbal • fotbal, halový fotbal • ringo (freesbee) • florbal • základy pravidel výše uvedených sportovních disciplín
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	
přesahy	
Do: F (7. ročník): Pohyb	

HYGIENA A BEZPEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • je seznámen se základními informacemi a pravidly bezpečnosti při práci v jednotlivých tematických blocích ročníku, je seznámen se základními hygienickými pravidly • vždy je poučen před cvičením v jednotlivé vyučovací hodině • uplatňuje vhodné a bezpečné chování • v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety, akce školy) uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky • cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky – jako chodec, cyklista • ošetří drobná i závažná poranění 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost při výuce jednotlivých bloků • pravidla chování • poučení o bezpečnosti při práci ve specifickém prostředí. • základní hygienická pravidla. • základy první pomoci • regenerace
pokrytí průřezových témat	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • soustředí se na cvičení • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • vědomě kontroluje cvičení, zvládá základní techniku speciálních vyrovnavacích cvičení • koriguje techniku cvičení podle pokynů • ovlivňuje svůj denní režim z pohledu zdravotního oslabení • upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením 	<ul style="list-style-type: none"> • všeobecný rozvoj pohybové činnosti • pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV (cvičení s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení) • základní druhy oslabení jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) • činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení (základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti) • speciální cvičení (dle typu oslabení)

pokrytí průřezových témat
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • při vytrvalostním a rychlém běhu dovede uplatnit v souladu s individuálními předpoklady své schopnosti, vůli, soutěživost (i jako reprezentant školy) • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu 	<ul style="list-style-type: none"> • vytrvalostní běh • rychlý běh • skok daleký (technika skoku) • skok vysoký (technika flop) • hod míčkem, granátem (hod do dálky) • technika startů • historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kooperace a kompetice
přesahy

Do: P (8. ročník): Oběhová soustava, Smyslové orgány, Člověk a zdraví

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady cvičební prvky na hrazdě, prostných a přeskoku, šplhá, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svoji fyzickou zdatnost • zvládá jednoduché taneční kroky, používá správnou techniku, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • akrobacie (kotoulové řady, stoj na rukou) • hrazda (výmyk, seskok, /toče jízdmo/) • přeskok (koza) • šplh /bez přírazu/ • rytmická a kondiční gymnastika (rozcvičení na hudbu, základy aerobiku, kondiční posilování)

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí
přesahy

Do: P (8. ročník): Soustava opěrná a svalová

ÚPOLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje pohyb přiměřeně svému věku 	<ul style="list-style-type: none"> • přetlaky • přetahy • střehové postoje • pády (stranou, vzad)
přesahy	
Do: Tv (7. ročník): Lyžařský výcvikový kurz	
SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá na základní úrovni v souladu s individuálními předpoklady HČJ učených sportovních her a aplikuje je ve hře • uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech • dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků 	<ul style="list-style-type: none"> • basketbal • fotbal • freesbee • pravidla výše uvedených míčových her • doplňkově: florbal, halový fotbal, ringo
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice	
přesahy	
Do: P (8. ročník): Tělní tekutiny, Smyslové orgány	
LYŽAŘSKÝ VÝCVIKOVÝ KURZ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní lyžařské dovednosti • zvládá jízdu obloukem přiměřeně dovednostem • umí namazat lyže, získá základní přehled o novinkách ve výzbroji a výstroji, uvědomuje si nebezpečí hor • dokáže zajistit první pomoc • v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety) uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky 	<ul style="list-style-type: none"> • jízda na lyžích /carving/ • výzbroj a výstroj • mazání lyží • první pomoc • chování na horách
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy	

přesahy	
Do: M (8. ročník): Kruhový oblouk; F (7. ročník): Pohyb; P (8. ročník): Člověk a zdraví	
HYGIENA A BEZPEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím • upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety, akce školy) uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky • aktivně se zapojuje do akcí školy (obce) podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě • cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky – jako chodec, cyklista • ošetří drobná i závažná poranění 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost při výuce jednotlivých bloků • pravidla chování, poučení o bezpečnosti při práci ve specifickém prostředí • základní hygienická pravidla • základy první pomoci • regenerace
přesahy	
Do: P (8. ročník): Soustava opěrná a svalová, Dýchací soustava, Člověk a zdraví	
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • soustředí se na cvičení • vědomě kontroluje cvičení, zvládá základní techniku speciálních cvičení • koriguje techniku cvičení podle pokynů • ovlivňuje svůj denní režim z pohledu zdravotního oslabení • upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením 	<ul style="list-style-type: none"> • všeestranný rozvoj pohybové činnosti • pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV (cvičení s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení) • činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení (základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti)

	<ul style="list-style-type: none"> • speciální cvičení (dle typu oslabení)
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:	Komunikace

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • při vytrvalostním a rychlém běhu dovede uplatnit své schopnosti, vůli, soutěživost, zvládá techniku nové atletické disciplíny, získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • běh vytrvalostní • rychlý běh • skok daleký (technika skoku) • skok vysoký (technika flop) • hod granátem (do dálky) • vrh koulí (technika hodu) • štafetová předávka
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice

přesahy

Do: F (6. ročník): Síly působící na těleso, F (8. ročník): Práce, výkon, energie

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní cviky - prostná, cvičební prvky na hrazdě, tyči, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí • při cvičení uplatní svoji fyzickou zdatnost • zvládá jednoduché taneční kroky • používá správnou techniku 	<ul style="list-style-type: none"> • akrobacie (kotoulové řady, stoj na rukou, /přemět stranou/) • hrazda (výmyk, toče, seskok) • přeskok (koza) • šplh /bez přírazu/ • rytmická a kondiční gymnastika (rozcvičení na hudbu, základy aerobiku, kondiční posilování)
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání

přesahy

Do: P (8. ročník): Člověk a zdraví

ÚPOLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje pohyb přiměřeně svému věku 	<ul style="list-style-type: none"> • přetlaky • přetahy • střehové postoje • pády stranou, vzad

přesahy	
Do: Tv (7. ročník): Lyžařský výcvikový kurz	
SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • tvořivě aplikuje v souladu s individuálními předpoklady osvojované dovednosti ve hře • uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků • samostatně se připraví před pohybovou činností 	<ul style="list-style-type: none"> • volejbal • florbal • fotbal (včetně dalších forem) • frisbee • pravidla výše uvedených sportovních her • doplnkově: basketbal, halový fotbal, házená
pokrytí průřezových témat	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Práce v realizačním týmu	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	
Do: P (8. ročník): Oběhová soustava, Smyslové orgány	
VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, samostatně se připraví před pohybovou činností • učí se ukončit činnost ve shodě s hlavní činností, zatěžovanými svaly • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportoviště, přírody, silničního provozu, předvírá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí činnost 	<ul style="list-style-type: none"> • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Kreativita, Komunikace	
přesahy	
Do: P (8. ročník): Člověk a zdraví	

HYGIENA A BEZPEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení, argumentuje pro správné řešení situací vyhodnocuje konkrétní rizikové situace v silniční a železniční dopravě a vyvozuje bezpečné chování aktivně se zapojuje do akcí školy (obce) podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě poskytne první pomoc při život ohrožujících stavech 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost při výuce jednotlivých bloků pravidla chování poučení o bezpečnosti při práci ve specifickém prostředí. základní hygienická pravidla. základy první pomoci regenerace
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena, Kreativita, Komunikace	
přesahy	
Do: P (8. ročník): Člověk a zdraví	
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> soustředí se na cvičení vědomě kontroluje cvičení, zvládá základní techniku speciálních cvičení koriguje techniku cvičení podle pokynů ovlivňuje svůj denní režim z pohledu zdravotního oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> všeobecný rozvoj pohybové činnosti pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV (cvičení s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení) činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení (základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na

<ul style="list-style-type: none"> • upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením 	<ul style="list-style-type: none"> cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti) • speciální cvičení (dle typu oslabení)
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně se připraví před pohybovou činností • při vytrvalostním a rychlém běhu uplatňuje své schopnosti, vůli, soutěživost, techniku skoku vysokého, skoku dalekého, vrhu koulí • získané dovednosti použije jako reprezentant školy • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje v soutěži i při rekreačních činnostech • sleduje a posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí nedostatky a možné příčiny • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> • běh vytrvalostní (800 m, Cooperův test) • rychlý běh • skok daleký (na výkon) • skok vysoký (na výkon) • vrh koulí (na výkon) • štafetová předávka
pokrytí průřezových témat	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Práce v realizačním týmu

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetence

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí

přesahy

Do: P (8. ročník): Soustava opěrná a svalová

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní cvičební prvky na hrazdě, prostných, tyči 	<ul style="list-style-type: none"> • akrobacie (kotoulové řady, stoj na rukou, /přemět stranou, chůze po rukou/) • hrazda (výmyk, toče jízdmo, seskok)

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí • při cvičení uplatní svoji fyzickou zdatnost • zvládá jednoduché taneční kroky • používá správnou techniku • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • přeskok (koza) • šplh /bez přírazu/ • aerobik, kondiční posilování
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	
přesahy	
Do: P (8. ročník): Soustava opěrná a svalová, Dýchací soustava, Smyslové orgány	
ÚPOLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák zvládá koordinovat pohyb přiměřeně svému věku 	<ul style="list-style-type: none"> • přetlaky • přetahy • střehové postoje • pády stranou, vzad
přesahy	
Do: P (8. ročník): Soustava opěrná a svalová, Smyslové orgány	
SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • tvořivě aplikuje v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech i při rekreačních činnostech • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k 	<ul style="list-style-type: none"> • házená • volejbal • florbal • pravidla výše uvedených sportovních her • doplnkově: basketbal, fotbal, halový fotbal, frisbee

<p>opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • užívá názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin, uživatele internetu • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje (závody, turistické akce) svých vrstevníků, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 	
pokrytí průřezových témat	
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Práce v realizačním týmu</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá</p> <p>ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí</p>	
přesahy	
<p>Do: P (8. ročník): Smyslové orgány</p>	
VÝZNAM POHYBU PRO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • žák je schopen činnost ukončit ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportoviště, přírody, silničního provozu, předvírá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí činnost 	<ul style="list-style-type: none"> • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
pokrytí průřezových témat	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena, Kreativita</p>	

přesahy	
Do: P (8. ročník): Člověk a zdraví	
HYGIENA A BEZPEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné a bezpečné chování zvolí vhodnou výstroj a výzbroj pro danou pohybovou činnost diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení, argumentuje pro správné řešení situací vyhodnocuje konkrétní rizikové situace v silniční a železniční dopravě a vyvozuje bezpečné chování aktivně se zapojuje do akcí školy (obce) podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě poskytne první pomoc při život ohrožujících stavech 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost při výuce jednotlivých bloků pravidla chování, poučení o bezpečnosti při práci ve specifickém prostředí základní hygienická pravidla přežití v přírodě, orientace, ukrytí, noouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla základy první pomoci význam regenerace
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	
přesahy	
Do: P (8. ročník): Člověk a zdraví	
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> soustředí se na cvičení zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení 	<ul style="list-style-type: none"> všeestranný rozvoj pohybové činnosti pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV (cvičení s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení) činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení (základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky, prevence a korekce oslabení, denní režim z

<ul style="list-style-type: none">• vědomě kontroluje cvičení, zvládá základní techniku speciálních cvičení• koriguje techniku cvičení podle pokynů, ovlivňuje svůj denní režim z pohledu zdravotního oslabení• upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti) <ul style="list-style-type: none">• speciální cvičení (dle typu oslabení)
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace	

4.9 Člověk a svět práce

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů *Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce*. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž tematický okruh *Svět práce* je povinný, a z ostatních školy vybírájí podle svých podmínek

a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh *Svět práce* je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání je vhodné jej řadit do nejvyšších ročníků 2. stupně.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směruje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěre, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce zahrnuje vyučovací předmět:

- Pracovní činnosti

4.9.1 Pracovní činnosti

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 1. STUPEŇ

Pracovní činnosti v 1. období základního vzdělávání jsou vyučovacím předmětem s úzkými vazbami na ostatní předměty. Výuka komplexním způsobem přispívá k rozvoji žáků, rozvíjí jejich motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky. Žáci se učí spolupracovat, organizovat svou práci i práci spolužáků, pracovat v týmu, učí se základům technologické kázně, bezpečnosti práce, organizaci práce a prostředí.

Práce na 1. stupni je specifická v tom, že děti se zdokonalují v jednotlivých technikách a dovednostech postupně, takže se učivo periodicky opakuje, ale vždy na vyšší úrovni. Činnosti, na kterých si žáci učivo osvojují, jsou v kompetenci vyučujících jednotlivých ročníků, kteří je volí aktuálně podle úrovně a zájmů dětí a podle dalších specifických proměnlivých podmínek (události, soutěže, roční období, společné zážitky apod.).

Obsahové, časové a organizační vymezení

V 1. - 5. ročníku se předmět vyučuje 1 hodinu týdně. Všechny 4 tematické okruhy se realizují ve všech ročnících a jsou zařazovány postupně s ohledem na odpovídající podmínky školního vyučování.

Při pracovních činnostech není v tomto období vhodné dělit žáky na děvčata a chlapce. Vhodné je práci individualizovat nebo pracovat ve skupinách a přitom dbát důsledně na bezpečnost.

Vzdělávání v předmětu Pracovní činnosti vede žáka k:

- organizaci pracovního prostředí a vlastní činnosti – uspořádat své pracovní místo, sbírat, ukládat, udržovat své náčiní i místo v pořádku
- pracovní kázni – být pozorný a opatrný, vědět, co dělat, aby byla určitá pracovní činnost dostatečně bezpečná pro žáka samotného i pro spolužáky, dodržovat též hygienická pravidla,

dbát na správné držení těla při činnostech a správné uchopení pracovního náčiní, při jeho správném výběru

- uvědomění si významu vlastní činnosti, práce jako takové, umět o své činnosti povídět druhým

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah je členěn do 4 tematických okruhů

1. Práce s drobným materiálem
2. Konstrukční činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů

Formy a metody práce

- práce ve skupinách, práce jednotlivce
- práce na určeném stanovišti
- práce v dílně
- projektové vyučování
- práce v terénu
- zapojení jednotlivce do kolektivní práce

Průřezová téma

V předmětu Pracovní činnosti se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchovy a Enviromentální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Při výuce jsou upřesňovány představy žáků o věcech a jevech, o kterých hovoří při vyučování českého jazyka, matematiky, prouce, přírodopisu a výtvarné výchově. Učí se poznatky o nich prakticky využívat. Obohacuje se řeč dětí a začínají se vytvářet základy technického myšlení.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vybírání a využívání vhodných způsobů a strategií učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k seberealizaci, k tvořivosti a vlastní aktivitě, podněcuje hledání vlastních nápadů a způsobů realizace

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vnímání a naslouchání druhých a k využití získaných komunikativních dovedností ke spolupráci s ostatními dětmi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podněcuje žáky ke spolupráci ve skupině, k utváření příjemné atmosféry a k posílení vlastní sebedůvěry a k samostatnému rozvoji

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k pochopení základních ekologických pravidel k ohledu na své životní prostředí (třídění odpadu ...)

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k bezpečnému a účinnému využívání materiálů, nástrojů a vybavení
- vede k dodržování stanovených pravidel a povinností a k akceptování pracovních podmínek
- dbá na dodržování základních pravidel ochrany zdraví a vede žáky k vlastní sebeochraně

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k práci podle slovního návodu, předlohy či videonávodu
- vede žáky k pozorování přírody, jeho zaznamenávání s využitím digitálních technologií a zhodnocení jejich výsledků

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU PRACOVNÍ ČINNOSTI

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své predstavivosti různé výrobky z daného materiálu*
- *ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic*
- *ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitímu materiálu*
- *ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž*
- *ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu*
- *ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu*

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování*
- *ČSP-5-3-02 ošetruje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny*
- *ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*
- *ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování*

➤ **ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování**

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně**
- **ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm**
- **ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování**
- **ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni**

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Předmět Pracovní činnosti zahrnuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získávání a rozvoji dovedností a návyků v různých oborech lidské činnosti a práce, přispívá k profesní orientaci. Žáci se učí pracovat v týmu i jednotlivě, plánovat, rozhodovat se, organizovat, hodnotit vlastní práci i práci druhých. Seznamují se s prací v minulosti a srovnávají se současností, hodnotí pozitiva a negativa. Součástí předmětu je i seznámení se světem financí, hodnotové postoje v této oblasti přispívají k rozvoji finanční gramotnosti žáků. Žáci se učí se myslit a chovat ekologicky.

Obsahové, časové a organizační vymezení

V 6. až 8. ročníku se předmět vyučuje 1 hodinu týdně. V 6. a 7. ročníku je vyučován podle podmínek minimálně jeden ze dvou tematických okruhů, v 8. ročníku je jeden povinný okruh.

Vzdělávání v předmětu Pracovní činnosti vede žáka k:

- osvojení základních pracovních návyků a dovedností
- používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- organizaci i k plánování práce
- vytváření pozitivního vztahu k práci
- odpovědnosti za kvalitu své práce i kvalitu společných výsledků práce
- tvůrčímu způsobu přemýšlení a uplatňování vlastních nápadů a tvořivosti

Učitel při pracovní činnosti podporuje

- úsilí a vůli na dosažení kvalitního výsledku
- rozvíjení poznávání okolního světa a aplikaci těchto poznatků při vlastní pracovní činnosti
- rozvíjení sebedůvěry, chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci
- rozvíjení podnikatelského myšlení
- poznání, že technika jako součást lidské kultury je vždy spojena s pracovní činností člověka
- orientaci v různých oborech lidské činnosti
- osvojování a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- výběr vlastního profesního zaměření a orientaci na celoživotní vzdělávání

Formy a metody práce

- práce ve skupinách, práce jednotlivce
- práce na určeném stanovišti
- práce v dílně
- práce v terénu
- zapojení jednotlivce do kolektivní práce

Tematické okruhy

6. ročník:

Pěstitelské práce a chovatelství

Práce s technickými materiály

7. ročník

Příprava pokrmů

Design a konstruování

8. ročník:

Svět práce

Průřezová téma

V předmětu Pracovní činnosti se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy demokratického občana, Multikulturní výchovy a Environmentální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Pracovní činnosti se prolínají s dalšími předměty (zejména s přírodopisem, tělesnou výchvou, fyzikou, matematikou, českým jazykem, informatikou a výchovou k občanství).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- rozvíjí tvorivost, aktivitu žáků
- vede žáky k vytrvalosti a soustavnosti
- vytváří u žáků základní dovednosti a schopnosti při práci s různými materiály, schopnost práci, postup si naplánovat

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k seberealizaci, k tvorivosti a vlastní aktivitě
- podněcuje hledání vlastních nápadů a způsobů realizace

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí u žáků schopnost komunikace se svými spolužáky, se svým okolím, s pedagogy
- vede žáky k orientaci v náčrtech, pláncích, skicách různých výrobků či pracovních postupů

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke vzájemné spolupráci a úctě
- vytváří příležitosti pro práci ve skupině tak, aby žáci mohli uplatnit své dovednosti
- učí žáky zásadám vzájemné tolerance a slušnosti
- podněcuje pozitivně žákovu zdravou sebedůvěru

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní práci, za důslednost a výsledek práce
- při společné práci ve skupině vede žáky k tomu, že úspěch společné práce záleží na každém členu skupiny

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k odpovědnosti za svoji práci, za kvalitu svých výsledků
- seznamuje žáky s různými materiály, různými postupy, způsoby práce, s technikou
- přispívá k orientaci žáků v různých oborech lidské činnosti
- podněcuje u žáků uplatňování hygienických a bezpečnostních zásad při práci, zásad první pomoci

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k práci podle slovního návodu, předlohy či videonávodu
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiélem, konstrukční činností) v doporučených online zdrojích
- vede žáky k pozorování přírody, jeho zaznamenávání s využitím digitálních technologií a zhodnocení jejich výsledků
- vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY PŘEDMĚTU PRACOVNÍ ČINNOSTI

2. stupeň

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

žák

- **ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň**
- **ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí**
- **ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost**

- **ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku**
- **ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu**

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- **ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model**
- **ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.**
- **ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení**
- **ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu**

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

- **ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin**
- **ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu**
- **ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu**
- **ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty**
- **ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty**

PŘÍPRAVA POKRMU

Očekávané výstupy

žák

- **ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče**
- **ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy**
- **ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti**
- **ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni**

SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)

Očekávané výstupy

žák

- **ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí**
- **ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy**
- **ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání**
- **ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce**

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Povinnost (skupina)	povinný	-							

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru navléká, aranžuje, třídí při sběru přírodní materiál pracuje podle slovního návodu nebo předlohy stříhá a lepí textilii 	<ul style="list-style-type: none"> papír přírodniny textil
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dovede sestavovat stavebnicové prvky montuje a demontuje stavebnici použije různé díly stavebnice tak, aby byl výsledný objekt kompaktní využije vlastní představivost při práci se stavebnicí zorganizuje a časově rozvrhne pracovní postup 	
PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> peče o pokojové květiny - otíráni listů, zalévání 	
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> seznamí se se správným stolováním a společenským chováním 	

<ul style="list-style-type: none"> • zhlédne modelovou situaci, upozorní na nevhodné chování a doporučí vhodný způsob chování a jednání 	
--	--

2. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír • vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru • dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál • pracuje podle slovního návodu nebo předlohy • navléká jehlu, udělá uzel, stříhá textil • seznámí se se zadním stehem • přisíje knoflíky • slepuje textilie, vyrobí jednoduchý textilní výrobek • popíše na příkladech, jak by postupoval v případě úrazu při práci s drobným materiálem • umí ošetřit drobné poranění 	<ul style="list-style-type: none"> • papír, karton • přírodniny • textil
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Komunikace	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede sestavovat stavebnicové prvky • montuje a demontuje stavebnici 	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se se základní péčí o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření • učí se zasít semena 	

<ul style="list-style-type: none"> provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování 	
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> chová se vhodně při stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování při obědě připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) 	Učivo

3. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál pracuje podle slovního návodu nebo předlohy navlékne jehlu, udělá uzel, stříhá textil přišije knoflíky slepí textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor dodrží zásady hygieny a bezpečnosti práce vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků. papír a karton přírodniny textil tvorba výrobku podle videonávodu – zkoumání vlastností materiálů, využití vhodných pracovních pomůcek tvorba výrobku podle videonávodu – vyhledání videonávodu, volba vhodného materiálu a pomůcek
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Komunikace ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
Přesahy	
Do: Pr (3. ročník): Živá a neživá příroda, Rostliny Vv (3. ročník): Prostorové vytváření a netradiční techniky, Výsledky tvůrčí činnosti	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dovede sestavovat stavebnicové prvky montuje a demontuje stavebnici 	<ul style="list-style-type: none"> práce se stavebnicemi
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se se základní péčí o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření sejí semena provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
Přesahy	
Do: Pr (3. ročník): Živá a neživá příroda, Rostliny	
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základním vybavení kuchyně chová se vhodně při stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně), představí a zhodnotí ho udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch 	<ul style="list-style-type: none"> základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

4. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat vytváří prostorové konstrukce seznámí se se základy aranžování a využití samorostů 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků papír a karton

<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic • zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný • udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu • vybere z nabídky prvek, techniku lidového umění a použije ho ve své práci • zhodoví jednoduchý výrobek vztahující se k lidové tradici • uvede příklady lidových řemesel 	<ul style="list-style-type: none"> • přírodniny • textil
--	--

pokrytí průřezových témat

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí

Přesahy

Do: Vv (4. ročník): Výsledky tvůrčí činnosti

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • montuje a demontuje stavebnici • dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky • pracuje podle slovního návodu, předlohy • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu • rozumí pojmkám, popiskům, značkám a symbolům používaným v pracovních postupech • dodrží zadaný pracovní postup dle slovního návodu, předlohy, náčrtu • popíše na příkladech, jak by postupoval v případě úrazu při konstrukčních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • práce se stavebnicemi - plošnými, konstrukčními, prostorovými • práce s návodem

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI

Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje znalost péče o pokojové květiny • rozlišuje setí a sázení 	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náradí • popíše účel pomůcek a nástrojů určených k pěstitelským pracím • ošetruje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny ze semene nebo sazenice • naaranžuje řezanou květinu do vhodné nádoby a pečeje o ni • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
Přesahy	
Do: Př (4. ročník): Rozmanitost přírody, Ochrana přírody	
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně • seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne v modelové situaci první pomoc při úraze • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch 	učivo <ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	

5. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede vyřezávat, polepovat, tapetovat 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché

<ul style="list-style-type: none"> • vytváří prostorové konstrukce • seznámí se základy aranžování a využití přírodnin • seznámí se s různým materiélem s prvky lidových tradic • zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný • seznámí se s látáním a tkaním • pracuje s jednoduchým stříhem • zvládne vytvořit jednoduchý výrobek (hračku apod.) • udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • zvolí postup a pracovní operaci vzhledem k zamýšlenému výrobku • využije vlastní představivost při obměně vzorového výrobku • popíše vlastnosti základních materiálů a účel běžně používaných pomůcek a nástrojů • vybere vhodnou pomůcku a nástroj vzhledem k materiálu, se kterým pracuje 	pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků <ul style="list-style-type: none"> • práce s papírem a kartonem • práce s přírodninami • práce s textilem
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
Přesahy	
Do: Vv (5. ročník): Výsledky tvůrčí činnosti	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> • montuje a demontuje stavebnici • pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	učivo <ul style="list-style-type: none"> • práce se stavebnicemi (plošnými, konstrukčními, prostorovými) • práce s návodem • práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita	

PĚSTITELSKÉ ČINNOSTI	
výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalost základů péče o pokojové rostliny • rozlišuje mezi setím a sázením • rozmnoží pokojové rostliny dělením trsu a řízkováním, chápe rozdíl mezi množením rostlin odnožemi a řízkováním • seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogami, alergiemi • vede pěstitelské pokusy a pozorování, na základě těchto pozorování provede záznam růstu a vývoje rostliny • vysvětlí z výsledků pokusů a pozorování správný postup při pěstování rostliny • zvolí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náradí • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu při pěstitelských činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní vybavení kuchyně, orientuje se v něm • popíše účel kuchyňského vybavení • zvolí vhodné kuchyňské vybavení a náčiní • seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně • vybere vhodné potraviny • zvládne připravit jednoduchý pokrm studené kuchyně podle návodu nebo receptu • dodrží postup práce a časově si ho rozvrhne • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování 	<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygiény a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu při přípravě pokrmů • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch 	
pokrytí průřezových témat	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Etnický původ	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	

6. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygiény při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím: poskytne první pomoc při úrazu • zná základní druhy nářadí a umí je používat 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty), vyrobení jednoduchého výrobku • pracovní pomůcky, náradí a nástroje pro ruční opracování, použití v praxi • zvládnutí jednoduchého pracovního postupu a operace dle zadанého úkolu • organizace práce, důležité technologické postupy • technické náčrty a výkresy, technické informace, návody, orientace v nich a sestrojení vlastního jednoduchého výkresu • úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy • zelenina - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny

<ul style="list-style-type: none"> • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty • zná vlastnosti dřevin a umí vyrobit píšťalku z vrby 	<ul style="list-style-type: none"> • okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin • ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování • léčivé rostliny, koření - pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie • chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: P (6. ročník): Projevy života	

7. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicí • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky, ověří a porovná jejich funkčnost • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu • používá základní truhlářské postupy – řezání, pilování, porozumí technickému výkresu 	<ul style="list-style-type: none"> • stavebnice (Merkur), sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrttem • vytvoření vlastního návodu, náčrtu na zadaný výrobek
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace	
přesahy	
Do: Inf (7. ročník): Internet; F (7. ročník): Síla	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Mezilidské vztahy ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Do: P (8. ročník): Člověk a zdraví	

8. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

SVĚT PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce orientuje se v systému středních škol na příkladech ukáže vhodné použití různých druhů hotovostního a bezhotovostního placení na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny popiše vliv inflace na hodnotu peněz popiše funkci bank na na trhu 	<ul style="list-style-type: none"> trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce volba profesní orientace - sebepoznání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení vlivy na volbu profesní orientace možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů zaměstnání - pracovní příležitosti v obci, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problém nezaměstnanosti, úřad práce, právo a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, využívání modelových situací podnikání - nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

<ul style="list-style-type: none">• zná nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je použít	<ul style="list-style-type: none">• finanční gramotnost, nakládání s penězi, tvorba ceny, inflace, služby bank a pojišťoven
pokrytí průřezových témat	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: Vo (8. ročník): Člověk v sociálních vztazích, Osobnost	

4.10 Doplňující vzdělávací obory

Doplňující vzdělávací obory nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, jejich vzdělávací obsah je pouze doplňující a rozšiřující. Doplňující vzdělávací obory je možné využít pro všechny nebo jen některé žáky jako povinný nebo volitelný vzdělávací obsah.

4.10.1 Německý jazyk 1

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU NĚMECKÝ JAZYK 1

Vyučovací předmět Německý jazyk 1 je určen **pro žáky jazykových skupin** na 2. stupni jako **Další cizí jazyk** a předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tento předmět se vyučuje v 6. a 7. ročníku jako volitelný předmět 2 hodiny týdně (disponibilní hodiny pro volitelné předměty), v 8. a 9. ročníku již **povinně 3 hodiny týdně** (Další cizí jazyk). Organizaci výuky si určují příslušní učitelé ve spolupráci s předmětovou komisí.

Výuka probíhá v kmenových třídách, jazykových učebnách, v učebně výpočetní techniky.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu

Jazyková výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se v rámci integrované Evropy a světa. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života jiných lidí v jiných zemích i jejich odlišné kulturní tradice. Jejím cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí. Vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Učivo slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů.

Tematické okruhy

1. Poslech s porozuměním
2. Mluvení
3. Čtení s porozuměním
4. Psaní

tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí

Formy a metody práce

- frontální výuka
- skupinová práce
- samostatná práce
- výklad, procvičování, domácí úkoly
- dialogy, hry
- projekty
- olympiády a soutěže
- portfolia
- studijní pobyt v zahraničí

Průřezová téma

V předmětu Německý jazyk 1 se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Německý jazyk 1 se prolínají s dalšími předměty (zejména zeměpisem).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na čtení a poslech s porozuměním, práci s textem
- vede žáky k samostatnému vyhledávání informací
- vede žáky k sebehodnocení
- motivuje žáky k účasti na soutěžích a olympiádách
- využívá slovníky, informační technologie
- zadává úkoly, ve kterých žáci kombinují vyhledávané informace

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- podporuje samostatné myšlení žáků a schopnost improvizace
- vede žáky k poznání, že bývá více řešení jednoho problému
- umožňuje žákům přístup k více informačním zdrojům
- vede k analýze chyb

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k uplatnění poznatků v praxi
- vede je k jasnému a výstižnému vyjadřování
- klade důraz na verbální i neverbální složku jazyka
- směruje žáky ke zvládnutí slovní zásoby potřebné v běžných situacích
- vytváří příležitosti ke komunikaci mezi žáky, mezi žáky a učitelem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- využívá skupinové práce se střídáním rolí
- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- podnáší k diskusi a prezentaci své práce a práce skupiny
- vytváří příjemnou atmosféru, vede k toleranci a úctě

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky s kulturou jiných národů a jiných etnik
- vede je k respektování odlišností
- klade důraz na dodržování slušného chování ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní

Učitel

- využívá práce s portfoliem
- poskytuje možnost sebehodnocení a týmové spolupráce
- vede žáky k uplatnění poznatků v praxi
- zohledňuje různé tempo žáků, různou úroveň dovedností a znalostí

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a zpracovávání informací a k schopnosti posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- učí žáky uvádět zdroje při přebírání informací a seznamuje je s existencí autorského zákona
- vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu (např. prezentace vlastních fotografií)
- používá ve výuce internetové aplikace určené ke studiu cizích jazyků a motivuje žáky k samostatné práci s nimi
- seznamuje žáky s prací s německou klávesnicí a německými znaky (např. ä = alt + 132, ...)

UČEBNÍ PLÁN PŘEDMĚTU

Ročník	6	7	8	9
Dotace	0+2	0+2	3	3
Povinnost (skupina)	volitelný (Volitelné předměty + Cizí jazyk 1)	volitelný (Volitelné předměty + Cizí jazyk 1)	povinný (Další cizí jazyk)	povinný (Další cizí jazyk)
Dotace skupiny	0+2	0+2	3	3

6. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ (VOLITELNÉ PŘEDMĚTY + CIZÍ JAZYKY I)

SLOVNÍ ZÁSOBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí známým každodenním výrazům rozumí jednoduchým pokynům a otázkám a adekvátně na ně reaguje rozumí obsahu a smyslu jednoduchého poslechového textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím a často používaným výrazům na známá téma v krátkých poslechových textech 	<ul style="list-style-type: none"> čas: hodiny, dny v týdnu rodina volný čas, koníčky přátelé barvy města a zeměpisné názvy, realie zemí příslušných jazykových oblastí slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v obsahu jednoduchého textu vyhledá v krátkém textu otázky, odpovědi, potřebné informace časuje slovesa v přítomném čase umí vyplnit formulář (papírový či online) a napsat e-mail rozumí základním číselným úkolům 	<ul style="list-style-type: none"> časování pravidelných sloves v přítomném čase jednoduché otázky a odpovědi rozkazovací způsob (lexikálně) číslovky do 100 předložky in, nach písmo, psaný projev slovesa sein, haben zápor nicht člen určitý a neurčitý
KONVERZACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí se představit a rozloučit, zeptat, kde lidé žijí, koho znají reaguje na žádost někoho jiného poskytne požadovanou informaci – co má a nemá rád umí pracovat s online i papírovými slovníky 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché pokyny, instrukce jednoduché, krátké dialogy na probíraná téma technika mluveného projevu - výslovnost, intonace zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí, Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	

7. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ (VOLITELNÉ PŘEDMĚTY + CIZÍ JAZYKY I)

SLOVNÍ ZÁSOBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • klade otázky na daná téma a odpovídá na ně • rozumí známým každodenním výrazům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tematům • rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • vyslovuje a čte plynule a foneticky správně jednoduché texty 	<ul style="list-style-type: none"> • roční období a měsíce • škola, školní předměty • jídlo, restaurace, stravování
GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • napiše jednoduché krátké texty (pozvánka, SMS, pohled, E-mail) • čte se správnou výslovností a intonací • umí pracovat s internetovou stránkou: duden.de • tvoří množné číslo podstatných jmen • časuje nepravidelná slovesa 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní zájmena • slovosled ve větě - věty oznamovací, otázky • časování sloves nepravidelných v přítomném čase • množné číslo • předložky se 3. pádem a se 4. pádem • smíšené předložky • čtení tiché i hlasité, čtení s porozuměním • vyjádření žádosti
KONVERZACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládne krátkou společenskou konverzaci • klade otázky pomocí známé slovní zásoby a odpovídá na ně, týkajících se daných témat : jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat • vyhledá informace k tématu v časopise nebo na web. stránkách 	<ul style="list-style-type: none"> • telefonický rozhovor • krátké dialogy přiměřené jazykové úrovni • komunikace s pomocí učitele o různých tématech (ústně i e-mailem) • německy mluvící země
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí, Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět	

8. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ (CIZÍ JAZYKY I)

SLOVNÍ ZÁSOBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje se známou slovní zásobou, tvoří rozhovory na známá téma • požívá abecední slovník • rozumí základním frázím a jednoduchým větám, rozumí jednoduchým informativním nápisům a orientačním pokynům 	<ul style="list-style-type: none"> • průběh dne • povolání • můj byt, dům • vybavení domácnosti • dopravní prostředky, cestování
přesahy	
Do: Z (8. ročník): Evropa, Česko	
GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • napiše jednoduchý a souvislý text na daná téma – rodina, škola, volný čas • aktivně používá modální slovesa • pracuje s předložkami a zájmeny 	<ul style="list-style-type: none"> • modální slovesa • vazba es gibt • neurčitý podmět man • přivlastňovací zájmena • časování sloves s odlučitelnou předponou • budoucí čas (Futur I.)
KONVERZACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí textu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů • komunikuje o různých tématech na přiměřené jazykové úrovni • komunikuje na sociálních sítích o osвоjených tématech 	<ul style="list-style-type: none"> • konverzace na téma každodenního života • popis osoby, předmětů, místa a situací • osobní dopis • přání, blahopřání
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí, Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V VEROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference	

9. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ (CIZÍ JAZYKY I)

SLOVNÍ ZÁSOBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá dvojjazyčné slovníky a jiné příručky vyplní základní údaje do formulářů reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu žák dohledává informace k probíraným tématům na internetu 	<ul style="list-style-type: none"> cestování, město a venkov příroda a počasí části těla zdraví oblečení, doplňky svátky, zvyky a tradice narozeniny, svátky
přesahy	
Do: Z (8. ročník): Evropa, Česko	
GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> sestaví gramaticky a formálně správný text na odpovídající úrovni pracuje s řadovými číslovkami, daty zvládne vytvořit minulý čas tvorí minulý čas sloves nepravidelných v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku 	<ul style="list-style-type: none"> minulý čas stupňování přídavných jmen a příslovčí řadové číslovky mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění • trpný rod (pasivně)
KONVERZACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pochopí smysl sdělení a převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob, komunikuje bez přípravy na daná téma a shrne ústně i písemně obsah krátké slyšené konverzace poskytne požadované informace vyjádří svůj názor na dané téma v komentáři nebo příspěvku na modelové sociální síti (dle své jazykové úrovně) 	<ul style="list-style-type: none"> rozhovory na zadaná téma reprodukce slyšeného a čteného textu německé blogy, příspěvky na sociálních sítích
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí, Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	

4.10.2 Volitelné předměty

UČEBNÍ PLÁN VOLITELNÝCH PŘEDMĚTŮ

Ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dotace	0+1	0+1				0+2	0+2	0+1	0+1
Povinnost (skupina)	volitelný	volitelný				volitelný (Volitelné předměty + Další cizí jazyk 1)	volitelný (Volitelné předměty + Další cizí jazyk 1)	volitelný (bez skupiny)	volitelný (bez skupiny)

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY – 1. STUPEŇ

Angličtina hrou

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Volitelný předmět Angličtina hrou se vyučuje v 1. a 2. ročníku 1 hodinu týdně (1disponibilní hodina pro volitelné předměty).

Výuka se realizuje v kmenových třídách, v jazykové učebně, lze využít učebnu informatiky a informačního centra. V případě vysokého počtu žáků lze dělit do skupin. Při standardním počtu se třída nedělí.

Předmět seznamuje žáky především se zvukovou podobou anglického jazyka. Žáci si osvojují základní jednoduchá slovíčka, struktury a vazby pomocí her, písniček, básniček, scének, dramatizace. Seznamují se s životem a kulturou dětí daného věku v jiných zemích.

Formy a metody práce

Ve vyučovací hodině je kladen důraz na činnostní charakter výuky – rozhovory, říkadla, písňě, dramatizace. Pracujeme s názorným materiálem (obrázkové pexeso, maňásci, omalovánky,

vystřihovánky apod.) Využíváme didaktickou techniku – video, audiokazety, CD. Hodiny jsou zaměřeny výhradně na ústní projev a poslech. Místo písemného projevu žáci používají kresbu.

Průřezová téma

V předmětu Anglický jazyk se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Angličtina hrou je úzce spjat i s ostatními předměty - Vv, Čj, M, Pr, Hv.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- klade velký důraz na poslech s porozuměním, práci s CD a kazetou
- vede žáky k sebehodnocení
- využívá slovníky, encyklopedie a informační technologie

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- podporuje samostatné myšlení žáků a schopnost improvizace
- vede žáky k poznání, že bývá více řešení jednoho problému
- umožňuje žákům přístup k více informačním zdrojům a nabízí jim dostatek relevantních podnětů
- vede k analýze vlastních chyb

Kompetence komunikativní

Učitel

- žáky vede k uplatnění poznatků v praxi, k jasnemu a výstižnému vyjadřování

- klade důraz na verbální i neverbální složku jazyka, zvládnutí slovní zásoby potřebné v reálných životních situacích
- vytváří příležitosti ke komunikaci mezi žáky, mezi žáky a učitelem i ostatními dospělými

Kompetence sociální a personální

Učitel

- využívá skupinové práce se střídáním rolí
- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci s učením
- podnášuje žáky k diskusi a prezentaci své práce i práce skupiny
- vytváří příjemnou atmosféru, vede žáky k vzájemné toleranci a úctě

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky s kulturou jiných národů a jiných etnik
- vede je k respektování odlišností
- klade důraz na dodržování pravidel slušného a zodpovědného chování ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní

Učitel

- poskytuje možnost sebehodnocení a týmové spolupráce
- snaží se vést žáky k využívání poznatků v praxi
- zohledňuje různé tempo práce žáků, úroveň dovedností a znalostí

Kompetence digitální

Učitel

- motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

1. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

SLOVNÍ ZÁSOBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby • rozumí jednotlivým cizím slovům, jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje • dovede odpovídat na jednoduché otázky • získává základní informace o reáliích anglicky mluvících zemí • 	<ul style="list-style-type: none"> • číslovky 1-10 • barvy • instrukce • zvířata • školní potřeby • členové rodiny • jídlo • pocity
přesahy	
Do: M (1. ročník): Počítání do 10, Vv (1. ročník): Malba, Hv (1. ročník): Zpěv písni	
GRAMATIKA	
VÝSTUPY	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • při poslechu dokáže rozlišit jednotné a množné číslo podstatných jmen 	<ul style="list-style-type: none"> • jednotné a množné číslo podstatných jmen
KONVERZACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace • dokáže se představit, pozdravit a rozloučit se s kamarádem a sdělit o sobě jednoduché informace • dokáže představit členy rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> • pozdravy, seznámení • odpovědi na otázky - „How are you?, What's your name? What is it? What colour is it?“ • „This is my mum...“
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí, Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	

2. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

SLOVNÍ ZÁSOBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> • lidé (muž, žena atd.) • jídlo

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednotlivým cizím slovům, jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje • umí pojmenovat různé předměty • dovede odpovídat na jednoduché otázky • získává základní informace o reáliích anglicky mluvících zemí 	<ul style="list-style-type: none"> • slovesa – „go, come, stand up, write, read, jump“ • číslovky 11-20 • počasí • dopravní prostředky • pokoje, nábytek • divoká zvířata • části těla
přesahy	
Do: Vv (2. ročník): Malba, Hv (2. ročník): Zpěv písni, Pr (2. ročník): Rodina	
GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámuje se s hláskováním a psaním slov • vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> • „It's“ • „I've got/It has got ...“+ zápor • „This is my...“ • „I can/can't ...“
KONVERZACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace • dokáže se představit, pozdravit a rozloučit se s kamarádem a sdělit o sobě jednoduché informace 	<ul style="list-style-type: none"> • pozdravy, seznámení • odpovědi na otázky - • odpovědi na otázky – „How are you?, What's your name? What is it? What colour is it?“ • classroom language
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí, Komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY – 2. STUPEŇ

Cvičení z českého jazyka

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Cvičení z Českého jazyka na 2. stupni navazuje na vzdělávací obsah předmětu Český jazyk v jednotlivých ročnících a má za úkol procvičit a prohloubit probrané učivo daného ročníku v návaznosti na jazykovou, slohovou a literární úroveň žáků a jejich složení v konkrétní třídě.

S ohledem na tuto úroveň a složení bude vhodné využívat častěji formu skupinového vyučování a některé úkoly se mohou odlišit náročností (jedná se o úkoly z gramatiky, slohu a literatury). Obtížnějšímu učivu bude v rámci Cvičení z českého jazyka věnován větší časový prostor.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Cvičení z Českého jazyka je zařazen do volitelných předmětů s časovou dotací 1 hodina týdně (1disponibilní hodina pro volitelné předměty) v 6. - 9. ročníku.

Formy a metody práce

- práce ve skupinách
- projektové vyučování
- frontální výuka s praktickými cvičeními

Průřezová téma

V předmětu Cvičení z českého jazyka se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Cvičení z českého jazyka je úzce spjato i s ostatními předměty (zejména s dějepisem, zeměpisem, hudební a výtvarnou výchovou).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- v hodinách literární výchovy věnuje pozornost práci s textem, porozumění textu a plnění zadaných úkolů, které vycházejí z textu
- učí žáky vyhledávat potřebné informace z dostupných zdrojů
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady a podporuje jejich samostatnou práci a tvořivost (literární činnost, slohové práce)

Kompetence k řešení problému

Učitel

- podnálečeje k logickému a tvořivému myšlení zadáváním problémových úkolů směřujících do praktických oblastí (srovnávání různých období vývoje naší i světové literatury, tvorba jednotlivých literárních skupin, tvorba různých autorů ...)
- učí žáky získávat podklady pro řešení problému z dostupných zdrojů (knihovna, archiv, internet...)
- vede žáky k plánování postupů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí ukázání cesty ke správnému řešení
- zařazuje netradiční úkoly (Kalibro, Scio)

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke schopnostem vhodné komunikace se svými vrstevníky, s učiteli a ostatními dospělými
- učí žáky jasně formulovat své vlastní názory, umět je obhájit, ale zároveň je učí umět vhodnou formou polemizovat s názory odlišnými, umět též výstižně argumentovat
- vede žáky k vyjadřování myšlenek v logickém sledu
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- pomocí literárního a gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci
- vede žáky ke vzájemné pomoci při učení
- vede žáky k respektování jejich vlastní práce i práce ostatních
- zařazuje do vyučovací hodiny kooperativní činnosti – práci ve dvojicích, skupinách
- vytváří projekty pro skupiny žáků
- při skupinové práci se snaží, aby si žáci střídali role ve skupině

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k uvědomování si svých školních povinností
- vede žáky k zodpovědnosti za svoji domácí přípravu
- vede žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi, tj. umět využít jazykové a literární příručky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- zajímá se, jak žákům vyhovuje způsob jeho výuky

Kompetence digitální

Učitel

- dává žákům prostor ke čtení elektronických textů
- vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací
- navozuje různé modelové komunikační situace, učitelem, ostatními a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky
- vede žáky i k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby, umožňuje žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji
- vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti

6. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické, mluvnickou shodu podmětu s přísudkem uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy 	<ul style="list-style-type: none"> tvarosloví (ohebné slovní druhy) pravopis (lexikální a morfologický, shoda podmětu s přísudkem) skladba (shoda podmětu s přísudkem)
LITERATURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma, formuluje dojmy ze své četby a názory na umělecké dílo 	<ul style="list-style-type: none"> pohádky báje a pověsti, eposy
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace	
SLOH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dokáže odlišit podstatné a okrajové informace, umí číst s porozuměním, dokáže formulovat hlavní myšlenky textu osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu 	<ul style="list-style-type: none"> vypravování
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace	

7. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ovládá pravopisné jevy morfologické, správně třídí slovní druhy 	<ul style="list-style-type: none"> tvarosloví (ohebné slovní druhy, důraz na slovesa – slovesný rod, neohebné slovní druhy) skladba (stavba věty – základní a

<ul style="list-style-type: none"> používá samostatně Pravidla českého pravopisu, SSČ a další dostupné jazykové příručky rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí 	rozvíjející větné členy, vedlejší věty)
LITERATURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> formuluje vlastní názory na přečtený text, orientuje se v základních literárních pojmech 	<ul style="list-style-type: none"> bajky pověsti, kroniky
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace	
SLOH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe literární text jako zdroj informací a prožitků, formuluje vlastní názory na umělecké dílo formuluje hlavní myšlenky textu 	<ul style="list-style-type: none"> vypravování (ústní, písemné)
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace	

8. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

SLOH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar, popíše své city, pocity a nálady, rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace, formuluje hlavní myšlenky textu 	<ul style="list-style-type: none"> subjektivní popis úvaha
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace	

LITERATURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby • tvorí vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba vlastních textů
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace	
GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí využívat Pravidel českého pravopisu, určuje druhy vedlejších vět a poměry mezi hlavními větami • ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché i v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví (slovesný vid) • skladba (věta jednoduchá a souvětí)

9. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá pravopisné jevy syntaktické v souvětí, samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a dalšími příručkami, správně třídí slovní druhy • tvorí spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci, spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	<ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví (vlastní jména a názvy) • skladba (souvětí, pořádek slov ve větě, stavba textu)
SLOH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní normy písemného vyjadřování grafickou úpravu textu, zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění • vyjádří ústně i písemně své zážitky, názory, nálady, pokouší se o vlastní 	<ul style="list-style-type: none"> • úvaha • proslov

literární texty odlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení (ověřuje fakta pomocí dostupných informačních zdrojů)	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace	
LITERATURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	<ul style="list-style-type: none">• tvorba referátů na základě vlastní četby
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace	

Čtenářská dílna

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Čtenářská dílna na druhém stupni slouží ke zvýšení čtenářské úrovně žáků a prohloubení jejich zájmu o literaturu. Pomocí samostatného čtení a sdílení přečteného s ostatními si osvojují principy výstavby díla, zlepšují svůj slovní i písemný projev. Součástí hodin je i praktické procvičování literární teorie na konkrétních textech. Důraz bude kladen na porozumění čtenému textu, vyvzování závěrů a sdílení vlastního názoru s ostatními.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Čtenářská dílna je zařazen do volitelných předmětů s časovou dotací 1 hodina týdně (1disponibilní hodina pro volitelné předměty) v 6. a 7. ročníku.

Formy a metody práce

- čtenářská dílna (samostatné tiché čtení)
- čtenářská lekce (společné hlasité čtení)
- frontální výuka s praktickými cvičeními

Průřezová téma

V předmětu Cvičení z českého jazyka se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Čtenářská dílna je úzce spjata i s ostatními předměty (zejména s dějepisem, zeměpisem, občanskou a výtvarnou výchovou).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- v hodinách čtenářské dílny věnuje pozornost práci s textem, porozumění textu a plnění zadaných úkolů, které vycházejí z textu

Kompetence k řešení problému

Učitel

- podnájuje k logickému a tvořivému myšlení zadáváním problémových úkolů
- vede žáky k použití získaných vědomostí a k objevování různých variant řešení
- zařazuje netradiční úkoly

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k získání dovednosti vhodné komunikace se svými vrstevníky, s učiteli a ostatními dospělými
- učí žáky jasně formulovat své vlastní názory, umět je obhájit, ale zároveň je učí umět vhodnou formou polemizovat s názory odlišnými, umět též výstižně argumentovat
- vede žáky k vyjadřování myšlenek v logickém sledu a k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vede žáky k naslouchání druhým, porozumění a diskuzi
- rozšiřuje slovní zásobu žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k toleranci názorů ostatních, ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi
- vede žáky ke sdílení prožitku ze čtení, diskuzi v malé skupině i celé třídě, ocenění práce a zkušeností ostatních, respektování a poučení z práce ostatních
- zařazuje do vyučovací hodiny kooperativní činnosti – práci ve dvojicích, skupinách
- vede žáky k vytvoření pozitivní představy o sobě samých, podpoře jejich sebedůvěry a samostatnosti

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování druhých lidí, schopnosti vcítit se do situací ostatních, odmítnutí útlaku, hrubého zacházení a násilí a jejich povinnosti se takovému jednání postavit
- vede žáky k zájmu o kulturní a historické dědictví a projevení pozitivního postoje k umění

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi, tj. umět se výstižně vyjádřit, uplatnit znalosti získané četbou
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- zajímá se, jak žákům vyhovuje způsob jeho výuky

Kompetence digitální

Učitel

- dává žákům prostor ke čtení elektronických textů
- vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti

6. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• Je zaujat četbou a má vnitřní potřebu číst• podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří	<ul style="list-style-type: none">• pohádky• báje a pověsti• literární teorie• tvůrčí psaní

<p>vlastní literární text na dané téma, formuluje dojmy ze své četby a názory na umělecké dílo</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže odlišit podstatné a okrajové informace, umí číst s porozuměním, dokáže formulovat hlavní myšlenky textu • je připraven své prožitky, porozumívání a pochopení sdílet s dalšími čtenáři • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace	

7. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • formuluje vlastní názory na přečtený text, orientuje se v základních literárních pojmech • přečtené texty posuzuje, kriticky hodnotí z různých hledisek včetně sledování autorových záměrů • chápe literární text jako zdroj informací a prožitků, formuluje vlastní názory na umělecké dílo • využívá čtení k seberozvoji i ke svému konání, četbu zúročuje v dalším životě • využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	<ul style="list-style-type: none"> • sci-fi • dívčí literatura • horory • literární teorie • fantasy • tvůrčí deník
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace	

Anglická konverzace

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Anglická konverzace je zařazen do volitelných předmětů s časovou dotací 1 hodina týdně (1 disponibilní hodina pro volitelné předměty) v 8. a 9. ročníku.

Výuka se realizuje v kmenových třídách, v jazykové učebně, lze využít učebnu informatiky a informačního centra.

Předmět seznamuje žáky především se slovní zásobou k daným tématům a následnou konverzací o těchto témaitech. Žáci používají již osvojené gramatické jevy a fráze a prohlubují tak již získané znalosti. Seznamují se s životem a kulturou anglicky mluvících zemí.

Vzdělávání předmětu Anglická konverzace vede žáka k :

- osvojení slovní zásoby k daným tématům
- schopnosti hovořit o daných témaitech a vést konverzaci o daných témaitech
- získání informací o reálních anglicky mluvících zemí

Formy a metody práce

Ve vyučovací hodině je kladen důraz na komunikaci a ústní projev. Využívá se textu a práce s textem (jako motivační část), dále se může využít video, audiokazety, CD.

- samostatná práce
- skupinová práce
- diskuse, rozhovory
- hry

Průřezová téma

V předmětu Anglická konverzace se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchovy

Mezipředmětové vztahy

Předmět Anglická konverzace je úzce spjat i s ostatními předměty - P, Z, Vo.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- klade velký důraz na ústní projev žáka, čtení nebo poslech s porozuměním, práci s textem a samostatné vyhledávání informací
- vede žáky k sebehodnocení
- využívá slovníky, encyklopedie a informační technologie
- vede žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- podporuje samostatné myšlení žáků a schopnost improvizace
- vede žáky k poznání, že bývá více řešení jednoho problému
- umožňuje žákům přístup k více informačním zdrojům a nabízí jim dostatek relevantních podnětů
- vede k analýze vlastních chyb

Kompetence komunikativní

Učitel

- žáky vede k uplatnění poznatků v praxi, k jasnemu a výstižnému vyjadřování
- klade důraz na verbální i neverbální složku jazyka, zvládnutí slovní zásoby potřebné v reálných životních situacích
- vytváří příležitosti ke komunikaci mezi žáky, mezi žáky a učitelem i ostatními dospělými

Kompetence sociální a personální

Učitel

- využívá skupinové práce se střídáním rolí
- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci s učením
- podnášecuje žáky k diskusi a prezentaci své práce i práce skupiny
- vytváří příjemnou atmosféru, vede žáky k vzájemné toleranci a úctě

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky s kulturou jiných národů a jiných etnik
- vede je k respektování odlišností
- klade důraz na dodržování pravidel slušného a zodpovědného chování ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní

Učitel

- poskytuje možnost sebehodnocení a týmové spolupráce
- snaží se vést žáky k využívání poznatků v praxi
- zohledňuje různé tempo práce žáků, úroveň dovedností a znalostí

Kompetence digitální

Učitel

- motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků

8. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

SLOVNÍ ZÁSOBA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vyslovuje správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby• dovede odpovídat na otázky za použití nové slovní zásoby• získává základní informace o reáliích anglicky mluvících zemí• porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům• zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém	<ul style="list-style-type: none">• Členové rodiny• Domov• Bydlení• Aktivity ve volném čase, záliby• Sport• Dny v týdnu• Hodiny• Zimní a letní sporty, soutěže• Geografie GB a USA• Dopravní prostředky, způsoby cestování• Směry• Budovy ve městě, obchody, části města• Škola• Čísla

<p>projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <ul style="list-style-type: none"> • odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Nemoci a zdravotní problémy • Části lidského těla • Zvířata, jejich prostředí a potrava, mláďata • Cestování • Názvy států
Přesahy	
<p>Do: Vo (Osobnost, Člověk v sociálních vztazích)</p> <p>P (Nakažlivé nemoci)</p> <p>Z (VB a Irsko, Doprava, Město České Budějovice)</p>	
KONVERZACE	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná a umí hovořit o reáliích anglicky mluvících zemí a srovnat je • tvorí rozhovory na daná téma, umí převyprávět získané informace • rozpozná daný gramatický jev, umí ho utvořit a vysvětlit jeho použití • správně volí vhodný gramatický čas a správně ho používají • krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou): mluví o své rodině, kamarádech, volném čase a dalších osvojovaných tématech • zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci • poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. kde si co koupit a kolik co stojí, jakým prostředkem se dostane na určité místo, kde se co nalézá) za použití slovních spojení a vět 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina • Volný čas, můj denní program • Sport • Reálie GB a USA • Cestování, doprava, oblíbená místa • Moje město • Pravidla ve škole, doma • Zdraví, nemoc, návštěva doktora • Zvířata • Plány na prázdniny • Gramatické jevy – prohloubení a rozšíření znalostí již osvojených gramatických jevů
pokrytí průřezových témat	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace</p>	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
 Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference, Lidské vztahy

9. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

SLOVNÍ ZÁSOBA	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby • dovede odpovídat na otázky za použití nové slovní zásoby • získává základní informace o reáliích anglicky mluvících zemí • porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojeným tématům • zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojeným tématům • odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Cestování • Aktivity ve volném čase • Povolání • Vztahy mezi lidmi • Rodina • Móda • Oblečení • Vzory a materiál • Geografie • Školství • Politika • Potraviny, jídla, nápoje • Vaření, vybavení kuchyně • Vzhled • Lidské vlastnosti • Vztahy mezi lidmi • Počasí, přídavná jména popisující počasí • Světové strany • Roční období • Příroda • Problémy a ochrana životního prostředí • Školy, obory, školský systém

Přesahy

Do: Vo (V pracovním poměru, Rodina a zákony, Globální svět)

P (Ekologie, Člověk a životní prostředí)

Z (Svět, Doprava, Cestovní ruch, Krajina a životní prostředí, Ochrana přírody)

KONVERZACE

Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná a umí hovořit o reáliích anglicky mluvících zemí a srovnat je • tvoří rozhovory na daná téma, umí převyprávět získané informace • rozpozná daný gramatický jev, umí ho utvořit a vysvětlit jeho použití • správně volí vhodný gramatický čas a správně ho používají 	<ul style="list-style-type: none"> • Letní prázdniny • Cestování • Vysněné povolání, kariéra, život • Móda, oblečení • Reálie GB a USA • Jídlo, vaření • Zdravý/nezdravý způsob života • Známé osobnosti • Přátelé a přátelství

<ul style="list-style-type: none">• krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou): mluví o své rodině, kamarádech, volném čase a dalších osvojovaných tématech• zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci• poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. kde si co koupit a kolik co stojí, jakým prostředkem se dostane na určité místo, kde se co nalézá) za použití slovních spojení a vět	<ul style="list-style-type: none">• Počasí, předpověď počasí, roční období• Příroda a životní prostředí – problémy a ochrana• Školství a školy, vzdělání• Gramatické jevy – prohloubení a rozšíření znalostí již osvojených gramatických jevů
pokrytí průřezových témat	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference, Lidské vztahy

Cvičení z matematiky

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Předmět Cvičení z matematiky na 2. stupni navazuje na vzdělávací obsah předmětu Matematika v jednotlivých ročnících. Jeho cílem je procvičení a prohloubení jednotlivých očekávaných výstupů předmětu Matematika u žáků a zvyšování jejich zájmu o matematiku s přihlédnutím k individuálním schopnostem.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Cvičení z matematiky je zařazen do volitelných předmětů s časovou dotací 1 hodina týdně (1disponibilní hodina pro volitelné předměty) v 6. - 9. ročníku.

Žáci v rámci předmětu **Cvičení z matematiky** procvičují matematické dovednosti a početní operace tak, aby zvládali očekávané výstupy povinného předmětu Matematika daného ročníku. Obtížnějšímu učivu je v rámci tohoto předmětu věnováno více času. Na talentované žáky jsou kladen vyšší nároky, prohlubují si matematické dovednosti také pomocí rozšiřujícího učiva, zabývají se řešením nestandardních úloh a přípravou na soutěže. Ostatní žáci procvičují dané matematické dovednosti a početní operace na jednodušších příkladech.

U všech žáků je upřednostňován úsudek a logické myšlení, všichni žáci mohou pocítovat úspěch a jsou kladně motivováni k dalšímu učení.

Vzdělávání v předmětu Cvičení z matematiky vede žáka k:

- užití matematiky v reálném životě
- rozvoji abstraktního a exaktního myšlení
- logickému a kritickému usuzování

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmem matematiky, jejich vzájemným vztahům.

Formy a metody práce

- skupinová práce žáků
- společné procvičování pod dohledem učitele
- vzájemné učení mezi žáky
- samostatná práce žáků
- individuální procvičování
- diskuse
- hry, soutěže, exkurze

Důraz je kladen na činnostní charakter učení a aplikaci matematických dovedností při řešení životních situací (úlohy z běžného života - hospodaření s penězi, nákup, cestování, platby v domácnosti, opravy ...).

Ve vyučovacím procesu metody a formy výuky vhodně kombinujeme, základem je způsob učení, který staví na osobních předpokladech každého žáka.

Průřezová téma

V předmětu Cvičení z matematiky se kromě vlastního vzdělávacího obsahu průběžně realizují části vzdělávacích obsahů tématických okruhů průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchovy demokratického občana, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (OSV, VDO - důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvorivost, EGS – srovnání států, HDP, grafy ...)

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Cvičení z matematiky se prolínají s dalšími předměty (zejména fyzikou, zeměpisem, chemií, dějepisem).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na čtení s porozuměním a práci s textem tak, aby se žáci naučili vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje
- vede žáky k procvičování základních matematických pojmu a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů a k vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh)
- podporuje u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.
- zadává úkoly způsobem, který umožnuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci matematických znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problému

Učitel

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vede žáky k poznatku, že matematická úloha a nejen ona, má různé varianty řešení a učí žáky tyto varianty nalézat
- vede žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zařazuje netradiční úlohy (Kalibro, Scio, Cermat, matematický Klokan, Pythagoriáda apod.)
- vede žáky k tomu, aby k dosažení vytčeného cíle samostatně vyhledávali, třídili a vhodným způsobem využívali informace z nejrůznějších zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu a co nejsrozumitelněji
- vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně matematické symboliky, k porozumění a orientaci se v různých grafech, tabulkách, diagramech apod.
- vede žáky ke vhodné komunikaci a spolupráci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými

Kompetence sociální a personální

Učitel

- nabízí žákům přiměřeně náročné úkoly, při jejichž samostatném řešení dosahují pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- vede žáky ke vzájemné spolupráci a vzájemné pomoci při učení
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a zároveň vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co mezi nimi narušuje dobré vztahy

Kompetence občanské

Učitel

- učí žáky respektovat názory ostatních a poskytovat si vzájemně podle svých možností účinnou pomoc, brát ohled na druhé

- umožňuje, aby žáci hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- jde žákům příkladem a zajímá se o to, jak jim vyhovuje jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- vede k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce, k bezpečnému používání rýsovacích a dalších potřeb a zajištění jejich funkčnosti

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k používání kalkulátorů, např. při provádění kontroly odhadovaných výsledků
- vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků
- vede žáky k využívání digitální technologie tak, aby si žák usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vysvětlivky k učebním osnovám:

V tabulkách s učebními osnovami je v /závorkách/ *rozšiřující - nepovinné učivo*, které vyučující jednotlivých ročníků zařazují s ohledem na zájem a schopnosti žáků.

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, VOLITELNÝ

PŘIROZENÁ ČÍSLA (UČIVO 1. STUPNĚ)	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• provádí početní operace s přirozenými čísly (písemně i z paměti), provádí odhady a kontrolu výsledků	<ul style="list-style-type: none">• přirozená čísla do 1 000 000• početní operace (sčítání, odčítání, násobení a dělení)• slovní úlohy

<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v situacích z každoden. života, v nichž se využívá vyjádření přirozeným číslem řeší úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace 	
---	--

GEOMETRICKÉ ÚTVARY V ROVINĚ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku využívá základní vlastnosti rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku

přesahy

Do: F (6. ročník): Fyzikální veličiny

DESETINNÁ ČÍSLA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> porovnává, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností sčítá, odčítá, násobí des. čísla (zpaměti i písemně), dělí des. čísla číslem přirozeným, desetinným, /dělí se zbytkem/ řeší slovní úlohy z praxe (odhad, kontrola výsledků), účelně využívá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> porovnávání, zaokrouhlování početní operace s desetinnými čísly

ÚHEL A JEHO VELIKOST

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> narysuje úhel dané velikosti, změří velikost úhlu pomocí úhloměru, odhadne velikost úhlu graficky přenese úhel a sestrojí jeho osu rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů, sčítá a odčítá velikosti úhlů (ve stupních i minutách) 	<ul style="list-style-type: none"> rýsování a přenášení úhlu, osa úhlu jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu početní operace s velikostmi úhlů druhy úhlů

Přesahy

Do: Z (6. ročník): Planeta Země a Vesmír, Mapa

TROJÚHELNÍK

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí a znázorní různé druhy trojúhelníků, zná jejich vlastnosti a 	<ul style="list-style-type: none"> druhy, vlastnosti trojúhelníků trojúhelníková nerovnost

využívá je při řešení praktických úloh	
přesahy	
Do: F (7. ročník): Síla	
DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá znaky dělitelnosti - 2, 3, 4, 5, 10, 25, 50, 100 určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele řeší situace z praxe s využitím dělitelnosti v N 	<ul style="list-style-type: none"> násobek, dělitel, znaky dělitelnosti rozklad čísel na součin prvočinitelů nejmenší společný násobek, největší společný dělitel
OSOVÁ SOUMĚRNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti určí útvary osově souměrné 	<ul style="list-style-type: none"> shodné útvary osová souměrnost osově souměrné útvary
OBSAH ČTVERCE A OBDÉLNÍKU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí obsah útvaru ve čtvercové síti, vypočítá obsah čtverce a obdélníku využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců i při řešení slovních úloh z praxe (odhady) 	<ul style="list-style-type: none"> obsah čtverce a obdélníku obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku)
POVRCH A OBJEM KRYCHLE A KVÁDRU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání odhaduje a vypočítá povrch a objem krychle, kvádru, užívá znalostí o krychli a kvádrů při řešení úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> zobrazování těles povrch, objem krychle, kvádru
přesahy	
Do: F (6. ročník): Fyzikální veličiny	

GRAFY A DIAGRAMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a čte diagramy • porovnává soubory dat 	<ul style="list-style-type: none"> • procházky po čtvercové síti • čtení z grafu
Do: Z (6. ročník): Mapa	

7. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

RACIONÁLNÍ ČÍSLA, CELÁ ČÍSLA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí základ. počet. operace s rac. čísla, s celými čísly • řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematic. aparát v oboru racionálních čísel, celých čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • početní operace se zlomky, smíšenými čísly

TROJÚHELNÍK

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách, dbá na kvalitu a přesnost rýsování 	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukce trojúhelníků (sss, sus, usu)

POMĚR, PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší situace vyjádřené poměrem • pracuje s měřítky map a plánů • vypočítá neznámý člen úměry, určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti • využívá trojčlenku při řešení slovních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • poměr, měřítko mapy a plánu • přímá a nepřímá úměrnost • trojčlenka, úměra

přesahy

Do: F (7. ročník): Pohyb, Z (6. ročník): Mapa

PROCENTA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá základní pojmy procentového počtu, vyjádří část celku pomocí procent • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je 	<ul style="list-style-type: none"> • základ, procentová část, počet procent • slovní úlohy, jednoduché úrokování

větší než celek), řeší jednoduché příklady na výpočet úroku	
ČTYŘUHELNÍKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vypočítá obvod a obsah trojúhelníku a rovnoběžníku provede rozbor zadané úlohy, zapíše konstrukční postup s použitím matematické symboliky, provede konstrukci a diskusi počtu řešení 	<ul style="list-style-type: none"> pojem čtyřúhelník, rovnoběžník, vlastnosti konstrukce obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku
LICHOBĚŽNÍK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vypočítá obvod a obsah lichoběžníku provede rozbor zadané úlohy, zapíše konstrukční postup s použitím matematické symboliky, provede konstrukci a diskusi počtu řešení 	<ul style="list-style-type: none"> pojem, vlastnosti konstrukce obvod a obsah
POVRCH A OBJEM HRANOLŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vypočítá povrch a objem tělesa, používá kalkulátor k zefektivnění výpočtu analyzuje a řeší aplikační geometric. úlohy s využitím osvojeného matematic. aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> povrch a objem hranolů
STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti určí útvary středově souměrné 	<ul style="list-style-type: none"> shodné útvary středová souměrnost středově souměrné útvary

8. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

MOCNINY, ODMOCNINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí druhou a třetí mocninu libovolného čísla z paměti, výpočtem, pomocí tabulek, kalkulačky určí druhou odmocninu pomocí kalkulačky nebo tabulek 	<ul style="list-style-type: none"> druhá a třetí mocnina určení druhých mocnin a odmocnin
PYTHAGOROVA VĚTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností řeší slovní úlohy z praxe (odhad, kontrola výsledků), účelně využívá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku užití Pythagorovy věty
přesahy	
Do: D (6. ročník): Řecko	
MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem 	<ul style="list-style-type: none"> početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem (součet, rozdíl, součin, podíl, mocnina součinu, mocnina mocniny)
PROMĚNNÉ A VÝRAZY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí hodnotu číselného výrazu a výrazu s proměnnou (po dosazení z oboru R), zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text provádí početní operace s výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> číselné výrazy výrazy s proměnnou hodnota výrazu úpravy výrazů (sčítání, odčítání, násobení, dělení jednočlenem)

LINEÁRNÍ ROVNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • lineární rovnice s jednou neznámou • ekvivalentní úpravy
SLOVNÍ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • matematizuje jednoduché reálné situace pomocí rovnic • řeší slovní úlohy, zdůvodní zvolený postup řešení, ověří výsledek řešení • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy
KRUH, KRUŽNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vypočítá obvod a obsah kruhu • využívá poznatky o kružnici při řešení slovních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • délka kružnice • obsah kruhu
VÁLEC	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vypočítá povrch a objem tělesa, používá kalkulátor k zefektivnění výpočtu • užívá znalosti o válcu při řešení úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> • povrch válce • objem válce
KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí jednoduché geometrické konstrukce • provede rozbor zadaného úkolu, zapíše konstrukční postup s použitím matematické symboliky, provede konstrukci a diskusi počtu řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché konstrukce • Thaletova kružnice • základní konstrukční úlohy (trojúhelníky, rovnoběžníky, lichoběžníky, čtyřúhelníky)
přesahy	
<p>Do: D (6. ročník): Řecko</p>	

ÚVOD DO STATISTIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy provádí jednoduchá statistická šetření, vyhledává a třídí informace, vyhodnocuje a vyvozuje závěry 	<ul style="list-style-type: none"> základní charakteristiky statistického souboru, statistického šetření diagramy
přesahy	
Do: Z (8. ročník): Česko - politika a regionální rozvoj	

9. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

VÝRAZY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) 	<ul style="list-style-type: none"> úpravy výrazů pomocí vzorců rozklad výrazů na součin
<i>/ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI/</i>	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> <i>/řeší jednoduché rovnice s neznámou ve jmenovateli</i> <i>/řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineár. rovnicím s neznámou ve jmen./</i> 	
SOUSTAVY LINEÁRNÍCH ROVNIC	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic
přesahy	
Do: Ch (8. ročník): Směsi	

FUNKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří funkční vztah rovnicí, tabulkou i grafem užívá funkční vztahy při řešení úloh matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> lineární funkce /Goniometrické funkce/
FINANČNÍ MATEMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování /(složené úrokování)/ využívá znalosti při plánování rodinného hospodaření 	<ul style="list-style-type: none"> základní pojmy finanční matematiky
PODOBOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> řeší úlohy z praxe s využitím podobnosti geometrických útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> podobnost, poměr podobnosti věty o podobnosti trojúhelníků
TĚLESA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> narýsuje síť, vymodeluje těleso, odhadne a vypočítá povrch a objem tělesa řeší praktické úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých témaických a vzděl. oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> kužel jehlan koule povrch a objem těles

Zajímavá matematika

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Předmět **Zajímavá matematika** na 2. stupni navazuje na vzdělávací obsah předmětu Matematika v jednotlivých ročnících. Jeho cílem je zvyšování zájmu žáků o matematiku, procvičování a prohlubování matematických vědomostí a dovedností s přihlédnutím k individuálním schopnostem.

Jednotlivými činnostmi se u žáků rozvíjí kreativita, logické myšlení, samostatnost, schopnost spolupracovat.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Zajímavá matematika je zařazen do volitelných předmětů s časovou dotací 1 hodina týdně (1disponibilní hodina pro volitelné předměty) v 6. a 7. ročníku.

Výuka probíhá v kmenových třídách, využívána je počítačová učebna.

V rámci předmětu Zajímavá matematika žáci procvičují logické a netradiční úlohy, úlohy konstrukční a početní geometrie a matematické dovednosti a početní operace tak, aby zvládali očekávané výstupy povinného předmětu Matematika daného ročníku a podle individuálních schopností docházelo k rozvíjení jejich klíčových kompetencí v oblasti matematiky. U všech žáků je podporován rozvoj matematických představ, logického, tvorivého a technického myšlení, všichni žáci mohou pocítovat úspěch a jsou kladně motivováni k dalšímu učení.

Vzdělávání v předmětu Zajímavá matematika vede žáka k:

- užití matematiky v reálném životě
- rozvoji abstraktního a exaktního myšlení
- logickému a kritickému usuzování

Formy a metody práce

- skupinová práce žáků
- společné procvičování pod dohledem učitele
- vzájemné učení mezi žáky
- samostatná práce žáků

- individuální procvičování
- diskuse
- hry, soutěže, exkurze

Důraz je kladen na činnostní charakter učení a aplikaci matematických dovedností při řešení životních situací - úlohy z běžného života. Ve vyučovacím procesu metody a formy výuky vhodně kombinujeme, základem je způsob učení, který staví na osobních předpokladech každého žáka.

Průřezová téma

V předmětu Zajímavá matematika se kromě vlastního vzdělávacího obsahu průběžně realizují části vzdělávacích obsahů tematických okruhů průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchovy demokratického občana, (OSV, VDO - důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost).

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Zajímavá matematika se prolínají s dalšími předměty (zejména fyzikou, zeměpisem, pracovními činnostmi ...).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na čtení s porozuměním a práci s textem tak, aby se žáci naučili vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje
- vede žáky k procvičování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů a k vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh)
- podporuje u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.

- zadává úkoly způsobem, který umožnuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci matematických znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problému

Učitel

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vede žáky k poznatku, že matematická úloha a nejen ona, má různé varianty řešení a učí žáky tyto varianty nalézat
- vede žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zařazuje netradiční úlohy (Kalibro, Scio, Cermat, matematický Klokan, Pythagoriáda apod.)
- vede žáky k tomu, aby k dosažení vytčeného cíle samostatně vyhledávali, třídili a vhodným způsobem využívali informace z nejrůznějších zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu a co nejsrozumitelněji
- vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně matematické symboliky, k porozumění a orientaci se v různých grafech, tabulkách, diagramech apod.
- vede žáky ke vhodné komunikaci a spolupráci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými

Kompetence sociální a personální

Učitel

- nabízí žákům přiměřeně náročné úkoly, při jejichž samostatném řešení dosahují pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- vede žáky ke vzájemné spolupráci a vzájemné pomoci při učení
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a zároveň vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co mezi nimi narušuje dobré vztahy

Kompetence občanské

Učitel

- učí žáky respektovat názory ostatních a poskytovat si vzájemně podle svých možností účinnou pomoc, brát ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- jde žákům příkladem a zajímá se o to, jak jim vyhovuje jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- vede k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce, k bezpečnému používání rýsovacích a dalších potřeb a zajištění jejich funkčnosti

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k používání kalkulátorů, např. při provádění kontroly odhadovaných výsledků
- vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- vede žáky k využívání digitální technologie tak, aby si žák usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

6. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

PŘIROZENÁ, DESETINNÁ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• provádí početní operace s přirozenými čísly (zpaměti i písemně), provádí odhady a kontrolu výsledků• orientuje se v situacích z každodenního života• řeší úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace	<ul style="list-style-type: none">• početní operace s přirozenými, desetinnými čísly• slovní úlohy z praxe

GEOMETRICKÉ ÚTVARY V ROVINĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vypočítá obvod, obsah čtverce a obdélníku, obvod trojúhelníku využívá znalostí základních vlastností rovinných útvarek (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců i při řešení slovních úloh z praxe (odhady) 	<ul style="list-style-type: none"> obvody, obsahy čtverce a obdélníku, obvod trojúhelníku obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) slovní úlohy z praxe
přesahy	
Do: F (6. ročník): Fyzikální veličiny	
ÚHEL A JEHO VELIKOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> narysuje úhel dané velikosti, změří velikost úhlu pomocí úhloměru, odhadne velikost úhlu sestojí osu úhlu rozlišuje druhy úhlů, sčítá a odčítá velikosti úhlů (ve stupních i minutách) 	<ul style="list-style-type: none"> měření, rýsování úhlů odhad velikostí úhlů (druhy úhlů) osa úhlu početní operace s velikostmi úhlů
přesahy	
Do: Z (6. ročník): Planeta Země a Vesmír, Mapa; Pč	
TROJÚHELNÍK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí a znázorní různé druhy trojúhelníků, zná jejich vlastnosti a využívá je při řešení praktických úloh 	<ul style="list-style-type: none"> druhy, vlastnosti trojúhelníků trojúhelníková nerovnost
přesahy	
Do: F (7. ročník): Síla	
DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá znaky dělitelnosti - 2, 3, 4, 5, 10, 25, 50, 100 určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele řeší situace z praxe s využitím dělitelnosti v N 	<ul style="list-style-type: none"> násobek, dělitel, znaky dělitelnosti rozdíl čísel na součin prvočinitelů nejmenší společný násobek, největší společný dělitel praktické úlohy

OSOVÁ SOUMĚRNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti určí útvary osově souměrné řeší situace v běžném životě (nalézá shodné, osově souměrné útvary ...) 	<ul style="list-style-type: none"> shodné útvary osová souměrnost osově souměrné útvary
POVRCH A OBJEM KRYCHLE A KVÁDRU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání odhaduje a vypočítá povrch a objem krychle, kvádru, užívá znalostí o krychli a kvádrů při řešení úloh z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> zobrazování těles povrch, objem krychle, kvádru praktické úlohy
přesahy	
Do: F (6. ročník): Fyzikální veličiny	
GRAFY A DIAGRAMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytváří a čte diagramy porovnává soubory dat v praktických úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> procházky po čtvercové síti čtení z grafu
Do: Z (6. ročník): Mapa	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ, PROBLÉMOVÉ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá jejich různá řešení řeší úlohy na rovinnou, prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> číselné a logické řady řešení početních hlavolamů a zajímavých úloh sudoku úlohy konstrukční a početní geometrie matematické soutěže

7. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

RACIONÁLNÍ ČÍSLA, CELÁ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí základ. počet. operace s rac. číslami, s celými čísly • řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematic. aparát v oboru racionálních čísel, celých čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • početní operace se zlomky, smíšenými čísly • praktické úlohy
TROJÚHELNÍK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách, dbá na kvalitu a přesnost rýsování 	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukce trojúhelníků (sss, sus, usu) • praktické úlohy
POMĚR, PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší situace vyjádřené poměrem • pracuje s měřítky map a plánů • vypočítá neznámý člen úměry, určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti • využívá trojčlenku při řešení praktických úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • poměr, měřítka mapy a plánu • přímá a nepřímá úměrnost • trojčlenka, úměra • praktické úlohy
přesahy	
Do: F (7. ročník): Pohyb, Z (6. ročník): Mapa	
PROCENTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá základní pojmy procentového počtu, vyjádří část celku pomocí procent • řeší úlohy z běžného života • řeší jednoduché praktické úlohy na výpočet úroků 	<ul style="list-style-type: none"> • základ, procentová část, počet procent • jednoduché úrokování • praktické úlohy
ČTYŘÚHELNÍKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná druhy rovnoběžníků v praxi • vypočítá obvod a obsah trojúhelníku rovnoběžníku, lichoběžníku • řeší jednoduché praktické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem čtyřúhelník, rovnoběžník, lichoběžník, vlastnosti • obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku, lichoběžníku, znázorňování do čtvercové sítě

POVRCH A OBJEM HRANOLŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> modeluje hranoly, vytváří síť hranolů vypočítá povrch a objem hranolů, používá kalkulátor k zefektivnění výpočtu analyzuje a řeší úlohy z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> modelování hranolu povrch a objem hranolů praktické úlohy
STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti určí útvary středově souměrné řeší situace v běžném životě (nalézá shodné, středově souměrné útvary ...) 	<ul style="list-style-type: none"> shodné útvary středová souměrnost středově souměrné útvary
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ, PROBLÉMOVÉ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá jejich různá řešení řeší úlohy na rovinnou, prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí nadanější žáci rozvíjejí svůj talent, porovnávají se s žáky jiných škol, méně nadaní si zkusí „jinou“ matematiku 	<ul style="list-style-type: none"> číselné a logické řady řešení početních hlavolamů a zajímavých úloh sudoku úlohy konstrukční a početní geometrie matematické soutěže

Základy rýsování

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Základy rýsování svým vzdělávacím obsahem navazuje na předmět Matematika, především na oblast geometrie. Jeho cílem je procvičení, prohloubení a rozšíření základních rýsovacích návyků a dovedností žáků, zvyšování prostorové představivosti a celkové zvyšování zájmu žáků o rýsování.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Základy rýsování je zařazen do volitelných předmětů s časovou dotací 1 hodina týdně (1disponibilní hodina pro volitelné předměty) v 6. ročníku.

Výuka je realizována v učebnách školy, využívána je počítačová učebna a informační centrum.

Vzdělávání v předmětu Základy rýsování vede žáka k:

- užití geometrie v reálném životě
- rozvoji abstraktního a exaktního myšlení
- logickému a kritickému usuzování

Formy a metody práce

- skupinová práce žáků
- společné procvičování pod dohledem učitele
- vzájemné učení mezi žáky
- samostatná práce žáků
- individuální procvičování

Ve vyučovacím procesu metody a formy výuky vhodně kombinujeme, základem je způsob učení, který staví na osobních předpokladech každého žáka.

Průřezová téma

V předmětu Základy rýsování se kromě vlastního vzdělávacího obsahu průběžně realizují části vzdělávacích obsahů tématických okruhů průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Základy rýsování hrou se prolínají s dalšími předměty (zejména matematikou, výtvarnou výchovou, informatikou).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k procvičování a prohlubování základních rýsovacích návyků a dovedností, rozvíjení prostorové představivosti
- podporuje u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci matematických znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problému

Učitel

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vede žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k tomu, aby k dosažení vytčeného cíle samostatně vyhledávali, třídili a vhodným způsobem využívali informace z nejrůznějších zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vyjadřování myšlenek a postupů v logickém sledu a co nejsrozumitelněji
- vede žáky ke vhodné komunikaci a spolupráci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými

- nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

Učitel

- nabízí žákům přiměřeně náročné úkoly, při jejichž samostatném řešení dosahují pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- vede žáky ke vzájemné spolupráci a vzájemné pomoci při učení
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a zároveň vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co mezi nimi narušuje dobré vztahy

Kompetence občanské

Učitel

- učí žáky respektovat názory ostatních a poskytovat si vzájemně podle svých možností účinnou pomoc, brát ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- jde žákům příkladem a zajímá se o to, jak jim vyhovuje jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- vede k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce, k bezpečnému používání rýsovacích a dalších potřeb a zajištění jejich funkčnosti
- klade důraz na grafický projev, vede žáky k bezpečnému používání rýsovacích potřeb

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k účelnému použití geometrického softwaru
- vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů

6. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

ZÁKLADY RÝSOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady správného rýsování, dbá na kvalitu a přesnost rýsování rozlišuje a sestrojuje různé druhy čar, ví, kde je použít 	<ul style="list-style-type: none"> pomůcky a materiály pro rýsování technika rýsování druhy čar a jejich užití technické písmo
DĚJINY RÝSOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s uměleckými slohy vyhledává informace na www stránkách vytváří prezentaci na zadané téma 	<ul style="list-style-type: none"> rýsování na kámen, papyrus, hladký pergamen, papír stavitelství, malířství, sochařství
přesahy	
Do: Vv (6. ročník): Dějiny umění	
ZÁSADY KRESLENÍ OD RUKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů používá zásady perspektivy 	<ul style="list-style-type: none"> co je to náčrt (skica) kreslení náčrtů kreslení od ruky
Přesahy	
Do: Vv (6. ročník): Kresba	
GEOMETRICKÉ KONSTRUKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá základní pravidla správného rýsování s důrazem na přesnost a čistotu projevu využívá potřebnou matematickou symboliku (bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, velikost úsečky, bod naleží, nenaleží, přímky kolmé, rovnoběžné, různoběžné), chápe její geometrický význam, používá ji načrte a sestrojí rovinné útvary (trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice) řeší jednoduché konstrukční úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> přímka, polopřímka, úsečka rovnoběžky, kolmice čtverec, obdélník kružnice, kruh pravidelný mnohoúhelník

OSOVÁ SOUMĚRNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti určí osově souměrný útvar, osu souměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> shodné útvary osová souměrnost osově souměrné útvary
NÁZORNÉ ZOBRAZOVÁNÍ TĚLES	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozezná a pojmenuje jednoduchá tělesa (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec) umí načrtnout a narýsovat síť kvádru a krychle a z ní těleso vymodelovat užívá znalosti o kvádru a krychli při řešení úloh z praxe užívá perspektivních postupů oceňuje možnosti počítačové grafiky 	<ul style="list-style-type: none"> volné rovnoběžné promítání rovnoběžné promítání, slunce a stíny úběžníková lineární perspektiva počítačová grafika
přesahy	
Do: Inf (6. ročník): Grafika	

Technické kreslení

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Technické kreslení svým vzdělávacím obsahem navazuje na předmět Matematika, především na oblast geometrie a předmět Základy rýsování a částečně i na předmět Pracovní činnosti. Jeho cílem je procvičení, prohloubení a rozšíření základních rýsovacích návyků a dovedností žáků, zvyšování prostorové představivosti a celkové zvyšování zájmu žáků o technické obory.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Technické kreslení je zařazen do volitelných předmětů s časovou dotací 1 hodina týdně (1disponibilní hodina pro volitelné předměty) v 8. a 9. ročníku.

Výuka je realizována v učebnách školy, využívána je počítačová učebna a informační centrum.

Vzdělávání v předmětu Technické kreslení vede žáka k:

- přesnosti a pečlivosti
- rozvoji abstraktního a exaktního myšlení
- představivosti
- práci s technickými normami
- k základním pracovním dovednostem a postupům při práci ve školní dílně

Formy a metody práce

- skupinová práce žáků
- společné procvičování pod dohledem učitele
- vzájemné učení mezi žáky
- samostatná práce žáků
- individuální procvičování

Ve vyučovacím procesu metody a formy výuky vhodně kombinujeme, základem je způsob učení, který staví na osobních předpokladech každého žáka.

Průřezová téma

V předmětu Technické kreslení se kromě vlastního vzdělávacího obsahu průběžně realizují části vzdělávacích obsahů tématických okruhů průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Technické kreslení se prolínají s dalšími předměty (zejména matematikou, výtvarnou výchovou, informatikou, praktickými činnostmi, fyzikou).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k procvičování a prohlubování základních rýsovacích návyků a dovedností, rozvíjení prostorové představivosti
- podporuje u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci matematických znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problému

Učitel

- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- vede žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k tomu, aby k dosažení vytčeného cíle samostatně vyhledávali, třídili a vhodným způsobem využívali informace z nejrůznějších zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vyjadřování myšlenek a postupů v logickém sledu a co nejsrozumitelněji
- vede žáky ke vhodné komunikaci a spolupráci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými
- nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

Učitel

- nabízí žákům přiměřeně náročné úkoly, při jejichž samostatném řešení dosahují pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- vede žáky ke vzájemné spolupráci a vzájemné pomoci při učení
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a zároveň vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co mezi nimi narušuje dobré vztahy

Kompetence občanské

Učitel

- učí žáky respektovat názory ostatních a poskytovat si vzájemně podle svých možností účinnou pomoc, brát ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- jde žákům příkladem a zajímá se o to, jak jim vyhovuje jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- vede k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce, k bezpečnému používání rýsovacích a dalších potřeb a zajištění jejich funkčnosti
- klade důraz na grafický projev
- vede žáky k bezpečnému používání rýsovacích potřeb

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k účelnému použití geometrického softwaru
- vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů

8.,9. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

TECHNICKÉ KRESLENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady správného technického zobrazování, dbá na kvalitu a přesnost technického výkresu rozlišuje a sestrojuje různé druhy čar, ví, kde je použít 	<ul style="list-style-type: none"> pomůcky a materiály pro rýsování technika rýsování druhy čar a jejich užití technické písmo Měřítka výkresů Zásady kótování
DĚJINY TECHNICKÉHO KRESLENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vývoj technického zobrazování vyhledává informace na www stránkách vytváří prezentaci na zadané téma 	<ul style="list-style-type: none"> rýsování na kámen, papyrus, hladký pergamen, papír, tuš stavitelství, technická revoluce, nutnost normalizace
přesahy	
Do: F – 8. ročník – energie, 6.-8. ročník – dějepis	
ZÁSADY KRESLENÍ OD RUKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů používá zásady perspektivy 	<ul style="list-style-type: none"> co je to náčrt (skica) kreslení náčrtů kreslení od ruky
Přesahy	
Do: Vv (6. ročník): Kresba	
PRAKTICKÁ PRÁCE V DÍLNE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá základní pravidla bezpečné práce ve školní dílně přečte jednoduchý technický výkres, přenese technický výkres na materiál pomocí vhodného nářadí vyrobí výrobek udržuje pořádek a čistotu na pracovišti, 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost při práci ve školní dílně, zásady první pomoci technické výkresy, druhy čar, měřítko, kóty překreslování tech. výkresů zásady práce s nářadím zásady správného měření

<ul style="list-style-type: none"> dovede zhotovený výrobek proměřit a porovnat s výkresovou dokumentací 	
Osová souměrnost	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti určí osově souměrný útvar, osu souměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> shodné útvary osová souměrnost osově souměrné útvary
Názorné zobrazování těles	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozezná a pojmenuje jednoduchá tělesa (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec) umí načrtnout a narýsovat síť kvádru a krychle a z ní těleso vymodelovat užívá znalosti o kvádru a krychli při řešení úloh z praxe užívá perspektivních postupů oceňuje možnosti počítačové grafiky 	<ul style="list-style-type: none"> volné rovnoběžné promítání rovnoběžné promítání, slunce a stíny úběžníková lineární perspektiva počítačová grafika
přesahy	
<p>Do: Inf (6. ročník): Grafika, 6. ročník – Fyzika</p>	

Ekonomická a finanční gramotnost

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Finanční a ekonomická gramotnost svým vzdělávacím obsahem rozšiřuje obsah předmětu Výchova k občanství a Matematika.

Obsahové, časové a organizační vymezení

V 8. a 9. ročníku se předmět Finanční a ekonomická gramotnost vyučuje jako volitelný předmět 1 hodina týdně (využita 1 disponibilní hodina pro volitelné předměty). Výuka je realizována v učebnách školy, využívána je počítačová učebna a informační centrum.

Vzdělávání v předmětu Finanční a ekonomická gramotnost vede žáka k:

- dovednosti zpracovávat získané informace, rozlišit potřebné od nepotřebného, pravdivé od nepravdivého
- užití poznatků a informací v reálném životě
- dovednosti vyvozovat závěry, nacházet řešení a aplikovat je v reálných životních situacích
- rozvoji logického a kritického usuzování, k aktivnímu vyhledávání informací
- orientaci v problematice peněz a cen
- k odpovědnému spravování rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

Cílem předmětu je vybavit žáky souborem znalostí, dovedností a hodnotových postojů nezbytných k tomu, aby se orientoval v problematice vlastnických vztahů, rozdelení rolí a svého postavení v pracovním procesu, chápal základní pravidla fungování trhu a dělby práce, orientoval se v problematice peněz a cen a byl schopen odpovědně spravovat svůj osobní či rodinný rozpočet, aby byl schopen aktivně vystupovat na trhu finančních produktů a služeb a vést žáky k tomu, aby byli v budoucnu schopni zajistit si příjem, zvažovat důsledky osobních rozhodnutí na současný a budoucí příjem, orientovat se na trhu pracovních příležitostí, rozhodovat o výdajích apod.

Formy a metody práce

- skupinová práce žáků
- společná práce pod dohledem učitele
- vzájemné učení mezi žáky
- samostatná práce žáků

Průřezová téma

V předmětu Ekonomická a finanční matematika se kromě vlastního vzdělávacího obsahu průběžně realizují části vzdělávacích obsahů tématických okruhů průřezového téma Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Finanční a ekonomická gramotnost se prolínají s dalšími předměty (zejména matematikou, výchovou k občanství, informatikou).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na čtení s porozuměním a práci s textem tak, aby se žáci naučili vyhledávat v textu relevantní údaje
- podporuje u žáků rozvoj, uplatnění a prosazování vlastních názorů, hodnocení a sebehodnocení
- zařazuje metody, při kterých docházejí žáci k vyvození důsledků sami
- využívá informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci získaných znalostí v reálném životě

Kompetence k řešení problému

Učitel

- nabízí žákům dostatek příkladů vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů

- vede žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů
- vede žáky k aktivitě, k ochotě vyjádřit vlastní názor
- vede žáky k tomu, aby k dosažení vytčeného cíle samostatně vyhledávali, třídili a vhodným způsobem využívali informace z nejrůznějších zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vyjadřování myšlenek a postupů v logickém sledu a co nejsrozumitelněji
- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vede žáky k umění vyslechnout názory, postoje a informace z okolí a třídit si je
- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními lidmi
- nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

Učitel

- nabízí žákům přiměřeně náročné úkoly tak, aby při jejich zpracování dosahovali pocitu sebeuspokojování a sebeúcty
- vede žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci
- vede žáky k rozhodování na základě svého úsudku - odolává společenským i mediálním tlakům
- navozuje situace, které umožňují zkoušet různé role
- zařazuje do vyučování kooperativní činnost - práce ve skupinách, projekty pro skupiny, dvojice i jednotlivce

Kompetence občanské

Učitel

- učí žáky respektovat ostatní názory a poskytovat si vzájemně v rámci svých možností účinnou pomoc, brát ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- upevňuje vědomí práv a povinností vycházející z určité činnosti

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce
- učí žáky kritickému přístupu k vlastním výsledkům a k hodnocení vlastní práce
- vede žáky k dodržování pravidel hygiena a bezpečnosti práce
- požaduje dodržování stanovené kvality a termínů

Kompetence digitální

Učitel

- učí žáky využít digitální technologie k učení a osobnímu rozvoji
- klade důraz na čtení s porozuměním a práci s digitálním textem tak, aby se žáci naučili vyhledávat v textu relevantní údaje
- vede žáky k využívání informačních technologií k vyhledávání a zkoumání digitálně přenášených informací, žáci posoudí jejich důvěryhodnost
- učí rozpoznat rizikové situace a vhodně na ně reagovat
- vede žáky k tomu, aby svá digitální zařízení udržoval zabezpečená, aby chránila svá data před zneužitím

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, VOLITELNÝ

PENÍZE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi• popíše výhody a rizika bezhotovostního placení• vysvětlí rozdíl mezi kreditní a debetní kartou• vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí	<ul style="list-style-type: none">• funkce a podoba peněz• služby bank, bankomat, možné způsoby platby• bezhotovostní placení• kreditní a debetní karta• bankovní účet, moderní formy bankovnictví
VLASTNICTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• porovnává různé druhy vlastnictví a způsoby jejich ochrany• porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi	<ul style="list-style-type: none">• majetek• hmotné a duševní vlastnictví• druhy bydlení podle vlastnictví• katastr nemovitostí

TRH A JEHO FUNGOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladu kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu • objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny • popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby • vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele 	<ul style="list-style-type: none"> • nabídka, poptávka, trh • tvorba ceny • základní práva spotřebitele, záruční doba, reklamace • reklama • nekalé obchodní praktiky • nejčastější formy podnikání

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, VOLITELNÝ

PŘÍJMY A VÝDAJE DOMÁCNOSTÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, zhodnotí příjmy a výdaje (jejich nutnost, pravidelnost) • navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou výdaje větší než příjmy • vysvětlí důsledky nesplácení, navrhne řešení zadlužení 	<ul style="list-style-type: none"> • příjmy, výdaje, rozpočet • druhy příjmů a výdajů • osobní bankrot, poradny • čistý a hrubý příjem – výpočet čisté mzdy, složky mzdy
FINANČNÍ PRODUKTY	
Výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • navrhne řešení přebytku rozpočtu • porovná finanční produkty z hlediska rizika a výnosu • vysvětlí, co je to úrok • uvede příklady a porovná nabídky úvěrů, vysvětlí rozdíl mezi úrokem a RPSN • uvede nejčastější formy pojištění, posoudí jejich využití a potřebu 	<ul style="list-style-type: none"> • aktiva, pasiva • spoření, investování • půjčka, hypotéka, leasing, kreditní karta • pojištění
PŘÍJMY A VÝDAJE STÁTU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zdroje příjmů státu, obce a výdaje • uvede příklady daní, které občané platí • uvede některé dávky a příspěvky, které ze státního rozpočtu získávají občané 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpočet, typy rozpočtů • daně přímé a nepřímé • sociální dávky, důchody

Přírodovědný a ekologický seminář

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět navazuje na obsah předmětu Přírodopis na 2. stupni. Jeho cílem je získávání a procvičování praktických vědomostí a dovedností žáků. Přispívá k rozšíření informací a vědomostí v rámci přírodních věd. Vede žáky k zvyšování zájmu o přírodu a k aktivní účasti na její ochraně.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Přírodovědný a ekologický seminář je součástí volitelných předmětů s časovou dotací 1 hodina týdně v 6. a 7. ročníku. Vyučování se uskutečňuje v učebně přírodopisu, na školní zahradě, dále probíhají vycházky do přírody.

Vzdělávání v předmětu Přírodovědný a ekologický seminář vede žáka k:

- vytváření pozitivního vztahu k přírodě
- určování a poznávání organismů (práce s mikroskopem)
- pochopení významu ochrany životního prostředí

Formy a metody práce

- laboratorní práce - pokusy
- měření
- vycházky do přírody
- rozhovor, diskuze

Průřezová téma

V předmětu přírodovědný a ekologický seminář se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Enviromentální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu přírodovědný a ekologický seminář se prolínají s dalšími předměty (přírodopis, chemie, zeměpis, matematika, český jazyk, pracovní činnosti, výtvarná výchova)

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k získání kladného vztahu k přírodě
- předkládá žákům přírodniny, které se učí poznávat
- zadává žákům úkoly, ve kterých si procvičí své znalosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k samostatnému uvažování a řešení problémů (ochrana přírody)

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří příležitosti ke komunikaci mezi žáky, mezi žáky a učitelem a ostatními dospělými
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podněcuje žáky k diskuzi a k prezentaci své práce
- vede žáky ke vzájemné spolupráci

Kompetence občanské

Učitel

- klade důraz na základy slušného chování ve škole i mimo ni
- vede žáky k zodpovědnému chování vůči přírodě

Kompetence pracovní

Učitel

- zdůrazňuje bezpečnost práce při laboratorních pracích
- upozorňuje na bezpečnost při vycházkách do přírody

Kompetence digitální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých musí žák vyhledávat informace z internetových zdrojů
- zadává úkoly, při kterých musí žák využívat programy z balíčku Microsoft Office (Word, Excel, Powerpoint)

6. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

BEZPEČNOST PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• dodržuje zásady práce s mikroskopem a pravidla chování při poznavání živé i neživé přírody	
přesahy	
Do: P (8. ročník): Člověk a zdraví	
BIOLOGICKÁ ROZMANITOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• uvede příklady rozmanitosti přírody• na příkladech vysvětlí vztahy mezi organismy	
přesahy	
Do: P (6. ročník): Uspořádání živého světa Z (6. ročník): Planeta Země a Vesmír, P (9. ročník): Ekologie	
EKOSYSTÉM LES	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vysvětlí význam lesů• navrhne způsoby ochrany lesa• s využitím atlasů určí významné zástupce rostlin a živočichů	

<ul style="list-style-type: none"> • pomocí atlasů pozná základní zástupce hub • připraví mikroskopický preparát výtrusů hub 	
přesahy	
Do: P (7. ročník): Ekosystém les, Praktické poznávání přírody Z (8. ročník): Evropa, Česko – člověk a příroda	
RECYKLACE ODPADU	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem recyklace • umí rozlišit různé druhy odpadu a jeho třídění • zná základní ekoznačky • zná dopady odpadu na životní prostředí a chová se šetrně k životnímu prostředí 	učivo
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: Z (6. ročník): Ochrana přírody, globální problémy lidstva Z (8. ročník): Evropa, Česko – člověk a příroda, Ch (9. ročník): Plasty a umělá textilní vlákna	
PODMÍNKY ŽIVOTA	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> • uvede základní podmínky života a možnost jejich ohrožení 	učivo
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života	
přesahy	
Do: P (8. ročník): Voda, Vzduch	
PÉČE O ROSTLINY V BYTĚ	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> • zná základy péče o pokojové rostlinky • přesazuje a pečuje o rostlinky ve školní budově • rozmnožuje pokojové rostlinky 	učivo
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	

přesahy	
Do: Pč (6. ročník): Pěstitelské práce a chovatelství P (6. ročník): Projevy života, P (8. ročník): Voda, Vzduch	
VODA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zdůrazní význam vody • navrhne způsoby šetření vodou • uvede různé způsoby čištění vod 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života	
přesahy	
Do: Z (6. ročník): Ochrana přírody, globální problémy lidstva Ch (8. ročník): Voda, P (9. ročník): Člověk a životní prostředí	
JARNÍ BYLINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • s využitím atlasů určí významné zástupce jarních bylin 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí, Ekosystémy	
přesahy	
Do: P (7. ročník): Ekosystém les, Ekosystém louka, Praktické poznávání přírody P (9. ročník): Člověk a životní prostředí	
CHOV BEZOBRATLÝCH ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná nároky pro chov žížaly obecné a hlemýždě zahradního • zhodnotí význam chovu 	
přesahy	
Do: P (6. ročník): Měkkýši, Kroužkovci	
PŮDA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší různé typy půd a jejich vhodnost pro výsev popř. výsadbu rostlin 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	

přesahy

Do: Z (6. ročník): Pedosféra, P (9. ročník): Pedologie

7. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

BEZPEČNOST PRÁCE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• dodržuje zásady práce s mikroskopem a pravidla chování při poznavání živé i neživé přírody	

přesahy

Do: P (8. ročník): Člověk a zdraví

FAUNA A FLÓRA KOLEM ŘEK

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• s využitím atlasů určí významné zástupce rostlin a živočichů v řekách a v jejich okolí	

pokrytí průřezových témat

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí

přesahy

Do: P (7. ročník): Praktické poznavání přírody, Z (8. ročník): Evropa, Česko- člověk a příroda

EKOSYSTÉM VOD

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vysvětlí význam vod• s využitím atlasů určí významné zástupce vodních rostlin a živočichů a organismů kolem vod	

pokrytí průřezových témat

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

přesahy

Do: P (7. ročník): Praktické poznavání přírody
Ch (8. ročník): Voda, P (9. ročník): Člověk a životní prostředí

CHOV OBRATLOVCŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná nároky pro chov vodních živočichů v akváriích a malých obratlovců • prokáže základní znalost zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání	
přesahy	
Do: Pč (6. ročník): Pěstitelské práce a chovatelství	
ZIMNÍ OBDOBÍ V PŘÍRODĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady přizpůsobení živočichů zimnímu období • navrhne způsoby péče o ptáky a lesní zvěř během zimního období 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: P (7. ročník): Ryby, Obojživelníci, Plazi, Ptáci, Savci	
OVZDUŠÍ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná složení vzduchu • uvede různé způsoby znečištění ovzduší • navrhne způsoby ochrany ovzduší 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Do: Z (6. ročník): Ochrana přírody, globální problémy lidstva Ch (8. ročník): Vzduch, P (9. ročník): Člověk a životní prostředí	
RECYKLACE BIOODPADU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede význam recyklace bioodpadu 	

<ul style="list-style-type: none"> • rozliší bioodpad od ostatního odpadu • navrhne řešení recyklace bioodpadu 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
EKOSYSTÉM LOUKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam luk • rozliší typy luk podle druhového složení rostlin • navrhne způsoby ochrany luk • s využitím atlasů určí významné zástupce rostlin a živočichů 	
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: P (7. ročník): Ekosystém louka, Praktické poznávání přírody Z: (8. ročník): Evropa, Česko – člověk a příroda	

Tvořivá dílna

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Tvořivá dílna vznikl na podnět a zvýšený zájem žáků. Jedná se o rozšíření nabídky výtvarné výchovy v rámci 2. stupně základní školy a je nabízen jako předmět volitelný. Navazuje svými dovednostmi i obsahem na již získané kompetence v hodinách výtvarné výchovy a pracovních činností, které dále rozvíjí a uplatňuje v netradičních technikách.

Klíčovým pojmem Tvořivé dílny je výtvarná akce. Žáci pracují skupinově nebo individuálně. Jsou vedeni k hodnocení své práce i práce ostatních. Činnost je zaměřena na získávání a rozvoj technických dovedností v práci s konkrétním materiélem i rozvoj vlastní fantazie a prezentace. Činnosti průběžně reagují na individuální možnosti žáků a konkrétních tříd, stejně jako na další specifické akce školy (školní jarmark apod.).

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Tvořivá dílna je zařazen do volitelných předmětů s časovou dotací 2 hodiny týdně v 6. a 7. ročníku (2 disponibilní hodiny pro volitelné předměty) a 1 hodina týdně v 8. - 9. ročníku (1 disponibilní hodina pro volitelné předměty).

Výuka probíhá v učebnách, v keramické dílně nebo mimo budovu školy (práce v plenéru, návštěvy výtvarných výstav v centru města).

Průřezová téma

V předmětu Tvořivá dílna se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Multikulturní výchovy, Mediální výchovy a Enviromentální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Tvořivá dílna se prolínají s dalšími předměty (výtvarná výchova, pracovní činnosti, fyzika, český jazyk a literatura, hudební výchova, občanská výchova, zeměpis a dějepis).

Vzdělávání v předmětu Tvořivá dílna

- je zaměřeno na prožitek z výtvarné akce jedince i výtvarné spolupráce v rámci interakce skupiny
- seznamuje se základními postupy při práci s jednotlivými materiály
- rozvíjí fantazii, tvořivé myšlení a vědomí souvislostí, propojenosti světa
- prostřednictvím výtvarných animací seznamuje s vybranými uměleckými díly i osobnostmi výtvarného umění, učí se je vnímat a hledat k nim své vlastní postoje
- využívá různorodé výtvarné prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění a prožívání

Formy a metody práce

- výtvarná akce
- experiment
- interpretace
- práce v týmu
- samostatný spontánní projev žáků
- rozhovor
- diskuse

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich samostatnost a tvořivost
- rozvíjí u žáků schopnost sdělit svůj pohled na svět, umožňuje ověřovat si komunikační účinek svého vyjádření a respektovat i ocenit názory druhých
- umožňuje žákům poznávat postupy práce se specifickým materiélem tak, aby se v něm mohli sami dále rozvíjet - při výběru témat vychází z aktuálního živého zájmu žáků i ze současných trendů výtvarného světa

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k vlastní aktivitě, seberealizaci, podněcuje hledání vlastních způsobů vyjádření
- vhodně volí a podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů, usiluje tak o respekt a vzájemné vnímání ve skupině

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky vyjadřovat a formulovat své myšlenky, obhájit svou práci a naslouchat názoru druhých
- začleňuje metody kooperativního učení, jejich prostřednictvím vede žáky k výtvarné spolupráci, komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- nabízí žákům taková téma a techniky, při kterých mají větší možnost vyniknout a dosáhnout pocitu radosti
- při vhodných příležitostech využívá skupinovou práci žáků, děti učí spolupracovat v týmu, být k druhým empatický, ohleduplný a rozhodovat se
- vede žáky v co největší míře spolupodílet se na vytváření prostředí atmosféry školy

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k vyjádření a respektování odlišných názorů
- pomáhá žákům vytvořit si vlastní postoj k výtvarným dílům a orientovat se v obrazném projevu médií, sdělovacích prostředků a reklamy
- umožňuje žákům prostřednictvím vlastní tvorby učit se vážit si činnosti druhých a chápat požadavky na životní prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky rozlišovat užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů a chápat vzájemný vztah mezi nimi
- vede žáky k důslednému dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k práci podle slovního návodu, předlohy či videonávodu
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody v doporučených online zdrojích

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ

HLÍNA NEBO MODELÍNA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vnímá struktury věcí ve svém okolí• ovládá základní techniky práce s hlínou nebo modelínou• hmotu propracuje, tvaruje a lepí• dokáže navrhnut a vymodelovat jednoduchou užitkovou věc• vytvoří reliéf• dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci	<ul style="list-style-type: none">• základy práce s hlínou nebo modelínou• malý architektonický objekt• reliéf• výtvarný experiment
PAPÍR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vytvoří papírový výrobek podle daného návodu, šablony	<ul style="list-style-type: none">• zvíře z papíru• vánoční dekorace

<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní postupy práce s papírem • dokáže využít fantazii a estetické cítění • vytvoří zajímavou barevnou kompozici pomocí tisku • ovládá jednoduché způsoby tisku • vytvoří papírovou koláž 	<ul style="list-style-type: none"> • dekorativní předmět na výzdobu školních prostor • výrobek z reklamních letáků • otiskování předmětů, přírodních materiálů • mozaika • koláže • výrobky k zápisu
PŘÍRODNÍ MATERIÁLY, PAPÍR	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> • umí využít přírodní materiály při zhotovení dekorativního předmětu do interiéru • vnímá jedinečnost přírody • pozoruje strukturu přírodnin • vytvoří jednoduchý ozdobný předmět • dokáže zhotovit textilní koláž 	učivo <ul style="list-style-type: none"> • mozaika ze zrníček • větve jako bytová dekorace, zdobení vlnou • postava z látky, textilní koláž • obrázek na zed' • zdobení velikonočních vajec, velikonoční aranžmá • výrobky na školní jarmark
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ

HLÍNA NEBO MODELÍNA	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní techniky práce s hlínou nebo modelínou • umí při práci využít své představivosti • dokáže propojit funkčnost výrobku s jeho estetickou stránkou • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci 	učivo <ul style="list-style-type: none"> • modelování architektonických prvků a částí • výtvarný experiment
PAPÍR	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> • ví, jak papír motat, skládat, lepit 	učivo <ul style="list-style-type: none"> • prostřih na výzdobu oken, • vánoční a velikonoční tématika

<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří z papíru vánoční a velikonoční dekoraci • dokáže zhotovit výzdobu do oken a konkrétního prostoru • ovládá základní pracovní postupy při práci s papírem • rozvíjí svůj smysl pro harmonii a vkus • dodržuje obecné zásady bezpečnosti při práci 	<ul style="list-style-type: none"> • lepení originálního řetězu • přáníčko • trubičky z reklamních letáků, sestavení obrázku • mřížka z papírových proužků jako dekorace • košíček s květinami nebo vajíčky • výrobek k zápisu, zvířátko • frotáž, kompozice
PŘÍRODNÍ MATERIÁLY, PAPÍR	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí svůj vztah k přírodě • vytvoří dekorativní předmět z přírodních materiálů • zná možnosti při práci s přírodninami • rozvíjí své estetické cítění • dodržuje zásady bezpečnosti při práci 	učivo <ul style="list-style-type: none"> • barvení větviček, aranžmá • pletení copánků, výroba náramku s využitím vlny • návrh a zhotovení svícnu • zdobení velikonočních vajec • výrobek na školní jarmark • vánoční dekorace
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí, MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	

8. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

HLÍNA NEBO MODELÍNA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní techniky práce s hlínou nebo modelínou • dokáže navrhnut a vymodelovat jednoduchou užitkovou věc do interiéru • umí využít své představivosti a propojit funkčnost předmětu s jeho designem • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygienu při práci 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování základních technik – týmové úkoly • ozdobný kachel • výrobek podle přání žáků

PAPÍR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytvoří dekor a prostřih podle osové souměrnosti zná postupy a možnosti při vzniku mozaiky dokáže vymyslet zajímavé barevné kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> prostřih pro výzdobu interiéru mozaika, barevné variace dekor na užitkovém předmětu, koláž obrazce z ruliček, využití reklamních letáků výtvarný experiment
PŘÍRODNÍ MATERIÁLY, PAPÍR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplete náramek dokáže vyrobit šperk ví, jak utkat malou tkaninu zná způsoby zhotovení bytových dekorací nakreslí jednoduché návrhy výrobků dodržuje zásady bezpečnosti při práci 	<ul style="list-style-type: none"> pletení náramku výroba šperku např. z korálků loutka v různých podobách tkání menšího formátu dekorace z přírodnin vánoční ozdoby ze špejhlí a vlny výrobek na školní jarmark
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí, MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	

9. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

HLÍNA NEBO MODELÍNA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ovládá základní techniky práce s hlínou nebo modelínou a její dekorování dokáže ztvárnit siluetu postavy navrhne a vyrobí užitkovou nádobu s ohledem na funkčnost a design dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygienu při práci 	<ul style="list-style-type: none"> tvarování hmoty, výrobek podle přání žáků výtvarný experiment inspirovaný dějinami umění
PAPÍR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vnímá vztahy mezi barvami 	<ul style="list-style-type: none"> vzory v barevných kombinacích, kresba pomocí šablon

<ul style="list-style-type: none"> zná postupy při tvorbě vzorů se znalostí symetrie a asymetrie dokáže vytvořit kvalitní koláž na zadané téma ví, co jsou mandaly a umí je vytvořit 	<ul style="list-style-type: none"> tisk, tvary z upraveného papíru desky na zápisník nebo knížku využití reklamních letáků šálky k čajovému setu, koláž mandaly v různých variacích
PŘÍRODNÍ MATERIÁLY, PAPÍR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> navrhne oblečení pro konkrétní příležitost zná základy háčkování vytvoří bytovou dekoraci z přírodních materiálů ví, jak vyrobit vkusný šperk zná způsob, jak vytvořit malou tašku 	<ul style="list-style-type: none"> textilní koláž, např. návrh oblečení tkaní z vlny, malá tapiserie řetízek, základy háčkování bytová dekorace z přírodních materiálů výroba šperku taška
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Práce v realizačním týmu	

Technická dílna

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Technická dílna vznikl na podnět a zvýšený zájem žáků. Jedná se o rozšíření nabídky pracovních činností v rámci 2. stupně základní školy a je nabízen jako předmět volitelný. Navazuje svými dovednostmi i obsahem na již získané kompetence v hodinách pracovních činností a částečně i fyziky, které dále rozvíjí a uplatňuje v dalších technicky zaměřených činnostech.

Poskytuje žákům široký prostor pro rozvinutí již získaných manuálních a praktických dovedností, rozvoj technických dovedností v práci s konkrétními materiály a rozvoji fantazie. Postihuje také široké spektrum pracovních činností a uplatnění jejich vlastních zkušeností, vědomostí i poznatků v samostatné tvořivé činnosti. Žáci pracují skupinově nebo individuálně.

Jsou vedeni k hodnocení své práce i práce ostatních. Vede žáky k získávání základních dovedností v technických oborech lidské činnosti.

Činnosti průběžně reagují na individuální možnosti žáků a konkrétních tříd, stejně jako na další specifické akce školy (školní jarmark apod.).

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Technická dílna je zařazen do volitelných předmětů s časovou dotací 2 hodiny týdně pro 6. a 7. ročník (2 disponibilní hodiny pro volitelné předměty) a 1 hodina týdně v 8. - 9. ročníku (1 disponibilní hodina pro volitelné předměty).

Výuka probíhá ve školních dílnách, popřípadě ve třídě nebo mimo budovu školy (práce v terénu, návštěvy technických výstav a akcí v centru města).

Průřezová téma

V předmětu Technická dílna se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Multikulturní výchovy, Mediální výchovy a Enviromentální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Technická dílna se prolínají s dalšími předměty (výtvarná výchova, pracovní činnosti, fyzika, matematika, geometrie).

Vzdělávání v předmětu Technická dílna

- je zaměřen na kontaktu žáků s lidskou činností v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech
- seznamuje se základními postupy při práci s jednotlivými materiály
- rozvíjí fantazii, tvořivé myšlení a vědomí souvislostí, propojenosti světa
- prostřednictvím prezentací seznamuje s vybranými technickými vynálezy i osobnostmi technického vzdělání nebo vynalézání
- vytváří prostor pro výrobu vlastních výrobků z polotovarů a stavebnic, podle zadání i vlastní fantazie

Formy a metody práce

- technická akce
- vlastní zkušenost
- interpretace
- práce v týmu
- samostatná práce žáků
- práce podle zadání

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich samostatnost a tvořivost
- na praktických příkladech vysvětluje smysl a cíl učení
- umožňuje žákům poznávat postupy práce se specifickým materiélem tak, aby se v něm mohli sami dále rozvíjet
- při výběru témat vychází z aktuálního živého zájmu žáků i ze současných trendů světa techniky
- učí žáky chápat význam práce pro život a učí je osvojovat základní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- učí žáky praktické osvojování činností dle návodu, náčrtu, technického výkresu a poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- podporuje využití poznatků z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky řešit problémové situace, propojovat znalosti z více vyučovacích předmětů a jejich využití v praktickém životě
- učí žáky srozumitelně vyjadřovat svůj názor, respektovat názor druhého, jak přijat konstruktivní kritiku

- vhodně volí a podporuje samostatnost nebo týmovou spolupráci při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky vyjadřovat a formulovat své myšlenky, obhájit svou práci a naslouchat názoru druhých
- důslednou kontrolou podporuje u žáků dodržování pravidel stanovených v řádu odborných učeben, používání pracovních nástrojů, náradí a pomůcek
- vyžaduje prezentaci výsledků žákovy práce

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- při vhodných příležitostech využívá skupinovou práci žáků, děti učí spolupracovat v týmu, být k druhým empatický, ohleduplný, rozdělit si práci podle znalostí a dovedností jednotlivých členů a rozhodovat se
- učí ohleduplnému a uctivému jednání, umožňuje žákovi zažít úspěch
- předkládá dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v čistém pracovním prostředí
- organizuje vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadaný úkol žáci rychle splní, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k vyjádření a respektování odlišných názorů
- vede k respektování osobnosti žáka a jeho práv, učí pracovat v přátelské atmosféře
- umožňuje žákům prostřednictvím vlastní tvorby učit se vážit si činnosti druhých a chápat požadavky na životní prostředí a tím se spolupodílet na čistotě okolí
- povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporuje u žáků zájem o pracovní činnosti a snahu zlepšovat své výsledky

Kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky rozlišovat užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů a chápat vzájemný vztah mezi nimi

- vede žáky k důslednému dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel
- nabízí žákům dostatek situací k vytváření pozitivního vztahu k pracovním činnostem, vede k osvojení pracovních metod a technik
- doporučuje žákům využívat různé zdroje informací a učí je hodnotit výsledky své i cizí práce z hlediska kvality, funkčnosti, ochrany životního prostředí a ochrany zdraví svého i zdraví ostatních

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k práci podle slovního návodu, předlohy či videonávodu
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody v doporučených online zdrojích

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ, STAVEBNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sestavuje funkční modely strojů, zařízení • pracuje se stavebnicí s konstrukčními prvky • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygienu při práci 	<ul style="list-style-type: none"> • základy práce se spojovacími stavebnicemi • výroba praktických modelů • výroba rovnovážných vah • výroba stativu • a další výrobky
MODELÁŘSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří výrobek podle daného technického výkresu • ovládá základní postupy práce s technickým výkresem • spojuje jednoduchým způsobem částí modelu • vytvoří model 	<ul style="list-style-type: none"> • malé modely na vánoční jarmark • dekorativní předmět na výzdobu školních prostor • papírový model dle zadání • výrobek ze dřeva • lepený model dle zadání
PŘÍRODNÍ MATERIÁLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá přírodní materiály při zhotovení praktických předmětů 	<ul style="list-style-type: none"> • kameny jako primitivní mlýn • větve jako primitivní náčiní

<ul style="list-style-type: none"> • opracovává a ošetřuje přírodní materiály • vnímá jedinečnost přírody • pozoruje strukturu přírodnin • pozná prvky přírody vhodné pro přežití 	<ul style="list-style-type: none"> • postavení přírodního domečku (šíšky, kaštany, větve...) • výrobky na školní jarmark • přežití v přírodě (rozdělání ohně, využití závětrí...)
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ

ZPRACOVÁNÍ DŘEVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámuje se se základy zpracování, opracování a ošetřování dřeva • používá základní techniky práce se dřevem • využívá při práci své představivosti • propojuje funkčnost výrobku s jeho estetickou stránkou • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygienu při práci 	<ul style="list-style-type: none"> • zpracování dřeva • opracování dřeva • ošetřování dřeva • druhy dřeva • druhy náradí • výroba sázecího kolíku • výroba misky • výroba krmítka
ZPRACOVÁNÍ PLASTŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámuje se se základy výroby, zpracování, opracování a ošetřování plastů • vytváří z plastu vánoční dekoraci • používá základní pracovní postupy při práci s plasty • dodržuje obecné zásady bezpečnosti při práci 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy plastů • ohýbání a tavení plastů • opracování plastů • lepení plastů • plastový tangram • plastový nůž na dopisy • plastové kleštičky na cukr
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí, MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	

8. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

ZPRACOVÁNÍ KOVU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá základní techniky práce s kovovými materiály • seznamuje se se základy výroby, zpracování a opracování kovů • seznamuje se s druhy kovů a jejich vlastnostmi • navrhne jednoduchý model z kovového drátu • využívá své představivosti a propojuje funkčnost předmětu s jeho designem • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygienu při práci 	<ul style="list-style-type: none"> • výroba železa (oceli) • druhy kovů a slitin • vlastnosti kovů a slitin • nářadí a náčiní pro práci s kovy • spojování kovů • výroba z kovového drátu • drátěný model • výrobek podle přání žáků • návštěva technických dílen (SŠ nebo nějaká firma) • návštěva kovářství
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí, MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	

9. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

DŘEVO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s pokročilými technikami práce se dřevem • načrte a rozměří technický výkres postavy • navrhne a vyrobí jednotlivé části dřevěné loutky a zkompletuje ji • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygienu při práci 	<ul style="list-style-type: none"> • technický výkres • výroba loutek – vyřezání, kompletace a spojování jednotlivých částí loutky, dokončovací a estetické práce na loutce
KOV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s pokročilými technikami práce s kovem • vytváří složitější kovový výrobek 	<ul style="list-style-type: none"> • pájení kovů • tvorba tzv. svařence • složitější kovový výrobek

<ul style="list-style-type: none">• dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí, MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy, MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Práce v realizačním týmu	

Zdravotní tělesná výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Předmět Zdravotní tělesná výchova na 2. stupni navazuje na vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova v jednotlivých ročnících. Předmět je nabízen žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhrada povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace).

Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat. Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé.

Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všeobecně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Zdravotní tělesná výchova se vyučuje jako volitelný předmět 1 hodinu týdně (využita 1 disponibilní hodina pro volitelné předměty) nebo jako povinný předmět 2 hodiny týdně (náhrada za povinný předmět Tělesná výchova).

Výuka probíhá v prostorách školy (tělocvična, hřiště s umělým povrchem), v lesoparku Stromovka, případně v jiných speciálních prostorách mimo školu (plavecká, zdravotní zařízení ...).

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah předmětu Zdravotní tělesná výchova je rozdělen na 3 tematické okruhy:

1. Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení

- základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky

2. Speciální cvičení

- oslabení podpůrně pohybového systému
- oslabení vnitřních orgánů
- oslabení smyslových a nervových funkcí

3. Všestranné rozvíjející pohybové činnosti

- pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah tělesné výchovy

Vzdělávání v předmětu Zdravotní tělesná výchova vede žáka k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- ovlivňování zdraví v denním režimu
- schopnost využít informace a zdroje o zdraví pro svou potřebu

Cílem je odstranění nebo alespoň zmírnění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu. Zdravotní tělesná výchova rozvíjí nejen fyzické, ale i psychické zdraví žáků. Nejdůležitější je atmosféra pohody a vzájemné tolerance, tak, aby žádný žák nemusel překonávat pocity studu nebo ponížení. Všechny metody a strategie směřují k zajištění této pohody a v rámci možností žáků i ke vzájemné pomoci a radosti z pohybu.

Vyučující v hodinách využívá různé metody a formy práce a spolu s žáky používá dostupné nářadí a náčiní.

Průřezová téma

V předmětu Zdravotní tělesná výchova se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy a Enviromentální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Zdravotní tělesná výchova se prolínají s dalšími předměty (zejména tělesnou výchovou, výchovou ke zdraví, přírodopisem).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- k procvičování vyrovnávacích cvičení souvisejících s jejich oslabením
- ke zvládání techniky cvičení, případné korekci podle obrazu v zrcadle a podle pokynů učitele
- k uplatňování vytrvalosti a cílevědomosti při korekci zdravotních oslabení
- k hodnocení své činnosti nebo výsledků

Kompetence k řešení problému

Učitel

- vede žáky k chápání zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody, která pomůže při konstruktivním řešení problémů
- k samostatnému upozornění na problém při cvičení – pokud je např. cvičení v rozporu s jeho oslabením
- dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k využívání osvojených postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu

- k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci
- k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel

- nabízí žákům přiměřeně náročné úkoly, při jejichž samostatném řešení dosahují pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- vede žáky ke vzájemné spolupráci a vzájemné pomoci
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a zároveň vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co mezi nimi narušuje dobré vztahy

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k získání základní orientace v názorech na to, co je ve společnosti zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- učí žáky respektovat názory ostatních a poskytovat si vzájemně podle svých možností účinnou pomoc, brát ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k zapojování do pracovních činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností
- vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce, správnému způsobu držení těla v různých polohách a pracovních činnostech.
- vede k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k používání krokoměrů, fitness náramků či fitness aplikací v chytrých telefonech nebo hodinkách
- ukazuje žákům video-rozbor jejich pohybových činností

- klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

6.- 9. ROČNÍK - DOTACE: 1-2 HODINY, POVINNÝ NEBO VOLITELNÝ

SPRÁVNÉ DRŽENÍ TĚLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> soustředí se na cvičení usiluje o optimální provedení cvičení související s vlastním oslabením 	<ul style="list-style-type: none"> dechová cvičení vědomá kontrola cvičení cvičení pro správné držení těla v různých polohách držení těla v základních polohách
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena	
přesahy	
Do: P (8. ročník): Člověk a zdraví	
ZDRAVOTNĚ ORIENTOVANÁ TĚLESNÁ ZDATNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> koriguje techniku cvičení podle pokynů uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> všeobecný rozvoj pohybové činnosti pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV (cvičení s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení) základní pohybové stereotypy
PREVENTIVNÍ A NÁPRAVNÁ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vědomě kontroluje cvičení, zvládá základní techniku speciálních cvičení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení usiluje o optimální provedení cvičení související s vlastním oslabením 	<ul style="list-style-type: none"> činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení, jejich příčiny a možné důsledky, prevence speciální cvičení (dle typu oslabení) <ul style="list-style-type: none"> - cvičení na posílení oslabeného pohybového systému - cvičení při poruchách funkce svalových skupin - cvičení při vadách páteře - cvičení při oslabení smyslových a nervových funkcí

<ul style="list-style-type: none"> aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Mezilidské vztahy, Sebepoznání a sebepojetí	
přesahy	
Do: P (8. ročník): Kosterní, svalová, oběhová soustava, Smyslové orgány	
UVOLŇOVACÍ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení koriguje techniku cvičení podle pokynů usiluje o optimální provedení cvičení související s vlastním oslabením aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> správný dýchací stereotyp cviky na uvolňování páteře rotační cvičení cviky na zvyšování kloubní pohyblivosti
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Kreativita, Komunikace	
přesahy	
Do: P (8. ročník): Člověk a zdraví	
PROTAHOVACÍ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnavací cvičení ovlivňuje svůj denní režim z pohledu zdravotního oslabení usiluje o optimální provedení cvičení související s vlastním oslabením 	<ul style="list-style-type: none"> cviky na protažení zkrácených svalů cvičení na protažení prsních svalů cvičení na protažení bederních vzpřimovačů cvičení na protažení bedrokyčelního svalu cvičení na protažení zadní strany stehen a ohybačů kyče
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena, Kreativita, Komunikace	

přesahy	
Do: P (8. ročník): Člověk a zdraví	
HYGIENA A BEZPEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• je seznámen se základními informacemi a pravidly bezpečnosti při práci v jednotlivých tematických blocích, je seznámen se základními hygienickými pravidly• vždy je poučen před cvičením v jednotlivé vyučovací hodině• uplatňuje vhodné a bezpečné chování, ovlivňuje svůj denní režim z pohledu zdravotního oslabení	<ul style="list-style-type: none">• bezpečnost při výuce jednotlivých bloků• pravidla chování• poučení o bezpečnosti při práci ve specifickém prostředí.• základní hygienická pravidla.• základy první pomoci• regenerace
pokrytí průřezových témat	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	

Estetická výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Estetická výchova svým vzdělávacím obsahem rozšiřuje obsah předmětů Hudební výchova a Výtvarná výchova na 2. stupni a přispívá tak k rozvoji kreativního myšlení, fantazie, prožívání, představivosti, estetického cítění a k obohatování žákova emocionálního života.

Obsahové, časové a organizační vymezení

V předmětu Estetická výchova je z části realizován obsah Výtvarné výchovy a Hudební výchovy. Estetická výchova na tyto předměty navazuje a snaží se být jejich hlubší syntézou.

Předmět Estetická výchova je zařazen do volitelných předmětů s časovou dotací 1 hodina týdně (1disponibilní hodina pro volitelné předměty) v 6. - 9. ročníku.

Výuka je realizována v učebnách školy nebo mimo školní budovu (např. návštěva galerií, muzeí ...).

Vzdělávání v předmětu Estetická výchova:

- směřuje k poznání a pochopení uměleckých hodnot v sociálních, kulturních a historických souvislostech
- seznamuje s konkrétními uměleckými výtvarnými i hudebními díly, architektonickými objekty, produkty tvorby ale i výtvory přírody
- vede k uvědomění si a poznání jejich jedinečnosti a originality
- směřuje k rozvoji schopnosti vnímat estetické hodnoty
- rozvíjí estetické cítění a tvořivé myšlení také cestou vlastního výtvarného projevu

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, produkce, recepce a reflexe.

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k poznávání a porozumění umění prostřednictvím soustředěné a vědomé reflexe a vlastní tvorby, chápání umění jako specifického a nezastupitelného způsobu komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu, k schopnosti odlišovat podstatné znaky jednotlivých druhů umění na základě porovnávání a uvědomování si jejich shodností a odlišností (rozvíjení kompetencí komunikativních a kompetencí k řešení problémů).

Žák je veden k užívání specifického jazyka umění, jako prostředku k vyjádření nejrůznějších jevů, vztahů, prožitků, emocí a představ a k schopnosti svůj způsob vyjádření hodnotit, porovnávat a nabízet ostatním.

Žák si postupně uvědomuje vliv estetické, hudební a výtvarné výchovy na rozvoj tvořivé osobnosti v roli tvůrce, interpreta a recipienta a na kvalitu její účasti v uměleckém procesu (rozvíjí se tak kompetence personální a sociální).

Formy a metody práce:

- rozhovor a diskuse
- estetické vnímání
- vlastní tvorba
- experiment
- kolektivní práce

Průřezová téma

V předmětu Estetická výchova se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy demokratického občana, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Vzdělávací obsah předmětu Estetická výchova je rozvíjen a doplňován též prostřednictvím částí vzdělávacích obsahů dalších vyučovacích předmětů (český jazyk a literatura, dějepis, zeměpis, přírodopis, anglický jazyk, matematika, informatika, pracovní činnosti) se zaměřením na aprobovaný předmět vyučujícího Estetické výchovy.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáka k poznávání jednotlivých oblastí výtvarného a hudebního umění i sféry mimoumělecké
- podněcuje utváření vlastního postoje a názoru
- rozvíjí schopnosti žáků uplatnit získané poznatky při vlastní tvůrčí činnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- učí žáky volit vhodné postupy a strategie při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky vyjadřovat své názory, přiměřeně reagovat na postoje ostatních, vhodným způsobem obhájit své argumenty
- vede k používání odborné terminologie

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří podmínky pro skupinovou práci, kde je žák veden ke vzájemné toleranci a ochotě pomoci druhému
- podporuje růst sebedůvěry a pocitu seberealizace

Kompetence občanské

Učitel

- rozvíjí úctu a kladný vztah žáka ke kulturnímu dědictví svého národa, zejména v oblasti výtvarné a hudební kultury
- vede k respektování a úctě vůči kulturnímu dědictví jiných národů

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky správným způsobem používat výtvarné či hudební pomůcky a volit vhodné postupy při práci s určitým materiélem
- vede k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji
- vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti

6. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

ESTETICKÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• využívá jednoduché výtvarné techniky či hudební techniky a při individuálních či společných	<ul style="list-style-type: none">• rozšíření výtvarných technik a hudební produkce žáka

<p>aktivitách a přiměřeně svým výtvarným a hudebním schopnostem a dovednostem je používá jako prostředek sdělování myšlenek a představ</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyděluje podstatné výtvarné nebo hudební znaky z celku, rozpoznává výrazové prostředky užité v v díle či skladbě a uvědomuje si formu díla • interpretuje a kriticky hodnotí výtvarné dílo či hudbu na základě vědomostí a individuálních schopností, vytváří vlastní soudy a preference o výtvarném díle a hudbě • pokouší se odlišit výtvarná díla či hudbu podle jejich stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určitého díla či hudby v konkrétních situacích • uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k umění, hudbě a výtvarné či hudební tvorbě, vnímá výtvarné a hudební dílo, jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s dílem, hudbou ztotožnit či je odmítnout • porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění, výtvarného umění • samostatně experimentuje s různými vizuálně-obraznými a hudebními prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • propojení hudby, kresby/malby a dalších předmětů z výuky • výtvarné, hudební dílo • výtvarný, hudební objekt • výrazové prostředky • forma, znaky • výtvarné dílo či hudba jako způsob identifikace, sebeprezentace a druh generacní výpovědi • výtvarné dílo, hudba a její využití v běžném životě • výtvarné dílo, hudba jako kulturní statek a jako zboží • estetická a umělecká hodnota výtvarného či hudebního díla • výtvarný, hudební průmysl • kritické hodnocení výtvarného umění, hudby • interpretace výtvarného, hudebního díla • zařazení díla do historického a sociálního kontextu • vlastní reflexe výtvarných, hudebních děl • různé akce využívající přesahů mezi literární, hudební a výtvarnou výchovou • práce s textem, malovanou poezíí, výtvarným záznamem hudby, hereckým gestem, prvky akčního umění • maska a tělesné ozvláštnění • potlačená forma, abstrakce, kaligrafie, symbol, expresivní žánry, barevné hry, svět věcí, krajina, design
pokrytí průřezových témat	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá</p>	
517	

7. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

ESTETICKÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe objekty výtvarné či hudební kultury v širších sociálně-historických souvislostech • vnímá umělecká a hudební díla a vytváří si postoj k nim • orientuje se v jednotlivých etapách výtvarné a hudební kultury • využívá na základě získaných poznatků své estetické cítění, výtvarné a hudební schopnosti pro vlastní seberealizaci • vyjadřuje prostřednictvím tvorby představy, postoje, pocitů 	<ul style="list-style-type: none"> • antické umění: Řecko, Řím • křesťanská architektura a duchovní hudba • románský sloh a hudba v odpovídající období • umělecké objekty a hudební památky • sochařství, malířství, architektura, užité umění a jejich odraz v hudbě • dekorativní tvorba, užité předměty, užitková hudba • přírodní náměty, lidová tvorba
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference	

8. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

ESTETICKÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe objekty výtvarné a hudební kultury v širších sociálně-historických souvislostech • vnímá umělecká a hudební díla a vytváří si postoj k nim • orientuje se v jednotlivých etapách výtvarné a hudební kultury • využívá na základě získaných poznatků své estetické cítění a výtvarné schopnosti pro vlastní seberealizaci 	<ul style="list-style-type: none"> • období české gotiky • renesanční architektura v Čechách, renesance v hudbě • období českého baroka • konkrétní umělecká a hudební díla • sochařství, malířství, architektura, užité umění • hudba ve společnosti • kultura bydlení, kultura odívání, hudba v běžném životě • návrhářství, vlastní hudební tvorba

<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje prostřednictvím tvorby představy, postoje, pocity 	<ul style="list-style-type: none"> • téma z přírody, lidová tvorba
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference	

9. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

ESTETICKÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe objekty výtvarné či hudební kultury v širších sociálně-historických souvislostech • vnímá umělecká či hudební díla a vytváří si postoj k nim • orientuje se v jednotlivých etapách výtvarné či hudební kultury • využívá na základě získaných poznatků své estetické cítění a výtvarné schopnosti pro vlastní seberealizaci • vyjadřuje prostřednictvím tvorby představy, postoje, pocity 	<ul style="list-style-type: none"> • umělecké směry konce 19. a poč. 20. století • objekty výtvarné kultury, hudební díla a produkce • sochařství, malířství, architektura, užité umění, hudba ve společnosti • současný design, módní trendy, užitá tvorba, moderní hudební trendy • dekorativní tvorba, užitkový hudba
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA: Občan, občanská společnost a stát	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference	

Etická výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Etická výchova je doplňující vzdělávací obor, který je založen na systematickém osvojování sociálních dovedností u žáků především na základě zážitkové metody.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Etická výchova je zařazen do volitelných předmětů s časovou dotací 1 hodina týdně (1disponibilní hodina pro volitelné předměty) v 6. - 9. ročníku.

Výuka je realizována v učebnách školy nebo mimo školní budovu (např. návštěva galerií, exkurze, besedy).

Vzdělávání v předmětu Etická výchova:

- vede k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém
- rozvíjí sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti
- směruje k samostatnému pozorování a experimentaci s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život
- vede k samostatnosti při hledání vhodných způsobů řešení problémů
- seznamuje se se správnými způsoby komunikace
- rozvíjí respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce

Formy a metody práce

- rozhovor a diskuse
- vnímání etiky
- vlastní tvorba - referáty
- řešení problémové situace
- besedy, projekty
- dramatizace

Průřezová téma

Etická výchova navazuje především na vzdělávací obsah Osobnostní a sociální výchovy, Multikulturní výchovy, Environmentální výchovy a Mediální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Etická výchova vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů. Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura navazuje etická výchova na učivo naslouchání, mluvený projev, písemný projev a tvořivé činnosti s literárním textem a ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk na učivo pravidla komunikace v běžných každodenních situacích. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět navazuje na učivo domov, škola, rodina, soužití lidí, chování lidí, základní globální problémy, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody, partnerství, rodičovství a základy sexuální výchovy. Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost ve vzdělávacím oboru Výchova k občanství navazuje na učivo naše škola, obec, region, kraj, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí, osobní rozvoj, vnitřní svět člověka a lidská práva. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda ve vzdělávacím oboru Přírodopis navazuje na učivo životní styl a ochrana přírody a životního prostředí. Ve vzdělávací oblasti Člověk a kultura ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků. Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví navazuje na učivo vztahy mezi lidmi a formy soužití, změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a osobnostní a sociální rozvoj.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáka k rozpoznání smyslu a cíle učení
- umožňuje žákům kriticky hodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich
- podněcuje žáky ke kritickému myšlení, schopnosti činit uvážlivá rozhodnutí, za která jsou zodpovědní a která jsou schopni obhájit

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k rozpoznání povahy problému a k jeho aktivnímu řešení na základě získaných dovedností a vědomostí

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí u žáků správné způsoby komunikace a demonstruje nové formy efektivního a tvořivého využívání dostupných prostředků komunikace
- vede žáky k naslouchání promluvám druhých lidí, k snaze jim porozumět a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje žákům navázat a rozvíjet uspokojivé vztahy
- vede žáky na základě osobní zkušenosti k pochopení výhod spolupráce
- vede žáky k toleranci, vstřícnosti a pochopení potřeb a postojů druhých
- umožňuje žákům vytvořit si pozitivní představu o sobě samém, posílit sebedůvěru a vlastní rozvoj
- vede žáky k ovládání vlastního chování
- vytváří podmínky, aby žáci mohli na základě ohleduplnosti, úcty k druhým a snahy pomáhat participovat na utváření dobré atmosféry v týmu
- rozvíjí u žáků schopnost vcítit se do situací ostatních lidí

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k odmítavému postoji vůči fyzickému i psychickému násilí
- umožňuje žákům pochopit základní environmentální a ekologické problémy a souvislosti

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáků schopnost aktivně a tvořivě ovlivňovat měnící se životní a pracovní podmínky
- vede k dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- klade důraz na respektování a dodržování etikety při interakci v digitálním prostředí

6. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

ETICKÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá a aplikuje prvky komunikace (poděkování, omluva, podání ruky, přiměřená gestikulace, pozdrav, úsměv, naslouchání) • vnímá a uplatňuje zrakový kontakt, mimické vyjadřování, řeč těla • očišťuje verbální komunikaci od hrubých výrazů a vulgarismů • zvládá otevřenou komunikaci spolu s pokládáním otázek • využívá v praxi zásad správné komunikace prostřednictvím sdělovacích prostředků • vymezí základní prvky úcty k druhým • orientuje se i v obtížných sociálních situacích • analyzuje etické aspekty různých životních situací • komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci 	<p>POZDRAV</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozeznání vhodných forem pozdravu, zásady správného pozdravu, představení se, podání ruky, vedení telefonního hovoru, neverbální pozdrav <p>OSLOVENÍ A JMÉNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojení si oslovení křestními jmény, správná intonace hlasu, oslovení bez použití jména, tituly v korespondenci, uvědomění si důležitosti jména <p>KOMUNIKACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznání základních komunikačních pravidel, komunikace v kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace, eliminace hrubých výrazů, prevence pomluvy <p>OTÁZKA A ODPOVĚĎ</p> <ul style="list-style-type: none"> • položení vhodné otázky, respekt k soukromí, volba vhodné odpovědi <p>PROSBA A PODĚKOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojení si základních zdvořlostních frází, rozpoznání situace vhodné pro poděkování, důležitost výrazů – děkuji a prosím v každodenních situacích <p>OMLUVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • proč se omlouvat, volba vhodné formy a rozpoznání situace, zdvořlostní omluva, řeč těla při omluvě <p>CITY A JEJICH KOMUNIKACE</p>

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy • vyjadřuje účast při radosti, úspěchu i bolesti druhých 	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřování a usměrnění citů, pocitu spokojenosti, radosti sympatie, smutku, starosti, obav, hněvu, umění odpouštět, pomocí empatie umění předpokládat reakci druhých <p>MIMIKA A GESTA</p> <ul style="list-style-type: none"> seznamení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, ovládání mimiky, zrakový kontakt, gesta <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Poznávání lidí</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy</p> <p>ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
--	--

7. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

ETICKÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů • pozitivně hodnotí druhé v běžných i ztížených podmínkách • aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy • analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu • spolupracuje i v obtížných sociálních situacích • reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc • analyzuje etické aspekty různých životních situací • charakterizuje projevy citů pro jednotlivé jednoduché situace • identifikuje základní city 	<p>POZITIVNÍ HODNOCENÍ SEBE</p> <ul style="list-style-type: none"> žebříček hodnot, sebepřijetí, sebepoznání a uvědomění si svých předností, sebehodnocení, sebeprezentace, rozlišování mezi dobrými a špatnými vlastnostmi, přijetí, pochvaly, sebeocenování, sebeovládání a podpora zdravého sebevědomí <p>POZITIVNÍ HODNOCENÍ DRUHÝCH</p> <ul style="list-style-type: none"> projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhých, kladné hodnocení přátel a spolužáků <p>KOLEKTIV</p> <ul style="list-style-type: none"> síla kolektivu v rozmanitosti a pestrosti, nácvik přátelských pojetí, empatie, spolupráce na společném úkolu, hodnocení kladu kolektivu, přispění dobré atmosféře <p>TVOŘIVOST A ZÁKLADY SPOLUPRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z řešení neznámého úkolu a z tvorivého

<ul style="list-style-type: none"> • používá způsoby pro usměrňování citů vlastních i druhých • nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním • nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva • je vnímatelný k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení • respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí 	<p>experimentování, radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce, fair play</p> <p>POMOC</p> <ul style="list-style-type: none"> • důležitost pomoci, možnosti jejího odmítnutí, pomoc v každodenním životě, význam malých skutků <p>PROSOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • darování, ochota dělit se, povzbuzování, služba, vyjádření soucitu, přátelství <p>ASERTIVITA</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálního zneužívání, iniciativa ve vztahu k ostatním, zpracování neúspěchu <p>ZNÁM SVÁ PRÁVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • důstojnost lidské osoby, právo na vlastní názor, svoboda, rovnost
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Poznávání lidí</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy</p> <p>ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	

8. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

ETICKÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci • respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí 	<p>KOMUNIKACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • otevřená komunikace – úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách • aktivní naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání <p>DŮSTOJNOST A IDENTITA LIDSKÉ OSOBY</p>

<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu • nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva • rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory • spolupracuje i v obtížných sociálních situacích • je vnímatelný k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení • analyzuje etické aspekty různých životních situací • rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů • aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> • úcta k lidské osobě – lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciální člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost • jedinečnost a identita člověka – rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku <p>ASERTIVNÍ CHOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • asertivní chování – přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost, otázka po důvodu, realizace svých práv, řešení konfliktu • vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik (obrana před manipulací) • fair play – zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry <p>REÁLNÉ A ZOBRAZENÉ VZORY</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozitivní vzory versus pochybné idoly – senzibilizace pro rozlišování vzorů, vliv reálných vzorů, prosociální vzory ve veřejném životě, vzory ve vlastní rodině, vliv zobrazených vzorů a vhodné literární prameny, smysl autority, vztah k autoritě <ul style="list-style-type: none"> • podpora pozitivního působení televize a médií – nabídka pozitivních vzorů v médiích, kritický přístup k působení médií, eliminace vlivu agrese, zvládání agrese, rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, účinná obrana proti manipulaci médií, media a volný čas • já – potenciální vzor pro druhé – smysl a cíl mého života, postoje, zodpovědný život, mé schopnosti a společnost, zdravý způsob života <p>INICIATIVA A KOMPLEXNÍ PROSOCIÁLNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> • iniciativa a tvorivost – renatalizace, nácvik tvorivosti, prosociální aspekt iniciativy a tvorivosti ve školním prostředí a v rodině, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci, přátelství • iniciativa ve ztížených podmínkách – pozitivní formulace problému, pomoc anonymnímu člověku, veřejná osobní angažovanost
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • uplatnění komplexní prosociálnosti – bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám <p>APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • etické hodnoty – zdroje etiky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnot, ctnosti, svědomí a jeho rozvoj • duchovní rozměr člověka – obrana proti sektám, tolerance k lidem s jiným světovým názorem, informace o různých světonázorech • ekonomické hodnoty – rozumné nakládání s penězi, zájem o otázky národního hospodářství, vztah mezi ekonomikou a etikou, rozvíjení ekonomických ctností – šetrnost, podnikavost • ochrana přírody a životního prostředí – úcta k životu ve všech jeho formách, citový vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody, zodpovědnost za životní prostředí
pokrytí průřezových témat	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje a praktická etika</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy</p> <p>ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	

9. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

ETICKÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasňuje základní pojmy a oblasti etiky včetně morálky • zařazuje postavení etiky v dějinách lidstva 	ETIKA, ZÁKLADNÍ POJETÍ ETIKY- Základy etiky a historie etického chování <ul style="list-style-type: none"> • aktivní naslouchání – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání • vývoj etiky a historické zařazení rozdíl mezi etikou a morálkou rozdílnosti kultur a rozdílnosti etického myšlení – antika, středověk, křesťanská etika atd.

<ul style="list-style-type: none"> • nalézá základní rozdílnosti mezi společenskými kulturami ve vazbě na etiku • aplikuje principy etiky v praktickém životě, v rodině • ovládá základní pojmy, orientuje se v nich • komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci • analyzuje etické aspekty různých životních situací • uvědomuje si odpovědnost, smysl života, aplikuje mravních zásady a hodnoty, ctnosti, svědomí a jeho rozvoj • rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů • je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení • respektuje společenské postoje a principy úcty člověka k člověku • třídí postavení osob ve společnosti, jmenuje rozdíly společenských situací • analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu • respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí • aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy • rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích, řeší své osobní problémy 	<ul style="list-style-type: none"> • typy moderní etiky. Proč etika – proč být morální? • etika odpovědnosti, odpovědnost za budoucí generace, vznik morálky – Platón, Sókratés <p>APLIKOVANÁ ETICKÁ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • etické hodnoty – zdroje etiky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnot, ctnosti, svědomí a jeho rozvoj • otázky praktické a sociální etiky – smysl života • etika v lidských vztazích – spolupráce, lhostejnost, soupeření, důvěra • rodina a manželství – poznání vlastní rodiny a jejích pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení atmosféry v rodině, komunikace v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke stáří • přátelství a láска – poznání a rozlišení pojmu, aplikace na vlastní život <p>DŮSTOJNOST A IDENTITA LIDSKÉ OSOBY</p> <ul style="list-style-type: none"> • úcta k lidské osobě – lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciální člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost • jedinečnost a identita člověka – rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku <p>ETIKA A EKONOMIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • ekonomické hodnoty – rozumné nakládání s penězi, zájem o otázky národního hospodářství, vztah mezi ekonomikou a etikou, rozvíjení ekonomických ctností – šetrnost, podnikavost <p>ETIKA A EKOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrana přírody a životního prostředí – úcta k životu ve všech jeho formách, citový vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody, zodpovědnost za životní prostředí
---	--

<ul style="list-style-type: none">• je vnímatelný k problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje a praktická etika	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Lidské vztahy	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Dramatická a mediální výchova

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU – 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět je součástí volitelných předmětů. Předmět rozvíjí znalosti a dovednosti z předmětů Český jazyk a literatura, Hudební výchova, Výchova k občanství, Tělesná výchova.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Dramatická a mediální výchova je zařazen do 9. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně. Výuka probíhá v učebnách školy i mimo školní budovu.

Vzdělávání v předmětu Dramatická a mediální výchova

- důraz u žáka je kladen na prohlubování mluveného slova
- schopnost přiměřeně k situaci
- pracovat s hlasem, gestikulací a postoji, vyjadřovat vlastní emoce a rozlišovat je v chování druhých
- rozvíjet spolupráci ve skupině, vytvářet týmové strategie a pozitivní atmosféru

Hodnocení žáka probíhá v hodině. Vychází z tvořivého přístupu k dramatické a mediální činnosti, z kulturního projevu, ze schopnosti zhosit se daného úkolu s co největším nasazením získaných dovedností a návyků. Ve výsledné známce jsou obsaženy známky z jednotlivých vystoupení žáka, hodnocení přístupu k práci, hodnocení úrovně získaných dovedností, pracovních návyků a uplatňování vědomostí z oblasti kultury.

Formy a metody práce

- vlastní tvorba
- estetické vnímání
- kolektivní práce
- práce ve skupinách
- frontální výuka praktickými cvičeními
- rozhovor a diskuse

Průřezová téma

Vyučovacím předmětem prolíná průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy - poznávání lidí, kreativita, sebepoznání, komunikace, hodnoty, postoje.

Mezipředmětové vztahy

Učivo předmětu Dramatická a mediální výchova je rozvíjeno a doplňováno též prostřednictvím dalších vyučovacích předmětů (výtvarná výchova, česky jazyk a literatura, hudební výchova, dějepis, pracovní činnosti).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky při tvorbě k poznávání vlastního pokroku a při konečném vystoupení k zpětnému uvědomění si problémů souvisejících s realizací
- umožní žákům organizovat si vlastní činnost
- využívá kladné hodnocení k motivaci pro další dramatickou činnost

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování jednotlivých scének
- umožní žákům hledání nejvhodnějších způsobů řešení
- oceňuje kreativitu a originalitu žáka
- dbá na spolupráci při tvorbě
- učí žáky sebehodnocení

Kompetence komunikativní

Učitel

- umožňuje žákům formulaci vlastních postojů, jejich vyjádření verbální i neverbálními prostředky
- učí žáky tolerovat názor druhých, naslouchat druhým
- dbá na dodržování etiky komunikace
- zapojuje žáky do přípravy jednotlivých scének a vystoupení
- učí žáka pocitu zodpovědnosti vůči skupině a naopak

Kompetence sociální a personální

Učitel

- respektuje pravidla při práci v týmu
- prohlubuje zdravé vnímání vlastní osobnosti
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- vytváří příjemnou atmosféru ve skupině
- prezentuje výsledky tvorby žáků

Kompetence občanské

Učitel

- vytváří malé i velké scénky, divadelní vystoupení pro prezentaci školy

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k sebepoznání a sebehodnocení
- řeší s žáky praktické problémy při přípravě vystoupení - kostýmy, scéna

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji
- vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti

9. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

DRAMATICKÁ A MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá prostředky verbální a neverbální komunikace do té míry, že je schopen vystoupit před publikem např. přednesem kratšího textu • zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých • uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla • rozvíjí, variuje a opakuje herní situaci (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvorivě je rozvíjí • prozkoumává téma z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou • přistupuje k dramatické, mediální a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku • rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu, pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky, kriticky 	<ul style="list-style-type: none"> • psychosomatické dovednosti – práce s dechem, správné tvoření hlasu - práce s hlasem, držení těla, verbální a neverbální komunikace, intonace, přednes • základní dramatické situace, jejich téma a vyjadřování – herní dovednosti – vstup do role, jevištění postava; strukturace herní a jevištění situace • sociálně komunikační dovednosti komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení, spolupráce, organizace tvůrčí skupinové práce • náměty a téma v dramatických situacích – jejich nalézání a vyjadřování • konflikt jako základ dramatické situace – řešení konfliktu jednáním postav • dramatická situace, příběh – řazení situací v časové a příčinné následnosti, dramatizace literární předlohy • inscenační tvorba – dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie, scénická hudba a zvuk • vybrané etapy a typy světového a českého divadla, výrazné osobnosti české a světové dramatické tvorby • základní stavební prvky dramatu – situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace • základní dramatické žánry – komedie, tragédie, drama • základní divadelní druhy – činohra, loutkové divadlo, opera, opereta, muzikál, balet, pantomima

<ul style="list-style-type: none">• hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu• umí vyjádřit svůj divácký zážitek a názor reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového)• rozlišuje mezi prostředky televizní, filmové a divadelní, rozhlasové a reklamní tvorby,• vystoupí v rozhlasovém vysílání	<ul style="list-style-type: none">• současná dramatická umění a média – divadelní, filmová, televizní, rozhlasová a multimediální tvorby• působení masových médií• práce v médiích a reklamě• reklama – vliv a prostředky• vliv médií na společnost
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí	

4.10.3 Propojení cizího jazyka a vyučovacího předmětu

V rámci projektu „Propojení cizího jazyka a vyučovacího předmětu na základní škole“ jsme ve školním roce 2010/2011 zahájili pilotní výuku mezipředmětových výukových modulů Matematika pro 4. – 9. ročník ZŠ metodou CLIL a Výtvarná výchova pro 4. – 9. ročník ZŠ metodou CLIL.

Během vyučování matematiky a výtvarné výchovy v anglickém jazyce docházelo k průběžnému ověřování metod a forem práce, vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Vytvořili jsme nové učební pomůcky a jednotný systém evaluace, zlepšili technické vybavení školy (ICT) pro plné využívání moderních forem výuky a provedli konečnou revizi a inovaci ŠVP s platností od školního roku 20012/2013.

Formy a metody práce

- uplatnění aktivizujících učebních metod, aktivní zapojení žáků do učebního procesu
- zařazení organizačních forem výuky, kde žáci spolupracují a komunikují
- zaměření se na prohlubování znalostí v daném předmětu i zdokonalování v cizím jazyce a udržování rovnováhy v obou těchto oblastech
- metody respektující a zohledňující omezené jazykové vybavení účastníků (žáků i učitelů)

- využití široké škály nonverbálních prostředků komunikace a různých forem reprezentace (vizualizace, modelování, využití schematických a symbolických zápisů, grafických organizátorů apod.)
- užívání jazyka jako prostředku k osvojení učiva
- důraz na důkladné objasnění a porozumění obsahu vyučovaného předmětu
- rozvíjení čtení, psaní, poslechu a komunikativních dovedností v cizím jazyce v rámci daného odborného předmětu
- zajímavý, praktický a poutavý výběr učiva a volba odpovídajících organizačních forem výuky
- velká pozornost věnovaná zpětné vazbě a monitorování výsledků

Poznámka

Pojem CLIL (Content and Language Integrated Learning) byl vytvořen v roce 1994 a je používán Radou Evropy jako zastřešující termín pro různé formy vyučování nejazykových předmětů nebo jejich částí v cizím jazyce. Specifikem CLIL je dualita cílů, kdy je vyučován nejazykový předmět a současně systematicky rozvíjen cizí jazyk. CLIL nabízí žákům příležitost dovednosti a znalosti z cizího jazyka používat, přestože nejsou přímo vyučovány. Mateřský jazyk není z výuky vyloučen, přechod mezi cizím a mateřským jazykem je přirozená součást výuky CLIL.¹

¹Doc. RNDr. Jarmila Novotná, CSc.: Pojetí CLIL a bilingvní výuky

Matematika v angličtině pro 4. – 9. ročníky

CHARAKTERISTIKA VÝUKOVÉHO MODULU

MATEMATIKA V ANGLIČTINĚ - 1. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výukový modul Matematika v angličtině se vyučuje ve 4. a 5. ročníku minimálně 1 x měsíčně. Výuka může být součástí předmětu Matematika buď pro všechny žáky, nebo se jí zúčastní pouze žáci vybraní (jazykově nadanější).

V prvním pololetí (čtvrtletí) probíhá výuka matematiky v Aj ve 4. a 5. třídách formou matematických rozvíček na úvod vyučovací hodiny, od druhého pololetí (čtvrtletí) již výuka může probíhat celou vyučovací hodinu. Při výuce je využívána interaktivní tabule, speciální učební pomůcky.

Vzdělávání v předmětu Matematika v angličtině vede žáka k:

- užití matematiky v reálném životě i v cizojazyčných zemích
- osvojení základních pojmu, matematických postupů v českém i anglickém jazyce
- rozvoji abstraktního a exaktního myšlení
- logickému usuzování a vyvozování závěrů

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah předmětu Matematika v angličtině je rozdělen na 4 tematické okruhy

1. Číslo a početní operace
2. Závislosti, vztahy a práce s daty
3. Geometrie v rovině a prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Průřezová téma

V modulu Matematika v angličtině se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu modulu Matematika v angličtině se prolínají kromě anglického jazyka, jenž je jeho neoddělitelnou součástí, s dalšími předměty (zejména přírodovědou, vlastivědou).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Převládající klíčové kompetence - kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní.

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na čtení a poslech s porozuměním, práci s textem
- podporuje u žáků rozvoj abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných problémových úkolů, matematických hádanek, kvízů a rébusů
- využívá práci ve skupině, vhodně zařazuje samostatnou práci a volí individuální přístup tak, aby zvýšil úspěšnost práce žáků
- zařazuje do výuky takové postupy a metody, v nichž žák pocítí úspěch a radost z dosažených i dílčích výsledků
- vede žáky k aplikaci získaných znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problému

Učitel

- předkládá žákům dostatek úloh vycházejících z reálného života
- vede žáky k samostatnému uvažování a řešení problému
- vede žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení podobných nebo nových úloh (problémů)
- zařazuje netradiční úlohy (úlohy pro „bystré hlavičky“ apod.)

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování v českém i anglickém jazyce
- vede žáky k vyjadřování myšlenek v logickém sledu
- klade důraz na verbální i neverbální složku jazyka, zvládnutí slovní zásoby potřebné v reálných životních situacích
- vytváří příležitosti ke komunikaci mezi žáky, mezi žáky a učitelem i ostatními dospělými

4. ROČNÍK

PŘIROZENÁ ČÍSLA - NATURAL NUMBERS	
očekávané výstupy	učivo
<p>M - Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje přirozená čísla v angličtině, orientuje se na číselné ose • porovnává přirozená čísla • zná a pojmenuje geometrické tvary a tělesa v českém i anglickém jazyce • z paměti sčítá, odčítá, násobí a dělí přirozená čísla v angličtině • ovládá písemné sčítání, odčítání a násobení jednocyfrovým číslem • zná a převádí jednotky času, řeší jednoduché slovní úlohy v angličtině • rozumí slovnímu zadání matematických příkladů v anglickém jazyce (zvládá základní slovní zásobu související s početními operacemi s přirozenými čísly) • porozumí významu slov a slovních spojení vztahující se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí ukáže, doplní znak) • vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci • formuluje jednoduché otázky a odpovídá na ně 	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> • zápis, čtení přirozených čísel do 10 000, orientace na číselné ose • porovnávání přirozených čísel • základní geometrické pojmy • pamětné sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel • písemné sčítání, odčítání a násobení jednocyfrovým číslem v oboru přirozených čísel do 10 000 • jednoduché slovní úlohy • jednotky času, převody jednotek času, jednoduché slovní úlohy s časovými údaji <p>Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla do 10 000, slovní zásoba související s početními operacemi s přirozenými čísly a slovním zadáním příkladů • základní číslovky • časové údaje • sloveso to have - zápor • sloveso can • předložky • přítomný průběhový čas

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace, Kooperace a kompetence, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
 Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

5. ROČNÍK

**PŘIROZENÁ ČÍSLA - NATURAL NUMBERS
DESETINNÁ ČÍSLA - DECIMALS**

očekávané výstupy	učivo
<p>M - Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje přirozená čísla v angličtině, orientuje se na číselné ose • porovnává přirozená čísla • zpaměti sčítá, odčítá, násobí a dělí přirozená čísla v angličtině • ovládá písemné sčítání, odčítání a násobení jednociferným číslem • zná a převádí jednotky času, řeší slovní úlohy zadané v angličtině • zná římské číslice I až X, L, C, D, M, zapiše arabské číslo římskou čislící, čte čísla kapitol a letopočty • čte, zapisuje desetinná čísla zadána česky i anglicky • porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla nejvýše se dvěma desetinnými místy • rozumí slovnímu zadání jednoduchých matematických úloh v anglickém jazyce (zvládá základní slovní zásobu související s početními operacemi s přirozenými čísly) • porozumí významu slov a slovních spojení vztahující se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí ukáže, doplní znak) • rozlišuje mluvěnou a grafickou podobu slova – dovede slovo správně napsat 	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> • zápis, čtení, porovnávání přirozených čísel do 1000 000, orientace na číselné ose • pamětné sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel do 1000 000 • písemné sčítání, odčítání a násobení dvojciferným číslem v oboru přirozených čísel do 1000 000 • jednotky času, převody jednotek času, slovní úlohy s časovými údaji • praktické slovní úlohy • římské číslice <p>• čtení a zápis desetinných čísel (do dvou desetinných míst)</p> <p>• porovnávání desetinných čísel (do dvou desetinných míst)</p> <p>• zaokrouhlování desetinných čísel (do dvou desetinných míst)</p> <p>Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla do 1000 000, slovní zásoba související s početními operacemi s přirozenými čísly a slovním zadáním příkladů • číslovky řadové • časové údaje • přítomný čas prostý • minulý čas slovesa to have • předložky on, at, in • minulý čas slovesa to be

<ul style="list-style-type: none">• přeloží krátký text s použitím osvojených slovíček, vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci• formuluje jednoduché otázky a odpovídá na ně	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané	

CHARAKTERISTIKA VÝUKOVÉHO MODULU

MATEMATIKA V ANGLIČTINĚ - 2. STUPEŇ

Výukový modul Matematika v angličtině na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na výukový modul Matematika v angličtině na 1. stupni.

Obsahové, časové a organizační vymezení

V 6. – 9. ročníku je výuka jednotlivých částí modulu buď **součástí předmětu Matematika** pro všechny žáky nebo je Matematika v angličtině vyučována 1 hodinu týdně jako samostatný **volitelný předmět**.

Při výuce je využívána interaktivní tabule, přenosná počítačová učebna, hlasovací zařízení a speciální učební pomůcky.

Vzdělávání v předmětu Matematika v angličtině vede žáka k:

- užití matematiky v reálném životě i v cizojazyčných zemích
- osvojení základních pojmu, matematických postupů v českém i anglickém jazyce
- rozvoji abstraktního a exaktního myšlení
- logickému, kritickému usuzování a vyvozování závěrů

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah předmětu Matematika v angličtině je rozdělen na 4 tematické okruhy

1. Číslo a početní operace
2. Závislosti, vztahy a práce s daty
3. Geometrie v rovině a prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Průřezová téma

V modulu Matematika v angličtině se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu modulu Matematika v angličtině se prolínají kromě anglického jazyka, jenž je jeho neoddělitelnou součástí, s dalšími předměty (zejména fyzikou, zeměpisem, přírodopisem, dějepisem).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Převládající klíčové kompetence - kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní.

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na čtení a poslech s porozuměním, práci s textem a samostatné vyhledávání důležitých informací
- podporuje u žáků rozvoj abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných problémových úkolů, matematických hádanek, kvízů a rébusů
- využívá práci ve skupině, vhodně zařazuje samostatnou práci a volí individuální přístup tak, aby zvýšil úspěšnost práce žáků

- zařazuje do výuky takové postupy a metody, v nichž žák pocítí úspěch a radost z dosažených i dílčích výsledků
- vede žáky k aplikaci získaných znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problému

Učitel

- předkládá žákům dostatek úloh vycházejících z reálného života
- vede žáky k samostatnému uvažování a řešení problému a k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení podobných nebo nových úloh (problémů)
- chyby v rozboru, řešení nebo vyhodnocení využije k ukázce správného myšlenkového postupu a zdůrazní důležitost kontroly (ověřování si i dílčích výsledků)
- zařazuje netradiční úlohy (úlohy pro „bystré hlavičky“ apod.)

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování v českém i anglickém jazyce
- vede žáky k vyjadřování myšlenek v logickém sledu
- klade důraz na verbální i neverbální složku jazyka, zvládnutí slovní zásoby potřebné v reálných životních situacích
- vytváří příležitosti ke komunikaci mezi žáky, mezi žáky a učitelem i ostatními dospělými

6. ROČNÍK

PŘIROZENÁ ČÍSLA - NATURAL NUMBERS	
očekávané výstupy	učivo
<p>M - Aj</p> <ul style="list-style-type: none">• čte, zapisuje přirozená čísla v angličtině• porovnává a zaokrouhuje přirozená čísla vyšších řádů• z paměti sčítá, odčítá přirozená čísla v angličtině• provádí početní operace s přirozenými čísly	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none">• zápis, čtení, porovnávání přirozených čísel do 1 000 000• zaokrouhlování, ústní a písemné sčítání a odčítání přirozených čísel• početní operace (násobení a dělení)• jednoduché slovní úlohy• pravidla pro přednosti početních operací a závorek, matematický zápis slovního zadání příkladů

<ul style="list-style-type: none"> • používá pravidla pro přednosti početních operací a závorek • rozumí slovnímu zadání jednoduchých matematických příkladů v anglickém jazyce (zvládá základní slovní zásobu související s početními operacemi s přirozenými čísly), provádí správný matematický zápis a výpočet • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, dokáže se dorozumět v jednoduchých situacích, podat informace související s početními operacemi s přirozenými čísly srozumitelnou formou v anglickém jazyce • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	Aj <ul style="list-style-type: none"> • přirozená čísla do 1 000 000, slovní zásoba související s početními operacemi s přirozenými čísly a slovním zadáním příkladů • základní, řadové číslovky • přítomný čas prostý • přítomný čas průběhový
---	--

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

DESETINNÁ ČÍSLA - DECIMALS

očekávané výstupy	učivo
<p>M - Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte, zapisuje desetinná čísla v angličtině, porovnává a zaokrouhuje desetinná čísla i s větším počtem desetinných míst • z paměti sčítá, odčítá, násobí, dělí desetinná čísla v angličtině • písemně sčítá, odčítá, násobí desetinná čísla • osvojí si algoritmus pro dělení desetinných čísel, dělí desetinná čísla číslem přirozeným, desetinným, provádí odhadы podílů a zkoušku • provádí správný matematický zápis slovně (anglicky) zadaných příkladů • rozumí slovnímu zadání matematických příkladů a slovních úloh (zvládá základní slovní zásobu v angličtině související s početními operacemi s desetinnými čísly), 	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojem, čtení a zápis desetinných čísel • porovnávání desetinných čísel • zaokrouhlování desetinných čísel • ústní a písemné sčítání, odčítání desetinných čísel • ústní a písemné násobení, dělení desetinných čísel číslem přirozeným • ústní a písemné násobení, dělení desetinných čísel číslem desetinným • pravidla pro přednosti početních operací a řešení slovních úloh <p>Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • desetinná čísla do 1 000 000, slovní zásoba související s početními operacemi s desetinnými čísly a slovním zadáním příkladů • přítomný čas prostý • přítomný čas průběhový • minulý čas prostý • zájmena – osobní, přivlastňovací

<p>dokáže je řešit, účelně využívá kalkulátor</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá matematické vyjadřování související s početními operacemi s desetinnými čísly a slovním zadáním příkladů v českém jazyce • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, dokáže se dorozumět v jednoduchých situacích, získat a podat informace související s početními operacemi s desetinnými čísly srozumitelnou formou v anglickém jazyce • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	
pokrytí průřezových témat	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>	
ÚHLY - ANGLES	
očekávané výstupy	učivo
<p>M – Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem úhel a jeho popis • narýsuje úhel dané velikosti, změří velikost úhlu pomocí úhloměru, odhadne velikost úhlu • narýsuje osu úhlu • rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů podle velikosti • rozezná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností při výpočtech • provádí správný matematický zápis slovně (anglicky) zadaných příkladů • rozumí slovnímu zadání geometrických úloh (zvládá základní slovní zásobu v angličtině související s tématem úhly) • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, dokáže se dorozumět v jednoduchých situacích, získat a podat informace související s početními operacemi s 	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojem, popis úhlu • osa úhlu • měření velikosti úhlu ve stupních - odhad velikosti • druhy úhlů podle velikosti (ostrý, tupý, pravý a přímý úhel) – jejich vlastnosti • dvojice úhlů – vrcholové, vedlejší úhly a souhlasné, střídavé (rozšiřující učivo), konstrukce úhlů a jejich osy <p>Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba související s tematickým okruhem úhly a slovním zadáním příkladů • přítomný čas prostý • přítomný čas průběhový • minulý čas prostý • zájmena – osobní, přivlastňovací, ukazovací

<p>desetinnými čísly srozumitelnou formou v anglickém jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	
pokrytí průřezových témat	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>	

7. ROČNÍK

ZLOMKY – FRACTIONS	
očekávané výstupy	učivo
<p>M - Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> čte, zapisuje zlomky v angličtině anglicky pojmenuje jednotlivé části zlomku převede zlomky na desetinná čísla a naopak, přečte v angličtině porovnává dva zlomky, rozšiřuje, kráti zlomky, zobrazuje na číselné ose provádí správný matematický zápis slovně (anglicky) zadaných příkladů provádí základní početní operace se zlomky rozumí slovnímu zadání příkladů a slovních úloh (zvládá základní slovní zásobu v angličtině související s početními operacemi se zlomky) dokáže je řešit, vyjádří stručně svými slovy postup řešení rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, tvořivě se účastní rozhovoru, vyjádří svůj názor rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytuje v jednoduchém textu 	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> pojem, čtení a zápis zlomku vztah mezi zlomky a desetinnými čísly, zobrazení na číselné ose rozšiřování, krácení zlomků porovnávání zlomků, převádění na společný jmenovatel sčítání, odčítání, násobení zlomků převrácený zlomek, dělení zlomků početní operace se smíšenými čísly <p>Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> čísla, zlomky, slovní zásoba související s pravidly, s početními operacemi se zlomky a slovním zadáním příkladů, úloh přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, minulý čas prostý

pokrytí průřezových témat	
TROJÚHELNÍKY – TRIANGLES	
očekávané výstupy	učivo
<p>M - Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte, zapisuje, anglicky pojmenuje jednotlivé části trojúhelníků a jejich charakteristické vlastnosti • třídí a popisuje trojúhelníky podle délek stran a velikosti úhlů • charakterizuje vlastnosti výšek, těžnic, těžíště a užívá je při řešení úloh • sestrojí těžnice, výšky trojúhelníku, kružnici opsanou a vepsanou (provede rozbor úlohy a náčrt) • rozumí slovnímu zadání geometrických úloh (zvládá základní slovní zásobu v angličtině související s trojúhelníky) a dokáže je řešit, ke konstrukci využívá matematický program GeoGebra • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, tvořivě se účastní rozhovoru, vyjádří svůj názor • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu 	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy trojúhelníků podle délek stran • druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů • výšky trojúhelníku, jejich průsečíky • těžnice trojúhelníku, těžíště • konstrukce trojúhelníků (sss, sus, usu,) • konstrukce os vnitřních úhlů a os stran • konstrukce kružnice opsané, vepsané trojúhelníku • konstrukce výšek a těžnic trojúhelníku <p>Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba související s tematickým okruhem trojúhelníků a slovním zadáním úloh • slovní zásoba potřebná k ovládání programu GeoGebra v Aj • přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, minulý čas prostý, budoucí čas s „going to“ • počitatelnost vs. nepočitatelnost • stupňování přídavných jmen • nepravidelná slovesa
pokrytí průřezových témat	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>	

PROCENTA – PERCENTAGES	
• očekávané výstupy	učivo
<p>M – Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmu 1%, rozdelení celku na části • vyjadřuje části celku různými způsoby (procenty, desetinným číslem, zlomkem) • vypočítá procentovou část, počet procent, základ (přes 1%, pomocí trojčlenky) • zaokrouhuje a provádí odhady s danou přesností • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek), řeší jednoduché příklady na výpočet úroků, účelně využívá kalkulátor • rozumí slovnímu zadání příkladů a slovních úloh (zvládá základní slovní zásobu v angličtině související s procenty), zvolí vhodné řešení, vyjádří stručně svými slovy postup • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, tvořivě se účastní rozhovoru, vyjádří svůj názor • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu 	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojem 1% jako setina celku, rozdelení celku na části • zápis počtu procent desetinným číslem, zlomkem • výpočet procentové části – přes 1%, počtu procent, základu • využití trojčlenky při řešení příkladů, slovní úlohy z praxe • jednoduché úrokování <p>Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba související s tematickým okruhem procent a slovním zadáním úloh • přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, minulý čas prostý, budoucí čas s „going to“ • počitatelnost vs. nepočitatelnost • stupňování přídavných jmen • nepravidelná slovesa
pokrytí průřezových témat	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>	

8. ROČNÍK

MOCNINY, ODMOCNINY – POWERS AND ROOTS	
očekávané výstupy	učivo
<p>M - Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • anglicky pojmenuje jednotlivé části mocnin, čte mocniny v angličtině • kladných, záporných, desetinných čísel v angličtině • určí druhou a třetí mocninu libovolného čísla z paměti, výpočtem, pomocí tabulek, kalkulačky • zaokrouhluje a provádí odhadu s danou přesností • anglicky pojmenuje jednotlivé části odmocnin, čte odmocniny v angličtině • určí druhou odmocninu libovolného čísla z paměti, výpočtem, pomocí tabulek nebo kalkulačky • rozumí slovnímu zadání matematických příkladů a slovních úloh (zvládá základní slovní zásobu v angličtině související s tématem mocniny, odmocniny, dokáže je řešit • orientuje se v obsahu jednotlivých textů a autentických materiálů (např. webové stránky matematiky v angličtině) souvisejících s tématem mocnin, odmocnin • odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu 	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojem druhá a třetí mocnina, druhá odmocnina • čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin • určení druhých mocnin a odmocnin • praktické slovní úlohy (geometrie) <p>Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • mocniny, odmocniny, slovní zásoba související se čtením a s pravidly pro počítání s mocninami a se slovním zadáním příkladů a úloh • základní, řadové číslovky, rovinné obrazce, tělesa • přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, minulý čas prostý, budoucí čas s „will“ • nepravidelná slovesa • předložky místa a času • have to • must
KRUH, KRUŽNICE – CIRCLE	
očekávané výstupy	učivo
<p>M - Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná základní pojmy v českém i anglickém jazyce • určí vzájemnou polohu přímky a kružnice a vzájemnou polohu dvou kružnic (body dotyku) • vypočítá obvod a obsah kruhu (zná nebo vyhledá v tabulkách příslušné vzorce pro výpočet) 	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy kruh, kružnice, poloměr, průměr, tečna, sečna, tětiva, soustředné kružnice ... • vzájemná poloha přímky a kružnice • vzájemná poloha dvou kružnic • délka kružnice, obvod kruhu • obsah kruhu • praktické slovní úlohy <p>Aj</p>

<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky o kružnici a kruhu při řešení slovních úloh (praktických úkolů) rozumí slovnímu zadání geometrických příkladů a slovních úloh (zvládá základní slovní zásobu v angličtině související s tématem kruh, kružnice), dokáže je řešit související s tématem kruh, kružnice orientuje se v obsahu jednotlivých textů a autentických materiálů (např. webové stránky M v Aj) souvisejících s tématem mocnin, odmocnin odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu 	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba a gramatika související s tématem kruh, kružnice a se slovním zadáním příkladů a úloh na toto téma přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, minulý čas prostý, budoucí čas s „going to“ nepravidelná slovesa předložky místa a času have to must
--	---

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

PYTHAGOROVA VĚTA – PYTHAGORAS' THEOREM

očekávané výstupy	učivo
<p>M – Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší odvěsnu a přeponu v pravoúhlém trojúhelníku, zná základní pojmy v českém i anglickém jazyce rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty využívá poznatků o Pythagorově věti při výpočtu třetí strany pravoúhlého trojúhelníku, zaokrouhluje a provádí odhad s danou přesností rozhodne na základě výpočtu, zda trojúhelník zadáný třemi stranami je pravoúhlý analyzuje a řeší úkol tím, že provede jednoduchý rozbor formou náčrtku řeší slovní úlohy z praxe (odhad, kontrola výsledků), matematizuje jednoduché reálné situace vedoucí k využití Pythagorovy věty 	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> znění Pythagorovy věty, zápis Pythagorovy věty pro libovolný pravoúhlý trojúhelník, zajímavosti z historie výpočet odvěsnu a přepony v pravoúhlém trojúhelníku obrácená Pythagorova věta užití Pythagorovy věty v praxi <p>Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba a gramatika související s tématem Pythagorovy věty a se slovním zadáním příkladů a úloh na toto téma přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, minulý čas prostý, budoucí čas „going to, will“ nepravidelná slovesa předložky místa a času have to must

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovnímu zadání matematických příkladů a slovních úloh v angličtině (zvládá základní slovní zásobu související s tématem Pythagorovy věty), dokáže je řešit • odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu • orientuje se v obsahu jednotlivých textů a autentických materiálů (např. webové stránky M v Aj) souvisejících s tématem Pythagorovy věty 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané	
přesahy	
Do: D: Řecko	

9. ROČNÍK

MNOHOČLENY – POLYNOMIALS	
očekávané výstupy	učivo
<p>M - Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte mocniny kladných, záporných, desetinných čísel v angličtině • rozumí pravidlům a provádí početní operace s mocninami (určí součin, podíl mocnin se stejným základem, určí mocninu součinu, podílu, mocniny) • rozliší číselný výraz a výraz s proměnnou • čte, zapisuje mnohočleny v angličtině (diktát), anglicky pojmenuje jednočlen, dvojčlen ... • rozumí pravidlům a provádí početní operace s mnohočleny (sčítá, odčítá mnohočleny, násobí mnohočleny jednočlenem, mnohočlenem) 	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravidla pro počítání s mocninami: součin mocnin se stejným základem, podíl mocnin se stejným základem, mocnina součinu, mocnina podílu, mocnina mocniny • algebraický výraz – číselný výraz, výraz s proměnnou • pojem, zápis, čtení mnohočlenů • Pravidla pro počítání s mnohočleny: sčítání, odčítání mnohočlenů, násobení mnohočlenů jednočlenem, mnohočlenem • rozklad mnohočlenů na součin (vytýkání společného dělitele) • úpravy mnohočlenů pomocí vzorců $(a \pm b)^2$ • úpravy mnohočlenů pomocí vzorce $a^2 - b^2$ • praktické slovní úlohy (geometrie) <p>Aj</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vytýká největšího společného dělitele mnohočlenů před závorku (rozkládá mnohočleny na součin), • rozumí pravidlům pro úpravu mnohočlenů pomocí vzorců pro druhou mocninu dvojčlenu a pro rozdíl druhých mocnin • provádí správný matematický zápis slovně (anglicky) zadaných příkladů, při řešení vhodně používá vzorce • rozumí slovnímu zadání matematických příkladů a slovních úloh (zvládá základní slovní zásobu v angličtině související s tématem mnohočleny), dokáže je řešit • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace související s tématem mnohočleny, je schopen pracovat i se složitějšími texty v angličtině • odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba související se čtením a s pravidly pro počítání s mocninami a se slovním zadáním příkladů a úloh • slovní zásoba související s pravidly pro rozklad mnohočlenů na součin, s úpravami mnohočlenů pomocí vzorců a se slovním zadáním praktických cvičení • přítomný a minulý čas prostý a průběhový • budoucí /will, going to/ • předpřítomný čas prostý • nepravidelná slovesa • předložky místa a času • podmírková souvětí • přídavná jména a jejich stupňování • trpný rod
--	---

přesahy

Do: Aj: Základní, řadové číslovky, rovinné obrazce, tělesa

SOUSTAVY LINEÁRNÍCH ROVNIC – SYSTEMS OF LINEAR EQUATIONS

očekávané výstupy	učivo
<p>M – Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná základní pojmy v českém i anglickém jazyce • řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací), chápe, že řešením je uspořádaná dvojice čísel • řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor úlohy, pro řešení zvolí soustavu rovnic o dvou neznámých nebo řeší úsudkem, provede zkoušku správnosti řešení 	<p>M</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy tematického okruhu Soustavy rovnic o dvou neznámých • soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • praktické slovní úlohy <p>Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba a gramatika související s tématem soustavy rovnic a se slovním zadáním příkladů a úloh na toto téma • přítomný a minulý čas prostý a průběhový

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovnímu zadání matematických příkladů a slovních úloh (zvládá základní slovní zásobu v angličtině související s tématem soustavy lineárních rovnic), dokáže je řešit • rozumí obsahu jednotlivých textů související s tématem soustavy lineárních rovnic, je schopen pracovat i se složitějšími texty v angličtině • samostatně se orientuje v obtížnějších dialozích, vyjádří svůj názor, vysvětlí postup výpočtu, odpoví na otázky, zformuluje odpověď • odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> • budoucí /will, going to/ • předpřítomný čas prostý • nepravidelná slovesa • předložky místa a času • podmínková souvětí • přídavná jména a jejich stupňování • trpný rod
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané	

6. - 9. ROČNÍK

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ, PROBLÉMOVÉ ÚLOHY	
očekávané výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte, zapisuje, řeší úlohy zadané v angličtině pomocí logického myšlení (řešení může být do značné míry i nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky) • řeší problémové situace a úlohy z běžného života (užívá logickou úvahu a kombinační úsudek), analyzuje problém, třídí údaje, 	<ul style="list-style-type: none"> • logické úlohy • netradiční geometrické úlohy • problémové situace a úlohy z běžného života • soutěže, hry, kvízy, projekty

<p>provádí situační náčrty, nalézá různá řešení (hledá nejoptimálnější)</p> <ul style="list-style-type: none">analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparáturozumí slovnímu zadání úloh v českém i anglickém jazyce, dokáže je řešit, vysvětlit a zdůvodnit správnost řešení s použitím anglického jazykavyužívá prostředky výpočetní techniky (především interaktivní tabuli, kalkulátory, vhodný počítačový software, různé typy výukových programů (např. GeoGebra))zdokonaluje se v samostatné a kritické práci se zdroji informací jak v českém, tak anglickém jazyce	
přesahy	
Do: Aj: odpovídající gramatika, slovníček	

Výtvarná výchova v angličtině pro 4. – 9. ročníky

CHARAKTERISTIKA VÝUKOVÉHO MODULU

VÝTVARNA VÝCHOVA V ANGLIČTINĚ - 1. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výukový modul Výtvarná výchova v angličtině se vyučuje ve 4. a 5. ročníku minimálně 1 x měsíčně 2 vyučovací hodiny. Výuka je součástí předmětu Výtvarná výchova a vede žáky k osvojení základních pojmu a výtvarných postupů v českém i anglickém jazyce.

Při výuce je využívána interaktivní tabule (při procvičování slovní zásoby, při ukázce různých motivačních obrázků atd.) a speciální učební pomůcky.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako

prostředků pro sebevyjádření. Práce na 1. stupni je specifická v tom, že děti se zdokonalují v jednotlivých technikách a dovednostech postupně, takže se učivo periodicky opakuje, ale vždy na vyšší úrovni.

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova v angličtině:

- je zaměřeno na rozvoj samostatného tvůrčího přístupu k výtvarné tvorbě a k hledání vlastního osobního postoje k ní
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění a jeho prostřednictvím k poznávání sebe i světa a ke kultivaci vlastního výtvarného projevu
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných postupů a technik
- rozvíjí tvořivé myšlení
- využívá různorodé výtvarné prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání a umožňuje ověřovat si komunikační účinky výtvarné tvorby

Ve výtvarné výchově se uplatňují takové **formy a metody práce**, které žáky aktivizují, probouzejí zájem a tvořivost. Uplatňuje se zde práce individuální i týmová. Zohledňují se individuální dispozice každého žáka. Při výuce se využívají rozličné výtvarné potřeby, netradiční materiály, ukázky výtvarných prací i uměleckých děl.

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova je rozdělen na tři tematické okruhy

1. Rozvíjení smyslové citlivosti
2. Uplatňování subjektivity
3. Ověřování komunikačních účinků

Průřezová téma

V modulu Výtvarná výchova v angličtině se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu modulu Výtvarná výchova v angličtině se prolínají kromě anglického jazyka, jenž je jeho neoddělitelnou součástí, s dalšími předměty (zejména přírodovědou, vlastivědou, hudební výchovou, pracovními činnostmi).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Převládající **klíčové kompetence** - kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky vyjadřovat a formulovat své myšlenky v českém i anglickém jazyce, obhájit svou práci a naslouchat druhým, vede žáky k vyjadřování vlastního názoru a pocitů z vizuálně obrazných vyjádření vlastních i cizích, k sebehodnocení i k případné kritice
- klade důraz na verbální i neverbální složku jazyka, zvládnutí slovní zásoby potřebné v reálných životních situacích

Kompetence sociální a personální

Učitel

- nabízí žákům ke zpracování přiměřeně náročné práce (poskytuje prostor pro osobité výtvarné projevy žáků)
- při vhodných příležitostech využívá skupinovou práci žáků, děti učí spolupracovat v týmu, být k druhým empatický, ohleduplný a rozhodovat se
- vede žáky, aby respektovali různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření
- podněcuje žáky k diskuzi a prezentaci své práce i práce skupiny v českém i anglickém jazyce

4. ROČNÍK

MALBA, KRESBA, PROSTOROVÉ VYTVAŘENÍ A NETRADIČNÍ TECHNIKY	
očekávané výstupy	učivo
<p>Vv - Aj</p> <ul style="list-style-type: none">• procvičí si kombinované techniky, barevné kontrasty a proporcni vztahy• zdokonalí si techniky kresby, pracuje s linií• užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie	<p>Vv</p> <ul style="list-style-type: none">• hra s barvou• emocionální malby• výrazové vlastnosti linie• kresba různým materiélem• uplatňování subjektivity - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby.

<ul style="list-style-type: none"> • pokouší se vystihnout tvar a strukturu materiálu • barevně vyjadřuje své pocity a nálady • rozumí slovnímu zadání v anglickém jazyce (zvládá základní slovní zásobu související s daným tématem), rozumí základním instrukcím • porozumí významu slov a slovních spojení vztahující se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí ukáže, doplní znak) • formuluje jednoduché otázky a odpovídá na ně, komunikuje o své práci ve skupině spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality textury - jejich jednoduché vztahy, kombinace a proměny v ploše, kompozice v ploše <p>Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba spojená s výtvarnou výchovou – pomůcky a činnosti spojené s výtvarnou výchovou, barvy • slovní zásoba spojená s jednotlivými tématy • sloveso to have - zápor • sloveso can • předložky • přítomný průběhový čas
pokrytí průřezových témat	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané</p>	

5. ROČNÍK

MALBA, KRESBA, PROSTOROVÉ VYTVAŘENÍ A NETRADIČNÍ TECHNIKY	
očekávané výstupy	učivo
<p>Vv - Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdokonalí si techniku kresby a malby, barevně vyjadřuje své pocity a nálady, pracuje s linií • používá kombinované techniky, pojmenovává a porovnává barevné kontrasty, proporcí vztahy • pokouší se o uspořádání prvků, zdokonaluje si svůj cit pro prostorové vytváření • kresbou se pokouší vystihnout tvar a strukturu materiálu, pracuje s linií • užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie 	<p>Vv</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení smyslové citlivosti • uplatňování subjektivity • výrazové vlastnosti linie • hra s barvou • kompozice v ploše, techniky prostorového a netradičního vyjádření • kresba různým materiélem <p>Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba spojená s výtvarnou výchovou – pomůcky a činnosti spojené s výtvarnou výchovou, barvy • slovní zásoba spojená s jednotlivými tématy • přítomný čas prostý • minulý čas slovesa to have

<ul style="list-style-type: none">• rozumí slovnímu zadání v anglickém jazyce (zvládá základní slovní zásobu související s daným tématem), rozumí základním instrukcím• porozumí významu slov a slovních spojení vztahující se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak)• rozlišuje mluvěnou a grafickou podobu slova – dovede slovo správně napsat• formuluje jednoduché otázky a odpovídá na ně, komunikuje o své práci ve skupině spolužáků	<ul style="list-style-type: none">• předložky on, at, in• minulý čas slovesa to be
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané	

CHARAKTERISTIKA VÝUKOVÉHO MODULU

VÝTVARNÁ VÝCHOVA V ANGLIČTINĚ - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Výtvarná výchova v angličtině na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Výtvarná výchova v angličtině na 1. stupni. Na 2. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují s dalšími výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výukový modul Výtvarná výchova v angličtině se vyučuje v 6. - 9. ročníku minimálně 1 x měsíčně. Výuka je součástí předmětu Výtvarná výchova a vede žáky k osvojení základních

pojmů a výtvarných postupů v českém i anglickém jazyce. Při výuce je využívána interaktivní tabule a speciální učební pomůcky.

Vyučovací jednotky jsou uspořádány podle jednotného schématu do 4 základních navzájem propojených částí: motivace – úvodní rozhovor, práce s pracovními listy, vlastní výtvarná tvorba, závěrečné shrnutí a zhodnocení práce.

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova v angličtině:

- je zaměřeno na rozvoj samostatného tvůrčího přístupu k výtvarné tvorbě a k hledání vlastního osobního postoje k ní
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění a jeho prostřednictvím k poznávání sebe i světa a ke kultivaci vlastního výtvarného projevu
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných postupů a technik
- rozvíjí tvořivé myšlení
- využívá různorodé výtvarné prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání a umožňuje ověřovat si komunikační účinky výtvarné tvorby

Tematické okruhy

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova je rozdělen na tři tematické okruhy

1. Rozvíjení smyslové citlivosti
2. Uplatňování subjektivity
3. Ověřování komunikačních účinků

Ve výtvarné výchově se uplatňují takové **formy a metody práce**, které žáky aktivizují, probouzejí zájem a tvořivost. Uplatňuje se zde práce individuální i týmová. Zohledňují se individuální dispozice každého žáka. Při výuce se využívají rozličné výtvarné potřeby, netradiční materiály, ukázky výtvarných prací i uměleckých děl. Ve vyučovacím procesu metody a formy výuky vhodně kombinujeme, základem je způsob učení, který staví na osobních předpokladech každého žáka.

Průřezová téma

V modulu Výtvarná výchova v angličtině se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Enviromentální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu modulu Výtvarná výchova v angličtině se prolínají kromě anglického jazyka, jenž je jeho neoddělitelnou součástí, s dalšími předměty (zeměpis, český jazyk a literatura, dějepis, přírodopis, hudební výchova, výchova k občanství, matematika ...).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Převládající **klíčové kompetence** – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální (některé očekávané výstupy naplňují řadu kompetencí, za převládající pokládáme citlivost a komunikaci).

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k přístupu k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky ...)
- učí žáky vyjadřovat a formulovat své myšlenky v českém i anglickém jazyce
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů ...)
- klade důraz na verbální i neverbální složku jazyka, zvládnutí slovní zásoby potřebné v reálných životních situacích i v cizojazyčných zemích

Kompetence sociální a personální

Učitel

- nabízí žákům ke zpracování přiměřeně náročné práce (poskytuje prostor pro osobité výtvarné projevy žáků, zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků)
- při vhodných příležitostech využívá skupinovou práci žáků, děti učí spolupracovat v týmu, být k druhým empatický, ohleduplný a rozhodovat se
- vede žáky, aby respektovali různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření
- podněcuje žáky k diskuzi a prezentaci své práce i práce skupiny v českém i anglickém jazyce

6. ROČNÍK

VÝTVARNÁ VÝCHOVA	
očekávané výstupy	učivo
<p>Vv - Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejsírší škálu čar • rozliší kresbu a malbu • vytvoří barevnou a tvarovou kompozici • správně užívá techniku malby vodovými barvami • variuje různé vlastnosti prvků jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • pro své obrazné vyjádření uplatňuje vlastní zkušenosti, vědomosti, vjemы a představy • seznamí se s výtvarnou technikou frotáže • rozvíjí fantazii a citlivost pro barevnou a tvarovou kompozici • rozvíjí poznatky o teplých a studených barvách • výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům • užívá vizuálně obrazné vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě • využívá znalostí o základních, druhotních a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření • rozvíjí estetické cítění • zobrazuje vlastní fantazijní představy • využívá dekorativních postupů • rozumí slovnímu zadání (zvládá základní slovní zásobu v angličtině související s daným tématem) • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat, je schopen samostatně pracovat dle jednoduchých pokynů v angličtině • dokáže jednoduchým způsobem a za využití slovníčku popsat svůj obrázek, popř. se vyjádřit k tématu hodiny 	<p>Vv</p> <ul style="list-style-type: none"> • linie, tvary, barva • vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání • linie, tvary, barva, textura • tematické práce – Vánoce • obličej, proporce, kresba dle modelu • přírodní motivy – živočichové • subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů – kombinované techniky • přírodní motivy – neživá příroda – náš svět • dekorativní práce – využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání prvků – využití otisku prstů <p>Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba spojená s výtvarnou výchovou – pomůcky a činnosti spojené s výtvarnou výchovou, barvy • slovní zásoba spojená s jednotlivými tématy • přítomný čas prostý • přítomný čas průběhový • předložky místa

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace, Kooperace a kompetice
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
 Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

7. ROČNÍK

VÝTVARNÁ VÝCHOVA	
očekávané výstupy	učivo
<p>Vv - Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů, zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání • uplatňuje osobitý přístup k realitě • uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů • hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací • vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality • užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností • užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji, ve vztazích • rozumí slovnímu zadání (zvládá základní slovní zásobu v angličtině související s daným tématem), je schopen samostatně pracovat dle jednoduchých pokynů v angličtině • dokáže jednoduchým způsobem a za využití slovníčku popsat svůj obrázek, popř. se vyjádřit k tématu hodiny • rozumí textu na dané téma, vytvoří jednoduché otázky k textu, aby si mohli doplnit text • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<p>Vv</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – kresebné etudy – tvar, linie • barevné vyjádření, přenášení prostoru na plochu • barevné vyjádření, přírodní děje – jejich vznik a průběh -Sopky • tematické práce – Zima • kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci - zátiší • událost – originální dokončení situace – vyprávění výtvarnými prostředky <p>Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba spojená s výtvarnou výchovou – pomůcky a činnosti spojené s výtvarnou výchovou, barvy • slovní zásoba spojená s jednotlivými tématy • přítomný čas prostý a průběhový • minulý čas prostý • nepravidelná slovesa • vazba „going to“

pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace, Kooperace a kompetice

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:

Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí"

8. ROČNÍK

VÝTVARNÁ VÝCHOVA	
očekávané výstupy	učivo
<p>Vv - Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů, zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání • uplatňuje osobitý přístup k realitě • uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů • poznává různé druhy písma, jeho funkce a využití ve výtvarném umění • správně využívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy • rozvíjí fantazii a citlivost pro barevnou a tvarovou kompozici • rozvíjí poznatky o teplých a studených barvách • správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor • zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi • využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření • rozvíjí se v estetickém cítění – využívá dekorativních postupů • rozumí slovnímu zadání v angličtině (zvládá základní slovní zásobu související s daným tématem) • dokáže jednoduchým způsobem a za využití slovníčku popsat svůj 	<p>Vv</p> <ul style="list-style-type: none"> • písmo, druhy písma – studie vybraných typů – vlastní abeceda • kresebné etudy, etuda s linií jako s výtvarným prostředkem • linie, tvary, barva, textura – subjektivní barevná škála • uhel, rudka, zdokonalování technik kresby – způsoby stínování, kontrast – kresba zátiší • práce s netradičními materiály • pastel, zdokonalování technik kresby – způsoby stínování, kontrast • abstraktní pocitová malba na zadané téma • výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <p>Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba spojená s výtvarnou výchovou – pomůcky a činnosti spojené s výtvarnou výchovou, barvy • slovní zásoba spojená s jednotlivými tématy • přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, minulý čas prostý, budoucí čas s „going to“ • nepravidelná slovesa • předložky místa a času • have to • must

<p>obrázek, popř. se vyjádřit k tématu hodiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • vyjádří vlastní názor a pocity z vizuálně obrazných vyjádření 	
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace, Kooperace a kompetice	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	

9. ROČNÍK

VÝTVARNÁ VÝCHOVA	
očekávané výstupy	učivo
<p>Vv - Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí fantazii a citlivost pro barevnou a tvarovou kompozici • uplatňuje osobitý přístup k realitě • využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření • k tvorbě využívá některé metody současného výtvarného umění • vytváří nové a neobvyklé výtvarné práce • vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů, zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání • k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění – počítacová grafika, fotografie – a učí se s nimi zacházet • je schopen samostatně pracovat dle pokynů v angličtině • dokáže samostatně vypracovat s využitím slovníčků a dle pokynů učitele pracovní listy 	<p>Vv</p> <ul style="list-style-type: none"> • techniky kresby – kresba pastelem • současné trendy výtvarného umění – využití písma - graffiti • techniky kresby – tužka, perko, pastelky, působení barev, vztahy mezi barvami • kombinovaná technika, dynamická kresba, barevný kontrast • dynamická kresba – vyjádření pohybu • ilustrace k literárním textům • vytvoření plakátu na zadané téma s využitím písma <p>Aj</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba spojená s výtvarnou výchovou – pomůcky a činnosti spojené s výtvarnou výchovou, barvy • slovní zásoba spojená s jednotlivými tématy • přítomný a minulý čas prostý a průběhový • budoucí /will, going to/ • předpřítomný čas prostý • nepravidelná slovesa • předložky místa a času • podmíinková souvětí

<ul style="list-style-type: none">• čte nahlas plynule a foneticky správně texty v Aj související s danou tématikou• rozumí slovnímu zadání (zvládá základní slovní zásobu v angličtině související s daným tématem)• rozumí obsahu jednotlivých textů souvisejících s daným tématem, je schopen pracovat i se složitějšími texty (anglická přísloví)• samostatně se orientuje v obtížnějších dialozích, vyjádří vlastní názor a pocity, odpoví na otázky, vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše obrázek• odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu	<ul style="list-style-type: none">• přídavná jména a jejich stupňování• trpný rod
pokrytí průřezových témat	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace, Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje, praktická etika	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané	
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí	

4.10.4 Podpora technického vzdělávání na základní škole

Ve školním roce 2011/2012 se naše škola stala partnerem projektu „**Podpora technického vzdělávání na základní škole**“ SPŠ stavební v Českých Budějovicích.

Žáci 8. a 9. ročníku, kteří si v rámci volitelných předmětů zvolí blok „technická výchova“, v průběhu dvou školních let absolvují celý vzdělávací modul zaměřený na přípravu vzdělávání v technických oborech. Výuka probíhá v prostorách SPŠ stavební pod vedením učitelů SPŠ.

Cíle projektu:

- podpořit u žáků druhého stupně základní školy zájem o technické obory
- motivovat je k volbě vzdělávání v technických oborech
- seznámit je s prostředím střední školy, předměty, které jsou zde vyučovány a možnostmi studia

Vzdělávací blok „**Technická výchova na ZŠ**“ obsahuje vyučovací předměty Technické kreslení a konstrukční rýsování a Praktická příprava a práce na PC.

Technické kreslení a konstrukční rýsování

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Technické kreslení a konstrukční rýsování svým vzdělávacím obsahem navazuje na volitelný předmět pro 6. - 7. ročník Základy rýsování a povinný předmět Matematika.

Obsahové, časové a organizační vymezení

V 8. a 9. ročníku se předmět Technické kreslení a konstrukční rýsování vyučuje jako volitelný předmět 1 hodinu týdně (využita 1 disponibilní hodina pro volitelné předměty) v dvouhodinovém bloku ve čtrnáctidenních intervalech střídavě s vyučovacím předmětem

Praktická příprava a práce na PC. Výuka probíhá v prostorách SPŠ stavební pod vedením učitelů SPŠ.

Vzdělávání v předmětu Technické kreslení a konstrukční rýsování vede žáka k:

- seznámení se základy deskriptivní geometrie
- získání základů technického kreslení a konstrukčního rýsování
- rozvoji abstraktního a exaktního myšlení
- přesnosti, pečlivosti a rozvíjení představivosti
- porozumění jednoduchým technickým náčrtům a výkresům
- k základním pracovním dovednostem a postupům při tvorbě vlastních návrhů
- seznamují se s prostředky a možnostmi počítačové grafiky

Formy a metody práce

- ve vyučovacím procesu jsou metody a formy výuky vhodně kombinovány, žáci pracují samostatně i ve skupinách, základem je způsob učení, který staví na osobních předpokladech každého žáka.

Průřezová téma

V předmětu Technické kreslení a konstrukční rýsování se kromě vlastního vzdělávacího obsahu průběžně realizují části vzdělávacích obsahů tematických okruhů průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova a Enviromentální výchovy.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Technické kreslení a konstrukční rýsování se prolínají s dalšími předměty (zejména matematikou, výtvarnou výchovou, informatikou, praktickými činnostmi, estetickou výchovou).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- rozvíjí technické myšlení žáka a předává základní znalosti a dovednosti rýsování a základy technického kreslení
- trénuje a rozvíjí představivost žáka
- učí porozumět jednoduchým technickým náčrtům a výkresům
- podporuje u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k aplikaci technických znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě, k seberealizaci, k tvořivosti a vlastní aktivitě, sebehodnocení
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence k řešení problému

Učitel

- vytváří praktické problémové úkoly a učí žáky problémy řešit
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému problému
- poukazuje na shodné, podobné a odlišné znaky reálných problémů, pomáhá při volbě vhodného způsobu řešení
- opravuje výkony žáků a učí je vnímat chyby jako nedílnou součást procesu zkoumání a ověřování

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vyjadřování myšlenek a postupů v logickém sledu a co nejsrozumitelněji
- klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy
- vybízí žáky, aby si vzájemně sdělovali své názory a pocity
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci
- umožňuje žákům prezentovat své výsledky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků, oceňuje jejich pokrok
- umožňuje žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle

Kompetence občanské

Učitel

- učí žáky respektovat názory ostatních a poskytovat si vzájemně podle svých možností účinnou pomoc, brát ohled na druhé
- umožňuje žákům porovnávat české tradice s tradicemi jiných zemí
- podává představu o využití nabytých znalostí a dovedností v různých oborech lidské činnosti

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k odpovědnosti za svoji práci, za kvalitu svých výsledků – snaží se o to, aby získali návyky systematické a pečlivé práce
- seznamuje žáky s různými materiály, různými postupy, způsoby práce, s technikou
- přispívá k orientaci žáků v technických oborech
- vede žáky k používání vhodných pomůcek, důsledně vyžaduje dodržování pravidel
- podnášecuje u žáků uplatňování hygienických a bezpečnostních zásad při práci

Kompetence digitální

Učitel

- motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost
- vede žáky k účelnému použití geometrického softwaru

8. A 9. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

ZÁKLADY DESKRIPTIVNÍ GEOMETRIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Seznámí se se základními pojmy a využitím deskriptivní geometrie Vyzkouší zakreslení modelu do výkresu, řezy a sítě těles, sestavení modelu Pracuje samostatně i ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> Úkol deskriptivní geometrie Psací a rýsovací potřeby Druhy čar Užívané značky a zkratky, řecká abeceda Základní geometrické útvary – bod, přímka, rovina Ukázka modelů Metody promítání Mongeovo, kosoúhlé, kótované Tři hlavní průmětny Soustava souřadnic v prostoru Vynášení bodů, přímek Zakreslení modelu do výkresu Tělesa v základní poloze, řezy a sítě těles Sestavení modelu z výkresu Střechy – řešení střech Sestavení modelu střechy
POZEMNÍ STAVITELSTVÍ - POS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Žák pochopí proces vzniku stavebního díla Žák se seznámí s různými typy staveb, jejich odlišnostmi na příkladech a významu stavebnictví a architektury pro životní prostředí Žák se seznámí s jednotlivými dílčími částmi stavby, jejich vzájemnými souvislostmi a funkcí stavby jako organismu, kde vše souvisí se vším a jedno bez druhého nemůže správně fungovat Žák se seznámí s vizuální animací vzniku domu od základů po střechu 	<ul style="list-style-type: none"> Úvod – stavění je hra Dům jako celek – od jeskyně k WTC Dům a jeho části – když Tančící dům nemůže tančit Jak roste dům - prezentace
POZEMNÍ STAVITELSTVÍ - KOC	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Žák se seznámí s požadavky na grafickou podobu stavebního výkresu Žák pochopí principy zobrazování staveb ve stavebních výkresech 	<ul style="list-style-type: none"> Techniky rýsování, - rukou skicujeme a kreslíme, na PC modelujeme - kresba podle skutečnosti

<ul style="list-style-type: none">• Žák se seznámí s procesem vznikání projektu stavby od skici po technickou dokumentaci• Žák vypracuje vlastní návrh jednoduché stavby (zastávka autobusu apod.). Vytvoří jednoduchou studii zvolené drobné stavby (ruční grafická technika).	<ul style="list-style-type: none">• Abeceda zobrazování ve stavebních výkresech- projekt domu je stavbařovo písma• Jednoduchá stavba- první je nápad- skica je zhmotnělá myšlenka- virtuální realita je PC model• Jednoduchá stavba- samostatný návrh a jeho grafické pojednání
--	--

Praktická příprava a práce na PC

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU - 2. STUPEŇ

Vyučovací předmět Praktická příprava a práce na PC svým vzdělávacím obsahem navazuje na volitelný předmět pro 6. - 7. ročník Základy rýsování a povinný předmět Pracovní činnosti na 2. stupni.

Obsahové, časové a organizační vymezení

V 8. a 9. ročníku se předmět Praktická příprava a práce na PC vyučuje jako volitelný předmět 1 hodinu týdně (využita 1 disponibilní hodina pro volitelné předměty) v dvouhodinovém bloku ve čtrnáctidenních intervalech střídavě s vyučovacím předmětem Technické kreslení a konstrukční rýsování. Výuka probíhá v prostorách SPŠ stavební a ve středisku praktického výcviku pod vedením učitelů SPŠ.

Vzdělávání v předmětu Praktická příprava a práce na PC vede žáka k:

- seznámení se základy práce s grafickými technickými programy
- seznámení s oborem geodézie a se základy geodetických měření
- seznámení s některými stavebními materiály a jednoduchými laboratorními pokusy s nimi
- získání základních praktických zkušeností a pracovních návyků (základy stavební praxe)

Formy a metody práce

- ve vyučovacím procesu se vedle běžných způsobů práce uplatňují vhodné výukové metody práce ve skupinách při laboratorních, konstrukčních a geodetických cvičeních, vhodnými formami práce žáci získávají manuální a praktické dovednosti.

Průřezová téma

V předmětu Technické kreslení a konstrukční rýsování se kromě vlastního vzdělávacího obsahu průběžně realizují části vzdělávacích obsahů tematických okruhů průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Mezipředmětové vztahy

Části vzdělávacího obsahu předmětu Technické kreslení a konstrukční rýsování se prolínají s dalšími předměty (zejména matematikou, výtvarnou výchovou, informatikou, praktickými činnostmi, fyzikou).

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel

- rozvíjí technické myšlení žáka a předává základní znalosti a dovednosti práce s grafickými programy
- podporuje u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů
- trénuje a rozvíjí představivost žáka
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k aplikaci technických znalostí a dovedností v reálném životě
- vede žáky k seberealizaci, k tvořivosti a vlastní aktivitě

Kompetence k řešení problému

Učitel

- vytváří praktické problémové úkoly a učí žáky problémy řešit
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému problému
- poukazuje na shodné, podobné a odlišné znaky reálných problémů, pomáhá při volbě vhodného způsobu řešení
- opravuje výkony žáků a učí je vnímat chyby jako nedílnou součást procesu zkoumání a ověřování

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vyjadřování myšlenek a postupů v logickém sledu a co nejsrozumitelněji
- klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy
- vybízí žáky, aby si vzájemně sdělovali své názory a pocity
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci
- umožňuje žákům prezentovat své výsledky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků, oceňuje jejich pokrok
- umožňuje žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle

Kompetence občanské

Učitel

- učí žáky respektovat názory ostatních a poskytovat si vzájemně podle svých možností účinnou pomoc, brát ohled na druhé
- umožňuje žákům porovnávat české tradice s tradicemi jiných zemí
- podává představu o využití nabytých znalostí a dovedností v různých oborech lidské činnosti

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k odpovědnosti za svoji práci, za kvalitu svých výsledků – snaží se o to, aby získali návyky systematické a pečlivé práce

- seznamuje žáky s různými materiály, různými postupy, způsoby práce, s technikou
- přispívá k orientaci žáků v technických oborech
- vede žáky k používání vhodných pomůcek, důsledně vyžaduje dodržování pravidel
- podněcuje u žáků uplatňování hygienických a bezpečnostních zásad při práci

Kompetence digitální

Učitel

- motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost
- vede žáky k účelnému použití geometrického softwaru

8. A 9. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ

POZEMNÍ STAVITELSTVÍ - CAD	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Žák se seznámí s atraktivními možnostmi grafického softwaru Archicad • Žák se naučí v programu samostatně kreslit základní konstrukční prvky staveb a upravovat je podle potřeby • Žák se seznámí s jednoduchými způsoby vytváření PC vizualizací • Žák vypracuje vlastní návrh jednoduché stavby podle studie jednoduchého objektu, který vypracoval v rámci výuky v předmětu KOC. Žák individuálně konzultuje svou práci (projekt) průběžně a dle potřeby s vyučujícím. Výsledkem práce žáka bude na plotteru vytisknuta studie vlastního návrhu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Seznámení s PC programem pro projektování - Archicad • Jak vymodelovat zed', otvor, strop, terén, střechu – A JE TO! • Vizualizace? Žádný problém! • Jednoduchá stavba - počítačový model podle ručně nakreslené studie • Jednoduchá stavba - dopracování a tisk na barevném plotтерu

STAVEBNÍ MATERIÁLY – PRÁCE V LABORATOŘI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Žák zvládá vybrané laboratorní úkony 	<ul style="list-style-type: none"> • Určování objemů a objemových hmotností vybraných vzorků stavebních materiálů

<ul style="list-style-type: none"> Pracuje samostatně i ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> Granulometrické složení betonářského písku Zkouška sádry Zkouška odolnosti impregnovaného dřeva proti ohni
ZÁKLADY STAVEBNÍ PRAXE	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> Žák zná základní zásady bezpečnosti práce při zednických pracích používá nářadí a nástroje k měření a přenášení výšek získává základní pracovní návyky při zdění, práci se dřevem a při pokrývačských pracích 	učivo <ul style="list-style-type: none"> Elektrické nářadí pro obrábění stavebních materiálů (včetně praktické ukázky) Základy měření a přenášení výšek (metr, úhelník, posuvné měřítko, olovnice, vodováha, hadicová vodováha, laserová vodováha) - nácvik Ruční opracování dřeva – základní tesařské spoje Základy zdění z plných cihel Pokrývačské práce Exkurze na stavbě
ZÁKLADY GEODÉZIE	
výstupy <ul style="list-style-type: none"> Seznámí se se základními pojmy a využitím geodézie v praxi Prakticky vyzkouší měření délek a výšek v terénu Vyzkouší měření s totální stanicí a přenos dat do počítače 	učivo <ul style="list-style-type: none"> Seznámení se způsoby měření – co, proč a jak měříme Seznámení se základními geodetickými pomůckami Geodetické body – stabilizace, signalizace měření délek – práce s dvěma pásmeny a hranolem Měření výšek – práce s nivelačním strojem Seznámení s totální stanicí

5 Školní projekty

5.1 Celoškolní projekty

Cvičení v přírodě

Tematické zaměření: Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, Dopravní výchova, Zdraví

Očekávané výstupy:

- žáci uplatňují adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
- aplikují v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině
- projevují odpovědné (bezpečné) chování v rizikových dopravních situacích
- aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí
- v případě potřeby poskytnou adekvátní první pomoc
- prokáží schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Kreativita, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Hodnoty, postoje, praktická etika

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Jednotlivé části cvičení:

1. **Činnost žáka při evakuaci školy po vyhlášení poplachu** (vyhlášení evakuace rozhlasem, průběh evakuace se řídí evakuačním plánem, evakuovaní se shromáždí před budovou školy - po následné kontrole celkového počtu evakuovaných pokračuje cvičení odchodem žáků s vyučujícími na plánované trasy).
2. **Zdravotní výchova** (první pomoc, pomoc při zlomeninách, stabilizovaná poloha, přenos raněného, umělé dýchání, masáž srdce – přizpůsobit věku žáků)

- 3. Orientace v terénu** (určení azimutů – kompas, busola, hodinky, orientace dle přírodních jevů a dominant města či okolí, orientace v mapě atd.)
- 4. Branné prvky** (běh v terénu, hody na cíl i vzdálenost, branné hry)
- 5. Člověk v přírodě** (chování člověka v krajině)
- 6. Dopravní výchova** (pravidla silničního provozu, chování chodce, cyklisty)
- 7. Výchova ke zdraví** (zásady zdravé výživy, zdravý životní styl, ochrana zdraví)
- 8. IZS – Integrovaný záchranný systém** (složky – PČR, HZS, LZS)

Plánované trasy:

Vrbenské rybníky

Litvínovice - Šindlový Dvory - Mokré

Roudné – Vidov - Nová Ves - Hodějovice

Stromovka

kolem Malše ke „Špačkům“

Vánoce a rodina (1. a 2. stupeň)

Projektový den proběhne v rámci vyučovacích hodin jednotlivých předmětů v posledním týdnu před Vánocemi.

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí,

Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetence, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Sebepoznání a sebepojetí

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Kulturní diference, Lidské vztahy, Multikulturalita

Projekty – dětský aktiv

Školní jarmark

Žáci vyrábějí, vystavují a prodávají vlastní výrobky. Získané prostředky jsou použity k úhradě vybraných školních akcí pro žáky a na charitativní účely podle aktuální potřeby (společný výběr a rozhodnutí dětského aktivu).

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO ČLOVĚKA: Občanská společnost a škola

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Evropa a svět nás zajímá

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Princip sociálního smíru a solidarity

Den dětí

Na přípravě a průběhu zábavného programu se podílejí žáci 2. stupně.

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO ČLOVĚKA: Občanská společnost a škola

Mikuláš

Žáci vyšších ročníků připravují pro své mladší spolužáky tradiční program.

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Kreativita, Komunikace

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO ČLOVĚKA: Občanská společnost a škola

Třídění odpadu, soutěže ve sběru papíru

Akce probíhají celoročně.

Pokrytí průřezových témat:

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

5.2 Předmětové projekty

Vlastivěda

4. ROČNÍK

Cesta do historie - Karel IV.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace (i na internetu), efektivně je využívá

Učivo: otec vlasti – Karel IV.

Očekávané výstupy:

- srovnává a hodnotí způsob života a práce našich předků

Mezipředmětové vztahy: Vv

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Hodnoty, postoje, praktická etika

5. ROČNÍK

Poznáváme evropské státy – jak žijí naši sousedé

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace (i na internetu),,, efektivně je využívá

Učivo: Evropa, její státy a města

Očekávané výstupy:

- charakterizuje jednotlivé státy, vyhledá na mapě (i digitální)

Mezipředmětové vztahy: Vv

Pokrytí průřezových témat:

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:

Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět

Přírodověda

4. ROČNÍK

Zdravá výživa, „pečuj o své zdraví“

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace, efektivně je zpracuje pomocí digitálních technologií

Kompetence k řešení problému:

- vnímá nejrůznější problémové situace, pochopí problém, hledá vhodný způsob řešení

Učivo: Zdravá výživa, péče o zdraví

Očekávané výstupy:

- uvědomuje si škodlivost návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho ochranou

Mezipředmětové vztahy: Vv

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace

5. ROČNÍK

Chráníme své životní prostředí

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá

Kompetence k řešení problému:

- vnímá nejrůznější problémové situace, pochopí problém, hledá vhodný způsob řešení

Učivo: Ochrana životního prostředí

Očekávané výstupy:

- dokáže třídit odpad, zdůvodní základní význam ochrany přírody, na internetu vyhledá informace o problémech současného světa

Mezipředmětové vztahy: Vv

Pokrytí průřezových témat:

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Anglický jazyk

3. ROČNÍK

My family

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá v učení a tvůrčích činnostech

Učivo: Rodina

Očekávané výstupy:

- dokáže jednoduše podle fotografií a obrázků hovořit o své rodině

Mezipředmětové vztahy: Vv, P

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Mezilidské vztahy, Komunikace

4. ROČNÍK

Food

Klíčové kompetence:

Kompetence k řešení problému:

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné a podobné znaky

Učivo: Potraviny

Očekávané výstupy:

- dokáže zařadit potraviny do čtyř hlavních skupin - drinks, fruit, vegetables, other food, ví, co je zdravá výživa, rozšiřuje slovní zásobu, pracuje se slovníkem

Mezipředmětové vztahy: Př, Vv

Pokrytí průřezových témat:

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí

5. ROČNÍK

Register card

Klíčové kompetence:

Kompetence k řešení problému:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu

Učivo: Lidé - národnosti

Očekávané výstupy:

- dokáže vyplnit formulář s osobními údaji v anglickém jazyce

Mezipředmětové vztahy: Vv, Čj, Vl

Pokrytí průřezových témat:

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:

Evropa a svět nás zajímá

Animals in the world

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá

Učivo: Zvířata, místa na Zemi

Očekávané výstupy:

- dokáže jednoduše anglicky hovořit o různých zvířatech žijících na Zemi, rozšiřuje slovní zásobu, pracuje se slovníkem

Mezipředmětové vztahy: Př, Vv

Pokrytí průřezových témat:

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí

Matematika

6. ROČNÍK

Geometrie hrou – po stopách dávnověku

Klíčové kompetence:

Kompetence k řešení problému:

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení

Učivo: Osová souměrnost

Očekávané výstupy:

- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, sestrojí osově souměrný útvar

Mezipředmětové vztahy: D

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

8. ROČNÍK

Statistické šetření

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení

Kompetence komunikativní:

- rozumí různým typům textů a záznamů, využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolním světem

Učivo: Statistika

Očekávané výstupy: provádí jednoduchá statistická šetření, vyhledává a třídí informace, vyhodnocuje a vyvozuje závěry

Mezipředmětové vztahy: Z, Př, Výchova ke zdraví

Pokrytí průřezových témat: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Komunikace, Kooperace

Zajímavá matematika

7. ROČNÍK

Projekt mořského akvária

Klíčové kompetence:

Kompetence k řešení problému:

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení

Učivo: Kvádr, krychle

Očekávané výstupy:

- načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání, vypočítá povrch a objem krychle, kvádru
- užívá znalostí o krychli a kvádru při řešení úloh z praxe

Mezipředmětové vztahy: Př

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Výchova k občanství

6. ROČNÍK

Kalendář

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá

Kompetence občanské:

- vnímá hodnotu historického a kulturního dědictví

Učivo: Člověk v rytmu času

Očekávané výstupy:

- orientuje se v počátku ročních období a v délce jednotlivých měsíců
- uvede nejdůležitější státní svátky v souvislostech jejich vzniku

Mezipředmětové vztahy: Vv

Pokrytí průřezových témat:

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:

Evropa a svět nás zajímá

7. ROČNÍK

Společenské chování

Klíčové kompetence:

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

Kompetence sociální a personální:

- efektivně spolupracuje ve skupině

Učivo: Pravidla společenského chování

Očekávané výstupy:

- upevní si znalost slušného chování

- volí vhodný způsob chování a prostředky komunikace ve styku s ostatními lidmi

Mezipředmětové vztahy: M

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání lidí, Komunikace, Hodnoty, postoje, praktická etika

Přírodopis

7. ROČNÍK

Herbář bylin

Klíčové kompetence:

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, problém samostatně řeší

Kompetence pracovní:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska ochrany svého zdraví a ochrany životního prostředí

Učivo: botanika

Očekávané výstupy: poznávání a určování bylin

Mezipředmětové vztahy: Pč, Z

Pokrytí průřezových témat:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Rozvoj schopností poznání

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Vztah člověka k prostředí, Ekosystémy

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Hodnocení žáků

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole, je běžnou činností, kterou učitel vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok.

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi **hodnotící informaci (zpětnou vazbu)** o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrávající nedostatky odstranil. Okamžitou zpětnou vazbu považujeme za jeden ze stěžejních faktorů efektivního učení žáků.

Při hodnocení klademe důraz na **vhodnou formulaci** (pozitivní vyjádření), která by měla být pro žáky motivující. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt, soustředit se na individuální pokrok každého žáka, hodnotit naplnění **předem stanovených požadavků**. Nesmí docházet ke srovnávání žáka s jeho spolužáky, rozdělování na úspěšné a neúspěšné.

Součástí hodnocení žáka ve škole je také hodnocení jeho chování a projevu. Celkově ale hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Každému hodnocení musí nutně předcházet jasné a srozumitelné **seznámení žáka s výukovými cíly**, očekávanými výstupy pro daný ročník - specifikovanými pro hodnocené období. Žák má právo vědět, kdy, jakým způsobem a podle jakých **pravidel (kritérií hodnocení)** bude v určité fázi vzdělávacího procesu hodnocen.

Jednou z významných kompetencí, které chceme žáky naučit je **sebehodnocení žáka**, které by mělo být i samozřejmou součástí procesu hodnocení a posilovat tak vnitřní motivaci žáků.

Cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žákovské „**portfolio**“. Žáci si shromažďují materiály různého druhu tak, aby dokumentovaly stav jejich vědomostí a dovedností, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání, do svého portfolia mohou zařazovat i osobní záznamy o úspěších v mimoškolní činnosti.

U průběžného hodnocení používáme **různé formy hodnocení** (klasifikace, bodové hodnocení, slovní hodnocení, procentuelní hodnocení, sebehodnocení ...).

Základními kritérii hodnocení jsou – zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte, schopnost řešit problémové situace, úroveň

komunikačních dovedností, schopnost smysluplně vykonávat činnosti, tvůrčím způsobem řešit problémy, míra zodpovědnosti a tolerance.

Celkové hodnocení žáka je prováděno pomocí **klasifikace**, v případě potřeby (žádostí rodičů a doporučení PPP) se používá **hodnocení slovní**.

Podrobně rozpracovaná **pravidla pro hodnocení žáků** obsahuje **Školní řád – klasifikační řád**, který tvoří samostatnou přílohu ŠVP. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí § 51 až 53 školského zákona.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

Hodnocení vychází ze zjištěných specifik žáka. Nastavují se taková kritéria hodnocení, která žákovi umožní dosahovat osobního pokroku. Užívá se různých forem hodnocení, jejichž kritéria respektují charakter obtíží nebo specifik žáka, včetně jeho nadání nebo mimořádného nadání. Z hodnocení jsou zřejmě konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria, třída hodnocených vlastností i hodnotící škála, využívá se slovní hodnocení. Formativní hodnocení směruje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáků a je pro ně informativní a korektivní; podporuje rozvoj autonomního hodnocení (sebehodnocení). Sumativní hodnocení žáků s potřebou podpůrných opatření zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělávání.

Hodnocení vždy musí zohledňovat sociální kontext, ve kterém probíhá, a směřovat nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání, k podpoře žáka v jeho učení.

7 Přílohy

Příloha č. 1 ŠVP Školní družina

Příloha č. 2 ŠVP Náboženství

Příloha č. 1 - ŠVP Školní družina

1. Formy vzdělávání

Vyhláška o zájmovém vzdělávání stanovuje zejména následující formy:

PŘÍLEŽITOSTNOU výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činnost nespojenou s pobytom mimo místo, kde právnická osoba vykonává činnost školského zařízení. Ve ŠD každodenní činnost přihlášených žáků v odděleních, popřípadě zájmové útvary zřizované ve ŠD.

PRAVIDELNOU výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost. Ve ŠD každodenní činnost přihlášených žáků v odděleních ŠD.

VYUŽITÍ OTEVŘENÉ NABÍDKY SPONTÁNNÍCH ČINNOSTÍ. Využití nabídky spontánních činností je užitečné chápat nikoliv z hlediska návštěvníka (pro něho to může být i spontánní návštěva příležitostné akce), ale z hlediska školského zařízení. Ve ŠD jsou spontánní aktivity zahrnutý do denního režimu oddělení (např. hry ranní družiny, odpolední klidové činnosti či pobytu venku) a jsou pro přihlášené žáky.

Výčet forem zájmového vzdělávání není uzavřený a je možné ve školním vzdělávacím programu vymezit další formy.

2. Obsah zájmového vzdělávání

Obsahem ŠVP jsou konkrétní činnosti, seskupené do tematických celků, které odpovídají a jejichž skladba je strukturována podle tematického celku základního vzdělání **Člověk a jeho svět**. Jednotlivé činnosti na sebe navazují a vzájemně se doplňují. Navozují u žáků odpovídající zážitky a pomáhají posilovat žádoucí kompetence. Vzhledem k různorodému složení oddělení ŠD nejsou činnosti určeny pro jednotlivé věkové stupně.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

- navazuje na rodinu a předškolní vzdělávání
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém žijeme
- vytváření pozitivního vztahu k němu
- tematické vycházky
- tematická kresba, tradice, historie, regionální pověsti

LIDÉ KOLEM NÁS

- průběžné činnosti, stolování, zdvořilostní návyky
- kultivace osobnosti dítěte
- tolerance, hodnocení činností

LIDÉ A ČAS

- následnost jevů, historie
- denní režim, pravidelnost a účelnost (pocit bezpečí)
- jak plynne čas
- jak se utváří historie (muzeum, staré fotografie)

ROZMANITOST PŘÍRODY

- živá
 - neživá
- (přírodniny – sami si nasbírají, vytváření krystalů, stopy)

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- TV aktivity
- pobyt venku, pitný režim
- stravovací návyky
- první pomoc lidskému organismu
- osobní hygiena
- prevence a odpovědnost za své zdraví

UMĚNÍ A KULTURA

- výtvarné činnosti, hudební výchova – poslechové činnosti
- návštěva galerie – malování

- literární tvorba
- dramatická výchova

3. Výchovně vzdělávací cíl

Při realizaci cílů používáme především interaktivní metody a praktické činnosti. Potřebné informace, které mohou děti využít, získávají prostřednictvím výkladu, pracovních listů a názorných ukázek. Velký důraz klademe na praktické zvládnutí jednotlivých činností.

- Vyzkoušet si netradiční formy a metody při činnosti.
- Rozvíjet myšlení, tvorivost a fantazii.
- Podporovat a prohlubovat individuální schopnosti a dovednosti (intelektové, osobnostní, pohybové, atd.).
- Motivovat k organizování a plánování práce, vlastního učení, zábavy a hry.
- Podněcovat k rozšiřování slovní zásoby, rozvíjení vyjadřovacích schopností.
- Motivovat k námětově bohaté a pestré činnosti.
- Rozvíjet schopnost vhodně kombinovat barvy.
- Zvládnout herní situace, využít volný čas efektivním způsobem.
- Osvojit pravidla vhodné komunikace mezi dětmi a při skupinové činnosti.
- Vytvářet nové pracovní návyky.
- Prohlubovat zkušenosti při práci s dostupným materiélem.
- Zaměřovat se na odpovědnost za kvalitu vlastní práce.
- Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací – rozvíjet vnímavost a citové vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.
- Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.

4. Klíčové kompetence

Při výchovné práci ve ŠD se jedná o komplexní působení navazující v základních principech na cíle ve ŠVP, ale rozšířené o kompetence k trávení volného času.

Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, komunikativní kompetence, sociální a interpersonální kompetence, občanské kompetence, kompetence k trávení volného času.

Žák/yně

Kompetence k učení: Využívá získané poznatky, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, posuzuje výsledky své práce, oceňuje vlastní pokrok, rozvrhne si čas na samotnou práci.

Kompetence k řešení problémů: Rozpozná a pochopí problém, přemýší o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje jejich způsob řešení.

Rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně přichází s novým řešením, je kreativní, dovede se přizpůsobit změnám – je flexibilní, svá rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí, je iniciativní a podnikavý. Započaté činnosti dokončuje, v případě obtíží je houževnatý.

Komunikativní kompetence: Vyjadřuje vlastní pocity při jednotlivých prožitcích, účastní se diskuzí, zkouší a vyhodnocuje, které způsoby práce mu vyhovují, vhodně reaguje a vyjadřuje vlastní názor, zpracovává jednoduché texty k danému tématu, využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci se svými spolužáky.

Průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím. Komunikuje kultivovaně.

Sociální a interpersonální kompetence: Dodržuje stanovená pravidla, podílí se na utváření příjemné atmosféry mezi kamarády a spolužáky, přispívá k upevňování přátelských vztahů, probere vlastními slovy zadaný úkol, přijímá a plní odpovědně svěřené úkoly, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá se, řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Občanské kompetence: Uvědomuje si svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví své i

druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní a společenské). Respektuje a posiluje socio-kulturní prostředí, které je formováno tradičními národními hodnotami. Respektuje a chrání tradice a kulturní dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí.

Kompetence k naplnění volného času: Rozvíjí své zájmy, záliby a nadání, umí účelně využívat volný čas, umí si vybrat zájmové činnosti dle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací (či jednostranné záteže ze školního vyučování), umí odmítout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

5. Očekávané výstupy

Žák/yně

- Řeší úkoly, při kterých využije znalosti z více předmětů.
- Samostatně zkouší vlastní postupy, nápady a metody.
- Prokazuje základní tvořivé dovednosti – je tvořivý, nápaditý, originální.
- Uplatňuje představivost, fantazii a výtvarné myšlení ve vlastním výtvarném projevu.
- Navazuje na myšlenky druhých.
- Organizuje a řídí vlastní učení, vyhledává potřebné informace, které potom využívá v procesu učení.
- Vnímá citlivě okolní skutečnosti, dává věci do souvislostí.
- Přijímá a plní odpovědně svěřené úkoly.
- Účastní se diskuzí a vyjadřuje vlastní názor.
- Prakticky zvládá nové tvůrčí postupy.
- Prezentuje výsledky své práce.
- Aplikuje naučené při vlastní domácí tvorbě.
- Hodnotí vlastní práci podle jasných kritérií.
- Vnímá estetické cítění, které je vázáno dějem a obsahem textu.
- Využívá prakticky ve vlastní tvořivé činnosti základní poznatky o výtvarných výrazových prostředcích, kombinuje barvy podle základních pravidel.
- Pracuje tvořivě s literárním textem, vytváří vlastní literární text.
- Provádí činnosti vyžadující jemnou motoriku rukou, jednoduchými postupy vytváří různé předměty.

- Spolupracuje ve skupině se svými kamarády.
- Zvládne a dodržuje zásady bezpečnosti, hygieny a ochrany při činnostech a hrách.
- Využívá při činnostech vlastní pohybové dovednosti.
- Chápe, že hra přináší radost a příjemné zážitky.
- Vyhledává potřebné informace.
- Uplatňuje zásady bezpečnosti pro konkrétní prostor při práci i pohybových činnostech.
- Účastní se diskuzí ke konkrétnímu tématu.
- Prezentuje výsledky své práce sám nebo ve skupině podle kritérií, které pomáhal vytvářet a kterým rozumí.
- Vyjadřuje své dojmy a prožitky.
- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém.
- Využívá znalosti získané v různých vzdělávacích oblastech zájmu.

6. Průřezová téma

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj dovedností pro kooperaci, učení, cvičení smyslového vnímání pozornosti a soustředění, cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Vytváření vztahů člověka k životnímu prostředí, pochopení vlastní odpovědnosti ve vztazích k prostředí, zaměření na hodnotovou orientaci žáků.

7. Podmínky zájmového vzdělávání

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní družina má k dispozici samostatné třídy a kmenové učebny prvního stupně, které jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem, počítači s internetem, pomůckami, stolními hrami, příruční knihovnou, potřebami pro výtvarné činnosti, sportovním náčiním. Pravidelně odebíráme dětské a odborné časopisy. Vychovatelky sledují další možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména dovybavení audiovizuální technikou, novými stavebnicemi a podložkami pro herní kouty.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Pedagogické působení zajišťují kvalifikované vychovatelky, které mají možnosti se dále vzdělávat v akreditovaných kurzech či samostudiu.

PEDAGOGICKÁ RIZIKA

- nedostatek času na jednotlivé činnosti
- omezení spontánních aktivit
- nedokončené činnosti
- nevhodné prostory
- nerespektování individuálních dispozic
- málo vlídné sociální prostředí
- rezignace vychovatelek na výchovné působení

EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Na základě zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon) podle § 123, odst. 4 se stanovuje měsíční poplatek za poskytování školské služby (školní družina) za každý započatý měsíc, v němž žák/yně využil/a služeb ŠD. Platby probíhají pololetně bezhotovostním **převodem na číslo účtu 30015-2599334339/0800, jako variabilní symbol se uvádí rodné číslo dítěte.**

Termíny plateb: do 31. srpna a do 31. ledna.

PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ

Kapacita školní družiny je dle zřizovací listiny 180 žáků.

O přijímání žáků do ŠD rozhoduje ředitelka školy. Přednostně jsou přijímáni žáci 1. a 2. tříd, žáci z vyšších ročníků jsou přijímáni v případě volné kapacity a na základě uvedení závažných důvodů (dojíždění za vzdálených obcí, zdravotní stav, zaměstnání rodičů ...) Rodiče přihlašují žáky písemně nejpozději v 1. den školního roku.

Žáci jsou do ŠD přijímáni vždy na jeden školní rok. Dítě je možné ze ŠD odhlásit kdykoliv během školního roku na základě písemné žádosti rodičů. Ředitel školy může žáka při neplnění družinového rádu vyloučit z využívání školských služeb.

PODMÍNKY PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ

Provoz ranní družiny je od 6,00 do 7,35 hod. Z ranní ŠD odvádějí vychovatelky žáky do tříd na vyučování. Žáky 1. a 2. tříd předává učitelka vychovatelce po skončení vyučování a je povinna informovat vychovatelku o jakékoli změně rozvrhu. Žáci vyšších ročníků mohou odcházet na oběd s paní učitelkou a po obědě sami odcházejí do ŠD. Pobyt venku je zařazen od 13,30 do 15,00 hod, kdy probíhají řízené zájmové činnosti. Od 15,30 se oddělení ŠD mohou spojovat. ŠD je v provozu do 17,00 hod. (v pátek do 16,00 hod.). Docházka přihlášených žáků je povinná. Každou nepřítomnost je nutno rádně omluvit.

Rodiče jsou povinni vyzvedhnout dítě do 17,00 hod. V případě, že tak neučiní, vychovatelka je telefonicky vyzve a domluví se o předání dítěte. Pokud se se zákonným zástupcem nelze v průběhu 15 min spojit, požádá vychovatelka o spolupráci policii a OSPOD. Při opakovaném nevyzvednutí dítěte do 17,00 hod., může ředitelka školy za každou započatou hodinu požadovat poplatek za školní služby ve výši 50,- až 150,- Kč, či při opakovaných problémech lze dítě ze ŠD vyloučit.

PODMÍNKY PRO PRÁCI A VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Účastníci zájmového vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně integrováni do všech oddělení školní družiny s využitím speciálních pedagogických postupů. Vychovatelky družiny úzce spolupracují s výchovnou poradkyní školy, speciálním pedagogem, PPP, SPC, případně jinými poradenskými zařízeními.

Specifické pedagogické cíle pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami:

- začlenění do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře
- činnosti respektující možnosti žáka

PODMÍNKY BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ

Škola vyhledává, zajišťuje a zhodnocuje možná rizika vyplývající z činnosti školy i provozu ŠD (při vyučování, volnočasových aktivitách, přesunech, účasti žáků na jejich akcích apod.).

Příjímá opatření k prevenci rizik. Seznamuje žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a s postupy, které zvyšují jejich bezpečnost.

- fyzická, sociální a emocionální bezpečnost
- dostatek relaxace a aktivního odpočinku
- stravovací a pitný režim
- zdravé prostředí
- ochrana dětí před úrazy
- informovanost dětí i rodičů o práci ŠD – prezentace
- základní rizikové momenty provozu ŠD
- zahrnout do obecného seznamu bezpečnosti celé ZŠ

8. Dokumentace

ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠD

Časový plán Kalendář je vypracován na období roku a přílohou ŠVP

Roční plány

Roční plán pro jednotlivá oddělení vypracovává každá vychovatelka samostatně a vedoucí vychovatelka je schvaluje.

Měsíční plán oddělení vychází z ročního plánu a je přizpůsoben okamžitým provozním a klimatickým potřebám. Plán je zveřejněn nejpozději 1. pracovní den v měsíci.

Informace na nástěnce pro rodiče:

1. Kontakty
2. Informace o platbě
3. Měsíční plán
4. Jídelníček (alergeny)

9. Časový plán

MŮJ KALENDÁŘ

I. pololetí

	Průběžné vzdělávací cíle	Obsahová náplň	Příprava na vyučování
ZÁŘÍ	- adaptace dětí na nové prostředí - přizpůsobování se režimu dne, programu ve ŠD - znát své jméno, třídu, p. učitelku a p. vychovatelku - upevňovat zdvořilostní návyky mezi dětmi a dospělými - hrami vybízet přemýšlení o věcech kolem nás - osobní hygiena a kultura stolování ve ŠJ	- vycházky záměrené na poznávání nejbližšího okolí školy - pohybové hry v parku na školním hrášti - pozorování přírody, stromů, živočichů a rostlin - tematické kreslení a výroba pomocí přírodních materiálů - četba na pokračování - individuální rozhovory s dětmi, zvykání na nové prostředí - didaktické hry rozvíjející podněty z denního života - konstruktivní hry, prostorové stavby, výrobky z papíru	- orientační pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře) - udržování pořádku ve svých věcech - vybarvování omalovánek (přesnost, pevná ruka, držení tužky)
ŘÍJEN	- zvládat osobní hygienu, sebeobsluhu - udržovat si pořádek ve věcech, hráčkách - postupně spolupracovat při společných činnostech, vzájemně si pomáhat - zlepšovat motorické schopnosti dětí při práci - přiměřeně dlouho se soustředit na jednotlivé činnosti	- učit děti dodržovat pravidla chování a hygieny v jídelně - formou pochval hodnotit sebeobsluhu dětí při oblékání, obouvání - výtvarné vyjádření na téma zdraví, podzimní příroda a oblíbené pohádkové bytosti - četba na pokračování po obědě - návštěva divadelního představení - sportovní a pohybové hry (základy mučových her) - didaktická hra - slovní zásoba, fantazie, pohádka z obrázků	- procvičování znalostí (barev, tvarů, názvů obrazců) - práce s dětskými časopisy - individuální příprava domácích úkolů
LISTOPAD	- umět správně hodnotit kladné a záporné následky svého chování - pokračovat v rozvíjení samostatnosti dětí - prohlubování získaných znalostí ze čtení - rozvíjení představ a pojmu v oblasti přírody a lidské činnosti v ní - zdokonalování techniky psaní	- beseda s pracovníky ZOO - prohlízení a četba knih o přírodě - kreslení na téma příroda, veselá písmenka - konstruktivní hry v hemě, umět hodnotit svou práci - kreslení a výroba z papíru na téma zvířata - zapojení dětí do školních kroužků, zvykat si na pravidelné odcházení a vracení se do ŠD	- opačné pojmy (krátký - dlouhý, světlý - tmavý) - upevňování vědomosti, představivosti (skládanky slov s obrázký)
PROSINEC	- projevovat kladné citové vztahy k rodičům a sourozencům, umět je vyjádřit - správně reagovat na pokyn dospělého, respektovat zákaz, příkaz ... - seznamovat se s lidovými tradicemi, vytvářet citový vztah k hodnotám vytvořeným našimi předky - umět hodnotit výsledky své práce a práce druhých	- beseda o vánočních svátcích, vánoční besídka - čtení příběhů s vánoční tématikou - vánoční výzdoba tříd a prostor ŠD - výroba ozdob na vánoční strom - stříhání zimních motivů na okna - vánoční zvyky a tradice - poslech a nácvik vánočních koled - hry ve sněhu - stavění sněhuláků, zimní olympiáda - bezpečný pohyb na zledovatělém povrchu	- procvičování znalostí z matematiky (rovinné obrazce, psaní číslic) - zábavné skládání vět - didaktické hry - "Hledáme dvojice, kam se ztratily číslice"
LEDEN	- znát dobře jména svých spolužáků, pracovníků ve škole - znát své jméno, příjmení, adresu a věk - umět charakterizovat různá roční období - vnimat rytmus a melodii mluveného slova - seznámit děti s významem policie, požárníci, záchrannáři, bezpečnostní integrovaný systém - dostatečně dlouho se soustředit na jednotlivé činnosti, umět dokončit svou práci	- didaktické a námětové hry na rozvoj slovní zásoby a výslovnosti "Jak se jmenuje?", "Co je to?" - výtvarné ztvárnění zimního období - lepení, stříhání, modelování na téma zimní sporty, zimní krajina, sněhulák - sezónní hry (stavba iglů, sněhuláci) - bezpečnost při zimních sportech - beseda ve třídě - "Jak přezimují zvířátka" (rozšíření vědomosti)	- individuální rozhovory s dětmi s logopedicky vadami - hry rozvíjející hudební sluch dětí "Co slyšíš ?" - slovní hry a kvíz

MŮJ KALENDÁŘ**II. pololetí**

	Průběžné vzdělávací cíle	Obsahová náplň	Příprava na vyučování
ÚNOR	- nechat děti vyjádřit úsudek o svém chování	- výroba masek na kameval	- individuální procvičování čtení
	- umět splnit ualožený cíl	- výzdoba hemy na kameval, taneční diskotéku	- péče o vlastní osobu, úprava oděvu,
	- rozvíjet vztah k přírodě	- mičové hry v tělocvičně (vybijená, na jelena ...)	pořádek v osobních věcech
	- podporovat aktivní odpočinek dětí, odstraňovat duševní únavu	- výtvarná společná práce na téma - zimní příroda, zvířátka v zimě	- řešení dětských knížovek
	- sestavování prostorových staveb z krabic různých velikostí	- vycházky do zimní přírody kolem řeky Malše	
BŘEZEN	- upevňování žádoucích charakterových vlastností	- kvíz - značky a semafory	- didaktické hry k procvičení probírané a probrané látky
	- pochopit význam ochrany přírody, čistoty životního prostředí	- ochrana jami přírody (nevypalovat meze ...)	
	- přiměřeně vyjádřit svou potřebu, nestydět se o něco požádat	- výtvarná práce na téma - přáníčka pro maminky, textilní koláže s jarní tématikou	- doplňovačky, hádanky a četba z dětských časopisů (Sluníčko)
	- dopravní znalosti - pravidla správného přecházení vozovky, barvy semaforu, příkazové dopravní značky	- vycházky do jarní přírody, rozpoznávání jarních květin	- individuální příprava DÚ
		- beseda o ochraně životního prostředí, vysvětlování pojmu recyklace, sběr druhotných surovin, ekologie	
		- sportovní hry - závody v různých disciplínách (skok, běh)	
DUBEN	- upevňovat vztah k přírodě	- zakládání herbáře, rozeznávání základních druhů rostlin	- řešení dětských rébusů
	- učit děti komunikaci v rámci společenství (vrstevníci, učitelé ...)	- kreslení a výroba z papíru na téma květiny, příroda kolem nás	- logopedická cvičení - výslovnost hlásek R,L
	- rozhovory o práci na zahradě, ošetření květin	- návštěva kina	- slovní hrátky s písmenky
	- přijímat zdravé životní návyky a postoje	- povídání o velikonočních zvyčích, velikonoční kraslice	
	- přiměřeně dlouho se soustředit na jednotlivé činnosti	- výzdoba ŠD - Velikonoce	
		- hudebně pohybové hry (fidlovaná, zajíček ve své jamce ..)	
KVĚTEN	- pomáhat vychovatelce při hrách, nebát se převzít roli při jednoduchých činnostech	- soutěž o nejlepšího zpěváka	
	- rozvíjet vztah k domácím zvířátkům, a péci o ně	- návštěva ZOO Ohrada - výchovně vzdělávací program	- hry se slovy
	- upozorňovat na nebezpečí vzniku úrazu, požáru při dětských hrách (zápalky, otevřený oheň ...)	- představování domácích mazlíčků formou fotografie, vlastnoručně namalovaného obrázku	(slovní fotbal, řekni slovo)
	- orientace ve městě - kde je nemocnice, nádraží ...	- vycházky k řece, pozorování vodního ptactva a života kolem řeky	- "Co všechno umím?" - kvíz k procvičení znalostí dětí, hádanky
	- pracovní činnost - vystřihovánky, výrobky z přírodnin, modelování, stavby na pískovišti, práce se šablónou, práce s temperou, použití vodovék	- individuální rozhovory s dětmi, četba dětí, poslech pohádek a příběhů z knih, které děti přinesou	- pantomimické hry na remesla, zvířátka, povolání rodičů
		- hudební výchova - technika dýchání, cvičení sluchu, hudební hádanky	
ČERVEN	- upevňování kolektivu	- dětský den s programem a soutěžemi pro děti ŠD	- obrázkové čtení, čtení z dětských časopisů (Sluníčko)
	- upevňovat vztah k přírodě, zdůrazňovat význam ekologie	- úklid okolo školy, zdůraznit význam třídění odpadů	- hádanky a hlavolamy
	- rozvíjení fantazie a samostatnosti při hrách	- výtvarná činnost - krajina u vody, v lese, na poušti, těšíme se na prázdniny	- soutěže ze znalostí dětí 1. tř
	- věnovat pozornost varováním a ochraně před možným nebezpečím od cizích lidí, při sportu a o prázdninách, např. u vody ...	- využití pěkného počasí k procházkám do okolí naší školy (k řece, do Stromovky ...)	
		- překážková dráha ve Stromovce	
		- sportovní a pohybové hry - tumaje děti mezi odděleními	

Příloha č. 2 - Nepovinný předmět Náboženství

CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Předmět náboženství rozvíjí a podporuje základní předpoklady křesťanského životního postoje a jednání. Umožňuje přístup k biblickému poselství, ke křesťanské tradici, seznamuje s křesťanským způsobem života a pomáhá při hledání základních lidských hodnot a orientaci v tomto světě.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět je nepovinný a je nabízen žákům všech ročníků na prvním i druhém stupni. Podle počtu přihlášených žáků se dělí na skupiny. Vyučování má časovou dotaci jednu hodinu týdně. Římsko-katolické náboženství je vyučováno podle platných osnov, které vydala Česká biskupská konference v roce 2004 nebo podle osnov schválených diecézním biskupem.

Žákům poskytuje základní vhled do křesťanské nauky, tradice a křesťanských životních postojů a hodnot. Nabízí možnost seznámit se s odpověďmi katolické církve na jejich otázky o Bohu, člověku a o světě a dává jim prostor pro jejich vlastní hledání hodnot a postojů. Předmět se vyučuje ve škole, převážně v učebně, a to buď po jednotlivých ročnících, nebo ve skupinách, kde je sdruženo více ročníků. To závisí na momentálním zájmu rodičů a dětí o výuku tohoto předmětu.

Součástí výuky mohou být exkurze (např. prohlídka kostela, křesťanských zařízení, návštěva bohoslužeb o významných svátcích) ...

Učivo je zpracováno do osnov na základě dokumentu České biskupské konference z roku 2004 „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku základní školy pro nepovinný předmět náboženství v základních školách“.

Každý ročník má své téma, učivo je členěno do tematických celků, které mají v každém ročníku stejnou strukturu. Učivo se v nich cyklicky opakuje a je prohlubováno v závislosti na schopnostech dětí.

Obsah učiva lze popsat níže uvedenými naukovými celky:

1. Bible (Kniha knih - fakta o Bibli; Svědectví o Božím jednání s člověkem, dobro a zlo: Bible jako Boží slovo, biblická kultura; Bible a kultura křesťanských národů)
2. Ježíš Kristus a Církev (Boží Syn a pravý člověk; Život a působení Ježíše Krista; Ježíš Kristus - zakladatel Církve, identita církve; Vyznání víry; Historie církve; Misijní působení církve)
3. Křesťanství v praktickém životě (Lidský život jako dar, moje osobní identita; Vztahy mezi člověkem a Bohem; Mezilidské vztahy včetně pohledu křesťanské mravouky; Vztahy mezi křesťanskými církvemi; Vztah křesťanů k lidem jiných náboženství a kultur; Víra, naděje a láska v životě křesťana; Doprovázení lidského života svátostmi a svátostinami v jeho klíčových okamžicích; Slavení křesťanských svátků; Křesťanská angažovanost pro spravedlnost; Vztah křesťanů k životnímu prostředí)

Od 4. ročníku lze tato téma doplnit informacemi o vlivu křesťanství na utváření místa, kde žije: Stopy křesťanství v naší obci a regionu (stavby, kulturní památky, sochy, kapličky, Boží muka apod.) Slavné křesťanské osobnosti regionu a aktuální angažovanost křesťanů pro společnost (např. Charita apod.)

Všemi tematickými celky prolíná výchova v duchu křesťanské etiky, rozvíjení duchovního rozměru osobnosti žáka, porozumění křesťanským symbolům a tradicím.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Náboženská výchova rozšiřuje a obohacuje kompetence

V kompetencích k učení žák:

- rozumí křesťanským symbolům, se kterými se setkává v kultuře a umění
- získá komplexnější pohled na úlohu náboženství v historii národa

V kompetencích k řešení problémů žák:

· využívá získané vědomosti k vytváření osobního hodnotového systému i v transcendentní rovině a je schopen své názory obhájit

· vnímá situace v oblasti kulturně-historických památek a kriticky zpracovává informace o řešení konkrétních problémů

V kompetenci komunikativní žák:

· je ohleduplný k názorům druhých, jeho argumenty nejsou ovlivněny předsudky, ale vychází ze získaných vědomostí, v dialogu se projevuje kultivovaně s vědomím, že před Bohem jsou si všichni rovní

· orientuje se v biblických textech podle jejich literárních druhů, rozlišuje v náboženské literatuře mýty od historicky doložených textů

V kompetencích sociálních a personálních žák:

· vnímá svou sounáležitost s druhými na základě generačních, náboženských, kulturních a národnostních vazeb

· aktivně se podílí na vytváření pozitivních vztahů v rodině a společenstvích (škola i mimoškolní aktivity) s přihlédnutím ke svým možnostem a limitům

V kompetencích občanských žák:

· uvědomuje si, že pro fungování lidské společnosti je nezbytným předpokladem dodržování práva svobodně projevovat své náboženství nebo víru stejně jako dodržování lidských práv, jak je uvedeno v "Listině základních lidských práv a svobod"

· respektuje náboženské, kulturní a národnostní odlišnosti jiných národů, se kterými se v rámci migrace setkává, rozlišuje obsah pojmu imigrace a asimilace

V kompetencích pracovních žák:

· je schopen využívat svých znalostí, vědomostí a schopností k zapojení do pracovního procesu s vědomím, že hodnota lidské práce není měřitelná pouze výkonem

· poznává, že společnost ve svých podnikatelských záměrech musí s ohledem na lidskou solidaritu dávat pracovní příležitosti i fyzicky nebo mentálně postiženým lidem s přihlédnutím k jejich možnostem a limitům

Předmět obsahuje vybrané tematické okruhy těchto průřezových témat

1. Osobnostní a sociální výchova

Z hlediska osobnostní a sociální výchovy hraje náboženská výchova důležitou roli. V charakteristice průřezového tématu osobnostní a sociální výchova se říká: Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Tento cíl není možné splnit bez otázek po smyslu života, jeho naplnění, transcendentci atd.

V oblasti vědomostí, dovedností, schopností

- učí uvědomovat si sama sebe jako jedinečnou a neopakovatelnou bytost,
- vede k reflexi svého jednání,
- napomáhá v hledání smyslu života,
- prostřednictvím obřadů a symbolů působí jako harmonizační faktor duševního zdraví.

V oblasti postojů a hodnot

- vychovává k dodržování mravních a etických norem,
- pomáhá utvářet osobní identitu,
- motivuje k naplňování hodnot tzv. „vyššího principu“.

2. Výchova demokratického občana

Náboženská výchova přispívá k tomu, aby se člověk mohl orientovat ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti a aby mohl zachovat a rozvíjet svou lidskou důstojnost, respekt k druhým s ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

V oblasti vědomostí, dovedností, schopností

- učí zachovávat mravní a etické normy jako předpoklad pro fungování demokratické společnosti,
- vychovává k uvědomování si osobní odpovědnosti za své jednání
- vede k uplatňování ideálů solidarity a lásky k bližnímu.

V oblasti postojů a hodnot

- motivuje k postoji toleranci vůči druhým,
- vychovává k uvědomování si hodnot každého lidského života ve všech jeho fázích,
- vede k participaci na životě společnosti v oblasti solidarity a altruismu.

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Náboženská výchova z hlediska výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením, se dva tisíce let formulovali v křesťanském prostředí.

V oblasti vědomostí, dovedností, schopností

- prohlubuje vědomosti o souvislostech a kontinuitě dvoutisíciletých křesťanských dějin Evropy,
- učí kritickému srovnání evropské kultury s kulturami ostatních světadílů,
- vede k poznání životních osudů významných křesťanských osobností a iniciuje zájem a osobní vzory.

V oblasti postojů a hodnot

- pomáhá překonávat předsudky,
- kultivuje vztah sekularizované společnosti k náboženským tématům,
- podporuje pozitivní postoj k tradičním křesťanským hodnotám.

4. Multikulturní výchova

Náboženská výchova přispívá k tomu, aby multikulturní výchova, která předkovává poznání vlastního zakotvení a porozumění odlišným kulturám, rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti, byla zasazena do křesťanského kontextu. Aby si žáci osvojili kompetenci myšlení a orientaci v křesťanských souvislostech.

V oblasti vědomostí, dovedností, schopnosti

- prohlubuje všeobecné znalosti z oblasti světových náboženství,
- učí tolerantnosti k jiným náboženským skupinám a tím také k jiným skupinám etnickým a kulturním,
- umožňuje rozšíření znalosti multikulturní terminologie: církev, řeholní život, misie atd.

V oblasti postojů a hodnot

- učí vnímat odlišnosti náboženských, etnických a kulturních skupin jako obohacující faktor,
- na základě křesťanského učení o lásce k bližnímu pomáhá uvědomovat si neslučitelnost jakékoli diskriminace s principy moderní společnosti,
- vede k angažovanosti v oblasti lidských práv

5. Environmentální výchova

Náboženská výchova je předpokladem k porozumění problémů, kterými se zabývá environmentální výchova. To znamená, že vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, protože zaměřuje jeho pozornost k otázkám existence člověka i světa.

V oblasti vědomostí, dovedností, schopnosti

- zasazením do kontextu světa stvoření ukazuje přírodu jako jedinečnou a neopakovatelnou a vede tím ke schopnosti žasnout nad jejím uskupením,
- svým eschatologickým učením pomáhá uvědomovat si nadčasové souvislosti mezi jednáním člověka a stavem životního prostředí,
- pomáhá uvědomovat si mravní a etické hranice v oblasti výzkumu a rozvoji věd.

V oblasti postojů a hodnot

- poukazem na nezměrnost stvoření a neopakovatelnost lidství vymezuje předpoklady k utvoření pravdivé a úplné představy o velikosti lidského bytí.

6. Mediální výchova

Náboženská výchova se stává mostem mezi prostým osvojením základní mediální gramotnosti, práce s médií, snahou vybavit žáka schopností orientovat se v medializovaných obsazích a umět volit odpovídající médium pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času tím, že přispěje k odlišení virtuálního světa od světa, ve kterém žijeme.

V oblasti vědomostí, dovedností, schopností

- naznačuje i jiné rozměry komunikace než mediální,
- rozvíjí komunikační schopnosti pro vedení dialogu v pluralitní společnosti s odkazem na úctu k partnerovi, se kterým je dialog veden,
- pomáhá rozvíjet analytický přístup k obsahu mediálních informací a obohacuje jeho prostor o mravní rozměr,
- vede je schopnosti rozeznávat platnost a význam argumentace ve veřejném projevu.

V oblasti postojů a hodnot

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům, předsudkům a zjednodušujícím úsudkům v mediálních projevech o náboženských hodnotách,
- napomáhá uvědomění si vlastní odpovědnosti za způsob komunikace a vytváří základy pro pochopení spravedlnosti a mravnosti v mediální komunikaci,
- učí formulovat vlastní názor a kriticky hodnotit obsahy mediálních zpráv.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

I. ROČNÍK - DOTACE: I, NEPOVINNÝ			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění principům křesťanské etiky	Žák je otevřený k pozitivnímu vnímání života a Boha jako dárci života.	1.1 Bůh nám dává život	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
	- žák umí popsat a zhodnotit vlastnosti, které ho odlišují od ostatních	- jméno a jedinečnost každého člověka	OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí, moje vztahy k druhým lidem
	- žák oceňuje jedinečnost druhého a rozpoznává konkrétní situace v životě skupiny, kdy ji respektuje.	- položení základu vztahů ve skupině	OSV – rozvoj základních rysů kreativity
	- žák je povšechně citlivý k sesoustředění, ztištění a naslouchání	- dobře vidět, dobře slyšet	

ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESTANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák zakusí atmosféru slavení Vánoc a spojí si ji se skutečností, že Ježíš je dar Boha člověku.	1.2 Bůh nám dává svého Syna	Život a funkce rodiny → <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i> Slavení svátků → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i> VMEGS – rodinné příběhy OSV – chování podporující dobré vztahy (vyjádření oslavy)
	- žák zakusí atmosféru slavení s důrazem na společenství a oslavu v rodině a umí vyjádřit její spojitost s oslavou ve společenství církve	- oslava v rodině a oslava ve společenství církve	
	- žák většinou umí projevit radost a vděčnost z daru a umí popsat, že narození Ježíše je darem Boha člověku	- smysl a hodnota daru	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Vánoc)
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM	Žák umí reprodukovat základní události Ježíšova života a vnímá v nich výzvu k následování.	1.3 Bůh nám dává své slovo	Zeměpisné zvláštnosti místa, kde žijeme → <i>Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme</i> Základní literární pojmy (hádanka, podobenství) → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
	- žák umí jednoduchým způsobem popsat biblickou země a řadí biblické příběhy do reálného prostředí	- reálie biblické země	
	- žák umí jednoduchým způsobem vysvětlit, proč křesťané považují Bibli za dar, který Bůh dává člověku, aby jeho život dostal orientaci	- Bible jako dar	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	Žák obecně vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané slaví vítězství života nad smrtí.	1.4 Bůh nám dává nový život	Slavení svátků (Velikonoce) → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i>

<p>ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY</p> <p>Porozumění symbolické formě řeči</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žák si všímá proměn kolem sebe a ve svém životě a pokouší se je spojovat s proměnami přítomnými ve velikonočních událostech - žák má základní vhled nutný pro chápání symbolů při slavení Velikonoc - žák umí vysvětlit formulaci, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, jako vítězství života nad smrtí 	<ul style="list-style-type: none"> - proměny kolem nás - symbolika kříže, světla a chleba - doba postní a velikonoční události 	<p>Princip rovnováhy přírody → <i>Člověk a jeho svět: Rozmanitost přírody</i></p> <p>Základy obrazné řeči → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i></p> <p>MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)</p>
<p>ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ</p> <p>Výchova v duchu křesťanské spirituality</p>	<p>Žák je otevřený poznávat, že život je dar, který může prožívat ve společenství církve.</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák umí popsat neděli jako den, kdy křesťané slaví Ježíšovo zmrtvýchvstání - žák umí pojmenovat pomoc, kterou Bůh posílá lidem, a vnímá ji ve svém životě - žák formuluje modlitbu vlastními slovy, umí modlitbu Otče náš a umí jednoduše vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu 	<p>1.5 Bůh nám dává radost</p> <ul style="list-style-type: none"> - neděle jako den oslav - seslání Ducha svatého, Maria a církve - modlitba vlastními slovy a modlitba Otče náš 	<p>Slavení neděle, odpočinek, režim dne → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i></p> <p>OSV – péče o dobré vztahy</p> <p>OSV – dobrá organizace času, uvolnění-relaxace</p> <p>MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské projevy osobní víry)</p>
			<p>PROJEKT „Dar jeden pro druhého“ hodnota daru, být jeden pro druhého darem, navzájem se obdarováváme: <ul style="list-style-type: none"> - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu </p>

2. ROČNÍK - DOTACE: I, NEPOVINNÝ			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění biblickým příběhům	Žák je otevřený pro vnímání světa jako Božího stvoření a člověka, který v něm má své místo a svůj úkol.	2.1 Všechno stvořené nám vypráví o Bohu	Domov → <i>Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme</i>
	- žák umí vyjádřit radost ze života a je pozorný ke světu jako k místu, které má svůj původ a smysl v Bohu	- svět jako znamení Boží lásky	Porovnávání a třídění látek → <i>Člověk a jeho svět: Rozmanitost přírody</i>
	- žák oceňuje místo člověka v řádu stvoření a jeho výtvory, rozpoznává jejich pozitivní i negativní stránku a vnímá nutnost Boží záchrany	- místo člověka v řádu stvoření a nutnost záchrany	EV – vnímání života jako nejvyšší hodnoty, vztah člověka a prostředí
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák je otevřený pro vnímání adventní doby jako doby přípravy na oslavu příchodu Ježíše Krista jako Zachránce.	2.2 Bůh k nám mluví	Slavení svátků → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i>
	- žák má základní vhled nutný k chápání symbolů světla a tmy a umí je uvést do souvislosti se slavením Vánoc	- symbolika světla a tmy	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (modlitba a křesťanské slavení Vánoc)
	- žák umí popsat vánoční události a spojit je s Božím jednáním zachraňujícím člověka	- události Ježíšova narození v Božím plánu	
	- žák formuluje modlitbu Zdrávas Maria a umí vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu	- modlitba Zdrávas Maria	

POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY	Žák je otevřený pro vnímání vánočních událostí jako oslavy Božího jednání, které zachraňuje člověka.	2.3 Bůh k nám přichází	Zvyky a práce lidí v minulosti, historické důvody pro slavení významných dnů → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i> MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (slavení významných křesťanských svátků)
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák vysvětuje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista slaví zachraňující jednání Boha s člověkem.	2.4 Ten, který má moc	Projevy soucitu, výchova k empatii → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Porozumění a vyjadřování pocitů na základě práce s vybranými biblickými texty → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
Porozumění symbolické formě řeči	- žák umí schematicky popsat vybrané biblické zázraky, rozeznat v nich Ježíšovo jednání vybízející k důvěře a vyjadřující soucit a spojí si je s konkrétními situacemi ve vlastním životě	- Ježíšovy zázraky (utišení bouře, uzdravení ochrnutého, vzkříšení Jairovy dcery) a zkušenosť strachu, důvěry a soucitu	OSV – můj vztah sobě samému, moje vztahy k druhým lidem
Porozumění biblickým příběhům	- žák má základní vhled nutný pro chápání znamení kříže a světla velikonoční svíce při slavení Velikonoc	- symbolika kříže a velikonoční svíce	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
	Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.	2.5 Chceme žít jako Ježíš	

Výchova v duchu křesťanské spirituality	- žák umí rozeznat v charakteristice Božího Ducha toho, který proměňuje, posiluje a zbavuje strachu	- Duch svatý jako ten, kdo proměňuje	OSV – pomáhající a prosociální jednání
	- žák umí vyjmenovat nejdůležitější události v životě Marie a vyjádřit k ní přiměřeným způsobem svůj vztah	- Maria a základy mariánské úcty v liturgii	
	- žák je otevřený k tomu být pozorný k druhým lidem ve slově i v jednání a spojit si tento postoj s příkladem jednání Ježíše a jeho učedníků	- církev jako společenství Božího lidu (podobenství o milosrdném Samařanovi a o rozsévači, hierarchie církve)	Možnost pozvání představitele církve
	- žák formuluje Apoštolské vyznání víry, rozumí mu jako vyjádření důvěry v Boží jednání s člověkem, umí napodobit znamení kříže a umí vysvětlit jeho význam	- Apoštolské vyznání víry a gesto znamení kříže	
			PROJEKT „ Moje ruce pro druhého “ konkrétní pomáhající a prosociální jednání ve třídě, ve škole, v obci: - projekt v rámci předmětu - projekt pro celou školu

3. ROČNÍK - DOTACE: I, NEPOVINNÝ			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM	Žák je otevřený pro vnímání světa a člověka jako Božího stvoření, které člověk toužící být větší než Bůh porušuje.	3.1 Bůh k nám přichází	Sebekritika, jednání, které není možné tolerovat → <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i>

PŘÍBĚHŮM Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka	- žák umí reprodukovat události týkající se štěstí a selhání prvních lidí a získá základní vhled k pochopení principu hříchu, který ze strany člověka znamená svobodné a dobrovolné přerušení vztahu k Bohu	- štěstí prvních lidí a selhání prvních lidí jako jednání, kterým se člověk připravuje o Boží blízkost	OSV – analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí
	- žák umí interpretovat biblický příběh Kaina a Ábela a dokáže ho spojit s postoji člověka, který stojí proti životu a jehož jednání církev nazývá hřích	- příběh Kaina a Ábela (Gn 4. kap.) jako jednání člověka, který si přivlastňuje Boží roli rozhodovat, hodnotit a soudit	
	- žák umí vysvětlit pojem záchrana a najít jeho prvky v biblických proroctvích a v příběhu o Marii	- proroctví (Iz 7,14) a příběh Marie jako příslib záchrany (L 1 kap.)	EV – náš životní styl (vnímání života jako nejvyšší hodnoty)
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY	Žák je na základě jednotlivých přikázání Desatera pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet.	3.2 Desatero, cesta ke štěstí	Soužití a chování lidí, právo a spravedlnost, vlastnictví, obhajování a dodržování lidských práv a svobod, význam rádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti → <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i>
	- žák umí zopakovat biblickou událost, kdy Mojžíš přijímá Desatero, a rozeznává v ní Boží jednání, které směřuje k záchráně člověka	- biblický příběh o Mojžíšovi, který přijímá Desatero (Dt 5. kap.)	OSV – lidská práva jako regulativní vztahů
	- žák umí interpretovat Desatero jako Boží jednání s člověkem, které zachraňuje a ukazuje člověku principy nutné k prožití šťastného života	- Desatero jako životní pravidla, která neomezuje, ale osvobození	VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti, odpovědnost za své postoje a činy
	- žák formuluje jednotlivá přikázání Desatera a ztotožňuje se s jejich etickými principy vztaženými na konkrétní situace jeho života	- jednotlivá přikázání Desatera spojená s výchovou k příkladnému jednání k sobě, ke druhým lidem, ke světu a k Bohu	

<p>POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY</p> <p>Výchova v duchu křesťanské spirituality</p>	<p>Žák je na základě Ježíšova příkladu pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí, umí zhodnotit svátost smíření jako pomoc člověku v situaci mravního selhání a je připraven se na ní podílet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák umí reprodukovat uvedené biblické události a je otevřený pro obraz dobrého, otevřeného, velkorydého a milosrdného Boha - žák umí jednoduchým způsobem hodnotit své jednání ve shodě se svým svědomím - žák umí popsat jednotlivé části svátosti smíření, umí ji vysvětlit jako křesťanskou nabídku pomoci člověku v situaci mravního selhání a je připravený se na ní podílet 	<p>3.3 Pozvání k hostině</p>	<p>Životní potřeby, psychohygiena → <i>Člověk a jeho svět: Člověk a jeho zdraví</i></p> <p>OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí (sebeúcta), pravda, lež a předstírání v komunikaci, hledání pomoci při potížích</p> <p>VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti (výchova ke kritickému myšlení)</p>
<p>VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY</p> <p>Porozumění symbolické formě řeči</p>	<p>Žák chápe základní souvislosti slavení svátostí a je otevřený k tomu vědomě se jich účastnit.</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák umí vyjmenovat a jednoduchým způsobem popsat jednotlivé svátosti katolické církve a chápe jejich souvislost s životem člověka - žák má základní vhled nutný pro chápání znamení důležitých pro pochopení významů jednotlivých svátostí 	<p>3.4 Svátosti, znamení Boží lásky</p>	<p>Důležité mezníky v životě člověka → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i></p> <p>Slavení svátků → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i></p> <p>MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p>
	<p>Žák je pozorný vůči slavení mše svaté a je připraven vědomě se na tomto slavení podílet.</p>	<p>3.5 Hostina s Ježíšem</p>	

VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY	- žák umí jednoduchým způsobem pojmenovat souvislost mezi událostí Poslední večeře a slavením mše svaté	- biblická souvislost slavení mše svaté	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák umí poznat a pojmenovat důležité součásti liturgického prostoru a umí vyjmenovat, vysvětlit a rozeznat jednotlivé části mše svaté	- liturgický prostor a části mše svaté	
	- žák je připravený k prvnímu přijetí svátosti eucharistie ve společenství rodiny a farnosti	- slavení svatosti eucharistie jako základ duchovního života	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.	3.6 Hostina společenství církve	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
	- žák umí zběžně popsat a chronologicky uvést do souvislostí uvedené biblické události a chápe je jako události, které se staly základem křesťanské liturgie	- opakování a systematizování biblických událostí vztahujících se k liturgii Svatého týdne	
	- žák umí reprodukovat příběh učedníků jdoucích do Emauz a je otevřený pro obraz Boha, který ve svém Synu provází člověka a proměňuje jej svou přítomností	- událost Kristova vzkříšení na příběhu učedníků jdoucích do Emauz (L 24,1-35)	
Znalost základních tezí křesťanského učení	- žák umí vyjmenovat a charakterizovat jednotlivé dary Božího ducha a vnímat je v souvislostech s příklady konkrétního jednání	- dary Božího ducha a příklady k následování křesťanského jednání	

			PROJEKT „Slavnost všedního dne“ obyčejné věci hodně slavení, chvíle, které se opakují, a přesto jsou výjimečné, výchova ke zcitlivění vnímání obyčejných věcí: <ul style="list-style-type: none"> - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu
--	--	--	--

4. ROČNÍK - DOTACE: I, NEPOVINNÝ			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění symbolické formě řeči	Žák umí vyjádřit vlastními slovy, že život je jako cesta, na které může být křesťanství orientačním bodem.	4.1 Jsem na cestě	Místní krajina, poloha obce, dopravní síť → <i>Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme</i>
	- žák je schopen rozlišit, že konkrétní situace jeho života mohou být přirovnány k cestě	- život jako cesta	VMEGS – místa v blízkém okolí mající vztah k Evropě (křesťanská znamení v místní krajině)
	- žák vnímá, že existují různé úhly pohledu na svět a že víra je jedním z nich	- víra jako jiný úhel pohledu na svět	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (výchozí bod pro postoj tolerance)
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM Znalost základních tezí křesťanského	Žák vnímá souvislost příběhu o cestě do zaslíbené země s cestou svého života.	4.2 Cesta do zaslíbené země	Reprodukce složitějšího textu → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
	- žák umí interpretovat příběh cesty Izraelitů do zaslíbené země jako příběh cesty ke svobodě	- biblický příběh o Mojžíšovi (Ex 1. až 20. kap.)	VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace MKV – základní znalosti o

	<ul style="list-style-type: none"> - žák je otevřený vnímat Boha jako toho, který zachraňuje a je s člověkem - žák umí přiřadit vybrané prvky biblické události k učení církve 	<ul style="list-style-type: none"> - obraz Boha, který zachraňuje a je s člověkem - souvislost biblických událostí (Pascha, přechod mořem, cesta pouští, zaslíbená země) s učením církve 	<p>různých etnických a kulturních skupinách (judaismus)</p> <p>OSV – rozvoj základních rysů kreativity</p>
<p>ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY</p> <p>Porozumění principům křesťanské etiky</p>	<p>Žák vnímá souvislost obrazu cesty za světlem s cestou svého života k Bohu.</p>	<p>4.3 Cesta za světlem</p>	<p>Porovnávání literárních textů → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - žák umí rozlišit aktivní a pasivní přístup k životu, je otevřený k aktivnímu prožívání přítomnosti a spojuje si jej se vztahem člověka k Bohu 	<ul style="list-style-type: none"> - adventní doba v obraze cesty ke světlu, aktivní prožívání přítomnosti 	<p>Práce s fotografiemi → <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> - žák oceňuje konkrétní příklady lidí, kteří aktivně orientují svůj život k Bohu a jsou „světlem pro druhé“ - žák umí jednoduše porovnat dva evangelijní texty a rozumí obrazu o Ježíši Kristu, Světlu světa, jako výzvě k aktivnímu přístupu k sobě, k druhým a k Bohu 	<ul style="list-style-type: none"> - příklady těch, kteří „nesou světlo“ (sv. Lucie, sv. Josef, sv. Maria, tři mudrci) - Vánoce jako oslava narození Ježíše, Světla světa 	<p>OSV – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, pozitivní myšlení, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky</p> <p>VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (významné postavy křesťanství)</p>
<p>ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ</p>	<p>Žák získá představu o Božím království, které ohlašuje Ježíš svým životem a učením, a uvede ji do souvislosti se svým životem.</p>	<p>4.4 Boží království</p>	<p>Přirovnání, podobenství → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i></p> <p>OSV – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení</p> <p>OSV – dovednosti rozhodování</p>

<p>Porozumění principům křesťanské etiky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žák umí vysvětlit uvedená podobenství jako obrazné příběhy přibližující Boží království a cestu k němu 	<ul style="list-style-type: none"> - hlásání Božího království (podobenství o hořčičném zrnku, o kvasu, o skrytém pokladu, o vzácné perle) 	<p>v eticky problematických situacích všedního dne (křesťanská morálka)</p>
<p>ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY</p>	<p>Žák vnímá souvislost cesty života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista s cestou svého života.</p>	<p>4.5 Cesta života</p>	<p>Reprodukce textu, tvorba vlastního textu na dané téma → <i>Jazyka jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i></p>
<p>Porozumění biblickým příběhům</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žák umí reprodukovat uvedené velikonoční události a prostřednictvím postavy apoštola Petra vstoupit do děje 	<ul style="list-style-type: none"> - velikonoční události z pohledu apoštola Petra (Ježíšovo proměnění, Poslední večeře, Petrovo zapření, Petr a Jan u hrobu, Ježíš se dává poznat u Galilejského jezera, seslání Ducha svatého) 	<p>MV – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení</p>
<p>VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITALITY</p> <p>Porozumění symbolické formě řeči</p>	<p>Žák si je vědom, že cesta jeho života má souvislost s dějinami spásy a že pojí může jít ve společenství církve, odkud má možnost čerpat a kam může sám přispívat.</p>	<p>4.6 Jako církev na cestě</p>	<p>Vnímání a prožívání času z pohledu křesťanství → <i>Člověk a jeho svět:Lidé a čas</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> - žák umí vyjmenovat části mše svaté a je charakterizovat jako prostor setkání Boha s člověkem a člověka s Bohem 	<ul style="list-style-type: none"> - mše svatá 	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (mše svatá)
	<ul style="list-style-type: none"> - žák se jednoduchým způsobem orientuje ve střídání času liturgického roku a příležitostně prožívá jejich rozdílnou náplň a funkci 	<ul style="list-style-type: none"> - křesťanský rozměr vnímání času, liturgické doby a významné slavnosti a svátky 	
			PROJEKT „Cesty kolem nás a v nás“ zeměpisné mapy, mapy vztahů, cesty do minulosti, cesty do budoucnosti, cesty ke druhým lidem, život jako cesta, cesta domů: <ul style="list-style-type: none"> - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu

5. ROČNÍK - DOTACE: I, NEPOVINNÝ			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA	<p>Žák je otevřený ke vnímání světa v jeho celistvosti: nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i jako symbolu krásy, dobra a transcedence.</p>	5.1 Svět – náš společný dům	Společný „dům světa“ → <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i> Mikrosvět a makrosvět, odpovědnost lidí za životní prostředí → <i>Člověk a jeho svět: Rozmanitost přírody</i> Vývoj písma v dějinách, Bible jako literární text → <i>Jazyk a</i>
	<ul style="list-style-type: none"> - žák je všimavý ke kráse a dokonalosti Bohem stvořeného světa, ve kterém má každý své místo 	<ul style="list-style-type: none"> - obraz světa jako společného domu, v němž má každý své místo, křesťanské základy ekologické výchovy 	

	<ul style="list-style-type: none"> - žák vnímá a umí vyjádřit radost z toho, že jedinečnost lidského života je Boží dar, je otevřený k objevování vlastní jedinečnosti a je otevřený k respektování jedinečnosti druhých lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - jedinečný člověk jako vrchol a součást Božího stvoření 	<p><i>jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i></p> <p>EV – kulturní krajina</p> <p>EV – lidské sídlo, město, vesnice</p> <p>MKV – tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi</p> <p>MKV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - žák umí odpovědět na otázku, kdo napsal Bibli, jakými jazyky byla napsána, a umí hledat v Bibli podle biblických odkazů 	<ul style="list-style-type: none"> - Bible jako literární text 	<p>MKV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</p>
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM	Žák na základě biblického příběhu o Abrahamovi vnímá Boha jako toho, který vybízí k následování, dává příslib plnosti a zůstává s člověkem.	5.2 Abraham slyší Boží hlas	<p>Reprodukce složitějšího textu → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i></p> <p>VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace</p>
Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka	<ul style="list-style-type: none"> - žák umí interpretovat příběh Abrahama jako příklad vnímání výzvy 	<ul style="list-style-type: none"> - biblický příběh o Abrahamovi (Gn 12. – 22. kap.) 	<p>OSV – pozitivní myšlení (aktivní postoj k životu)</p>
Ekumenický rozměr křesťanství a mezináboženský dialog	<ul style="list-style-type: none"> - žák je otevřený vnímat výzvy, se kterými se v životě setkává, je otevřený tázat se a s důvěrou v Boha hledat řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - příběh Abrahama jako příklad člověka, který ve svém životě vnímá konkrétní situace jako výzvy k vyjítí a k aktivitě, víra v Boha jako opakovaná zkušenost důvěry 	<p>MKV – kulturní diference (vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - žák chápe rozdíl, podobnost i to, co má společné křesťanství, židovství a islám a chová se s ohleduplnou pozorností a tolerancí vůči lidem jinak nábožensky smýšlejícím 	<ul style="list-style-type: none"> - Abraham jako člověk spojující tři světová náboženství (židovství, křesťanství, islám) 	<p>MKV – nekonfliktní život v multikulturní společnosti (základní údaje o židovství, křesťanství a islámu)</p>
VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY	Žák zřetelněji rozlišuje v souvislosti se slavením Vánoc rozdíl vnitřního světa své osobnosti a projevuje zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa.	5.3 Slyším Boží hlas	<p>Datování křesťanského letopočtu → <i>Člověk a jeho svět: Lidé a čas</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> - žák oceňuje potřebu ticha a naslouchání a na základě výzvy je ochotný dávat prostor tichu v meditaci a osobní modlitbě 	<ul style="list-style-type: none"> - výchova ke ztišení, naslouchání, meditaci a osobní modlitbě 	VDO – angažovanost se a být zainteresovaný na zájmu celku
Porozumění biblickým příběhům	<ul style="list-style-type: none"> - žák umí interpretovat příběh Jana Křtitele a vnímá v něm výzvu k nasazení se pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - biblická zpráva o životě Jana Křtitele (L 1. a 2. kap., Mt 3. a 11. kap.) jako výzva k osobní angažovanosti 	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
	<ul style="list-style-type: none"> - žák umí zasadit vánoční události do dějin lidstva, spojit si je s dějinami spásy a s vizí Božího království, které tady už je, ale ještě není 	<ul style="list-style-type: none"> - vánoční události jako oslava příchodu Božího království 	
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESTANSKÉHO UČENÍ	Žák je připraven na základě znalosti Ježíšových výroků „Já jsem...“ a porozumění symbolům včlenit slavení svátostí do svého života.	5.4 Kdo jsi, Ježíši?	Přirovnání, podobenství → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
Porozumění symbolické formě řeči	<ul style="list-style-type: none"> - žák umí vyjmenovat Ježíšovy výroky „Já jsem...“ včetně biblických příběhů, které se k nim vztahují 	<ul style="list-style-type: none"> - Ježíšovy výroky „Já jsem...“ z Janova evangelia a související texty (uzdravení slepého, nasycení zástupu, podobenství o dobrém pastýři, podobenství o vinici, vzkríšení Lazara) 	Obrazná řeč → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
	<ul style="list-style-type: none"> - žák rozumí uvedeným symbolům v plných souvislostech 	<ul style="list-style-type: none"> - symboly: světlo, chléb, dveře, vinný kmen a ratolesti, cesta 	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESTANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák je pozorný vůči základní existenciální zkušenosti se životem a smrtí, je otevřený pro jejich náboženskou hloubku a rozpoznává ji životě druhých lidí a v liturgii.	5.5 Já jsem vzkríšení a život	Zdůvodnění křesťanského způsobu slavení Velikonoc → <i>Člověk a jeho svět: Člověk a čas</i> Pozdravy v různých světových jazycích → <i>Jazyk a jazyková</i>

<p>Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka</p>	<p>- žák je schopen reflexe svého pohledu na lidské utrpení a smrt a spojí si ji prostřednictvím událostí křížové cesty s křesťanským pohledem na smysl lidského utrpení</p>	<p>- křesťanský pohled na smysl lidského utrpení (sdílení zkušenosti se setkáním se smrtí, křížová cesta spojená s příběhem konce lidského života)</p>	<p><i>komunikace: Cizí jazyk</i> OSV – pomáhající a prosociální chování OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí (sdílení zkušenosti se setkáním s utrpením a smrtí)</p>
<p>Ekumenický rozměr křesťanství a mezináboženský dialog</p>	<p>- žák hlouběji chápe průběh velikonoční liturgie a vnímá poselství symboliky předmětů a gest s ní spojených</p>	<p>- velikonoční liturgie jako vyjádření křesťanské naděje ve znamení světla, slova, vody, chleba a vína</p>	<p>MKV – respektování zvláštností jiných (základní informace o jiných křesťanských církvech a o ekumenickém hnutí)</p>
<p>POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY</p>	<p>Žák vnímá svět včetně jeho transcendentního rozměru a je připravený v síle křesťanské naděje převzít svůj podíl odpovědnosti na spoluvytváření světa, jehož součástí je také církev.</p>	<p>5.6 Církev – náš společný dům</p>	<p>Společný „dům světa“ → <i>Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás</i> Práce s obrazem → <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i></p>
<p>Porozumění biblickým příběhům</p>	<p>- žák umí interpretovat biblický příběh života a učení apoštola Pavla a dát je do souvislosti s dějinami prvotní církve</p>	<p>- dějiny prvotní církve, život a učení apoštola Pavla (Sk 2. – 28. kap.)</p>	<p>MKV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi OSV – empatie, respektování, podpora, pomoc EV – náš životní styl (angažovanost v ochraně životního prostředí) Možnost zapojení se do projektu Papežského misijního díla Mariánská poutní místa v regionu</p>

			PROJEKT „Náš společný dům“ třída, škola, obec, region, Evropa jako společný dům, aktivity podporující odpovědnost za společný prostor, plán domu: <ul style="list-style-type: none"> - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu
--	--	--	---

6. ROČNÍK - DOTACE: I, NEPOVINNÝ			
VÝSTUP PŘEDMĚTU	OČEKÁVANÝ VÝSTUP	UČIVO	MOŽNÉ PŘESAHY A VAZBY
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA	Žák je připravený rozvíjet vztah k sobě, ke druhým lidem a na základě této zkušenosti objevovat vztah k Bohu jako vztah důvěry a přátelství.	6.1 Učíme se žít	Tvary kříže, znázorňování kříže a Boží Trojice v dějinách umění, Marc Chagall: Žid se svitkem Tóry → <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i>
Porozumění symbolické formě řeči	<ul style="list-style-type: none"> - žák vnímá ve svém životě jako důležitý prvek bezpečí, poznává, že důvěra je podstatný předpoklad pro kamarádství a přátelství a je otevřený hledat ji u Boha - žák je schopen reflexe vlastních představ a o Bohu a je připravený vnímat Boha jako toho, který člověku nabízí své přátelství - žák rozumí znamení kříže jako znamení zvláštního přátelství mezi Bohem a člověkem 	<ul style="list-style-type: none"> - místo, kde je mi dobře a kde přebývá Bůh (Z 27), kruh jako znamení tohoto místa bezpečí, přátelství mezi lidmi - zvláštní přátelství mezi Bohem a člověkem a člověkem a Bohem, představy o Bohu (Ž 139 a 145) - kříž jako znamení lidského života, společenství církve a jako jednoduché vyjádření vyznání víry 	<ul style="list-style-type: none"> Původ literárních děl, kumránské svitky → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> OSV – chování podporující dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého EV – příroda a kultura obce a její ochrana (podpora pozitivního vztahu člověka k místu, kde žije)

	<ul style="list-style-type: none"> - žák umí vyjmenovat dělení knih Starého zákona a jednoduše popsat vznik a šíření Bible 	<ul style="list-style-type: none"> - Bible jako kniha o zvláštním přátelství mezi Bohem a člověkem a člověkem a Bohem 	
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM Znalost základních tezí křesťanského učení	<p>Žák umí interpretovat příběh o Davidovi, aplikovat příklad Davidova jednání ve vlastním životě a poznává, že podobně jako David jsou křesťané pomazanými na kněze, proroky a krále a toto pomazání je vyjádřeno svátostí křtu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák umí interpretovat příběh Davida, dobu izraelského království umí zasadit do kontextu klíčových událostí starozákonních dějin Izraele a má orientační vzhled do okolnosti a významu stavby jeruzalémského chrámu - žák aplikuje příklad Davidova jednání ve vlastním životě a orientuje se, jak jednat v situacích přátelských i nepřátelských vztahů, a je připravený vnímat Boha na straně toho, kdo usiluje o pokoj - žák rozumí souvislosti mezi jednáním Ježíš, svátostí křtu a hodnotou lidského života, umí pojmenovat křestní symboly a jejich význam, umí popsat účinky a průběh křtu 	<p>6.2 Rostu vstříc světlu</p> <ul style="list-style-type: none"> - biblický příběh o králi Davidovi a doba královská (1 S 16. – 20. kap.) - David jako člověk, kterého si Bůh vyvolil a který ve svém životě zakusil přátelství i nepřátelství člověka k člověku - zázrak narození člověka v souvislosti se svátostí křtu, účinky a průběh křtu, křestní symboly 	<p>Tvořivá činnost s literárním textem (Antoine de Saint-Exupéry: Malý princ, biblický text o Davidovi) → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Prenatální vývoj člověka a jeho narození → <i>Člověk a příroda: Přirodopis</i> Prenatální vývoj člověka a jeho narození z pohledu mezilidských vztahů → <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i> Výchova k řešení konfliktních situací → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i></p> <p>VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (dějiny Izraele)</p> <p>Možnost dramatické práce s textem</p>
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY	<p>Žák je připravený podle principů křesťanské etiky a evangelijní zprávy o Ježíšově narození rozvíjet vztah k sobě, ke druhým lidem a k Bohu jako vztah důvěry a přátelství.</p>	<p>6.3 Učit se dívat novýma očima</p>	<p>Ikony, reflexe abstraktního umění, vánoční motivy ve výtvarném umění → <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i></p>

Zcitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky	- žák chápe výzvu ke svatosti ne jako úsilí o dokonalost, ale jako výzvu ke smysluplnému jednání a rozlišuje ji v konkrétním jednání světců	- výzva ke svatosti jako povolení každého křesťana, příklady svatých, výzva Jana Křtitele ke změně smýšlení (L 3,10-14.18)	Lidská práva a jejich ochrana → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i>
	- žák chápe vztah mezi Desaterem, Ježíšovými pravidly pro život a blahoslavenstvími, kdy jedny jsou především jasné stanovenou hranicí, druhé aktuální výzvou a třetí příslibem budoucnosti	- základy křesťanské etiky – Desatero, Ježíšova pravidla k životu podle evangelia a text blahoslavenství (Mt 5. – 7. kap.)	OSV – komunikace v různých situacích, odmítání, omluva
	- žák umí rozlišit v událostech o zvěstování Ježíšova narození různé druhy setkání, která směřují k setkání Ježíše s každým člověkem i dnes	- vánoční události jako setkání člověka a Boha v lidství a božství Ježíše Krista (L 1. kap.), souvislost vánočních a velikonočních událostí	VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (vybrané osobnosti křesťanských dějin Evropy)
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESTANSKÉHO UČENÍ	Žák přijímá vyznání víry jako svědectví víry, která se šíří a předpokládá zasažení a nadšení, a je připraven šířit ji dál.	6.4 Nemůžeme mlčet 6.5 Vyznání víry	Život Ježíše z Nazareta jako historické osoby, jednoduchá dedukce z časové přímky → <i>Člověk a společnost: Dějepis</i> Kritika pramenů, textová kritika → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i>
	- žák umí ocenit, že k němu došla zvěst o Kristu, a je připraven šířit ji dál	- kdo je nadšen, nemůže mlčet (Sk 3,1-10; 5-22)	Zeměpisné zajímavosti → <i>Člověk a příroda: Zeměpis</i>
	- žák chápe princip šíření toho, cím byl člověk zasažen, vnímá ho v kontextu vzniku evangelíí, umí vysvětlit vznik evangelíí a má hlubší znalosti o jeho autorech	- podstata novozákonní zvěsti ve svědectví lidí, kteří byli zasaženi Ježíšovou přítomností, a šíření evangelia jako záznam svědectví víry lidí, kteří byli zasaženi	OSV – rozvoj základních rysů kreativity (na základě práce s výtvarným uměním)
	- žák umí reprodukovat vyznání víry jako akt důvěry k Bohu a umí v něm rozlišit jednotlivé části a jejich konkrétní významy	- vyznání víry jako vyznání osobního přátelství jedinečného člověka a jeho Tvůrce, dvanáct článků Apoštolského vyznání víry rozdělených do tří částí: „věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země“, „věřím v Ježíše Krista“ a „věřím v Duchu svatého“	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (základní teze křesťanské víry) MV – chápání podstaty mediálního sdělení (princip fungování médií, šíření zprávy), identifikování základních orientačních prvků v textu

PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOST A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA <i>Zcitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky</i>	Žák si je vědom existence konfliktů vypadajících z lidského pohledu jako neřešitelné a bezvýchodné a je otevřený do nich s nadějí v Kristovo vzkříšení vstupovat.	6.6 Ptám se tě, Ježíši	Volné uchopení velikonočního tématu → <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i> Porušování lidských práv → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i> Dialog, empatie, zneužití komunikace → <i>Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví</i> OSV – lidská práva jako regulativ vztahů (konflikty, formy zneužití moci) VDO – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie (principy uchopení politické moci)
	- žák umí reflektovat vlastní zkušenosti konfrontace s pomluvou a umí poznat vzorec jednání, který vnáší do situace vyhroceného konfliktu Ježíš, a je otevřený tak jednat	- zkušenos konfrontace s mocí, moc a její zneužívání, konflikty a jejich řešení (Mk 3,1-6)	OSV – dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci
	- žák umí vyjmenovat a rozlišit náboženské a politické skupiny v Ježíšově době, spojit si je se zneužitím moci proti Ježíši a porovnat je se situacemi zneužití moci dnes	- Ježíšovo utrpení a smrt jako důsledek konfliktu Boží lásky k člověku a lidského prosazování moci, náboženské politické skupiny v Ježíšově době	Možnost dramatického zpracování pašijových událostí
VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY <i>Znalost základních tezí křesťanského učení</i>	Žák si umí propojit podstatu eucharistické slavnosti s oslavou smrti a vzkříšení Ježíše Krista, která je základem křesťanské naděje.	6.7 Silnější než smrt	Výtvarné znázornění abstraktních pojmu smrt a život → <i>Umění a kultura: Výtvarná výchova</i> Tvořivá činnost s literárním textem (výtvarná činnost, vytváření vlastních textů) → <i>Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura</i> Stolování jako centrum slavnosti → <i>Člověk a svět práce</i> OSV – komunikace v různých situacích (dopis pozůstalým) VMEGS – kořeny a zdroje
	- žák umí z pohledu křesťanské naděje vysvětlit větu, že život je silnější než smrt	- smrt jako hranice lidského života, smrt z pohledu křesťanské víry a naděje	
	- žák umí srovnat biblický příběh o emauzských učednících s konkrétním příběhem lidského života a metaforou vyjádřit podobu naděje	- biblický příběh cesty učedníků do Emauz s důrazem na přítomnost Ježíše v životě člověk (L24,13-35)	

	<ul style="list-style-type: none"> - žák umí k částem eucharistické slavnosti orientačně přiřazovat jednotlivé věty mešních textů a rozpozнат v nich rovinu slavení 	<ul style="list-style-type: none"> - slavení eucharistie jako vzájemné setkávání křest'anů s Kristem u společného stolu a jako zpřítomňování Božího království 	<p>evropské civilizace (vybavení liturgického prostoru, architektura křesťanského chrámu)</p> <p>MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p>
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění symbolické formě řeči	<p>Žák oceňuje potřebu mít vlastní ideál a ideál společný s druhými lidmi a spojuje si jej s ideálem Božího království jako zdrojem křesťanské naděje.</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák umí reflektovat důvody, které vyvolávají naději pro věc, a spojit si je s působením Duchem svatého - žák má být připraven s vědomím vlastní jedinečnosti přijmout své místo ve skupině, ve farnosti, v církvi - žák je s vědomím rozporu mezi svými ideály a stavem světa otevřený vnímat křesťanskou naději jako protipól strachu z budoucnosti - žák má na základě jednotlivých článků Apoštolského vyznání víry orientační přehled o základních oblastech křesťanské víry 	<p>6.8 Žít s nadšením</p> <ul style="list-style-type: none"> - skutečnosti, které probouzejí naději, jejich propojení s Duchem svatým - církev jako součást světa, misijní úkol církve (Matka Tereza, apoštol Pavel) - nebeský Jeruzalém jako místo, kde lidé přebývají ve zcela zvláštním přátelství s Bohem - přehled o základních oblastech křesťanské víry, Apoštolské vyznání víry 	<p>Struktura katolické církve → <i>Člověk a společnost: Dějepis</i></p> <p>Konstrukční úlohy, plán kostela → <i>Matematika a její aplikace</i></p> <p>Adaptace na životní změny, životní perspektiva → <i>Člověk a společnost: Výchova k občanství</i></p> <p>OSV – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, konkurenco</p> <p>OSV – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky</p> <p>VDO – angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku</p> <p>Možnost prohlídky exteriéru a interiéru kostela</p>
			<p>PROJEKT</p> <p>„Místo, kde je mi dobré“</p> <p>domov, ale také škola, třída, obec, region, kostel, místní krajina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu